Ce mai faci?

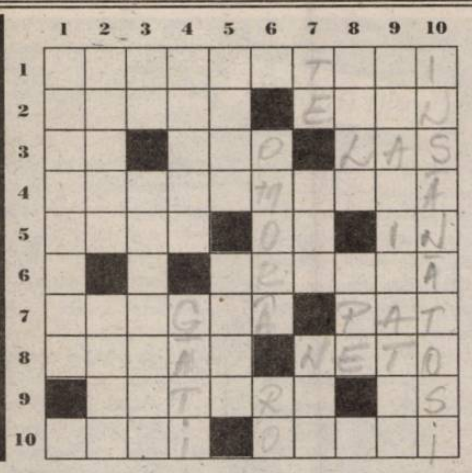

ORIZONTAL: 1) Îţi fac cu ochiul. 2) A se face foc şi pară - Varietate de lemn tare, greu şi de culoare închisă din care se fac obiecte decorative şi mobilă de lux. 3) Interese medii! - Plin de fosfor! - Face cale-ntoarsă cînd dă piept cu primejdia. 4) Face noaptea zi (fem., fam.). 5) Gîndul de a face ceva - Face parte dintr-o disjuncţie (var.) - Plin de sine! 6) Ştie ce face (fem. fig.). 7) A face cumpărături - Făcut înainte de culcare. 8) Instrument cu care se făceau odată recrutările - Fără impozite. 9) Faceri în lumea celor care nu cuvîntă - Caracteristica vertebratelor. 10) A face rău - A-şi face inimă rea (pop).

VERTICAL: 1) A face cu degetul. 2) Face filete - O faci să cînte dacă o ciupeşti (var.). 3) Carne! - Făcut la ochi datorită oboselii. 4) Cele de aici (pop.) - A face de-ale gurii. 5) A o face de oaie - A face zgomot mare. 6) A face de petrecanie - Caro! 7) Făcute în cele din urmă! - Chemare la turci - Face legătura la table. 8) Nu face nici la dreapta, nici la stîng (pop.) - Joc de culori făcut în lumină de unele obiecte lucioase (fig.). 9) Autorul unui lucru bine făcut. 10) A se face bine.

DOCHIU LIVIU-ANGELO
Focşani

Soluţia careului **„TRENURI”**

Orizontal: **ACCELERATE - VAG - ATE - UC - IL - SM - GARA - AEROPORT - R - T - USITE - RT - OPRI - ATASA - ROATA - EB - M - PL - NO - ACE - RA - MARATON - OSIE - ALERT**

Verificaţi-vă cunoştinţele

1. Cîte moduri de formare a munţilor există?
2. În ce oraş se află vestita frescă „Cina cea de taină” de Leonardo da Vinci?
3. Care este continentul cu cea mai redusă densitate a populaţiei?
4. Care era hrana preferată a zeilor greci?
5. Cine este autorul piesei de teatru „Căruţa cu mere”?
6. Cine a elaborat calculul infinitezimal?
7. Cum se numeau catrenele lui Omar Khayyam (c.1050-1123)?
8. Cine este (împreună cu M. Goldstein) autorul primului tratat de endocrinologie apărut în lume (1909)?
9. De unde este originar pepenele galben?
10. Cine este autorul operei „Pelléas şi Melisande”?

Răspunsurile din numărul trecut

1) Oraşul Port Vila este capitala Republicii Vanuatu, stat situat în sud-vestul Oceanului Pacific. 2) În mitologia romană Salacia era zeiţa arhaică protejînd mările, mai tîrziu confundată cu Tethys. 3) Platirinele sînt un grup de maimuţe inferioare din America Centrală şi America de Sud. 4) Tabloul „Jocheul pierdut” este opera pictorului belgian René Magritte (1898-1967). 5) Primul schelet complet al omului din Neanderthal a fost reconstituit de paleontologul şi geologul francez Pierre Marcelin Boule (1861-1942). 6) Alexandru Mavrocordat-Exaporitul (1641-1709) a fost un cunoscut medic, fiziolog şi filozof fanariot, originar din Chios. 7) Primul critic muzical român a fost Nicolae Filimon (1819-1865). 8) Spectroscopul solar a fost inventat de astronomul italian Pietro Angelo Secchi (1818-1878). 9) Pătlăgelele vinete sînt originare din India de est. 10) Cel mai mare poet modern al Indiei este Rabindranath Tagore (1861-1941).
(IRINA STOICA)

PAR(anormale) de ToPAN

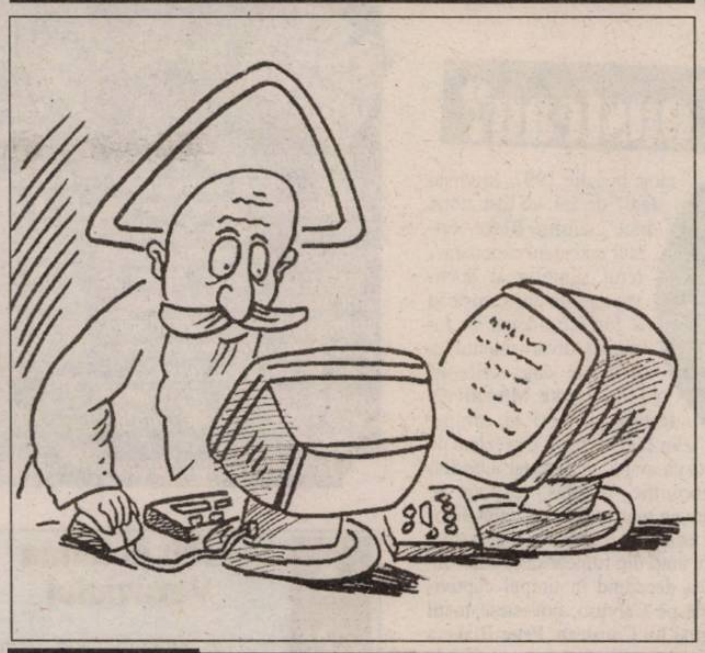

TEST PSI

Ştii să trăieşti în doi?

A trăi în doi, a forma un cuplu împreună cu partenerul tău de viaţă, iată un deziderat care face apel la o adevărată artă. Mai ales că nu întotdeauna viaţa unui cuplu este numai trandafiri şi miere. Chiar şi numai pentru că trebuie să împarţi totul (spaţiu locativ, emoţiile, veniturile, ambientul social etc.) implică deseori dificultăţi de adaptare, ca să nu mai vorbim şi despre deosebirile de temperament sau de caracter. Răspunzînd, vei descoperi dacă eşti un tip făcut pentru viaţa în cuplu sau un duşman al convieţuirii în doi.

Răspunde la următoarele întrebări alegînd, în funcţie de gradul preferinţelor, de la 1 la 5.

1 = niciodată; 2 = puţin; 3 = cîteodată; 4 = adesea; 5 = mereu.

În final, confruntă suma punctelor obţinute cu profilul personalităţii tale.

1) Încerci să-l implici pe partener în activităţile care te atrag? 1 2 3 4 5
2) Cînd descoperi că ai gusturi, dorinţe sau obiceiuri opuse partenerului tău de viaţă, încerci să găseşti un punct comun? 1 2 3 4 5
3) Eviţi să rămîi tăcut? Preferi dialogul, chiar şi „vivace”, în locul mutismului? 1 2 3 4 5
4) Te forţezi să accepţi vechi prieteni ai partenerului fără prejudecăţi? 1 2 3 4 5
5) Respecţi autonomia partenerului tău? Oferi spaţii de libertate personale? 1 2 3 4 5
6) Îţi manifeşti bucuria, apreciezi succesele profesionale ale partenerului tău? 1 2 3 4 5
7) Ţi se cere să renunţi la o vacanţă dorită pentru a-ţi însoţi partenerul. Ai puterea să renunţi? 1 2 3 4 5
8) Înainte de a lua o hotărîre importantă, discuţi cu partenerul tău? 1 2 3 4 5

Confruntă-ţi punctajul

De la 8 la 18 puncte: **Îţi este dificil să trăieşti „în doi”. Poate doar o mare iubire te-ar putea „constrînge” să-ţi împarţi viaţa cu altcineva.**
De la 19 la 31 puncte: **Oscilezi între posesivitate şi dorinţa de libertate totală. Cu un oarecare efort poate vei reuşi să-ţi găseşti un echilibru.**
De la 32 la 40 puncte: **Se pare că ai găsit formula magică prin care să poţi amesteca exigenţele tale cu cele ale partenerului. Eşti făcut pentru a trăi viaţa „în doi”!**

Scrisori primite

Împărtăşim întru totul punctul Dv. de vedere, stimate Domnule CEZAR VIERU (Iaşi), numărîndu-ne şi noi printre cei ce socot avortul a fi o problemă nu numai de domeniul moralei creştine ci, în primul rînd, o problemă de sănătate a femeii şi, implicit, a familiei şi societăţii! Dar, în acelaşi timp, nu e mai puţin adevărat că atitudinea pe care se cuvine să o adoptăm faţă de avort se impune a fi mult mai nuanţată, atîta vreme cît şi femeia, aidoma bărbatului, are dreptul de a decide liberă de orice constrîngeri în privinţa felului în care poate dispune de trupul, de viaţa ei.

Din păcate, stimate Domnule LUCIAN BORTIŞ (Timişoara), „articolul” pe care ni l-aţi trimis nu este ştiinţific, după cum credeţi Dv. Din nefericire, nu este nici literatură S.F.... Prin urmare, nu vedem cum l-am putea publica în paginile revistei „Magazin”.

Scrisoarea Dv., stimate Domnule ION GLINESCHI (Buzău), ne-a produs o reală plăcere prin interesul deosebit pe care îl arătaţi revistei noastre! Totodată, vă comunicăm că am înmînat epistola Dv. colaboratorului nostru, Dl. D. Răducanu, cel care este cel mai îndreptăţit să vă răspundă la problemele care vă interesează. Vă dorim multă sănătate!

Îţi mulţumim, stimate Domnule NICU-DANIEL CONSTANTIN (Brăila), atît pentru frumoasa scrisoare, cît şi pentru aprecierile la adresa activităţii redacţiei noastre! E mai mult decît reconfortant pentru noi să aflăm că revista „Magazin” se bucură şi de preţuirea „liceenilor de şaptesprezece ani” dornici de cunoaştere! Cît priveşte problemele pe care le-ai ridicat, în primul rînd ar fi fost bine să ne fi precizat sursa care a furnizat acea informaţie care te-a uimit, întrucît, pînă în acest moment, propriile noastre surse de informare (publicaţii ştiinţifice de circulaţie mondială, Internet, agenţii de presă) nu au suflat un cuvîntel despre această descoperire. Vom căuta să aflăm amănunte - sau care este, în realitate, situaţia -, informînd pe toţi cititorii noştri despre problema Mării Adriatice. În al doilea rînd, vom prezenta, cît de curînd, un material despre „stelele căzătoare”, acest fenomen cosmic spectaculos, ca desfăşurare, dar banal, ca eveniment astronomic, despre care vrei să afli cît mai multe. Îţi dorim mult succes la învăţătură şi aşteptăm să ne mai scrii!

Rubrică realizată de ADRIAN HOAJĂ

Integramă de MARIAN MINCULESCU

„FEL DE FEL”

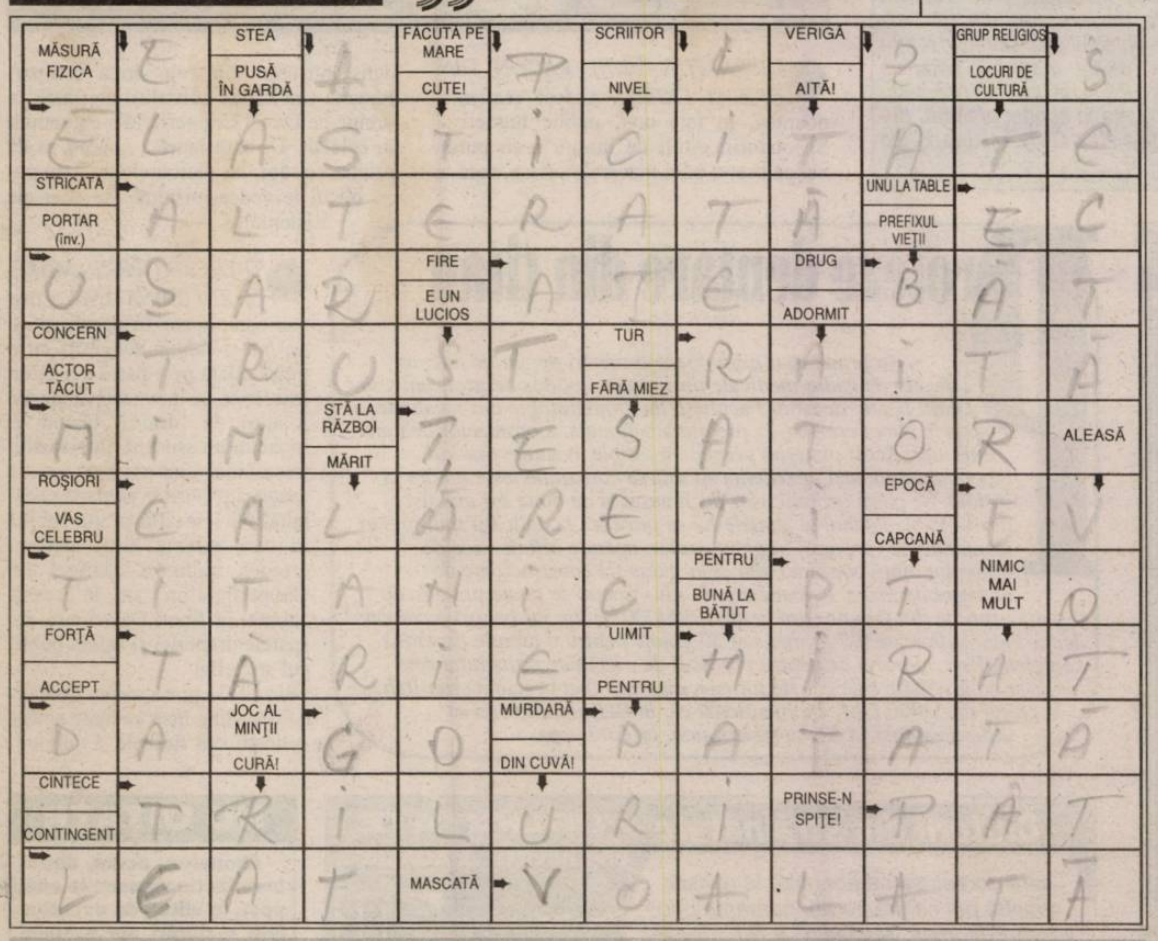

Dezlegarea integramei **„BAREM”**

Orizontal: I - C- T - S - O - A - INCORUPTIBIL - SENINE - CORT - OP - DS - STAR - O - EDUCATOR - EI - SCOC - GIR - AC - TRAPE - SAT - C - CONTURI - BAZA - RIO - ARPACAS - MACAR - ALTARE - TARAN - IUTIT - LE - ERODAT - TA.

Abonamente la „Magazin” direct la redacţie!

PERIOADA	VALOAREA	PERIOADA	VALOAREA
❑ 1 LUNĂ	5500 LEI	❑ 4 LUNI	22000 LEI
❑ 2 LUNI	11000 LEI	❑ 5 LUNI	27500 LEI
❑ 3 LUNI	16500 LEI	❑ 6 LUNI	33000 LEI

(Marcaţi cu un X perioada dorită a abonamentului)

DATA DE ÎNCEPERE A ABONAMENTULUI: _____
NUME _____ PRENUME _____
VÎRSTA: _____ OCUPAŢIA: _____
ADRESA: str. _____, nr. _____, bl. _____
sc. _____, et. _____, ap. _____, sector _____, localitate _____
cod _____, judeţul _____.

Plata abonamentului se va face prin mandat poştal la adresa:
Ionescu Simion, P-ţa Presei Libere, nr. 1,
sector 1, Bucureşti, cod 71341

Vă rugăm să decupaţi acest talon, să-l completaţi şi să-l expediaţi, la adresa mai sus menţionată, pentru primirea corectă a abonamentului dv.
În cazul în care nu specificaţi data de începere a abonamentului, acesta va fi expediat de la data încasării mandatului poştal.
DE REŢINUT! Toţi cititorii care se vor abona pentru trimestrele următoare, *direct la redacţie,* vor participa la trageri la sorţi trimestriale, la care pot cîştiga valoroase premii în bani şi obiecte!
Pentru informaţii suplimentare vă rugăm să sunaţi la tel. 01/222.83.36

A MINȚIT Jacques-Yves Cousteau?

Postul britanic de televiziune BBC a difuzat recent o biografie foarte critică a celebrului explorator și cercetător francez Jacques-Yves Cousteau, evocînd colaborarea acestuia cu ocupația germană în timpul celui de-al doilea război mondial și alte aspecte negative din cariera sa, transmite AFP. Intitulat „Reputații", documentarul începe cu mărturia unuia dintre fii lui Cousteau, care afirmă: „Tatăl meu s-a servit într-adevăr de oameni. El i-a folosit pentru a-și atinge scopurile și nimic nu-l putea opri". Peter Blake, navigatorul neozeelandez care a preluat conducerea Societății Cousteau, protestează împotriva acestui demers al BBC. Chiar dacă nu a fost o persoană „curată ca zăpada", intențiile comandantului Cousteau, mort în iulie 1997, la vîrsta de 87 de ani, au fost „total pure", afirmă Blake. Filmul mai arată cum caracterul științific al documentarelor lui Cousteau a fost abandonat în favoarea divertismentului, iar unele cine-verite-uri au fost trucate. Mărturii ale foștilor membri ai echipajelor lui Cousteau îl prezintă pe acesta ca avînd un caracter autoritar și egocentric. În plus, cel care se declara un mare prieten al animalelor nu a ezitat să captureze patru foci pentru unul din filmele sale, două din acestea decedînd în timpul captivității de pe Calypso, povestesc foștii colegi ai lui Cousteau. Peter Blake a justificat aceste relatări ca pornind de la ranchiunele personale ale anumitor membri ai echipajelor lui Cousteau.

Doica lui TUTANKHAMON?!

O nouă descoperire de senzație readuce în prim planul atenției arheologia: după mai bine de trei milenii, în cimitirul din Saqqarah a fost descoperit mormîntul... doicii lui Tutankhamon. Egiptologul francez Alain Zivie a identificat mormîntul într-o zonă „invadată" de pisici mumificate. Interesul deosebit al acestei descoperiri este legat și de speranța de a afla mai multe asupra enigmaticului faraon mort la numai 19 ani și devenit celebru prin descoperirea, în 1922, a mormîntului său neatins de nici o mînă de profanator. Cine a fost el de fapt? A fost, într-adevăr, fiul ereticului faraon Akhenaton, cel care l-a renegat pe regele zeilor, Amon Ra? Și cine a fost mama sa? Descoperirea mormîntului celei care se numea Maya - „cea care a hrănit corpul zeului" și care este reprezentată ținîndu-l pe Tutankhamon pe genunchi, poate să aducă o serie de clarificări. Oricum, ea era o persoană foarte importantă în harem, pentru că foarte rar se întîmpla ca o femeie să aibă dreptul la propriul său mormînt. Este deci de înțeles nerăbdarea arheologilor ca, după ce au explorat numai intrarea, să ajungă mai repede să descopere accesul la etajul inferior unde îi așteaptă promisiunea unor noi comori și chiar a mumiei frumoasei femei.

În numărul viitor

■ Un „cutremur" pentru sfîrșitul de an ■ KEO, un proiect ieșit din comun ■ Decorporare pentru ajutor ■ O instituție aflată în ceruri ■ Efectul „Uluitu" ■ Zarzavaturile, „medicamente" anticancerоase ■ Dragonii adîncurilor ■ Exploatări miniere pe asteroizi ■ Impactul cu Terra a fost amînat ■ Piramidele, „ruguri" ale veșniciei ■ Idoli: Să-l ucidem pe Făt-Frumos? ■ Femina club ■ Întîmplări adevărate ■ Horoscop

Ce le trece unora prin minte?!

Habar n-aveți ce înseamnă pentru unii și unele calendarul, vîrsta, aniversările! Josephine Smith White este considerată cea mai superstițioasă femeie din Texas. Acum doi ani, pe cînd avea 67 de primăveri, a prezentat spre publicare unei reviste din Fort Worth toate ghinioanele care i s-au întîmplat în cele 195 de zile de „marți 13" de pînă atunci, imortalizate cu grijă dumnezeiască într-o agendă de tip jurnal intim. Dezvăluirea a făcut-o într-o marți 13, iar la plecarea din redacție a fost accidentată de o mașină, un trecător i-a smuls lanțul de aur de la gît, o ambulanță falsă a luat-o și ocupanții ei au violat-o și au aruncat-o într-o pădure, unde a contactat o pneumonie din cauza frigului și umezelii...

Toți cei trei copii ai familiei suedeze Henrikson s-au născut pe 29 februarie (în 1960, '64 și '68) și nu acceptă să-și aniverseze ziua decît din patru-n patru ani. La extrema cealaltă se află Paul Hammer, din Liberville, Dakota de Sud. Acesta susține (pe baza unor calcule sofisticate) că Pămîntul se rotește în jurul Soarelui în 122 de zile, deci își celebrează ziua nașterii de trei ori pe an, după propriul calendar.

După ce a stat în captivitate în bîrlogul unui urs cenușiu (teribilul grizzly), Samuel V. Meredict a fost considerat sfînt căci numai printr-o minune a fost „eliberat" complet nevătămat. El este sărbătorit ca atare la 16 august, în localitatea Winston, California, unde a fondat ordinul „Pacea cu fiarele".

Doris Winclay din Boston pretinde pensie de bătrînețe pentru 450 de ani în urmă, întrucît un notar neglijent i-a scris pe certificat că s-a născut în anul 1500 în loc de 1900! A pierdut procesul, dar au consolat-o vorbele notarului pîrît: „Arăți excelent pentru o mumie!"

INSOLITE

Arab în inima Vezuviului

Un turist belgian, Ismail Echomairi Ait el-Hady, a căzut în craterul Vezuviului, întrucît depășise limitele autorizate pentru vizitatori. Salvat de o echipă de intervenție, care a acționat prompt, el a fost spitalizat. Ziarul „El Watan", de la Alger, notează: „Este pentru prima oară cînd un turist belgian se numește Ismail Echomairi Ait el-Hady".

Pornind de la glumă

Începutul l-a constituit o glumă de 1 aprilie. Într-un scurt anunț al cotidianului „Straits Times", grădina zoologică din Singapore înștiința că oferă vizitatorilor un mic-dejun și o ședință de gimnastică aerobică în compania unor urangutani. Urmarea: peste 150 de persoane s-au grăbit să telefoneze, pentru a li se rezerva locuri. Direcția parcului preconizează cu toată seriozitatea să se ocupe de asemenea activități rentabile, după cum ne încredințează „The Christian Science Monitor".

Record

S-a constatat că o femeie poate să fie gravidă cu gemeni, să alerge săptămînal 107 kilometri, să nască doi copilași drăgălași la termen și să-și reia antrenamentele după o săptămînă. Este vorba de o maratonistă de 33 de ani, aflată sub supravegherea medicului prof. Damian Bailey, de la Universitatea din Glamorgan. Ea face obiectul unui studiu în foarte respectabila revistă medicală britanică „The Lancet". Pe scurt, poți fii însărcinată, fără a renunța la sportul preferat, după cum notifică „The Daily Telegraph" de la Londra.

Din secretele lui

David Copperfield

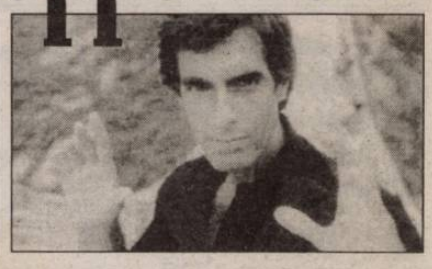

E curînd a apărut în Germania cartea lui Robert Rau „Copperfield And Co." oferind detalii asupra celor mai îndrăznețe experiențe ale celebrului iluzionist. Așa cum declară autorul cărții, David Copperfield, în vîrstă de 41 de ani este „cel mai mare magician al epocii". Cartea a vrut să dezvăluie unele din secretele acestuia pentru a sublinia eforturile depuse pentru fiecare truc. Iată cîteva dintre ele:

● *TRUCUL CU LEVITAȚIA* îi reușește cu ajutorul unor dispozitive mascate, fixate în tavan cu role și sîrme atîrnate de cîrlige. Sîrmele îl ridicau în timp ce rolele se mișcau de-a lungul scenei.

● *TĂIEREA TRUPULUI ÎN DOUĂ* s-a făcut cu ajutorul unui asistent ascuns într-unul din cele două compartimente (invizibile ochiului) ale lăzii, în vreme de David Copperfield s-a ghemuit în celălalt. De fapt lama a coborît exact printre cei doi, iar picioarele pe care publicul le vedea mișcîndu-se erau ale asistentului.

David și un asistent ascuns stau întinși pe planșeta iluziei

● *DISPARIȚIA UNUI VAGON DIN ORIENT EXPRES* a fost realizată noaptea, în fața unui public numeros. Spectatorii, orbiți de lumini n-au putut vedea brațul unei macarale uriașe, care a prins vagonul, l-a acoperit în pînză întunecată și l-a făcut să dispară.

● *TRECEREA PRIN „MARELE ZID CHINEZESC"* a fost mai complicată. Copperfield intră într-o cabină acoperită cu o pînză aflată pe o parte a zidului. Iese apoi pe nevăzute, datorită jocului de lumini, lăsînd în locul lui un asistent. Iluzionistul trece Zidul Chinezesc pe o scară ascunsă privirilor pe partea cealaltă. Aici se află o altă cabină în care silueta altui asistent creează impresia apariției lui Copperfield prin zid, în această cabină. În final, David iese din spatele draperiei și salută publicul stupefiat.

Biroul de presă al lui Copperfield susține însă că toate aceste explicații sînt ridicole și vulgare.

Fotografia săptămînii

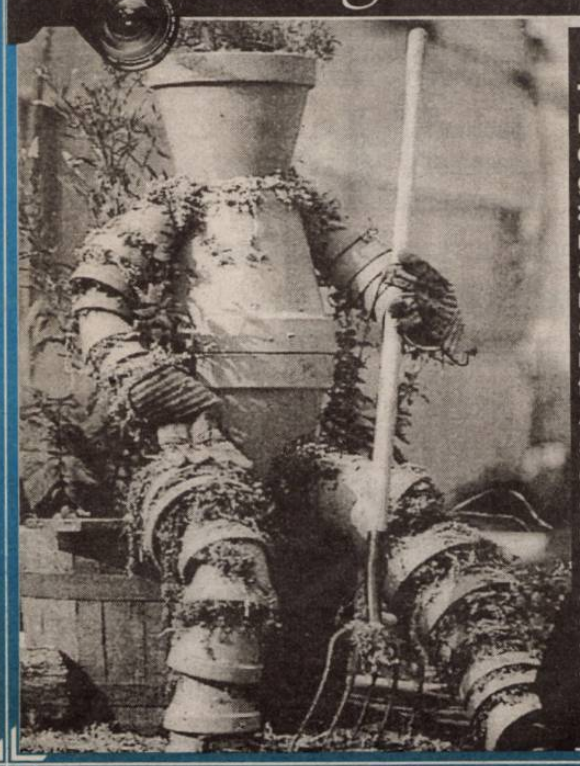

Traci Anderson din Florida iubește atît de mult plantele de grădină, încît ar sta zi și noapte în mijlocul lor, pentru a le ocroti. Dar, cum nimeni n-ar rezista să țină non-stop companie florilor, Traci Anderson s-a gîndit să „umanizeze" grădina creînd din ghivece și plante un neobișnuit și original grădinar. Acesta reprezintă o curiozitate pentru trecători, dar și un fel de paznic.

Proteze dentare din titan

În urma unor minuțioase cercetări de ani de zile, un colectiv de cadre medicale timișorene, condus de prof. univ. dr. Dorin Bratu, decanul Facultății de Stomatologie din localitate, a pus la punct crearea, în premieră națională, a protezelor dentare din titan. Acest material prezintă multiple avantaje privind biocompatibilitatea, rezistența sporită la coroziune, este inodor și insipid, de patru ori mai ușor decît aurul și de două ori mai ușor decît oțelul. Titanul și aliajele lui se pretează la aplicații multiple în stomatologie (proteze, implant dentar, aparate ortodontice de îndreptat dinții copiilor), dar și în industria constructoare de automobile, nave, avioane etc. În plus titanul se poate procura cu destulă ușurință din țara noastră la circa 500000 lei kg, iar pentru o coroană dentară sînt suficiente 6-7 grame sau 20 grame pentru o lucrare protetică completă. Este adevărat că pentru procesul de preparare a titanului este necesară o instalație specială de turnare, care a și fost procurată din Italia, la prețul de 23000 DM. De menționat că, în Balcani, metoda se utilizează doar la Atena și, mai nou, la Timișoara.

Cititorii din străinătate

care doresc să se aboneze la revista noastră pot contracta abonamente prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L., București, Piața Presei Libere nr. 1, Fax 2230866 sau 2228336, cont nr. 4020105330 (USD) și 4020105331 (DM), Banca Comercială „Ion Țiriac", Sucursala București.

PUBLICITATE prin Revista „MAGAZIN"!

Doritorii se pot adresa redacției la Tel./Fax: 223.08.66; 222.83.36, zilnic între orele 10⁰⁰ - 14⁰⁰

NU UITAȚI!

Abonarea, acum, direct la redacție vă pune la adăpost, în viitor, de eventualele majorări ale prețului revistei. Pe cei care vor să se aboneze direct la redacția „Magazin" îi informăm că în pagina 15 găsesc talonul ce cuprinde și alte informații utile.

Biblioteca județeană

SERIE NOUĂ - 369 • ANUL XLI • 11 IUNIE 1998 • 16 PAGINI • 1500 LEI Nr. 24 (2119)

magazin

EMail: magazin@com.pcnet.ro Adresă INTERNET – HTTP://WWW.MAGAZIN.RO

SĂPTĂMÎNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

„A spune adevărul este util aceluia căruia i se spune, dar dezavantajos pentru cei care-l spun, fiindcă își atrag ura." (Pascal)

ŞTIREA SĂPTĂMÎNII

Un pas spre descifrarea misterului

FUMATUL POATE ÎNVINGE CANCERUL LA PLĂMÎNI?

Un controversat studiu realizat în Canada sugerează faptul că fumatul ajută în prevenirea cancerului de plămîni. Cum? Pe scurt, explicaţia ar fi aceasta: în organismul uman există anumite gene foarte rare care îl predispun la această boală mortală. Fumatul nu ar face, în acest caz, decît să inhibe acţiunea devastatoare a acestor gene. O echipă internaţională a studiat la Spitalul Colegiului de Femei din Toronto un lot de 300 de femei, toate avînd prezente în organism genele amintite, cunoscute sub numele de BRCA1 şi BRCA2. Cercetătorii au descoperit că din lotul femeilor avînd aceste gene mutante, cele care fumau erau cu 50 la sută mai puţin predispuse la cancer de plămîni în comparaţie cu cele care nu fumau. Studiul atrage însă atenţia: această concluzie e valabilă NUMAI în cazul celor care au în organism aceste două gene.

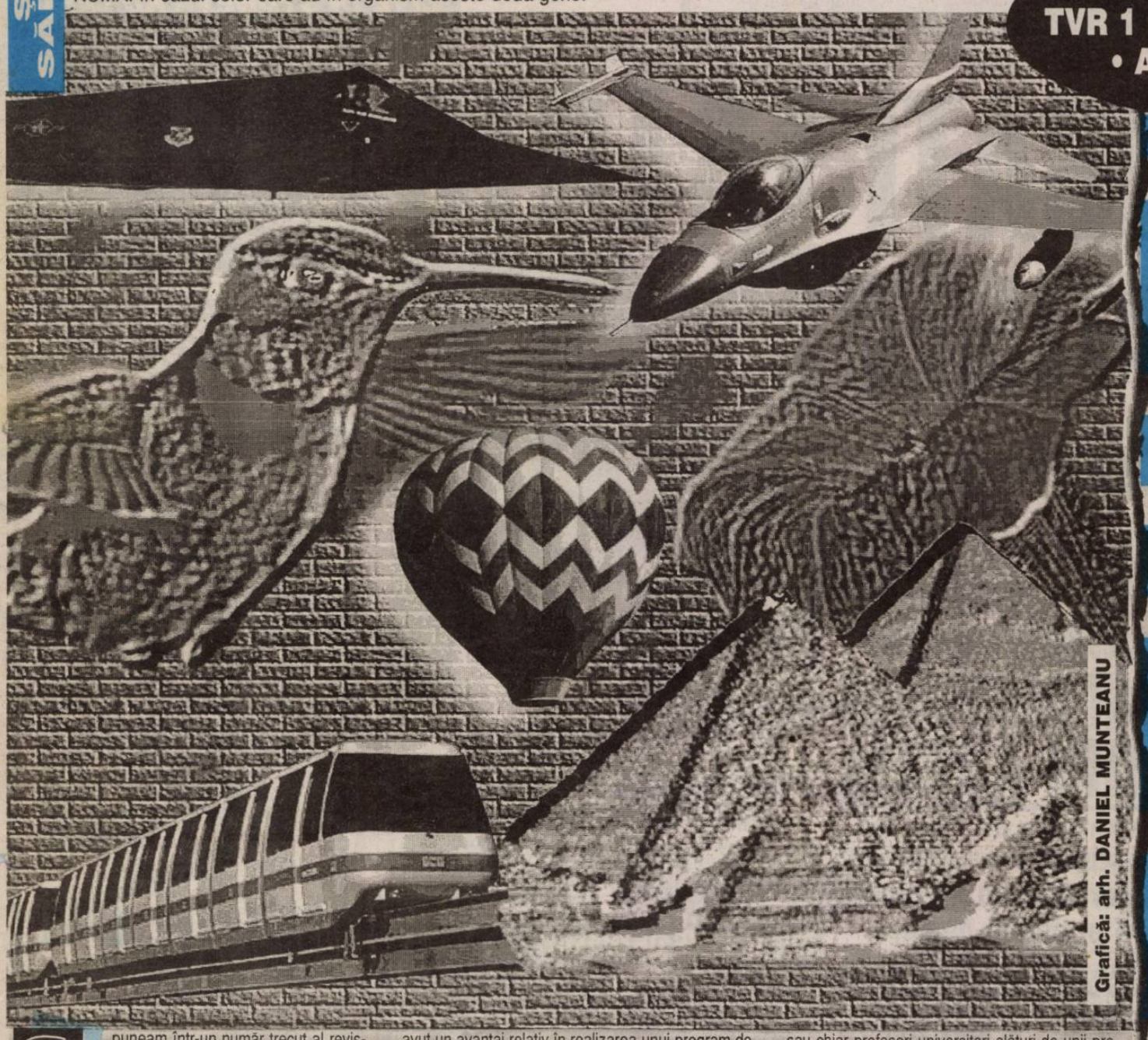

Grafică: arh. DANIEL MUNTEANU

Programele posturilor bucureştene de televiziune 12
TVR 1 • TVR 2 • PRO TV • ACASĂ • ANTENA 1 • PRIMA TV • TELE 7 abc

Fascinaţia ştiinţei 3
Privire spre strămoşii noştri

Incursiune în paranormal 4
Decorporare pentru ajutor

Starea de veghe 5
Bun simţ şi prejudecată

Medicina la zi 7
Zarzavaturile, „medicamente" anticanceroase?

Glob 8-9
• Dragonul adîncurilor
• Moartea vine din cer?

Terra X Dosarele planetei 10
Piramidele - „ruguri" ale veşniciei

Idoli 13
Să-l ucidem pe Făt Frumos?

Timp liber 14
• Horoscop • Auto • Sport • Self service • Grădina

femina club

POZITIV PE RASTER

Educaţie pentru toţi

GEORGE CUŞNARENCU

Supuneam într-un număr trecut al revistei, că „Magazin" încearcă, prin intermediul unui mic colectiv de oameni inimoşi să facă, în situaţia în care alţii au renunţat demult, ceea ce s-ar putea numi „educaţie pentru toţi". Noi nu ne-am ales un segment anume al cititorilor, nu ne-am specializat pe o anumită temă jurnalistică, deşi poate că dacă am fi recurs la aşa ceva ar fi ieşit bani mai mulţi. Am ales, dimpotrivă, calea mai dificilă, aceea de a ne adresa unor categorii cît mai variate de cititori, de la liceeni, la pensionari. Lor li se adresează educaţia, pasul spre cunoaştere pe care săptămînal îl face „Magazin". La educaţie mă voi opri şi eu, o clipă, în acest editorial. Pentru că, aflăm, asupra educaţiei se opreşte şi UNICEF care, marţi, a organizat la sediul Ministerului Educaţiei Naţionale o dezbatere pe tema enunţată mai sus: „Educaţie pentru toţi". La dezbatere s-a anunţat că Raportul de monitorizare regională se va concentra în acest an asupra educaţiei a aproximativ 115 milioane de copii din regiune, precum şi a copiilor din ţările Europei Centrale şi de Est. O idee principală emisă cu acest prilej a fost una care ar putea părea curioasă pentru unii dacă pentru noi, cei ajunşi la 40 de ani şi peste, nu am şti că este adevărată şi anume că „regimurile comuniste care au existat în aceste zone ale lumii au avut un avantaj relativ în realizarea unui program de educaţie pentru diferite vîrste ale copiilor". Înmuierea unei afirmaţii hotărîte prin adăugarea unui ambiguu „relativ" nu face decît să pună o surdină unei realităţi incontestabile: în vremea regimului totalitar toată lumea, inclusiv străinii, recunoştea că învăţămîntul preuniversitar românesc este mult mai bun decît cel din Occident, în vreme ce despre învăţămîntul universitar se spunea doar că este mai puţin legat de practică (nu mai prost) decît cel din ţările dezvoltate. Ei bine, se vede treaba că atunci cînd s-a aruncat apa din copaie s-a aruncat şi copilul şi acest lucru se vede astăzi, după opt ani de democraţie şi se va vedea, probabil, şi mai acut, în deceniile ce vor urma. N-o spun eu, deşi o putea spune oricine, calitateă învăţămîntului, a educaţiei, astăzi, în ţara noastră, este dramatică. Las la o parte faptul că o mulţime de nechemaţi, fără studii de specialitate, au ajuns profesori sau chiar profesori universitari alături de unii profesori realmente dăruiţi acestei meserii. Mă voi opri numai asupra unei concluzii a Raportului UNICEF: milioane de copii din Europa Centrală şi de Est precum şi din fosta Uniune Sovietică sînt lipsiţi de dreptul la o educaţie de calitate, în special, şi acum se pune degetul pe rană, datorită faptului că sumele necesare educării unui copil au crescut, în vreme ce guvernele au tot scăzut banii alocaţi educaţiei. Şi atunci, în această situaţie care pare scăpată de sub control, aflată în degringoladă, ce se poate face? Nu se va ajunge, oare, în deceniile care vin, în plin mileniu III, la o prăpastie între educaţia copiilor din Est şi a celor din Vest? Prăpastie care, cu două decenii în urmă, nu exista, ba am putea spune că dimpotrivă. Şi mi se pare că de la prăpastie la discriminare nu e decît un pas. Şi cine are interesul pentru a se ajunge la această discriminare? Nu am de gînd să mă hazardez la un răspuns prea tranşant. Totuşi, în anii ce vin, parcă ar fi cazul să se facă ceva şi pentru copiii noştri, fie măcar şi numai în domeniul educaţiei. Pentru că dacă ne rezumăm doar la ascultarea unor Rapoarte deloc măgulitoare în cadrul unor dezbateri de vară înseamnă că recunoaştem, implicit, că doar atît merită generaţiile tinere. Şi adevărul nu este deloc ăsta.

Biblioteca Judeteană

Tolba cu SCRISORI

Sergiu Rusu - Arad: Am primit plicurile care poartă ca dată a poştei 13 aprilie şi 2 mai 1998. Îţi mulţumesc, încă o dată, pentru materialele trimise. În legătură cu scurtele prezentări pe care le-ai făcut unora dintre marile nume din muzica electronică vreau să-ţi vînd un pont: de ce nu încerci să le pasezi, contra cost, unor comercianţi de muzică? Cum ţi se pare ideea? Scrie-mi!

Gheorghe Cîmpeanu - Focşani: Şi plicurile dvs. au ajuns la destinaţie! Am reţinut careurile „Memorie", „Cu mîna întinsă" şi vă rog să refaceţi „Invitaţia la masă" (eliminînd cuvîntul de la 1 orizontal), „Sportiva" (prea multe trageri la temă) şi „Cu dragoste" (care prezintă o magnifică semiînchidere în colţul din dreapta jos...)

Marian Stoica - Urziceni: Nici *Technotronic* şi nici *MC Sar* nu dau pe-afară de albume! Revino cu un anunţ pentru corespondenţă! În ceea ce priveşte fondarea unui Fan Club *Ice MC* îţi spun următoarele: nu-l poţi înfiinţa pe adresa redacţiei noastre, din cel puţin două motive, la fel de importante - primul - că va trebui să obţii personalitate juridică pentru acest FC (adresa la care va fi sediul poate fi cea la care locuieşti); pentru obţinerea acestei personalităţi este suficient să prezinţi la tribunal statutul, lista membrilor fondatori şi dovada unui cont în bancă. Al doilea motiv pentru care declinăm oferta ta este că nu putem deveni un fel de căsuţă poştală, nişte intermediari între tine şi admiratorii lui *Ice MC!* Una este să-ţi publicăm un anunţ pentru corespondenţă iar alta este să-ţi administrăm scrisorile sosite...

Alina Luca, B-dul Roman Mușat, bl. B1.11, Roman, 5550, Neamț, vine cu următorul anunţ: „Am 20 de ani, iubesc literatura şi muzica şi aş dori să corespondez cu cititori fideli ai revistei *Magazin".*

Veronica Tudose - Titu: Ţi-am mai spus, problema cu *Adrian Despot* nu se poate rezolva prin intermediul nostru! După cum probabil ştii, „Şcoala vedetelor" a trecut, cu arme şi bagaje, la Prima TV şi de aceea îţi recomand să te adresezi acolo şi nu aici...

Radiografii sonore

The Prize Collection - Booker T. Un nume foarte cunoscut în peisajul muzical britanic de discotecă, unul dintre cei mai buni remixatori ai ultimului deceniu. După cum o arată şi titlul, avem de-a face cu o compilaţie a unor melodii cunoscute, interpretate, printre alţii, şi de *Gabrielle, Brand New Heavies, Soul II Soul* sau *Cleopatra. „The Prize Collection"* apare la fix pentru vacanţă...

A Rose Is Still A Rose - Aretha Franklin. Celebra interpretă de soul îşi adaugă încă un album la impresionanta sa discografie, un album aşa cum ne-a obişnuit, de mulţi ani, mediu valoric şi teribil de bine lucrat! Depăşind, de mult, statutul de mare star şi intrînd în legendă, *Aretha Franklin* nu are de făcut decît să-şi conserve poziţia intangibilă. Şi ştiţi ceva? O face foarte bine!

Bring It On - Gomez. Un nume prea puţin cunoscut pe la noi, o trupă de rock care merită din plin atenţia voastră. *Gomez* este un cvintet care face un rock în cea mai bună tradiţie americană, cu toate elementele sale de succes. Ascultaţi-i şi veţi constata un debut mai mult decît promiţător... (foto)

Pure Forsting - The Presidents Of The USA. 14 melodii, un veritabil talmeş-balmeş muzical, un peisaj sonor aiuritor care face praf bruma de popularitate pe care *George, Jimmy, Bill* şi *Ronnie* o căpătaseră în ultimii ani! A spus-o cineva, demult, că parodia este un lucru foarte serios iar „Preşedinţii" au cam uitat acest fapt...

Grupaj realizat de
MARIAN MINCULESCU

VIDEOMUSIC

LIVE IN SYDNEY - KD LANG

O înregistrare de 65 de minute care prezintă foarte bine ce ştie să facă această interpretă, prea puţin cunoscută la noi din punct de vedere muzical dar faimoasă prin numeroasele sale escapade sexuale. Că e sau nu lesbiană nu contează, important rămîne faptul că *„Live In Sydney"* va lumina pe mulţi şi le va dovedi că această *Kathryn Dawn Lang* este în primul rînd o interpretă de mare valoare. Pe-ncercate!

PUBLICITATE • PUBLICITATE • PUBLICITATE • PUBLICITATE

CÂŞTIGAŢI LA LOTO ÎN 4 SĂPTĂMÂNI SAU VĂ ÎNAPOIEM BANII*

OFERTA CE NU POATE FI REFUZATĂ

* GARANŢIE DE RAMBURSARE A BANILOR PE BROŞURĂ

Descoperiţi Secretul Succesului lui Wayne Elliot
CEL MAI CONSTANT CÂŞTIGĂTOR LA LOTERIE DIN ANGLIA

ESTE WAYNE ELLIOT CEL MAI NOROCOS OM DIN MAREA BRITANIE?...

Când Wayne Elliot a câştigat la loterie în fiecare săptămână timp de 12 săptămâni, a fost contactat de organizatorii loteriei, care l-au invitat să apară într-una din emisiunile lor.

„La ultima mea vizită le-am înmânat biletul meu de loterie înaintea emisiunii. Voiau să verifice dacă era din nou câştigător" spune Wayne.

La sfârşitul emisiunii, Dale Winton a anunţat că iar am reuşit, o linie de 4 numere şi 2 linii de 3 numere aducându-mi un record de 140 de plăţi, plus bonusurile.

PROBABIL CEL MAI CONSTANT CÂŞTIGĂTOR DIN LUME

În săptămânile în care nu a câştigat, Wayne era în vacanţă, bucurându-se de câştigurile sale. Wayne afirmă că, folosind sistemul pe care l-a pus la punct, a câştigat la toate cele trei loterii ale statului Florida, USA.

CITIŢI MĂRTURIILE DE MAI JOS
103 Câştiguri incredibile în 118 trageri loto cu un record de 146 premii în numerar

ÎN FIECARE SÂMBĂTĂ WAYNE SE UITĂ LA T.V. CA SĂ AFLE CÂT DE MULT A CÂŞTIGAT - *NU DACĂ A CÂŞTIGAT!*

„Când am început să joc la loterie, am folosit un sistem pe care-l descoperisem într-unul din ziarele naţionale," spune Wayne.

„Apoi mi-am creat propriul sistem, care s-a dovedit eficace. La cele 118 trageri la care am participat până în prezent, am câştigat de 103 ori, cu peste 146 de premii în bani, reprezentând un câştig net pentru mine de mii şi mii de lire sterline- mai mult de 7 ori valoarea mizei".

„Până acum marele câştig m-a ocolit, dar am avut o dată chiar cinci numere. Din nefericire, s-a întâmplat într-o săptămână cu câştiguri scăzute pentru cinci numere, dar sunt sigur că voi obţine cel mai mare câştig într-o bună zi".

PLANUL

„Odată realizate sistemele şi planurile mele, m-am apucat să-mi fixez obiective, primul dintre ele fiind acela de a ghici trei numere şi a câştiga astfel 10 lire. Logica este aproape evidentă şi toţi profesioniştii pariurilor operează astfel, adică îşi acoperă pariul, pentru a câştiga destul cât să compenseze miza".

CÂŢI OAMENI POT SPUNE CĂ AU CÂŞTIGAT MAI MULT SAU MĂCAR TOT ATÂT CÂT AU MIZAT?

EI BINE EU POT!

AM DEPĂŞIT MIZA INIŢIALĂ CU MII ŞI MII DE LIRE STERLINE

ŞI CONTINUI SĂ CÂŞTIG PRACTIC ÎN FIECARE SĂPTĂMÂNĂ, iar dacă aplicaţi sistemul meu, puteţi fi şi Dvs. un câştigător!

„WAYNE CÂŞTIGĂ DIN NOU" STRIGĂ DALE WINTON LA TRANSMISIA T.V. ÎN DIRECT A LOTERIEI NAŢIONALE

Wayne a apărut de două ori în emisiunea Loteriei Naţionale, pe 27 mai 1995 şi 4 ianuarie 1997.

Pentru a primi broşura lui Wayne Elliot decupaţi şi expediaţi Bonul alăturat de Probă Gratuită, pe adresa: Fortuna Express S.R.L., C.P. 48-78, sector 2, Bucureşti, cod 72150. Comanda dvs. va fi onorată cu promptitudine. În cazul în care nu veţi fi mulţumit de rezultate, vă veţi primi banii înapoi pe broşură.

CÂŞTIGUL DVS. VA PUTEA FI SUFICIENT PENTRU A ACOPERI COSTUL BROŞURII. AR PUTEA FI CEA MAI BUNĂ INVESTIŢIE PE CARE AŢI FĂCUT-O VREODATĂ.

AVEŢI GARANŢIA NOASTRĂ • NU AVEŢI NIMIC DE PIERDUT!!!

FOLOSIŢI PLANUL - ŞI PUTEŢI CÂŞTIGA CEL PUŢIN 100.000 LEI

Învăţaţi despre NUMERE DE PRONOSTIC şi PIRAMIDE. Aceasta ar putea fi cea mai preţioasă informaţie care v-a fost dezvăluită vreodată.

O OFERTĂ CARE NU V-A MAI FOST FĂCUTĂ NICIODATĂ

Noi, cei de la Fortuna Express suntem atât de convinşi de faptul că urmând sistemul lui Wayne puteţi câştiga PREMII TOTALIZÂND DE DOUĂ ORI COSTUL BROŞURII LUI WAYNE, ÎNCĂ DIN PRIMELE 4 SĂPTĂMÂNI, ÎNCÂT ÎN CAZ CONTRAR VĂ VOM ÎNAPOIA CONTRAVALOAREA BROŞURII. Trebuie numai să ne înapoiaţi broşura pentru a vă primi banii pe ea.

TOTUL ESTE DEZVĂLUIT

Acum, în sfârşit, Wayne este de acord să ne facă cunoscut şi nouă celorlalţi secretul său, şi a scris o broşură intitulată „Totul e o loterie", în care dezvăluie secretele sale şi planuri uşor de urmat pentru jucători individuali sau grupuri de jucători.

COMANDAŢI ACUM

99.990 lei

CÂŞTIGAŢI ÎN 4 SĂPTĂMÂNI SAU VĂ VOM ÎNAPOIA BANII*

BON DE PROBĂ GRATUITĂ

De trimis la: FORTUNA EXPRESS S.R.L.
C.P 48-78, sector 2, Bucureşti, cod poştal 72150

Da, doresc să primesc broşura lui Wayne Elliot la preţul de 99.990 lei + taxe poştale. Voi achita numai în momentul livrării coletului suma aferentă comenzii. Dacă în 30 de zile nu voi avea rezultatele aşteptate, voi putea trimite înapoi broşura, urmând să primesc contravaloarea acesteia.

NUME .....
PRENUME .....
Localitate ..... O.P. .....
Str. ..... Nr. .....
Bl. ..... Sc. ..... Ap. ..... TEL.: .....
Jud./Sector ..... Cod .....
DATA NAŞTERII: ZIUA ____ LUNA _____ ANUL 19___

* Preţul din ofertă este valabil numai 30 de zile de la data apariţiei anunţului.

353780 / PR 98062060

Săptămînalul „Magazin"
este editat de
CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" S.R.L.
magazin

Înmatriculat la
Oficiul Registrului Comerţului Bucureşti
sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991.
Adresa: Bucureşti sector 1,
Piaţa Presei Libere nr.1, cod. 71341.

Cont: 40 10 10 85 00 (lei); 40 20 10 53 30 ($);
40 20 10 53 31 (DM)
Banca Comercială „Ion Ţiriac" S.A.

COLEGIUL DE REDACŢIE:

ECATERINA BĂTRÂNEANU
Preşedinte al Consiliului de Administraţie
Tel./Fax: 223 08 66;
GEORGE CUŞNARENCU
Redactor şef
Tel.: 222.51.11;
ADRIAN HOAJĂ
Secretar general de redacţie
Tel.: 222.51.11;
DOREL DORIAN, ION ŢUGUI

REDACŢIA:
Telefon: 222.83.21
Aurora Popescu, Mihaela Dorobanţu, Dorin Măran, Marian Grigore; Dumitru Mateuţă, Ionel Cojocaru, Vasilica Margarita; Melania Constantiniu, Maria Rădoi,
Elena Ilie; Irina Stoica, Paul Ioan, Teodora Bujor-Panaitescu

ECHIPA DE SERVICIU:
Responsabil de număr:
Dorin Măran
Secretar de redacţie: Dumitru Mateuţă
Corectură: Melania Constantiniu, Maria Rădoi

PUBLICITATE: Tel./Fax: 223.08.66
DIFUZARE: Tel./Fax: 222.83.36,
Nicuşor Dincă (şef departament),
Simion Ionescu, Titi Baboi
FINANCIAR-CONTABIL:
Margareta Drăghici (contabil-şef), Nicoleta Cochinţiu, Aurel Frăcea Tel.: 222.83.21

Cititorii din străinătate se pot abona prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L.
Fax: 223.08.66 sau RODIPET S.A. - P.O. BOX 3357, Fax: 222.64.07
Telex: 1 1995, Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, România

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:

„MAGAZIN"
Gabriela Niţu, Rodica Niţu

Tiparul: CROMOMAN, Piaţa Presei Libere nr.1, Telefon: 223.37.02

Scurtă privire spre strămoşii noştri

EVOLUŢIA CRANIULUI

MIHAELA DOROBANŢU

De ce sîntem noi, oamenii, atît de deosebiţi de alte specii?

Iată o întrebare care continuă încă să intrige. Într-o încercare de a furniza (poate) un răspuns, şi ale cărei rezultate sînt publicate într-un număr recent al prestigioasei reviste britanice „Nature", antropologul Daniel Lieberman de la Univesitatea Rutgers a efectuat o serie de radiografii de cranii, inclusiv ale unor fosile ale Omului din Cromagnon. Acoperind o perioadă de timp care se întinde de la cimpanzeii şi oamenii de astăzi pînă la strămoşii noştri de acum 1600000 de ani.

Ciudata înfăţişare a... oamenilor

Noi ne-am obişnuit cu aspectul capului nostru, dar acesta este rezultatul unei îndelungi evoluţii care i-a dat o formă cu totul aparte faţă de ceilalţi hominizi. Şi totul, cum arată Lieberman, porneşte de la osul sfenoid, o adevărată piatră unghiulară a creierului, aşezat în spatele ochilor şi făcînd legătura între 17 din cele 22 de oase importante ale craniului.

Ei bine, acest os sfenoid a început... să se reducă acum vreo sută, două sute de mii de ani, ajungînd astăzi cam cu 20-30% mai scurt decît la hominizii timpurii! Ca şi cum, pe parcurs, evoluţia a „hotărît" o măsură neaşteptată:

Reproiectarea craniului

Cu tot riscul de speculaţii, uneori riscante, este greu să nu fii tentat de a considera că reducerea progresivă a osului sfenoid este cea care a determinat modelarea traiectului vocal pentru a face posibilă emisia unei serii de sunete mai subtile şi mai variate, culminînd cu vorbirea noastră de astăzi.

Încă şi mai surprinzător, poate, acest lucru sugerează şi o diferenţă de filiaţie a noastră şi a Omului din Neanderthal, la care reducerea osului sfenoid lipseşte.

De asemenea, „ipoteza africană" a apariţiei omului în Africa, de unde specia umană s-a răspîndit în restul lumii acum circa 100000 de ani, ca şi cea a originii multiple cu strămoşi pre-moderni simultan în diferite părţi ale lumii, capătă şi ele noi argumente „pro" în rezultatele cercetărilor antropologului american.

În paranteză, trebuie spus că dimensiunea superioară a creierului Omului de Neanderthal - al cărui creier era net mai mare decît al nostru - nu trebuie să ridice probleme, deoarece dacă vom calcula raportul între dimensiunile corpului şi ale creierului, acesta se păstrează neschimbat de-a lungul evoluţiei.

Mai mult, feţele noastre continuă să „se strîngă" chiar şi pe parcursul ultimilor 15000 de ani! Aceasta pentru că omul a trebuit să mestece hrană din ce în ce mai puţin consistentă! „Oamenii" au feţe cu atît mai mari cu cît hrana lor este mai... dură! (Ceea ce explică şi inutila povară a măselelor de minte, deoarece dinţii, dimensiunea lor, sînt rezultatul unei programări genetice, care pare să nu „ştie" nimic despre descreşterea progresivă a dimensiunilor feţei).

Şi astfel întrebarea cine a fost adevăratul nostru strămoş rămîne încă fără răspuns...

Informatică

Un „cutremur" pentru sfîrşitul de an

Planurile pentru viitorul procesor AMD, K7, anunţat ca o mare îmbunătăţire faţă de vechiul K6, au fost anunţate de directorul companiei la cea de-a zecea ediţie a Forumului Internaţional al Microprocesoarelor ce a avut loc în California. Produs pentru a înlocui actualul şi fiabilul cip K6, K7 va face concurenţă directă Pentiumului II Xeon al lui Intel, dar nu va ataca supremaţia Mercedului, viitorul procesor Intel ce va produce un „cutremur" în lumea tehnicii de calcul la sfîrşitul acestui an, atunci cînd va apărea. K7 reprezintă dorinţa AMD-ului de a nu pierde piaţa în favoarea altor firme concurente şi de a ridica ştacheta în materie de microprocesoare. Succesul sau eşecul lui K7 va decide cu siguranţă poziţia firmei producătoare pe piaţa computerelor. K7 ar putea fi un învingător sau doar un procesor inferior unui omolog Intel, aşa cum s-a întîmplat cu ultimele realizări AMD, iar în cazul unui impact negativ pe piaţă va întări dominaţia Intel.

Cum ar putea K7 să se dovedească un concurent pentru firma Intel? Se pare că primul amănunt ar fi arhitectura procesorului. Intel este proprietarul Socket 7, cea mai răspîndită tehnologie de comunicare dintre procesor şi placa de bază, folosită chiar şi de AMD K6, iar conceperea unui nou standard pentru K7 ar putea scoate definitiv AMD-ul de pe piaţă, prin insuccesul la public. Mergîndu-se tot pe linia speculaţiilor se poate ca, în aceeaşi măsură, piaţa computerelor fiind atît de diversificată în ziua de azi, înglobînd diferiţi producători cu diferite standarde, noul slot K7 ar putea pătrunde cu succes în lumea componentelor. Conform studiilor de piaţă majoritatea utilizatorilor din toată lumea caută computere care să nu depăşească preţul de 1000 de dolari. Iar AMD a fost mereu mai ieftin decît Intel, acesta fiind dintotdeauna cel mai puternic avantaj al său.

După declaraţiile AMD, K7 va fi construit pe arhitectura de 0,25 de microni şi va lucra pe 64 de biţi. Noutatea AMD este că noul cip va putea rula pe un sistem cu mai multe procesoare, lucru reuşit numai de Intel pînă în prezent. AMD intenţionează ca procesorul să lucreze pe plăcile Socket 7 dar, pentru cine va dori să-i utilizeze puterea la maximum, vor fi concepute nişte plăci AMD special pentru el. AMD promite că acest cip va fi unul de excepţie şi va sparge piaţa. K7 va fi prezentat anul acesta la Forumul Producătorilor de Microprocesoare de la San Francisco. Chipurile se vor găsi pe piaţă începînd din primăvara lui 1999, dar ele vor începe să fie testate încă din iunie anul acesta. După cum este AMD cunoscut în întreaga lume, K7 va fi o reuşită. La fel ca şi K6, care s-a vîndut foarte bine în România, K7 îşi va găsi mulţi utilizatori la noi, fiindcă mulţi s-au convins de calitatea produselor AMD şi, în plus, preferă un procesor mai ieftin, chiar dacă el nu poartă marca Intel.

Mesaje pentru pămîntenii de peste 50000 de ani

KEO - UN PROIECT IEŞIT DIN COMUN

AUREL DIANU

Oare ce vor crede despre noi cei ce locuim în prezent pe Terra, descendenţii noştri îndepărtaţi? Plecîndu-se de la această întrebare, Aerospaţiale, Şcoala franceză de mine şi Sup'Aero au căzut de acord în realizarea unui proiect gigant, total ieşit din comun. Este vorba de crearea unui satelit, ce a şi fost numit Keo, care are sarcina de a transporta mesaje locuitorilor ce vor trăi pe Pămînt peste 50000 de ani.

Keo, un fel de pasăre a viitorului, va avea un diametru de 700 milimetri şi o anvergură de 10 metri. Nici un fel de energie proprie nu-l va propulsa, căci aripile lui, produse dintr-un aliaj de nichel şi titan, acţionează şi bat la fel ca la o insectă sub efectul luminii. Lansarea ce va avea loc în anul 2001 va fi făcută de o fuzee, el urmînd a fi plasat pe o orbită terestră la 1500 kilometri altitudine, respectiv sub centura lui Van Allen, ce protejează şi ea Pămîntul de o parte din razele cosmice. Această orbită a fost stabilită în funcţie de legile atracţiei planetare şi lunare, a legilor balistice, precum şi a presiunii radiaţiilor solare, ţinîndu-se cont de greutatea satelitului, care va fi de aproximativ o sută de kilograme, pentru a se asigura o întoarcere pe Terra după 50000 de ani.

Pentru a se rezista razelor cosmice, a eventualelor impacturi cu meteoriţii şi mai ales frecării cu atmosfera în momentul revenirii lui pe planeta noastră cu viteza de 103 metri pe secundă, sfera a fost construită din straturi pe bază de aluminiu, titan şi ceramică. Se apreciază ca la înapoiere sfera lui Keo se va micşora, datorită frecării ajungînd pe Pămînt cam de mărimea unui ou de struţ. Acest satelit, un veritabil mesager al gîndirii umane va transporta obiecte şi fotografii simbolizînd civilizaţia prezentă, o picătură de sînge, o parte dintr-un ADN, pămînt cam cît să poată lua în trei degete, precum şi mesaje imprimate pe ceramică şi sticlă specială. Avîndu-se în vedere că niciodată nu s-a pus problema ca un satelit să depăşească aşa de mult bariera timpului specialiştii au luat măsuri pentru fezabilitatea lui, utilizîndu-se materiale foarte rezistente ca titan şi ceramică. Realizarea acestui proiect ieşit din comun va costa peste 50 de milioane de franci, iar cum nimeni nu va mai fi dintre cei prezenţi peste 50000 de ani, reuşita acestui proiect va rămîne un mister.

GENETICĂ

Nouă tehnică de clonare

Cercetătorii americani care au creat în luna ianuarie trei viţei clonaţi, perfect identici, prezintă, în ultimul număr al săptămînalului Science *tehnica lor de clonare, care este, după ei, mai simplă, mai eficace şi mai rentabilă decît cea folosită de părinţii scoţieni ai oiţei Dolly. Pusă la punct de doctorii James Robl, de la Universitatea din Amherst (Massachusetts) şi Steve Stice, de la firma Advanced Cell Techonology, aceasta constă în inserarea unei gene numită marcator în nucleul unei celule tinere şi puţin diferenţiate de embrion de vacă, acesta continuînd să se divizeze. 28 de embrioni astfel clonaţi au fost transferaţi în uterele a 11 vaci şi au dat naştere în ianuarie la patru viţei perfect identici, din care trei sînt încă în viaţă şi de deplin sănătoşi. Conform cercetătorilor americani, această tehnică este net mai eficace decît cea care a dat naştere faimoasei oi scoţiene Dolly, produsul a 227 de tentative de clonare.*

ASTRONOMIE

Doi sateliţi ai lui Uranus

Cei doi noi sateliţi descoperiţi în toamna trecută în jurul lui Uranus se vor numi Sycorax şi Caliban urmîndu-se astfel tradiţia, şi anume aceea de a se atribui sateliţilor uraniani nume de personaje shakespeariene. Ultimele două denumiri au fost alese de Phil Nicholson de la Universitatea Cornell din NY, care aşteaptă acum aprobarea oficială, 3,5 ani terestri îi ia lui Sycorax ca să facă un tur complet al planetei pe o traiectorie neregulată, ceea ce reprezintă cea mai lungă perioadă de rotaţie a unui satelit natural cunoscută pînă acum.

Asteroizii din film şi cei reali

În timp ce Hollywood-ul ne arată în filmul Deep Impact *cam cum ar fi Pămîntul lovit de un asteroid, o cameră fotografică specială este singura de pe Terra care ştie ce se întîmplă cu adevărat în spaţiu cu aceste „sperietori". Astfel, un aparat fotografic special a fost ataşat la capătul unui telescop de 40 cm din Arizona, fiind singurul aparat care înregistrează pe film, sistematic, asteroizii prezenţi în Sistemul nostru Solar şi care ar putea lovi Pămîntul. În 1996, studenţii din Arizona au analizat fotografiile şi au descoperit asteroidul care a produs atîtea valuri de cerneală dar care pînă la urmă a trecut la 460000 km de noi.*

Există sare pe *Europa*?!

Savanţii americani au identificat la suprafaţa satelitului Europa *al planetei Jupiter prezenţa unor minerale care ar putea fi în bună măsură sare, confirmînd astfel ipoteza conform căreia această planetă ar putea ascunde sub calota sa de gheaţă un vast ocean, afirmă săptămînalul Science, în ultimul său număr. Graţie instrumentelor care echipează sonda americană Galileo, specialiştii din Honolulu (Hawaii) şi de la laboratorul NASA au reperat pe suprafaţa acestui satelit zone care prezintă o imagine în infraroşu diferită de cea a gheţii pure. „Aceste zone ar putea constitui depozite formate de sărurile dizolvate prezente în pătura bogată în apă care se află imediat sub crusta de gheaţă a* Europei", *explică autorii studiului. Conform acestora, sărurile se depun sub suprafaţa satelitului de fiecare dată cînd apa care le conţine este comprimată de mişcările scoarţei îngheţate.*

DECORPORARE pentru ajutor

ION ŢUGUI

Între situaţiile inexplicabile ale paranormalului se numără şi fenomenul de ajutorare pentru ca cineva să fie salvat. Chiar dacă cel ce urmează a fi salvat nu-i cunoscut celui ce-l salvează.

O relatare din sursă olandeză, în sensul sprijinului imediat, ne familiarizează cu întregul proces al acestei intervenţii miraculoase. Un iniţiat în domeniu, povesteşte cum s-a dus cu soţia sa să vadă un film. După debutul peliculei, a simţit o oboseală nemotivată de ceva anume. Soţia a simţit că soţul căzuse deja într-o stare de transă şi nu l-a deranjat. Starea lui trebuia protejată. Astfel omul nu a mai văzut nimic din film, pentru că lent, cum i se întîmplase de nenumărate ori, a „dispărut" din scaun, de lîngă soţia sa care se uita la film.

Din cinematograf, a ajuns rapid într-o sală de operaţie. A recunoscut oraşul, locul respectiv, unde se afla clinica medicală. Fără nici o oprelişte a ajuns direct în sala de operaţie şi a început să se uite la pacientul căruia trebuia să i se facă o operaţie pe creier - o tumoră. A înţeles că operaţia care urma era foarte dificilă. Dar în acelaşi timp a mai înţeles că acelui bolnav îi trebuia un sprijin din partea celui „ajuns" prin decorporare, deoarece scadenţa vieţii nu-i sunase. Deci trebuia să trăiască, să supravieţuiască operaţiei...

Se afla foarte aproape de corpul bolnavului şi, bineînţeles, nevăzut de echipa de chirurgi. În apropierea creştetului bolnavului a văzut mai întîi ceva asemănător cu o cascadă arginţie, în miniatură, care curgea necontenit între stomac şi podea. Ştia că nu poate interveni cu nimic şi că nu asta era misiunea lui, sosind în sala de operaţie, ci doar să fie prezent acolo cu simpla dorinţă de a ajuta, de a fi prezent pentru salvare.

În multe alte cazuri asemănătoare se face menţiunea că foarte multe persoane, care posedă anumite capacităţi şi se pare că sînt desemnate în acest sens, intervin în momente de cumpănă în favoarea celor primejduiţi. Acest lucru se întîmplă fără ca cel ce ajută să fie conştient de aceasta sau cel care primeşte ajutorul să aibă habar cine-l ajută. Explicaţia fenomenului a fost formulată în acest secol. Este vorba de sprijinul energetic, implicit spiritual, de o dublare a forţei de supravieţuire printr-un potenţial extern, care ajută respiraţia, circuitul energetic al organismului, alte structuri vii, iar aceasta prin fenomenul decorporării, al „plecării" din corpul material.

Timpul în care experimentul respectiv a avut loc era după-amiază. Omul şi-a amintit că de obicei la acea oră se odihnea şi de fiecare dată cădea în transă. Întîmplarea cu sala de operaţie îl prinsese la film. A fost luat pur şi simplu din sală pentru că era nevoie de el. Operaţia începuse. A rămas decorporat la creştetul bolnavului exact cît a fost nevoie de forţa lui. În clipa cînd n-a mai fost nevoie, s-a pomenit din nou în sala cinematografului, lîngă soţia sa - unde stătuse de fapt tot timpul, într-un „somn" profund. Despre film, avea să-i spună soţia. Despre cel operat, avea să afle că operaţia reuşise, bolnavul se afla în afara oricărui pericol...

Această întîmplare a fost relatată pe larg de presă. Cu toate îndoielile unora, cu exagerările altora, omul poate spune repetînd la nesfîrşit că a fost *acolo*. A descris amănunte din sala de operaţie pe care nu avea de unde să le cunoască. A descris figura bolnavului pe care nu-l văzuse anterior niciodată. Tot ce spunea despre plecare şi ce văzuse, era adevărat. Mai rămînea un singur amănunt - cum este posibil acest eveniment din afara normalului?

Decorporarea însăşi este un mister. S-a emis ipoteza plecării spiritului, a unui pelerinaj scurt, cu un scop precis; în cazul de faţă scopul a fost ajutorul, salvarea unui om. În multe alte cazuri se fac referiri la plasarea spiritului într-un timp de care decorporatul nu-şi aminteşte să-l fi străbătut, dar în starea respectivă se recunoaşte pe sine prezent în ambientalul şi epoca în care eşuează...

GÎNDUL imprimat pe peliculă fotografică

DAN D. FARCAŞ

Pe parcursul cîtorva episoade precedente am încercat să trecem în revistă cîteva dintre posibilele ipoteze care să explice apariţia pe anumite fotografii a unor obiecte bizare, de cele mai multe ori sferice, pe care nu le văzuse nimeni, cu ochiul liber, în locul respectiv. La aceste ipoteze mai putem adăuga, în prezentul episod, încă două.

Oricît pare de incredibil pentru cititorul mai puţin familiarizat cu literatura consacrată fenomenelor paranormale, există se pare persoane capabile să imprime imagini pe un film aflat în interiorul unui aparat fotografic, doar concentrîndu-se la el. Cercetări asupra acestui fenomen se pare că au fost făcute în Japonia în anii 1910-1913, de către *Tomokichi Fukurai*. Rezultatele, deşi remarcabile, nu au avut ecou în epocă. Prima

OZN-uri de pe celălalt tărîm

persoană avînd darul influenţării peliculei fotografice şi care a fost examinată cu mijloace moderne a fost *Ted Serios*. American, născut în 1918 în familia unui grec, el era uşor înapoiat mintal şi a dus o viaţă mai degrabă modestă. La 45 de ani, cînd l-a întîlnit Jules Einsenbud, profesor de psihiatrie la Facultatea de Medicină din Denver (Colorado), Ted era şomer, ultimul său serviciu fiind cel de portar de hotel în Chicago.

Capacitatea lui de a imprima pe un film fotografic imagini ale unor obiecte, doar concentrîndu-şi privirea asupra aparatului în care se afla filmul, l-a impresionat pe Prof. Eisenbud, care a făcut în următorii trei ani numeroase investigaţii asupra lui Ted. Au fost produse astfel, la comandă, sute de fotografii, înfăţişînd, într-un mod recognoscibil, clădiri, peisaje, rachete, autobuze, maşini de curse etc. În speranţa descoperirii secretului, subiectul a fost, pe rînd, dezbrăcat pînă la piele, examinat medical cu raze X, prins în chingi care nu-i permiteau decît mişcări ale capului. Pentru experienţe s-au folosit tot soiul de aparate de fotografiat şi de filme, provenind de la observatori independenţi care nu ştiau dinainte ce anume se va întîmpla sau de la persoane sceptice care s-au oferit voluntar, în speranţa descoperirii fraudei. Cu toate acestea nu s-a putut găsi nici o cauză naturală sau artificială pentru ciudatul fenomen. Ted a fost supus unor cîmpuri magnetice de 12000 gauss, a fost închis într-o cuşcă Faraday, izolat îndaratul unui perete de sticlă cu plumb, gros de 1,3 centimetri, impenetrabil pentru razele X. S-au exclus, pe rînd razele ultraviolete şi cele infraroşii. Au rămas în joc, poate razele γ şi cele radio. În cele mai multe cazuri, în timpul experienţelor, Ted era beat. Uneori devenea irascibil şi a spart cîteva aparate care „nu voiau să coopereze cu el". Cîteodată rezultatele erau bizare: i se cerea să imprime pe peliculă Arcul de Triumf din Paris, iar rezultatul era un automobil marca Triumf, alteori pe clădirile reproduse în general corect, apăreau detalii inexistente în realitate. Toate aceste experienţe au fost descrise de J. Eisenbud în cartea *The World of Ted Serios* (1968), care era bogat ilustrată cu fotografiile produse de Ted. Interesant este că în anii care au urmat performanţele lui Ted Serios au mai fost reproduse şi de alte cîteva persoane, cu daruri speciale în domeniul psihokineziei (deplasarea obiectelor doar prin voinţă, fără a le atinge), între care controversatul Uri Geller. Aceste fapte au determinat anumiţi cercetători să se întrebe dacă nu cumva ele ar putea explica anumite fotografii neverosimile de OZN-uri (dar şi de fantome etc) despre care nu s-a putut dovedi că ar fi fost trucate, ca şi clişeele înfăţişînd globurile sau alte obiecte invizibile despre care aminteam.

Am mai putea adăuga, în treacăt, încă o ipoteză dragă mai ales celor care sînt mai familiarizaţi cu noţiunile de geometrie. Se ştie că unul dintre modelele cele mai plauzibile ale Universului este cel de hipersferă. Admiţînd existenţa, alături de noi a unui alt Univers fizic tot de tip hipersferă, intersecţiile (zonele de contact) dintre cele două universuri vor avea în general forma unor sfere. Această construcţie poate explica şi caracterul de punct de trecere dintr-o lume în alta a acestor sfere, caracterul lor cînd material cînd imaterial, variaţiile dimensiunilor, ca şi vitezele fantastice. Aceasta nu înseamnă, evident, că ipoteza de mai sus constituie soluţia enigmei, doar că am putea-o reţine ca pe una dintre explicaţiile posibile.

(Va urma)

Spectator la graniţa realităţii

PAUL IOAN

Este viitorul mai apropiat sau mai depărtat, predictibil? Carl G. Jung spunea că nici minutul următor al vieţii nu poate fi anticipat. Grecii şi romanii instituţionalizaseră ghicirea viitorului (prin oracole, respectiv auguri). De unul singur, Nostradamus a „văzut" istoria de cinci secole a Europei... Astăzi, parapsihologia acceptă intuirea, presimţirea viitorului în mod spontan, involuntar şi complet aleatoriu, aşa cum este şi cazul Simonei Bellamy.

Cazul Simone Bellamy

Orlando, Florida (SUA), 24 decembrie 1994. Simone Bellamy, 18 ani, primeşte o felicitare de Crăciun de la o persoană necunoscută care semnează „Val". Părinţii susţin că este o eroare, dar ea exclamă dusă pe gînduri: „omul acesta mă caută". Cîteva minute mai tîrziu, studiind atentă cartonul viu colorat, îi şopteşte mamei sale: „Ce are cu mine acest Val?"

Tampa, Florida, 24 decembrie 1994. Lindsay Demick, prietenă a Simonei, îi telefonează acesteia pentru a primi confirmarea că de revelion va sosi la Tampa. Simone ezită, cu gîndul la bizara felicitare. Cînd îi spune lui Lindsay păţania, aceasta exclamă: „Şi eu am primit una de la Val, dar am aruncat-o la coş. O fi vreun nebun!"

Orlando, 25 decembrie: Simone nu vrea să iasă la cumpărături decît împreună cu mama sa. Se instalase sindromul agorafobiei (teama de a ieşi singur în locuri publice). Fără să-şi poată explica de ce, anulează o întîlnire cu iubitul ei, Tom Whilde. În seara aceleiaşi zile, ea exclamă surprinzător, în toiul petrecerii de Crăciun: „mama lui Tom e-n primejdie".

Orlando, 26 decembrie: Lisa Wilde, mama lui Tom, e găsită înjunghiată. În casă e descoperită o stivă de felicitări semnate „Val". Nu se ştie unde se află fiul defunctei. Simone telefonează îngrozită lui Lindsay şi-i spune: „Val soseşte la Tampa!" Lindsay se amuză pe seama ei. În seara aceleiaşi zile, în parcarea aeroportului din Tampa, o femeie e găsită strangulată. În poşetă are o felicitare iscălită „Val".

Orlando, 25 decembrie. După o noapte plină de coşmaruri Simone telefonează poliţiei. În mai puţin de o oră este făcut portretul robot al lui Val. Fata pleacă împreună cu poliţiştii la Tampa.

Tampa, 25 decembrie, ora 16,15. Patrulînd prin oraş în maşina poliţiei, Simone cere şoferului să oprească în faţa unui bistro. Dă semne de mare agitaţie. Oamenii în uniformă se năpustesc înăuntru. Pe baza portretului robot, e arestat suspectul. Este Ralph Whilde, fratele mai mare al lui Tom, psihopat, cunoscut sub porecla de „Sfîntul Valentin". Îşi recunoaşte crimele şi susţine că o femeie i-a transmis SIDA.

Notă: Simone Bellamy a prezis în anii următori un scandal la Casa Albă, neînceperea unui nou război în Golf şi un grav accident de maşină al amicei sale, Lindsay. Este o persoană normală, perfect echilibrată, căsătorită acum cu Tom Whilde.

Amintirile subconştientului

Visul premonitoriu

MIHAELA DOROBANŢU

- Stimate Domnule Dr. Adrian Voicicovschi, am discutat cîteva dintre interpretările viselor aparţinînd lui Freud, aţi prezentat liniile „generale" ale psihanalizei. Cît de convingătoare poate fi însă metoda lui Freud aplicată la interpretarea viselor, faţă de explicaţia alternativă care vine din zona tălmăcitorilor de vise?

- Există şi la ora actuală oameni care sînt convinşi că Pămîntul este plat - şi chiar o demonstrează! Atîta vreme cît aceştia nu îmi impun însă ca o obligaţie convingerea lor, ea va rămîne opţiunea pe care au ales-o. Fiecare are libertatea sa. Dat fiind că psihanaliza, sau alt domeniu ştiinţific, nu reprezintă un crez politic, fiecare are dreptul să opteze după cum simte şi aşa cum este convins.

Dar fiecare va suporta consecinţele opţiunii sale.

Aceasta nu înseamnă însă că nu există şi vise care *nu* pot fi interpretate *numai* psihanalitic. Sau chiar *în nici un fel* psihanalitic. Şi aceasta pentru că, de fapt, conţinutul lor intră în domeniul paranormalului, un domeniu demonetizat prin excesiva şi inadecvata utilizare a termenului.

- Într-o conferinţă din anul 1921, despre psihanaliză şi telepatie, Freud spunea că „pare de acum imposibil să mai respingem studiul a ceea ce numim fapte oculte, aceste lucruri care se pretind a fi garanţia reală a unor puteri psihice, altele decît cele cunoscute ale sufletului uman sau animal, sau care să dezvăluie în acest suflet capacităţi pînă acum nebănuite". Pentru a adăuga imediat că atracţia pe care o reprezintă acest studiu are o „forţă irezistibilă". Cum comentaţi însă părerea pe care o avea Freud despre visul premonitoriu, despre proiecţia în viitor?

- Freud a fost foarte circumspect privind acest aspect. La sfîrşitul vieţii, el a făcut o serie de observaţii despre parapsihologie, în sensul că, dacă ar fi să trăiască din nou, s-ar ocupa de fenomenele paranormale.

El a atras atenţia asupra ocultismului (într-o discuţie cu Jung), spunînd că trebuie să ne ferim de „valul de mîl negru" al acestuia.

De fapt, el atrăgea atenţia că aceste fenomene erau greu încadrabile, erau foarte uşor de manipulat, de falsificat şi de interpretat de către şarlatani, „pseudodocţi" care „mergeau" pe lucruri alunecoase, mizînd de cele mai multe ori pe ignoranţa, dorinţa de miracol a oamenilor şi de şi mai multe ori pe disperarea celor aflaţi în situaţii dificile.

Ca să ne dăm sema că Freud nu era un adversar dogmatic şi absurd al fenomenelor paranormale, să nu uităm că el a avut ocazia să-l „testeze" pe vestitul telepat Messing într-un experiment la care a participat şi Albert Einstein, convingîndu-se îndubitabil şi direct de realitatea fenomenului telepatic.

Freud nu a dezavuat paranormalul, dar considera momentul impropriu şi periculos pentru psihanaliză.

«EFECTUL ULUITU»

o revoluţie în ştiinţa modernă

ALEXANDRU FORJE

Fizica secolului XIX a fost revoluţionată de un medic, Robert Iulius von Mayer. Ca profesiune, Mayer era medic pe vapor şi îşi consolidase o carieră promiţătoare. Destinul însă a făcut din el un Paul Gaugain al medicinii. Într-o bună zi familia a fost surprinsă să afle că intenţiona să renunţe la medicină şi să se ocupe de cercetări în domeniul fizicii. Vorbele pe care le spunea despre conservarea energiei şi echivalentul mecanic al caloriei, ca şi nopţile petrecute într-o magazie transformată în laborator, i-au pus pe gînduri pe cei apropiaţi. Consultînd nişte psihiatri, aceştia au recomandat să fie internat într-o casă de sănătate mentală...

La cinci ani după moarte, într-o şedinţă solemnă a Academiei din Berlin, în prezenţa împăratului Wilhelm I, i s-a conferit titlul de Doctor Honoris Causa în domeniul fizicii, iar opera sa recunoscută cu întîrziere face astăzi capul de afiş la fundamentarea ştiinţei despre energie.

Un destin asemănător întruneşte şi medicul Marcel Uluitu. După aproape 40 de ani de muncă, descoperirea sa cunoscută în literatură ca „Efectul Uluitu" face ocolul planetei.

Prima comunicare pe plan internaţional a făcut-o în anul 1986 la un simpozion de fizica energiei organizat la Universitatea din Miami de către Clean Energy Institute. În lucrarea prezentată se trata interacţia dintre sînge şi creier. Descoperirea medicului Uluitu consta în demonstrarea faptului că persoanele cu tulburări de comportament au sodiul liber în sînge, pe cînd persoanele normale au sodiul legat de proteina din sînge.

Prin procedeul pus la punct de Marcel Uluitu cu o precizie integrală se pot determina stările de alterare a comportamentului sau de normalitate printr-o analiză care poate fi făcută cu o dotare accesibilă unui dispensar oarecare.

Aspectele pe planul informaticii sînt deosebit de importante, fiindcă într-o teorie generală a inteligenţei va trebui să se plece de la teoria „Efectului Uluitu", care condiţionează fizico-chimic reacţia normală a manifestărilor psihice ale omului faţă de impresii şi percepţii exterioare.

În secolul 18, Antoine Laurent Lavoisier a emis teoria conservării masei. În secolul 19 Robert Iulius von Mayer stabileşte principiul conservării energiei. Este rîndul unui român, medicul Marcel Uluitu, să emită teoria

Ştiam că voi fi recunoscut după moarte, faptul că mi se dă atenţie în timpul vieţii mă face să am dubii în ceea ce priveşte valabilitatea operei mele.

ŞTEFAN ODOBLEJA

conservării informaţiei, stabilind condiţiile valabilităţii reale a acesteia în funcţie de rigoarea inteligenţei umane, în condiţiile în care criteriile pe care le stabileşte indică o inteligenţă nealterată.

Destinul medicului român are un tragism inerent, dar, desigur, altul decît cel al lui von Mayer. Pentru a-şi pune în valoare conceptul pe care îl profesa avea nevoie de un aparat, nesemnificativ valoric într-un laborator autentic de cercetare, dar inaccesibil laboratoarelor din vremurile nu prea demult trecute din România. Avea nevoie de un spectroflorimetru. Costul unui asemenea aparat se cifra la suma „uriaşă" de 40000 de dolari SUA, sumă inaccesibilă într-o vreme în care se număra fiecare cent, nu dolar.

Destinul a făcut ca medicul Uluitu să se întîlnească cu inginerul electronist Radu Vrînceanu, care s-a oferit să-i construiască instrumentul de care avea nevoie. Zis şi făcut... Aparatul funcţionează şi astăzi, operă a unui maestru genial, care l-a construit cu materiale luate de ici şi de colo şi care, la sfîrşit, după ce şi-a terminat o realizare măiastră - primul spectroflorimetru românesc - a avut neşansa să facă un cancer şi să moară. S-a cerut sorţii prea mult, ca să nu ceară şi ea o viaţă.

Propunere (aşteptată) pentru „Nobel". Cine ridică mănuşa?

Oamenii de ştiinţă români se ilustrează în fizica contemporană prin trei efecte: „Efectul Coandă", „Efectul Procopiu" şi „Efectul Uluitu". Dacă efectele Coandă şi Procopiu sînt aproape neluate în seamă în literatura ştiinţifică, „Efectul Uluitu" a fost prezentat la al doilea Congres Mondial de Chimie Organică Teoretică ţinut în iulie 1990 la Toronto, Canada şi consacrat ca atare. La prezentarea comunicării, organizatorii congresului, mari specialişti în domeniu, au afirmat că vor verifica clinic ipoteza „Efectului Uluitu", apreciind că, în cazul confirmării, *sîntem în faţa celei mai importante descoperiri a fizicii sistemelor vii, care începe tocmai cu această descoperire.*

Este indiscutabil că „Efectul Uluitu", revoluţionar în fiziologie, biologie, informatică şi fizica energiei, poate candida ca descoperire ştiinţifică la Premiul Nobel. Nu ne-ar lipsi decît să aflăm, ca şi în cazul lui Nicolae Paulescu, că nişte oarecare de undeva de pe glob au redescoperit ceea ce Uluitu a obţinut prin zeci de ani de muncă şi au luat Premiul Nobel. Tot aşa cum s-a întîmplat şi în cazul lui Nicolae Paulescu, cu descoperirea românească a insulinei.

Anatomia secundei

O instituţie aflată în ceruri

ALEXANDRU MIRONOV

A început, în 1990, cu crearea societăţii *World Space,* la ideea expertului în telecomunicaţii Noah Samara, care a dorit să ofere *Lumii a Treia* emisiuni radio de foarte bună calitate tehnică, folosind sateliţii geostaţionari. În 1996 proiectul său s-a pus în mişcare, cu un buget de 850 de milioane dolari. Principalul agent: *Alcatel Espace,* din Toulouse, care a proiectat şi construit trei sateliţi de telecomunicaţii, ce vor fi trimişi pe orbită de la baza de lansare Kourou, din Guyana, în 1999: *AmeriStar, AfriStar* şi *AsiaStar,* pe numele lor. Instalaţi la 36000 km altitudine, în unghiuri de 120º unul faţă de altul (pentru a „îmbrăţişa" întreg Pămîntul), sateliţii programului social *WorldSpace* vor primi programe de la staţiile de stat şi particulare doritoare să-şi răspîndească informaţia, entertainement-ul (distracţia) şi influenţa peste ţările-încă-sărace dar dintre care, cîndva, unele pot face paşii economiei înainte, furnizînd astfel clienţi produselor şi serviciilor economice din viitor.

Problema ofertelor de programe odată rezolvată, rămăsese, uriaşă, problema recepţiei: antenă parabolică, decodor etc. deci preţuri mari, la care săracii nu au acces. Tenacele Noah Samara s-a adresat, în această problemă, societăţii italo-franceze *SGS-Thomson,* cerîndu-le imposibilul: un radioreceptor digital portabil, de bună calitate, fiabil şi ieftin. *SGS-Thompson* au răspuns prompt la apel, specialiştii lor concepînd trei *cip*-uri care îndeplinesc funcţiile de receptoare, tratament numeric şi decompresie a sunetului, toate înglobate în aparatul *StarMan.*

Costul, deocamdată, prea ridicat pentru ţările cu săraci (250 dolari) va scădea repede pînă la 100 dolari - mai ales că au apărut companii dispuse să sponsorizeze această acţiune socială de uriaşă amploare. Un mănunchi de *posturi planetare* (probabil, 100!) este, astfel, pe cale de a se naşte.

Rîndurilor de mai sus, care se constituie într-o demonstraţie în plus a capacităţii lui Homo faber de a racorda urechile lumii la vocile lumii, le mai adaug două întîmplări personale. Împreună cu regretatul Alexandru Boiu am scris, între 1985 şi 1988, o carte intitulată „Proiecte planetare". Unul dintre proiecte „povestea" despre o radioşcoală din viitor, radio-profesorii Krithias şi Timaios (personajele noastre luate din „dialogurile" lui Platon) fiind cei care ţineau lecţii, pe unde radio, sub oblăduirea UNESCO - pronosticam noi.

În anul 1994 am fost primit de directorul general al UNESCO, „don" Federico Mayor. Am discutat cu domnia sa ce aveam de discutat (un „An internaţional al Tineretului", pe care România l-a şi făcut, cu uriaş succes) iar la sfîrşitul discuţiei i-am propus proiectul din cartea mea: *radio-tele-şcoala planetară UNESCO.* Ideea, extraordinară, l-a entuziasmat pe „don" Frederico, ca spaniol ce se află, educaţia lumii poate primi un sprijin solid din ceruri, a fost el de acord, s-o facem... Cîteva luni mai tîrziu UNESCO a şi anunţat, cu pompă, deschiderea instituţiei din ceruri. *WorldSpace,* înţelegeţi din cele de mai sus, a adăugat, *hardware*-ul, tehnologiile necesare. Educaţia tuturor cetăţenilor planetei se poate face începînd cu anul viitor, prin unde radio - proces ieftin, la îndemîna oricui. Aventura *Şcolii Planetare UNESCO* continuă - dar fără România.

PARADOX

BUN SIMŢ şi prejudecată 5

MARIAN GRIGORE

Pentru un însetat de cunoaştere, şansa de a pătrunde în depozitul unei biblioteci este, mai degrabă, prilejul unui sentiment de descurajare, decît al unuia înălţător. *Bunul simţ* îi spune că i-ar trebui zece vieţi dedicate studiului pentru a parcurge comorile de înţelepciune adunate în rafturi. Pentru că, nu-i aşa, o dată ce au fost găsite demne de a se afla în bibliotecă, *toate* cărţile sînt, în consecinţă, demne a fi şi citite. Ceea ce este, însă, *o prejudecată.*

Dar dacă acesta este sentimentul trăit de un „cititor" clasic, este lesne de înţeles ce sentiment trebuie să aibă oricare dintre cei unu la zece mii de români ce au şansa de a avea un acces deschis la Internet, care ştiu că informaţiile introduse într-o singură zi în sistem depăşesc, în volum (desigur, însă, nu şi în valoare), pe cele adunate, de secole, la Biblioteca Naţională. În societatea informaţională în care, iată, fără să ne dăm seama, am şi pătruns, obligaţi să alegem permanent între *cantitatea* de informaţii şi *calitatea* acestora, ne găsim confruntaţi nu cu lipsa, ci cu neadecvarea criteriilor pe care ne-am obişnuit să ne întemeiem judecăţile de valoare şi, în cele din urmă, construcţia propriei imagini despre locul şi rolul nostru în lume. Incapabili, din motive absolut obiective şi evidente, să asimilăm *toată* cantitatea de informaţii cu care sîntem confruntaţi - şi mă refer doar la cele care merită, cu adevărat, a fi asimilate - ne întemeiem alegerea pe regula bunului simţ, acceptînd să ne restrîngem orizontul de cunoaştere activă la sfera de preocupări a profesiei în care neam specializat. Restul, fără a fi hamletiană tăcere, este ceea ce numim în mod tradiţional cultura generală, fiind acceptată ca atare, fără nici un efort real de înţelegere şi asimilare organică, din lipsă de timp şi de o necesară formaţie specializată în fiecare dintre domeniile ce o compun. Am fi, desigur, jigniţi dacă cineva ne-ar categorisi cultura generală ca fiind întemeiată pe prejudecăţi. Ne place, însă, ori nu, *bunul simţ* şi *prejudecăţile* rămîn, deocamdată, singurele noastre călăuze prin labirintul infinit al informaţiilor cu care sîntem necontenit bombardaţi. Şi dacă vanitatea ne este „gîdilată" de gîndul că bunul simţ ne conduce paşii, este neîndoielnic că vom protesta cu vehemenţă în faţa acuzaţiei de a fi îmbibaţi de prejudecăţi.

Dar să nu ne lăsăm pradă panicii. În fond, întreaga ştiinţă a omenirii îşi bazează soliditatea construcţiei pe prejudecăţi acceptate cu bun simţ. Este ceea ce conferă mediilor ştiinţifice caracterul conservator specific, acestea avînd drept regulă de aur să nu accepte un adevăr nou decît *după* ce l-au integrat, într-un fel, compatibilizîndu-l, adevărurilor cunoscute. În acest sistem, bunul simţ ne arată linia de conduită, iar prejudecăţile - sistemul de valori acceptat. Motiv pentru care cel care *judecă,* folosindu-şi propriul cap, s-a găsit nu odată în faţa unui adevărat zid de intoleranţă. *„Fericiţi cei săraci cu duhul* - spune Biblia - *căci ei sînt sarea pămîntului".* Şi totuşi, cei care au comis erezia de a gîndi au împins înainte carul cunoaşterii, chiar dacă, fatalmente, au sfîrşit prin a fi integraţi sistemului de prejudecăţi acceptate.

Aşadar, nu trageţi în cei ce gîndesc!

Femina club „Magazin” ...la Ţăndărei

Fete şi băieţi, femei şi bărbaţi, faţă în faţă, la hotarul dintre milenii. Sub acest generic s-a desfăşurat recent la Liceul teoretic „Paul Georgescu” din Ţăndărei o interesantă dezbatere. Au participat doamna dr. Mioara Mincu, preşedinte executiv al Confederaţiei Naţionale a Femeilor din România şi dl. dr. Leonid Gheorghiev, medic primar, cadru didactic la Şcoala sanitară postliceală „Carol Davila”. Partenerii noştri de dialog, adolescenţi din anii terminali de liceu, s-au arătat a fi serioşi, mult mai maturi decît sîntem tentaţi în general să-i considerăm. Lor le mulţumim în mod special şi pentru sinceritatea şi profunzimea cu care au răspuns sondajului de opinie propus de noi. Ne-au înconjurat cu ospitalitate gazdele noastre, domnul primar Silvian Vasile Ciupercă, domnul Nicolae Staicovici, director al Casei de Cultură, domnul prof. Petre Nicolae, directorul Liceului „Paul Georgescu”.

EL şi EA, faţă în faţă, la hotarul dintre milenii

Sub cerul senin al iubirilor noastre istoria se repetă continuu: el şi ea se întîlnesc, se iubesc, se despart. Să revedem în detaliu, ce îi apropie, ce îi respinge. Femeile muncesc. Au copii, prieteni. Devenind egalele bărbaţilor, teoretic, pot trăi cum se aşteptau. Doar teoretic, pentru că diferenţele se menţin: în aspiraţii, în motivaţii, în nevoile afective şi în maniera de a le exprima. Cu certitudine femeile au învăţat să-şi revendice împlinirea dorinţelor. Spre uimirea bărbaţilor clătinaţi puţin în certitudinile lor. Clătinaţi numai, pentru că în scenariul iubirii ei rămîn „vînătorii”, iar femeile, constant, au rolul de „pradă”. Pentru ei arsenalul seducţiei constă în: umor, inteligenţă, putere, în timp ce în acest domeniu atuul nr.1 al femeilor este frumuseţea.

În cursa lor spre onoruri, succes profesional, recunoaştere socială, bărbaţii acţionează mereu în spaţiul public, în vreme ce spaţiul privat, educarea copiilor, prezervarea celulei familiale rămîn cu predilecţie domeniul femeilor. În lupta lor pentru autonomie, femeile nu au renunţat la diverse semne ale afecţiunii ce o poartă bărbaţilor, la dovezi variate de iubire. Chiar dacă ele aşteaptă ca bărbaţii să facă primul pas, să exprime sentimentele nutrite faţă de ele. Altfel spus, din punct de vedere biologic, cultural sau educaţional, din „n” cauze, femeile şi bărbaţii reprezintă „sisteme vii” ce nu funcţionează la fel. De aci o întreagă panoplie de conflicte, neînţelegeri, ce nu pot fi întotdeauna stăpînite. Chiar dacă şi unii şi alţii sîntem stăpîniţi de o dorinţă comună şi fundamentală: aceea de a iubi şi a fi iubiţi. „Îmblînzirea” celuilalt, paşii unuia către celălalt sînt posibili. Dar şi aceasta este o zonă în care acţionează cunoaşterea.

Pentru că totuşi între bărbaţi şi femei există...

...diferenţe inconfundabile:

În sfera valorilor: bărbaţii excelează în forţă, independenţă, competitivitate şi încredere în sine, în vreme ce femeile, în generozitate, tandreţe, valori altruiste ce implică relaţia cu ceilalţi.

În sfera activităţii profesionale: bărbaţii consideră munca drept sursă de putere şi atu al seducţiei. Este capitolul în care bărbatul investeşte totul, pînă la sacrificiu. Femeia se opreşte cu sacrificiul acolo unde începe viaţa personală.

În sfera responsabilităţilor, în ciuda evoluţiei societăţii, bărbatul guvernează încă, în mare măsură, spaţiul public: viaţa politică şi economică. Poate de aceea, şi azi ca şi ieri, bărbatul nu acceptă uşor corvezile casnice. Pentru că, explică psihanalistul Juan David Nasio: „Bărbatul este un războinic. Cînd nu este la război, el se odihneşte”. Tot prin tradiţie femeia controlează spaţiul casnic. Care poate deveni un spaţiu al iniţiativei înfloritoare şi un factor de putere.

Şi în privinţa nevoilor de afectivitate se conturează diferenţa. Pentru el a fi iubit echivalează cu a se simţi susţinut şi admirat. Pentru ea, esenţiale sînt o mică atenţie, un compliment, un cuvînt blînd. Un studiu al unor cercetători americani demonstrează că rostirea frecventă a mărturisirii „te iubesc”, reprezintă unul dintre factorii esenţiali ai înţelegerii într-o căsnicie.

În privinţa rupturii definitive, ei, bărbaţii, sînt cei ce tărăgănează lucrurile, în schimb ele sînt mai ferme: cînd s-a sfîrşit, s-a sfîrşit cu adevărat. Astfel, chiar dacă ele sînt cele ce fac tot ce este posibil pentru salvarea cuplului, cînd totul este iremediabil, iniţiativa rupturii le revine. În cazul divorţului ele au iniţiativa în 70% din cazuri.

...Iată şi alte elemente ale „egalităţii” între sexe

La muncă egală, salariul femeii este mai mic decît al bărbatului cu procente cuprinse între 5-20%.

În 20 de ani bărbaţii francezi însuraţi au crescut timpul dedicat treburilor gospodăreşti cu... 11 minute.

55% dintre franţuzoaice se consideră mai fericite decît erau mamele lor, la aceeaşi vîrstă.

47% dintre bărbaţi nu vorbesc niciodată despre viaţa lor intimă decît cu partenera. (Atenţie, să nu-i întîlniţi pe ceilalţi... 53%...)!

Psihologii consideră că în 45% din cazuri incapacitatea soţilor de a-şi exprima sentimentele reprezintă cauza nr.1 a divorţului.

71% dintre femei refuză să iubească un bărbat care nu doreşte copii.

Toate argumentele pledoariei converg spre aceeaşi concluzie: posibilele surse de conflict între femei şi bărbaţi există şi independent de noi. Important este să învăţăm să trăim împreună. O putem face şi prin cunoaştere, prin cultură, prin civilizaţie.

Pagină realizată de
ECATERINA BĂTRÂNEANU

Definiţia adolescenţei, în cinci variante

Vîrsta adolescenţei, aş putea spune că este vîrsta cînd credem că putem face orice. Exemplu: că putem judeca părinţii, sau că ceea ce spun ei nu este aşa important (în unele probleme) şi că noi vom face tot ceea ce credem că este „mai bine” pentru noi.

Vîrsta la care descoperi, pentru prima oară, problemele vieţii (Dan Socol, 17 ani).

Vîrsta adolescenţei este o parte din viaţa fiinţei „ruptă din Dumnezeu”, omul, în care el are posibilitatea să cunoască plăcerea sărutului. Este vîrsta tinereţii.

Vîrsta problemelor evoluţiei.

Cea mai minunată vîrstă a vieţii. Vîrsta cunoaşterii, a celor mai frumoase prietenii, a informării şi educaţiei. Vîrsta la care poţi să profiţi cel mai mult de cunoaşterile şi experienţele celor maturi. Este vîrsta la care îţi formezi personalitatea şi îţi acumulezi posibilităţile deschiderii drumului spre viaţa adevărată.

(Secvenţe din răspunsurile la Sondajul de opinie iniţiat la Liceul teoretic „Paul Georgescu” din Ţăndărei).

ZARZAVATURILE - „medicamente" anticanceroase?

ARCADIE PERCEK

Da, într-adevăr, zarzavaturile şi nu numai ele, ci şi legumele, fructele şi cerealele ne pot proteja de anume localizări ale bolii canceroase şi asta graţie acelor componente ale lor, care sînt fibrele, deci celuloza.

Pînă nu de mult, medicina reducea rolul benefic al componentelor de care vorbim, în ceea ce priveşte sănătatea umană, doar la faptul că ele facilitează tranzitul intestinal şi, pe această cale, combat constipaţia, respectiv această stare patologică în care scaunul survine cu dificultate, la intervale de timp neregulate sau mai mari decît cele normale, totul datorîndu-se unei încetiniri a peristalticii intestinale. Desigur, şi acest rol este important, ştiut fiind că apariţia constipaţiei generează o stare de disconfort digestiv, de indispoziţie, iritabilitate, de diminuare a apetitului, somnolenţă etc, şi uneori, chiar de lentoare intelectuală.

Iată însă că, între timp, medicina a identificat şi alte acţiuni benefice ale fibrelor alimentare, cea mai importantă dintre acestea ţinînd de faptul că cercetări recente efectuate pe această temă şi sugerate de o serie de investigaţii statistice au demonstrat că *atunci cînd fibrele alimentare se află într-o cantitate redusă în raţia alimentară şi, mai ales în conţinutul colic, se creează condiţii favorabile pentru apariţia unor localizări ale bolii canceroase la nivelul tubului digestiv şi în special a intestinului gros ca şi a porţiunii terminale a acestuia, porţiunea rectală.*

Investigaţiile statistice de care vorbim mai sus şi care au fost efectuate pe diverse arii de pe mapamond ne-au demonstrat în prealabil că, într-adevăr, există o frapantă inegalitate a frecvenţei cancerului de colon în rîndul diverselor colectivităţi umane. Astfel, aceste statistici au relevat faptul că, în oraşul Conecticut, din SUA, s-a evidenţiat în perioada cînd au fost efectuate statisticile existenţa a 51,8 cazuri de cancer colic la 100000 de locuitori, iar în cazul New York-ului de 51,1, al Belgiei de 40,5, al Irlandei de 39,1, al Elveţiei de 37,3, al Franţei de 37,0, al Germaniei de 30,8, al Italiei de 27,6. În schimb, Finlanda înregistra 15,8 cazuri, India 14, Venezuela 11,6, iar Uganda 3,5. Cu alte cuvinte, statisticile au mai relevat faptul că în ţările în care consumul de zarzavaturi, legume şi cereale este în mod tradiţional mai mic, cum este în situaţia SUA şi în ţările Europei occidentale, incidenţa cancerului de colon este mai mare, în timp ce în ţările asiatice şi africane, unde după cum se ştie consumul de alimente bogate în fibre este mare, incidenţa aceleiaşi localizări canceroase este incomparabil mai mică.

Tot statistic este demonstrat faptul că în ţările în care se consumă în mod obişnuit multe zarzavaturi, fructe şi cereale, cum este situaţia în multe ţări de pe continentul nord-american, ca şi în majoritatea ţărilor de pe continentul asiatic şi african, o persoană consumă între 16-28% fibre alimentare pe zi, procent care contrastează în mod vizibil cu acela din SUA, unde consumul menţionat este de 8-11% g pe zi, sau din Marea Britanie de 4-8% g pe zi. Astfel stînd lucrurile, nu întîmplător jertfa anuală de oameni morţi din cauza exclusivă a cancerului de colon în SUA depăşeşte în mod obişnuit pragul a 20000 de victime.

Medicul vă răspunde

Măsuri de prim ajutor

„Mă numesc Vâjoi Octavian, sînt student la o facultate tehnică din Tg. Mureş, în anul III..

Aş avea o mică rugăminte, să aflu, cum se procedează la acordarea primului ajutor în diferite cazuri «critice»: înec, electrocutare, degerături, muşcături de insecte sau de şerpi, fracturi etc., etc.

Într-un prim asemenea răspuns, vă vom spune, stimate Domnule Octavian Vâjoi, care este primul ajutor pe care îl puteţi acorda victimelor circulaţiei rutiere, care vor fi desigur numeroase, mai ales primăvara şi vara, din cauza intensificării circulaţiei mai ales în aceste microvacanţe. Este bine a şti că multe din aceste victime mor imediat iar, majoritatea dintre ele, pe parcursul orei care urmează după producerea accidentului, interval de timp cînd un ajutor medical prompt şi competent poate salva viaţa aceluia în cauză. A se reţine faptul, că o treime din aceste victime mor înainte de a ajunge la spital, şi asta fie din cauza hemoragiei, a asfixiei sau a şocului traumatic. Multe dintre victimele accidentelor de circulaţie ar putea fi salvate dacă:

- ar fi transportate la spital în primele 30 de minute de la producerea accidentului;

- dacă li s-ar combate hemoragia, făcînd pansamentele de rigoare;

- dacă s-ar evita asfixierea prin dezobstruarea căilor aeriene blocate de sînge, mucozităţi, vărsături sau prin evitarea căderii limbii în fundul gîtului;

- dacă s-ar practica pe loc reanimarea respiratorie şi cardiacă.

Cam atît deocamdată, Domnule Octavian Vâjoi, dar vă promitem că, pe viitor, vom aborda şi alte modalităţi de prim ajutor, şi asta din cînd în cînd, pentru a nu bloca această rubrică, atît de mult solicitată, numai cu aceste probleme. Teancul de scrisori la care trebuie să răspundem este întotdeauna voluminos şi, ţinem să le răspundem tuturor care ne scriu cu inevitabilă întîrziere.

Dr. ANDREI ONU

Terapie naturală

FLOAREA DE TEI

Datorită numeroaselor substanţe pe care le conţine (tanin, colină, zahăr, flavonoide, ulei volatil, acetilcolină, mucilagii, farnesol etc.) floarea de tei ajută la păstrarea sănătăţii omului, avînd ca proprietăţi: expectorantă, emolientă, sudorifică, sedativă, calmant general şi decongestiv etc.).

La ce e bună? Floarea de tei are acţiune neurosedativă şi antiseptică (datorită uleiului volatil florile de tei sînt folosite ca sedative nervoase în insomnii; la vindecarea gripei şi răcelii se foloseşte ceaiul de tei, mai ales în cazurile de febră; reduce inflamaţiile căilor respiratorii în tuse şi bronşită; ajută la eliminarea secreţiilor bronşice, uşurează digestia şi tonifică stomacul dacă florile de tei se asociază şi cu muşeţel şi mentă. Sub formă de băi, florile de tei au acţiune calmantă şi decongestivă; liniştesc copiii nervoşi şi bolnavi de tuse convulsivă; gargara de ceai de flori de tei (la care se adaugă şi bicarbonat de sodiu) acţionează în inflamaţiile amigdalelor; pentru combaterea cearcănelor se aplică comprese cu ceai de tei pe ochi (timp de 10-15 minute).

Cum se foloseşte? *a) intern:* infuzie 2-4 g%, cîte 2-4 ceaiuri pe zi, sau o linguriţă de flori de tei la 200 ml apă clocotită, din care se beau 2-3 ceaiuri pe zi, îndulcit cu miere de albine sau zahăr; *b) extern:* infuzie din 20 g (circa 4 linguri) de flori la 200 ml apă clocotită, la care adăugăm 5 g (o jumătate de linguriţă) de bicarbonat de sodiu; în amigdalite se face gargară cu ceai cald; *c) în băi:* infuzie din 500 g produs uscat la 3 litri de apă clocotită; după strecurarea lichidului rezultat se amestecă cu apa din cadă, care trebuie să aibă temperatura de 37°; se stă în cadă 15-20 minute.

Utilizări populare Împotriva tusei, a bronşitei, a astmului, a altor afecţiuni pulmonare şi a durerilor precordiale se foloseşte ceaiul de flori de tei; contra reumatismelor se pun ramuri de tei în scăldătoare; femeile care au pierderi mari de sînge beau apă cu cărbune de tei, pisat.

Florile de tei intră în compoziţia ceaiurilor din farmacii: calmant al durerilor cardiace: pectoral nr. 2; sedativ şi sudorific.

Atenţie! Natura pune la dispoziţia omului minunata sa creaţie, în mod generos şi gratuit. Ocrotiţi teiul, nu-l „devastaţi"; folosiţi numai florile lui pline de miros şi gingăşie dătătoare de SĂNĂTATE!

DUMITRU RĂDUCANU

Zahărul alungă durerea

Aceasta este concluzia la care a ajuns un grup de cercetători din Adelaide, Australia. Echipa de medici a studiat 100 de sugari cu colici şi a constatat că atunci cînd li se dădea copiilor care plîngeau din pricina suferinţei apă îndulcită cu zahăr, aceştia se linişteau după aproximativ 43 de secunde în vreme ce ceilalţi copii, netrataţi cu apă îndulcită continuau să plîngă. Cercetătorii sînt de părere că zahărul lucrează asupra creierului declanşînd eliberarea unor semnale antidureroase.

Raport OMS

Un nou raport al Organizaţiei Mondiale a Sănătăţii anunţă că tuberculoza omoară mai multe femei în lume decît oricare altă maladie infecţioasă. După raportul OMS tuberculoza a ucis mai mult de un milion de femei sub 44 de ani numai anul trecut. Raportul mai spune că folosirea excesivă a antibioticelor, deseori inadecvată, a contribuit la agravarea problemei, permiţînd bacteriilor TBC să-şi construiască propria imunitate.

Viruşi contra... virusilor!

Un grup de cercetători americani au descoperit o nouă cale de a purta un război total contra virusilor. În loc de medicamente ei se folosesc chiar de viruşi pentru a-i anihila: de fapt de învelişul lor exterior, asemănător unei carapace. Aceste „carapace" sînt formate din proteine şi protejează virusul pentru ca acesta să înmagazineze materialul său genetic pînă în momentul în care acesta, ieşind din carapace, va intra în alte celule unde se va multiplica producînd infecţia. Echipa de la Montana State University a avut această idee: de a goli conţinutul genetic din interiorul carapacei unui virus şi de a-l umple cu alte substanţe, care ar putea îndeplini o varietate de „misiuni", bineînţeles benefice.

Cum „să deschidă" carapacea virusului a fost prima întrebare. Ei au reuşit acest lucru plasînd un virus al unei plante într-o soluţie cu o anumită aciditate. După ce au golit conţinutul din interiorul carapacei, s-a putut reînchide carapacea prin schimbarea acidităţii soluţiei.

Pasul următor e foarte simplu: viruşii astfel „preparaţi" pot fi folosiţi să conducă anumite medicamente pînă la locul infecţiei pentru a-i pune capăt. Deci viruşi pe post de „navete spaţiale" care acţionează în organismul uman.

PSIHOLOGUL la dispoziţia dumneavoastră

ANCA DONŢU

Ce facem după o experienţă „dezastruoasă"?

- Stimată Doamnă Anca Donţu, B.I. din Bîrlad ne scrie despre el şi prietena sa, chiar dacă, aşa cum spune corespondentul nostru, „problema poate fi catalogată de alţii ca nesemnificativă". Amîndoi sînt foarte tineri, se iubesc, ar vrea să consume pînă la capăt relaţia lor, dar fata, care a avut o primă experienţă sexuală „dezastruoasă" (din răzbunare?), „nu are capacitatea de a se implica sută la sută în ceea ce face". Astfel apare întrebarea: „este cu adevărat o problemă?" Şi dacă da, care este aceasta şi cum poate fi ea depăşită? Cu convingerea că o iubeşte sincer şi că ea răspunde la fel sentimentelor sale, B.I. vă întreabă ce ar putea face el, ce ar putea face ea şi dacă este cumva nevoie de o anume terapie...

- Dragă B.I., judecînd după cele ce ne-ai scris nu ai încă motive să fii îngrijorat. Sînteţi amîndoi foarte tineri. În plus, faptul că prima experienţă sexuală a prietenei tale a fost cu un băiat care îi era indiferent, doar pentru a se răzbuna pe fostul prieten, este firesc să aibă urmări. În mod normal, pentru o fată, „prima oară" este foarte importantă şi poate influenţa modul ei de a privi această relaţie pentru toată viaţa. Dar, repet, este încă foarte tînără şi înţeleg că a trecut foarte puţin timp de la acea experienţă.

Dragostea ta o poate ajuta să uite acel început. Cu răbdare, cu foarte multă răbdare, o poţi face să simtă tot ceea ce simţi şi tu.

Romantismul nu strică niciodată în asemenea împrejurări. Deşi voi, tinerii de astăzi, sînteţi poate mai pragmatici, poate nu este rău să apelaţi din cînd în cînd la „reţete" mai vechi, cum ar fi o floare, o plimbare seara într-un parc sau într-un loc mai puţin aglomerat, fără a vă propune altceva decît să fiţi voi doi, împreună, departe de lume. Nu cred că o fată poate rămîne insensibilă la aşa ceva, indiferent că sîntem astăzi în prag de an 2000!

În acelaşi timp, nu cred că prietena ta are nevoie de terapie din partea unui psiholog. „Terapia" de care are nevoie în primul rînd este dragostea, tandreţea. Ea trebuie să vadă că o relaţie poate decurge şi în alt fel decît a decurs relaţia ei cu acei X sau Y.

Poate, după cum spui, nici nu a fost cu adevărat pregătită pentru a-şi începe viaţa sexuală. Încearcă să nu o grăbeşti, las-o pe ea să aibă iniţiativa. Totul să se întîmple cînd ea îşi doreşte cu adevărat şi nu „din obişnuinţă", sau „pentru că aşa este firesc". S-ar putea să treacă o săptămînă sau o lună, s-ar putea să treacă un an.

Crezi că vei putea să fii alături de ea în tot acest timp? O vei iubi la fel de mult ca astăzi? Crezi că merită acest efort din partea ta? Dacă răspunsul este „da", atunci vă urez succes şi multă dragoste. Şi ţine-ne te rog la curent cu evoluţia relaţiei voastre - poate vă vom putea fi de ajutor şi în continuare. Pe curînd!

- Mulţumim doamnei psiholog pentru răspuns. Aşteptăm şi alte scrisori.

Rubrică realizată de
MIHAELA DOROBANŢU

Ciuperci protectoare

Ciupercile care trăiesc în simbioză cu arborii favorizează creşterea acestora pe terenuri mai puţin fertile, protejînd rădăcinile şi stimulînd asimilarea elementelor nutritive. Un grup de biologi şi silvicultori europeni folosesc această relaţie pentru reîmpădurirea mediului mediteranean. În Lauguedoc prezenţa unei mînătărci pe o rădăcină de pin stimulează creşterea copacului, acesta ajungînd repede la o înălţime superioară celei obişnuite.

Evoluţie...

Cînd biologul Jonathan Losos şi colegii lui au adus în Bahamas cu 20 de ani în urmă cîteva şopîrle din specia Anolis sagrei, mutîndu-le din insula Staniel Cay, s-a crezut că acestea vor dispărea datorită aridităţii solului. Dimpotrivă, ele au prosperat modificîndu-şi labele astfel încît să se poată căţăra pe tufişurile din noul habitat.

Ţiparul electric

Peştele numit ţiparul electric (Electropharus electricus) poate aprinde la o descărcare un bec obişnuit. Specialiştii au măsurat tensiuni între 400 şi 650 de volţi, la o intensitate de 1 amper, parametri ce pot ucide omul. Acest ucigaş trăieşte în America de Sud. Tot fluviile acestui continent se pot „mîndri" cu un alt killer acvatic redutabil. Este vorba de temutul *piraña*, care atacă cu dinţii săi extrem de bine ascuţiţi tot ce mişcă, indiferent de mărime. Un grup pe piraña a făcut un adevărat pogrom în portul brazilian Obidos, la 19 septembrie 1981. Insaţiabilii ucigaşi au omorît şi au mîncat parţial peste 300 de persoane căzute în apă, în urma unui naufragiu.

Şarpele

Un asasin feroce este şi *şarpele*, în speţă cei otrăvitori care trăiesc în Sri Lanka. În această ţară asiatică se înregistrează anual 800 de decese cauzate de muşcături de krait, cobra şi vipera Russell (şerpi specifici insulei). În aceeaşi categorie de ucigaşi intră şi vipera cu şolzi dinţaţi (Echis carinatus). Însă datorită ariei de răspîndire mult mai largi, statisticile nu sînt complete.

Broasca

Un batracian periculos este şi batracotoxina. Secreţiile pielii acestei broaşte (descoperită în Columbia abia în 1973) pot ucide cu uşurinţă omul. O analiză complexă a teribilei otrave a dus la concluzia uluitoare că 2 micrograme (milionime de gram) sînt suficiente pentru a produce stopul cardiac. Dar natura are de multe ori leac pentru astfel de primejdii mortale. Batracotoxina este vînată cu asiduitate de un şarpe specific zonei, care are imunitate la terifianta otravă (şarpele cu denumirea ştiinţifică Leimadophis epinephelus).

Chiar dacă natura este înzestrată cu astfel de ucigaşi de profesie, biodiversitatea ei trebuie conservată. Echilibrul ecologic are nevoie de o relaţie firească prădător-victimă.

OM / NATURĂ

Dragonul adîncurilor

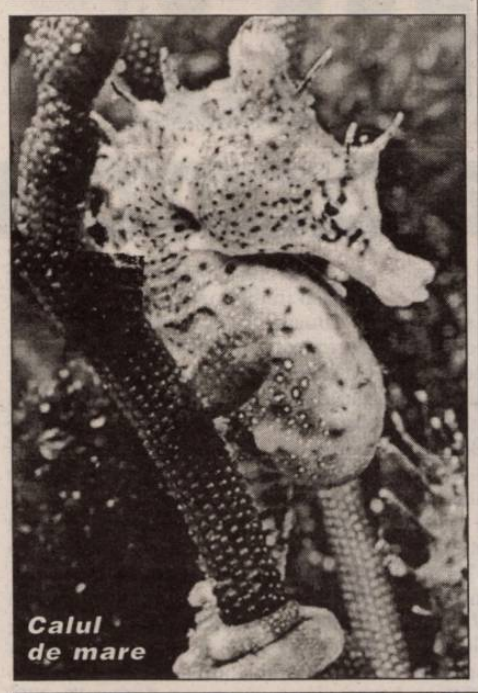

Calul de mare

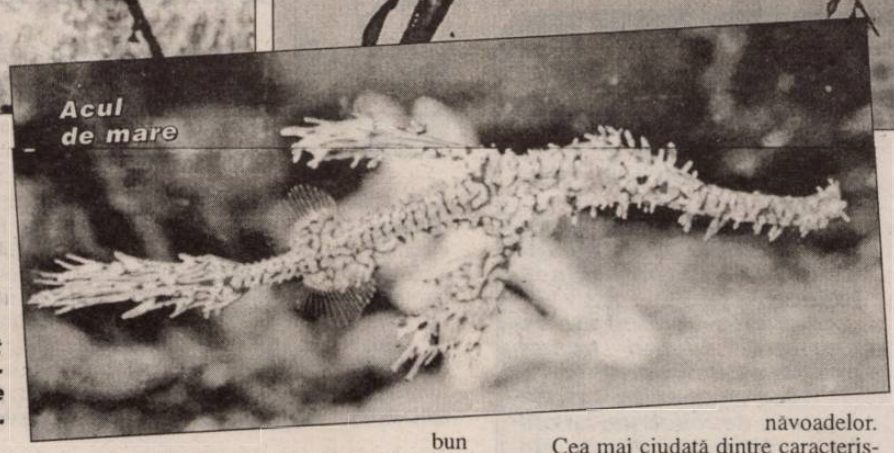

Acul de mare

„Dansul" mamei şi al copilului

Privind acest ciudat peşte din familia Singnathoidelor te întrebi, pe bună dreptate, dacă ai în faţa ochilor o plantă sau un animal. Arătînd ca o buruiană cu frunzele şi crengile încurcate, dragonul de mare, înrudit cu calul de mare „galopează" la adîncimi printre alge.

Acest peşte, de 30 de cm, trăieşte în sudul coastei australiene, în apă rece, ajungînd la o adîncime de 15 m. Înfăţişarea sa este cel mai bun camuflaj împotriva duşmanilor. Se hrăneşte cu viermi mici şi microorganisme, iar botul său lung, asemenea unui tub îl împiedică să înghită cîrligele pescarilor aşa cum ştie, de altfel, să evite şi plasele năvoadelor.

Cea mai ciudată dintre caracteristicile acestei specii este faptul că într-un fel sînt răsturnate atributele sexelor. Femela depune între 100 şi 250 de ouă într-un fel de sac pe care masculul îl are sub coadă. Aici sînt fertilizate şi ţinute între trei şi cinci săptămîni. Din aceste ouă de culoare roşiatică apar puii, puţin mai lungi de un centimetru, care sînt evacuaţi în apă. Aripioarele lor transparente înoată repede, găsind adăpost printre „crengile" care împodobesc trupul părinţilor. Există şi o altă specie de dragon de mare, mai puţin „înierbat" cu acelaşi bot lung, o coadă de asemenea foarte lungă, cu mişcări graţioase dar şi adevărate salturi amintindu-le pe acelea ale unui cangur. Rudele celor două specii, calul şi acul de mare, pot fi găsite nu numai în apele Australiei, ci şi în golful Mexic şi Caraibe. La toţi aceştia, masculul este cel care poartă ouăle şi, deci, cel care „suferă chinurile naşterii".

IRINA STOICA

Dr. „Buzz" Aldrin a învăţat să... înoate îmbrăcat!

Prof. dr. FLORIN ZĂGĂNESCU

Preocupările deosebit de asidue de la M.I.T. precum şi subiectul tezei sale de doctorat - întîlnirea navelor cosmice pe orbită, au făcut din tînărul pilot doctor inginer Aldrin un expert în domeniu, el fiind foarte mîndru de supranumele „Dr. Rendez-Vous".

În aceste condiţii, Aldrin a fost deosebit de dezamăgit atunci cînd, pentru prima sa misiune la NASA, a fost însărcinat să studieze dificultăţile activităţilor de tip EVA - de la iniţialele cuvintelor Extra Vehicular Activity (Activitate în afara navei); un specialist ca el nu se putea da bătut, şi „Buzz" s-a apucat de treabă!

Amintindu-şi de senzaţiile întîlnite în înotul subacvatic şi de cunoştinţele sale despre misiunile subacvatice, Aldrin a imaginat o adevărată tehnologie de simulare a imponderabilităţii prin cufundarea în piscine special amenajate, atît a machetelor aparatelor orbitale, cît şi a astronauţilor echipaţi cu costume, astfel confecţionate încît cel care le purta să aibă greutatea specifică egală cu cea a apei!

Întrucît el însuşi s-a antrenat nenumărate ore sub apă, mişcîndu-se între macheta navei GEMINI şi cea a rachetei AGENA, lui Aldrin i-a fost relativ uşor să petreacă în noiembrie 1966, în EVA, timpul record de 330 de minute! Soţia sa Joan povestea că, urmărind la TV periplul spaţial al soţului ei, a rămas impresionată de calmul cu care „Buzz" relata toate mişcările efectuate în spaţiu.

REMEMBER

Calităţile şi competenţa sa, evidenţiate şi cu ocazia acestui zbor, au făcut ca NASA să-l includă pe Aldrin în echipajul APOLLO-11, misiune de care el s-a achitat excelent. Iată cîteva din notele scrise de Aldrin în perioada de carantină de după zbor: „Cred că mersul cel mai potrivit pe Lună este cu paşi mari. Trebuie să spun că am găsit acest fel de mers în mod spontan, instinctiv. Singura greutate o constituie oprirea: întotdeauna are loc după ce ai mai făcut cîţiva paşi în plus din momentul cînd ai hotărît să te opreşti... Chiar şi schimbările de direcţie prezintă unele probleme... N-am încercat să alerg pe Lună, dar cred că trebuie să se procedeze ca un jucător de rugby, care fuge în zig-zag pentru a evita adversarii...".

Tot în aceste notiţe, Aldrin a ţinut să menţioneze: „Eu cred că, după ieşirea din Modulul lunar, fiecare astronaut trebuie să-şi dedice primele 10-15 minute căutării sistemului de mers cel mai armonios... Unele din faptele care m-au surprins în timpul plimbării lunare au fost: dificultatea de a aprecia raportul dintre poziţia corpului meu şi sol; ...cît anume să mă aplec pentru a compensa greutatea purtată în spate; faptul că n-am simţit nici un moment nevoia de a ne opri şi a ne odihni; ...toate mişcările, toate deplasările, toate traiectoriile obiectelor sînt diferite pe Lună... Aveam impresia că lunecăm, ceea ce ne-a provocat unele pierderi de echilibru...".

Referitor la costisitorul program cosmic APOLLO, Aldrin a declarat - la întrebarea dacă crede că trebuie oprit - următoarele: „Pentru mine este totuna, numai să nu-l întrerupă atunci cînd vom fi acolo sus!"...

(Va urma)

Moartea vine din cer?

• Impactul cu Terra a fost amînat

MIHAELA DOROBANȚU

În luna martie, anul acesta, un adevărat val de panică s-a abătut peste Statele Unite, la vestea că un asteroid urma să se ciocnească cu Pămîntul. Reacția NASA - Administrația Astronautică și Spațială a SUA - nu s-a lăsat așteptată și a avut drept rezultat impunerea unui adevărat...

Embargo!

Noile reglementări stabilite de binecunoscuta autoritate națională americană stabilesc, într-adevăr, că anunțarea unor asemenea perspective apocaliptice, - cum a fost cea potrivit căreia asteroidul 1997XF11 s-ar fi angajat pe o traiectorie care l-ar fi condus direct spre Pămînt peste 30 de ani, în 2028 - să „aștepte" cel puțin 72 de ore. De ce? Simplu: pentru a se putea verifica toate calculele și a se evita erorile - cu consecințe imprevizibile asupra populației, provocate de panică. Astronomii, a căror cercetare este finanțată de NASA, au convenit astfel să întîrzie cu 48 de ore anunțarea oricărei descoperiri de comete sau asteroizi, perioadă necesară pentru o serie de calcule detaliate. Descoperirea ar urma apoi să fie transmisă la NASA, unde ar aștepta încă 24 de ore înainte de a fi făcută publică! Un adevărat...

Consens în fața amenințării

Cenzură? Un nou „dosar secret" al cercetării? Nu. După părerea lui Donald Yeomans, șeful astronomilor de la NASA care observă asteroizi, este vorba doar de o „încercare de a ajunge la un consens pentru a stabili dacă un asteroid reprezintă o amenințare". Unii astronomi sînt nemulțumiți de noua decizie a NASA, considerînd că este, dimpotrivă, nevoie de acțiune rapidă pentru determinarea potențialului pericol al unui asteroid - cum este cazul lui Brian Marsden Director al IAU - Uniunea Astronomică Internațională. Doar că Marsden însuși este cel care a greșit calculele în cazul lui 1997XF11, a cărei traiectorie a estimat-o ca urmînd să treacă la mai puțin de 30000 km de centrul Pămîntului, ceea ce nu putea exclude o posibilă ciocnire. El continuă să afirme că „publicul ar fi nefericit" să se întîrzie tansmiterea observației, deși Yeomans a recalculat cursul asteroidului, ajungînd la concluzia că acesta va trece la o distanță de peste 900000 km, o cifră oricum mai... liniștitoare! Ca să nu mai vorbim de faptul că astronomii de la NASA au aflat de potențiala ciocnire... din ziare, lucru considerat inacceptabil.

Oricum, nimeni nu pare să conteste necesitatea unui...

Calcul rapid al orbitei

Aceasta chiar dacă se știe că astronomii au nevoie de mai multe observații asupra unei comete sau unui asteroid nou descoperit, pentru a trasa cu precizie traiectoria și a estima cît de aproape de Pămînt ar putea ajunge.

Calculele rapide sînt necesare pentru că, de obicei, un asteroid se pierde în marea de stele a cerului înainte de a-i putea calcula orbita. Așa că, în mod curent, observațiile se raportează imediat la Centrul pentru Planete Mici, de unde sînt trecute într-o pagină Web.

Cît de repede ar urma efectiv să se anunțe un potențial dezastru se va hotărî în luna iunie la o conferință care va reuni astronomi și experți în evaluarea riscului și controlul hazardului.

Pînă atunci însă... nu le rămîne decît să se „delecteze" cu rodul hollywoodian al „febrei" asteroizilor - filme ca „Deep Impact" sau „Armaggedon", a căror lansare pe piață urmează în curînd și care s-au inspirat tocmai din zvonurile, mai mult sau mai puțin verificate, ale cine știe cărui viitor apocalips astronomic...

• Asteroizi buni și pentru noi

DORIN MĂRAN

Exploatarea uriașelor rezerve de nichel, fier sau crom aflate în structura asteroizilor pare, la această oră, inaccesibilă. Prețioasele filoane de minereuri se află totuși la distanțe accesibile incursiunilor spațiale. O provocare la care SpaceDev, o societate privată din SUA (statul Colorado) se pregătește să răspundă cu un spectaculos proiect: realizarea unei baze de exploatări miniere pe unul din asteroizii vizați, pînă în anul 2018.

Sîntem în anul... 2017. Rezervele accesibile de materii prime de pe Terra încep să se epuizeze. Singura speranță se află în Univers. „Minele de aur" vizate: asteroizii! Lucrările încep. O infrastructură tehnică începe să răsară pe Eros, Mathilda sau Tutatis. Roboții scotocesc de zor vintrele asteroizilor pentru a extrage prețioasele minereuri. Derularea operațiilor este asigurată de un număr redus de specialiști. Totul e încărcat pe rachetele-cargo care pornesc spre bazele spațiale special amenajate de pe Pămînt. Pînă aici totul pare o banală povestire SF. Dar realitatea posibilă pare să devanseze ficțiunea. Beneficiind de concursul cercetătorilor Departamentului de planetologie de la Universitatea din Tucson, Arizona, SpaceDev va începe chiar în luna iunie a acestui an construcția unei rachete cu o înălțime de numai 1 m și o greutate de 500 kg, dotată cu trei instrumente de investigație: o cameră de luat vederi cu bandă multiplă care va înregistra imagini generale și va determina mărimea asteroidului; un spectometru alfa cu protoni care va analiza conținutul suprafețelor scoarței; un spectometru cu neutroni care va detecta prezența apei. La originea acestui pariu ambițios se află marele industriaș american James William Benson ale cărui afaceri au prosperat în domeniul microinformaticii. Un raport al US Air Force indică faptul că exploatarea minieră a unui singur asteroid ar putea aduce un profit de 25000 de miliarde de dolari! Avînd în vedere că în apropierea Pămîntului există aproximativ 3000 de asteroizi și că unii dintre ei au o concentrație de aur de zece ori mai mare decît cea a Pămîntului, finalizarea acestui proiect, de care este interesat și Guvernul american, devine din ce în ce mai tentantă. Evident, instalarea unei baze de exploatări miniere pe un asteroid nu e un lucru ușor de realizat. Una dintre probleme o constituie absența atmosferei și a gravitației. Cercetătorii au găsit deja unele soluții pentru escamotarea acestor obstacole. Una dintre ele ar consta în fixarea instalațiilor de exploatare cu ajutorul unor ancore. O uriașă copertină de mare rezistență va fi plasată deasupra șantierului pentru a putea fi recuperate eșantioanele atrase de vidul spațial. Absența gravitației are totuși un avantaj: rachetele care vor transporta mineralele spre Pămînt vor avea nevoie de o cantitate neînsemnată de carburant pentru a se desprinde de asteroid. Deocamdată, SpaceDev încearcă să rentabilizeze misiunile de explorare propunînd unor instituții de cercetări spațiale să-și instaleze în propriile rachete instrumentele științifice sau să plătească informațiile obținute cu mijloacele proprii, la prețuri de șase ori mai mici decît cele practicate de NASA. Dacă SpaceDev va detecta asteroidul cel mai potrivit pentru aplicarea acestui prim proiect de „minerit cosmic" James Benson ar putea deveni primul întreprinzător al spațiului cosmic!

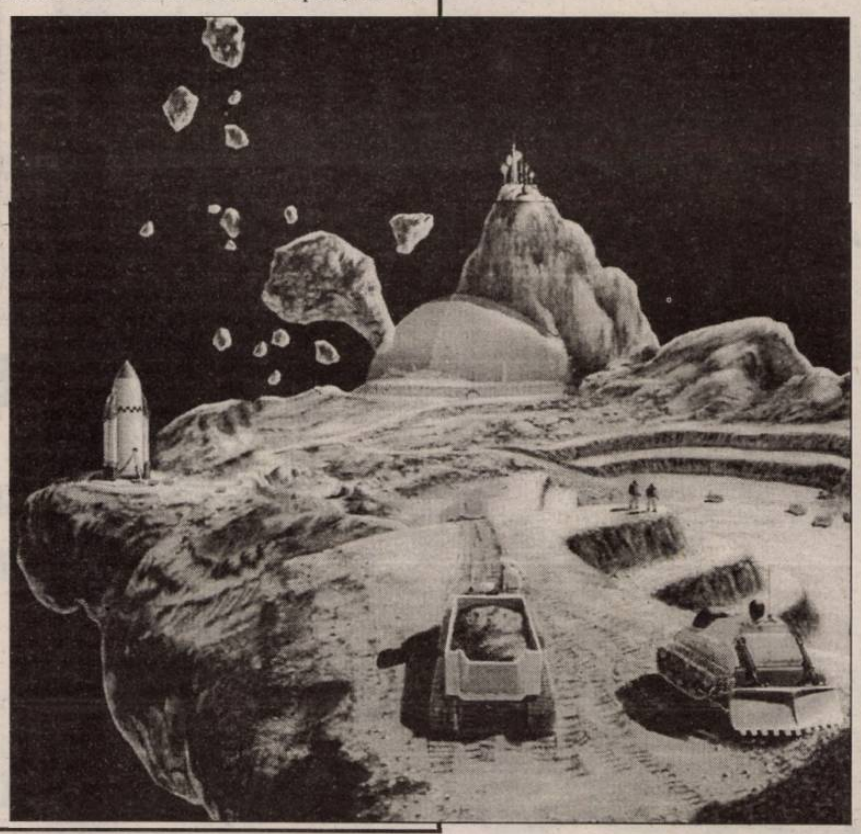

Adio, durere rebelă!

Broscuța din imagine poate reprezenta acel deus ex machina al farmacopeei moderne, poate înlocui șarpele din efigia medicinii!

Scăpa-vom de atrocele dureri de cap, de oase, de dinți datorită ei? Specialiștii susțin că da. După ce au identificat la batracianul Epipedobates tricolor (trăitor în Ecuator) un anume compus și după ce acesta a fost sintetizat în laborator, după o muncă de zece ani, cercetătorii afirmă că produsul „ABT 594" este un analgezic mai puternic decît morfina, înlăturînd cele mai insuportabile dureri - deocamdată la cobai. Deosebit de important este că „ABT 594" nu provoacă efecte secundare și fenomenul de obișnuință. Iată cum farmaciștii au luat-o înaintea filosofilor: ei au găsit leacul ideal pentru suferința trupului, dar pentru alinarea sufletului va trebui să mai așteptăm... În vara aceasta, „ABT 594" va fi testat pe om. Să-i ținem pumnii!

Program contra dăunătorilor!

Adventrop Doc este un program capabil să recunoască 142 de specii de dăunători ai culturilor de bumbac existenți în regiunea africană sudanezo-saheliană. Pus la punct de specialiștii francezi de la Centrul de cooperare internațională și cercetare agronomică (CIRAD), Adventrop Doc nu necesită cunoștințe de botanică din partea utilizatorului. Agricultorii identifică cu ușurință dăunătorii răspunzînd unor întrebări simple legate de frunzele, tijele, rădăcina și, eventual, florile plantei. Ei dispun și de numeroase fotografii care îi ajută la identificarea dăunătorilor.

Răspundem cititorilor

Viorica Dimitriu din Onești ne întreabă ce știm despre cartografia submarină.

Cartografia submarină

IRINA STOICA

În jurul anului 85 d.Ch., grecul Posidonius a luat drumul mării fără să transporte mărfuri sau pasageri, fără să ia parte la o acțiune militară. Pur și simplu dorea să măsoare adîncimea Mediteranei. Oprindu-și corabia în mijlocul mării, a scufundat un pietroi legat de o coardă de aproape doi kilometri, fără să atingă fundul. Bucuria celor de pe vas a fost probabil diminuată de efortul făcut pentru reîncolăcirea frînghiei. Timp de aproape 2000 de ani, aceasta a fost singura metodă de măsurare a adîncimilor marine. Spre anii 1920 oceanografii au pus la punct primele sonare. Acestea emiteau unde sonore care erau reflectate de fundul oceanului și, analizînd durata lor de propagare, se determina adîncimea.

Grație acestor instrumente din ce în ce mai perfecționte, s-a început realizarea primelor hărți submarine, subvenționate inițial de armată și efectuate apoi cu ajutorul releelor. În 1981 țările cu ieșire la mare au declarat că fundul mărilor care le înconjoară este o „zonă economică de exclusivitate" pînă la 370 km în larg. Americanii au explorat între 1983 și 1993 mai multe regiuni anexe realizînd hărți care reprezintă mai bine de 200000 de km din fundul Atlanticului și Pacificului. Toate navele au fost echipate cu instrumente perfecționate. Hărțile lor sînt de un excepțional interes nu numai pentru oamenii de știință, care ar putea studia mai bine viața stelelor de mare sau a caracatițelor, ci și pentru activitățile industriale, cum ar fi extinderea cablurilor submarine de telecomunicații sau implantarea unor platforme petroliere. Hărțile submarine îi ajută în egală măsură pe geologi în localizarea faliilor și evaluarea riscurilor seismice, a curenților care ar perturba depozitele de deșeuri.

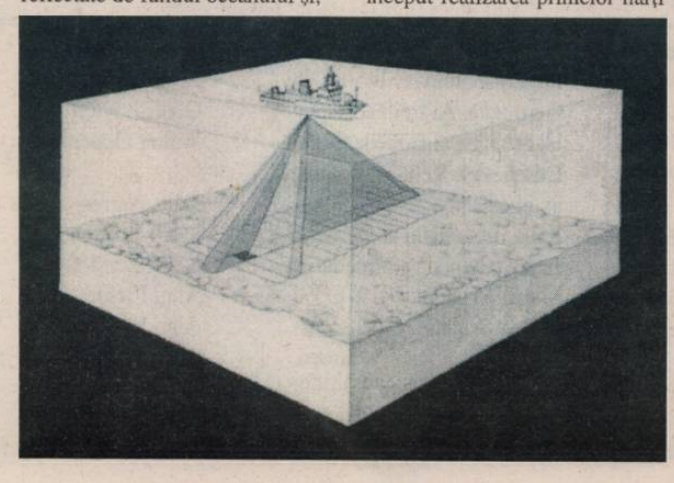

radio CONTACT
THE GREATEST FM EXPERIENCE
București 96,1 FM
Iași 92 FM
Cluj 89,8 FM
Ploiești 92,8 FM
Sibiu 91,8 FM
Constanța 91,1 FM
Baia Mare 88,5 FM
Râmnicu Vâlcea 66,14 FM
Pitești 90,7 FM
Câmpulung Muscel 94,1 FM
Botoșani 93,1 Mhz
Focșani 95,4 Mhz
Arad 65,95 Mhz
Brașov 105,5 Mhz

TALON DE FIDELITATE

- Un concurs pentru cititorii care **NU** sînt abonați ai revistei!
- Lunar, prin tragere la sorți, puteți cîștiga unul din cele trei abonamente anuale!
- Trimiteți taloanele pe luna în curs, într-un singur plic, pînă pe data de 15 ale lunii următoare, pe adresa redacției.

NUME .....

PRENUME .....

ADRESĂ .....

.....

Certific faptul că **NU** sînt abonat al revistei „Magazin"

iunie nr. 24

Comori şi enigme

PIRAMIDELE - „RUGURI" ALE VEŞNICIEI...

Nu multe din minunăţiile înălţate de Om de-a lungul vremurilor au fost în stare să înfrunte timpul, nu atît datorită colbului în care s-au măcinat, cît mai ales „strădaniilor" demolatoare ale... omului. Cu toate acestea, omenirea are încă destule comori ce ne grăiesc despre măreţia geniului uman, despre măreţia altor vremuri!... Iată de ce, la sugestia mai multor tineri, fideli cititori ai revistei „Magazin", am socotit a fi potrivită o rememorare a unora din capodoperele omenirii - unele celebre, altele mai puţin sau chiar deloc cunoscute nouă - indiferent de locul unde se află acestea pe Terra. Vom porni călătoria noastră din punctul temporal al miracolelor constructive şi de artă cunoscute sub numele de „cele şapte minuni ale lumii", punct aflat în civilizaţiile Antichităţii şi, pentru început, să poposim în Egiptul antic de acum aproape cincizeci de veacuri...

ADRIAN HOAJĂ

Una dintre cele mai stranii şi mai frumoase maxime pe care le-am auzit sună astfel: *„Totul pe lume se teme de Timp, numai Timpul se teme de piramide"*... Nici o altă înfăptuire a geniului uman nu a fost în stare să înfrunte mileniile aşa cum au făcut-o piramidele egiptene!...

Monumente funerare ale atotputernicilor faraoni, temple sacre, depozitare pentru eternitate ale înţelepciunii şi ştiinţei - nu vom şti cu siguranţă niciodată ce gînd a dominat mintea celor ce au hotărît destinaţia acestor extraordinare construcţii. Pentru explicarea funcţiilor piramidelor n-au lipsit, firește, nici ipoteze hazardate, mai mult sau mai puţin fanteziste: silozuri pentru grîne, temple pentru cultul Soarelui, diguri pentru oprirea... furtunilor de nisip ce veneau dinspre deşert. Pliniu cel Bătrîn, în a sa „Istorie Naturală", afirmă că motivul care i-a făcut să ridice aceste monumente a fost fie „frica de a lăsa comorile lor pe mîinile urmaşilor sau duşmanilor", fie „teama de a nu lăsa poporul fără ocupaţie". Cît adevăr, cît preţ putem pune pe multe din relatările surselor antice referitoare la destinaţia acestor monumente - e greu de ştiut. Sîntem însă îndreptăţiţi să credem că piramidele, aşa cum şi cît le cunoaştem noi azi, par a fi deopotrivă monumente funerare, temple sacre şi depozitare ale cunoştinţelor. Ele sînt amplasate pe malul stîng al Nilului, la marginea estică a platoului libian care se întinde între fertila cîmpie a fluviului şi deşert. Pe o distanţă de circa 30 km, de la nord la sud, piramidele se înalţă grupate în şase zone - Abu Roach, Gizeh, Zaniet-el-Arian, Abusir, Sakkarah şi Dahşur.

Denumirea de „piramidă" pare să provină din cuvîntul caldeean *„urimmiddin"* (tr. literară, *„luminile-măsurile"*). În ebraica veche, *„urim"* înseamnă *„revelaţie"*. Vechii greci, privind piramida lui Kheops, probabil în lumina roşiatică a asfinţitului, aveau impresia că aceasta e învăluită în flăcări, motiv pentru care au numit acest gen de construcţie *„piramidă"*, adică *„rug"* - ne-am îngăduit să folosim această construcţie cu iz metaforic în titlu (de altminteri, expresia grecească e înrudită, ca semnificaţie, cu *piramidonul nostru* cel de toate zilele!). În sfîrşit, în limba coptă cuvîntul *„pirimit"* sau *„piremit"* înseamnă *„a zecea parte"*.

Piramide de la Djezer (Sakkarah)

Primele piramide au apărut, către anii 2900 î. Ch., în perioada celei de-a III-a dinastii. Neştiuţii arhitecţi care au conceput primele proiecte ale acestor grandioase monumente au avut ambiţia de a realiza construcţii care să atingă înălţimi de circa 70-80 m, cu un unghi al pantei mai mare de 50 de grade (!). Primul faraon care a soluţionat... inginereşte problemele ridicate de o astfel de construcţie - el sau slujbaşii lui înţelepţi! - a fost Imhotep. El a decis ca aceasta să aibă forma unei piramide în trepte, mult mai lesne de construit, după cum o dovedeşte piramida de la Djezer (Sakkarah) - (foto). Soluţiile constructive imaginate de Imhotep se regăsesc ulterior la toate piramidele înălţate în timpul întregii perioade a celei de-a III-a dinastii.

Celebrul faraon Kheops, fiul lui Snefru - primul faraon-constructor din dinastia a IV-a, dinastie situată de marea majoritate a istoricilor între anii 2720-2560 sau 2550-2450 î.Ch. - a învăţat din eşecurile tatălui său, arhitect mediocru, care-şi dorea o grandioasă piramidă, „mai înaltă şi mai abruptă", fără să ia în calcul efectele asupra solului pe care le provoacă o astfel de construcţie cu o uriaşă greutate, concentrată pe o suprafaţă foarte redusă. Drept rezultat, solul cedează, pereţii camerelor funerare se încovoaie sub presiunea exterioară a solului puternic deformat şi, în final, construcţia trebuie abandonată... înainte de a fi isprăvită! Motiv pentru care Snefru s-a văzut nevoit să se mulţumească cu o piramidă mai modestă, ale cărei ziduri exterioare aveau o pantă de numai 45 de grade...

Kheops a devenit cel mai mare constructor din toată istoria Egiptului antic, piramida sa de la Gizeh fiind cea mai înaltă - 147 m (!), cea mai armonioasă şi echilibrată, ca arhitectură, binemeritîndu-şi denumirea de „Marea Piramidă" şi includerea ei între cele şapte minuni ale lumii antice - şi nu numai. Este un tetraedru perfect, cu proporţii calculate potrivit „Numărului de Aur" f (f =1,618...). Vechiul nume egiptean dat marii piramidè era *Yekhet-Khufu*, ceea ce însemna *„orizontul (mormîntul) lui Khufu"* sau *„locul splendorii lui Khufu"*. (Numele de *„Kheops"*, sub care este cunoscut faraonul pînă în zilele noastre, îl datorăm lui Herodot, care a dat expresie grecească numelui egiptean - *Khufu* - sau *Hufu, Skliufu*. Diodor din Sicilia îl numea *Kembes, Kemmis* sau *Kemmisor* iar istoricul egiptean Manethon îl numeşte *Sensaufi* sau *Sufis.)* Fiind placată cu piatră albă, perfect şlefuită, piramida strălucea orbitor în lumina Soarelui, drept care egiptenii îi spuneau *„Khuti" („luminile")*.

(Va urma)

Amprente ale spiritualităţii noastre

Mănăstirea Căluiu

Aşezată într-o zonă pitorească, pe un mic platou din zona colinară a văii Oltetului, mănăstirea Căluiu a fost construită în secolul al XVI-lea, fiind considerată una dintre ctitoriile de seamă ale fraţilor Buzescu.

Construcţia propriu-zisă a început cu mai bine de patru secole în urmă, sub domnia lui Neagoe Basarab (1512-1521), în jurul anului 1516, aşa cum este specificat într-un document al epocii. Aceeaşi informaţie este reluată şi în inscripţia votivă în limba slavonă, din 1588, în care sînt amintiţi ctitorii: banul Vlad şi fraţii săi, castelanul Dumitru şi spătarul Balica. Absenţa unor surse de informaţie dintre anii 1516-1588 arată o stagnare a lucrărilor în această perioadă, datorită instabilităţilor politice. Unele studii au încercat să demonstreze însă, datorită arhitecturii perfect unitare a bisericii, că primii ctitori îşi terminaseră, în linii mari, lucrarea.

Aceasta a fost reluată în secolul al XVI-lea de Radu, Preda şi Stroe Buzescu. Noii ctitori, credincioşi ai lui Mihai Viteazul, deţinînd funcţii importante în stat şi în vremea lui Radu Şerban, încep înfrumuseţarea bisericii în 1588.

Din 1590 mănăstirea beneficiază de o serie de donaţii iar în 1594 se înalţă clopotniţa iniţiala în care sînt atîrnate clopotele oferite de Radu Buzescu în 1588.

Pentru a mări frumuseţea şi prestigiul bisericii, noii ctitori aduc o echipă de zugravi renumiţi, printre care pictorul Mina, care a realizat fresca de la Căluiu.

În mănăstirea Căluiu sînt înmormîntaţi Radu, Stroe Buzescu şi alţi membri ai familiei lor. Aici s-a desfăşurat şi o bogată activitate culturală, dar multe dintre obiectele de artă medievală au fost pierdute. Rămîn însă vii în sufletele noastre portretele lui Mihai Viteazul şi al fratelui său Petru Cercel, aflate aici, mănăstirea Căluiu îndemnînd în egală măsură la reculegere şi rememorare a istoriei.

IRINA STOICA

Redescoperirea civilizaţiilor

JURĂMÎNTUL UNUI TÎNĂR ACADEMICIAN

Cu acea hartă istorică a Egiptului, prima de acest fel, care prezenta date despre imperiul faraonilor, Champollion a produs admiraţia lumii ştiinţifice. Era aproape un act de curaj, ca să nu spunem de genialitate, pentru că sursele de informaţii, la acea vreme, erau sporadice, disparate, neatestate. Se pomenea cîte ceva în unele texte din Biblie, sau în citate latine, în manuscrise arabe, ebraice, dar fără cursivitate, anumite „mărturii" oferindu-i şi limba coptă ce se vorbea în Egiptul de Sus.

Îndrăzneala teoriilor enunţate de Champollion în lucrarea „Egiptul sub faraoni", a făcut ca Academia din Grenoble să-l invite pe tînărul cercetător la o întîlnire cu academicienii.

La 1 septembrie 1807, un băieţandru firav, frumos la chip, cu ochi mari şi privire pătrunzătoare, citeşte în prezenţa personalităţilor ştiinţifice adunate în aula Academiei, introducerea lucrării sale. „Afirmaţiile lui, consemnează W. Ceram în *Zei, morminte, cărturari,* sînt formulate în teze îndrăzneţe, prezentate într-o logică impecabilă. Efectul este extraordinar. În unanimitate, tînărul este ales membru al Academiei, Preşedintele Renaudon se ridică şi-l îmbrăţişează. Dacă Academia vă primeşte printre membrii ei, în ciuda vîrstei dumneavoastră fragede, declara savantul, o face din consideraţie pentru realizările obţinute. Dar se bizuie şi mai mult încă pe ceea ce sînteţi capabil să faceţi de acum înainte! Ea este convinsă că îi veţi justifica speranţele şi că vă veţi aminti, în ziua în care lucrările dumneavoastră vă vor aduce gloria, că Academia noastră v-a dat prima încurajare"...

În acea zi Champollion devine academician. Şi tot în acea zi, în drum spre Paris, alături de fratele său, în dorinţa de a reda lumii ştiinţifice ceea ce visa, promite cu solemnitate, să „traducă" textele vechilor egipteni de pe papirusurile îngălbenite de veacuri şi, mai ales, pe cele încrustate în pietrele vremii. În mod special se referea la stela de bazalt negru pe care istoricul Fourier i-o pusese la dispoziţie şi ale cărei inscripţii enigmatice îl obsedau. „Voi descifra hieroglifele! Sînt sigur de acest lucru!".

S-a ţinut de cuvînt...

Selecţie şi prezentare de
MELANIA CHIRIACESCU
(Va urma)

PUBLICITATE • PUBLICITATE • PUBLICITATE • PUBLICITATE • PUBLICITATE • PUBLIC

PUBLICITATE • PUBLICITATE • PUBLICITA

TALON DE COMANDĂ

EXPEDITOR:
Nume .....
Adresă .....
.....
Telefon ..... Profesie .....

GRUPUL EDITORIAL ALL

DESTINATAR:
Clubul cărţii ALL
Bd. Timişoara, nr. 58,
O.P. 12, C.P. 107

Dacă doriţi să comandaţi un titlu vă rugăm să scrieţi numărul de exemplare dorite în faţa acestuia.

Titlu	Autor	Preţ lei	Titlu	Autor	Preţ lei
Requiem	George Cuşnarencu	34900	Imperiul otoman. 1450-1700	Andrina Stiles	19900
Un regat imaginar	Ştefan Bănulescu	34900	Germania. Al treilea Reich	Geoff Layton	19900
Îngrijirea copilului şi a sugarului	Benjamin Spock	49900	Habsburgii şi Hohenzollernii	Walter Oppenheim	19900
Pace, război şi comerţ în Islam	Viorel Panaite	94900	Elisabeta I. Religia şi politica		
Închisorile mele	Ioan Slavici	6900	externă	John Warren	19900
Soros despre Soros	George Soros	24900	Italia: liberalism şi fascism	Mark Robson	19900
Poezia română modernă	Nicolae Manolescu	13900	Jean Calvin şi reforma târzie	Keith Randell	5900
Guvernarea Nicolae Rădescu	Dinu C. Giurescu	24900	Marea Britanie. 1919-1939	Alan Farmer	9900
Thais	Anatole France	13900	Marea Britanie. 1939-1964	Alan Farmer	19900
Horror Metaphysicus	Leszek Kolakowski	9900	Napoleon, Franţa şi Europa	Adriana Stiles	19900
Provocatorul	Bujor Nedelcovici	16900	Stalin şi Hruşciov. 1924-1964	Michael Lynch	19900

Trimiteţi talonul de comandă, completat conform dorinţei dumneavoastră, pe adresa Grupului Editorial ALL, beneficiind de o reducere de 10% din preţul tuturor cărţilor cuprinse în acest talon.

■ Nici bogat, nici celebru, dar există!

UN URI GELLER... JAPONEZ

„M-am trezit pur şi simplu într-o dimineaţă cu o serie de stranii puteri, capacităţi supranaturale..." Cu aceste cuvinte simple explică Yosio Matzuzaki senzaţionalele sale calităţi de care şi-a dat seama brusc acum nouă ani. Ca să fie şi mai convingător, pe măsură ce vorbea cu reporterul binecunoscutei reviste britanice „Sun", a prins uşor în mînă o brichetă şi, cînd a desfăcut degetele, pe masă au căzut doar cîteva fişii metalice şi o grămăjoară roşiatică de plastic.

Binecunoscut în oraşul său, Nagano, unde face deseori demonstraţii prin baruri, Yosio a acceptat chiar să se supună probei detectorului de minciuni. A trecut cu brio proba... pentru ca imediat să dovedească prin puterea minţii sale că dispozitivul folosit nu este sigur! Şi este lesne de imaginat reacţia celor prezenţi cînd au văzut cum acele aparatului se roteau înnebunite, după cum le dicta bunul plac

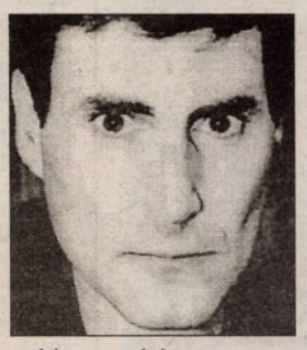

al japonezului.

Se pare, de altfel, că acele metalice şi în general obiectele de metal sînt preferatele lui, pentru că o altă figură de succes este să facă să se îndrepte spre el toate cheile lăsate pe marginea barului de către cei care se opresc aici pentru o bere. Dar limita puterilor sale este greu de stabilit, aşa cum poate mărturisi directoarea unui restaurant care l-a lăsat să-şi apropie mîinile de ale ei ca imediat să strige de durere: avea impresia că îşi băgase mîinile într-un cuptor încins.

Fanii săi îl îndeamnă să meargă la Las Vegas unde ar deveni în scurt timp milionar, dar Yosio, care nu este nici foarte celebru şi nici bogat, este fericit şi mulţumit cu viaţa pe care o duce. Deocamdată! *(M. Dorobanţu)*

Îngerul de aur salvează un poliţist

Ofiţerul de poliţie Manuel Solis din Los Angeles credea în îngerul său păzitor. O amuletă turnată în aur care avea chiar forma unui înger. Participase la o serie de acţiuni periculoase şi de fiecare dată scăpase fără nici o zgîrietură din bătaia gloanţelor. În urmă cu cîteva luni s-a produs însă un miracol. Efectuînd un raid de rutină, Manuel Solis şi partenerul său Donald Boon au auzit în apropierea unor depozite de aparatură electronică, focuri de armă. Cei doi poliţişti au descins cu prudenţă la locul conflictului şi i-au somat pe agresori să oprească focul şi să se predea. Unul dintre trăgătorii rivali şi-a îndreptat însă instantaneu arma spre maşina poliţiştilor care au fost asaltaţi cu foc continuu. Ofiţerul Manuel Solis a cerut ajutoare încercînd în acelaşi timp să riposteze. În urma schimburilor de focuri acesta a simţit o lovitură puternică în piept şi a căzut la pămînt, la cîţiva paşi de partenerul său atins şi el de un glonţ. În cîteva minute au sosit însă cîteva echipaje de poliţie bine înarmate care i-au anihilat pe agresori. Cei doi ofiţeri au fost transportaţi imediat la spital. Pe drum Manuel Solis şi-a revenit însă aproape complet din starea de şoc. Ceea ce i s-a întîmplat a fost cu adevărat o minune. Ofiţerul era viu şi nevătămat. Glonţul nimerise exact în dreptul amuletei de aur, producîndu-i doar o mică contuzie. Partenerul său, Donald Boon fusese însă rănit grav. Prima grijă a lui Manuel a fost să se întoarcă în grabă la locul faptei pentru a-şi recupera îngerul salvator de care nu s-a mai despărţit niciodată. *(D. Maran)*

■ Legendă sau realitate?

OAMENII-LUP RĂSPÎNDESC TEROARE!

Tot mai mulţi locuitori ai unor sate din statul indian Uttar Pradesh se plîng de atacurile ucigaşe ale unor fiinţe care nu pot fi descrise decît ca oameni-lup. În ultimul an s-au semnalat peste cincizeci şi trei de atacuri, toate soldate cu moartea sau rănirea gravă a unor copii izolaţi de familiile lor. Astfel, fetiţa Sita Devi (4 ani) a fost răpită de un animal care alerga în patru picioare. Dar după ce a înşfăcat-o, el s-a deplasat în două picioare, purtînd corpul victimei pe umăr şi scoţînd sunete dezarticulate. La peste şase kilometri distanţă, în plină pădure, au fost găsite resturi ale micuţei Sita Devi. Înălţimea bestiei era de aproximativ 1,80 m.

Situaţia disperată a declanşat un val de isterie colectivă, care a condus la linşarea unor persoane suspectate de vrăjitorie şi canibalism. Surprinzător este faptul că urmele muşcăturilor denotă o dantură specifică lupilor! Locuitorii spun că acum o sută de ani s-a mai declanşat un puternic val de atacuri ale oamenilor-lup. Acum, în pofida mobilizării autorităţilor, doar zece lupi autentici au fost surprinşi atacînd satele. Interesant de remarcat este şi faptul că în urmă cu şaizeci de ani în statul american Wisconsin s-au înregistrat astfel de declaraţii, în care descrierea bestiilor coincide, dar ele erau zărite în haite de 10-15 exemplare... Legendă sau realitate, cert e că nici o astfel de creatură, jumătate om - jumătate lup, nu a fost capturată. Misterul şi groaza persistă, la fel ca-n evul mediu. *(P. Ioan)*

■ Criminal, pentru că...

A IUBIT O PROSTITUATĂ

Patrick Batrean era şofer pe o maşină a salubrităţii, cu care îşi desfăşura activitatea pe strada Saint-Denis, din Paris. Într-o zi o văzu pe frumoasa de culoare Christine Gosbonnet de meserie prostituată şi de care se îndrăgosti subit. Curînd, aceasta îl invită la ea, iar tînărul amorez uitînd că are de-a face cu o femeie de moravuri uşoare, începu să-i şoptească cuvinte dulci, de dragoste. De acum înainte Christine se gîndi cum să profite mai bine de această situaţie.

Încetul cu încetul, economiile strînse cu multă greutate de Patrick s-au topit, iubita lui fiind din ce în ce mai pretenţioasă. Totuşi, tînărul spera că într-o zi Christine îşi va părăsi meseria pe care, zicea el, o practica din nevoie şi îi va deveni soţie credincioasă. Dar, după un timp, spre disperarea lui, constată că singura dorinţă a iubitei era de a-l stoarce de bani şi că niciodată nu s-a gîndit să părăsească cea mai veche meserie din lume şi să treacă la o viaţă onestă. Într-o seară Christine îi ceru să-i ducă un sac cu lucruri acasă. Cum au ajuns Patrick redeschise discuţia cerîndu-i să renunţe imediat la viaţa destrăbălată.

Răspunsul prostituatei fu un hohot de rîs. Înfuriat că toate sentimentele sale curate au fost batjocorite şi economiile adunate cu atîta trudă pierdute, şoferul scoase un pistol şi trase. A doua zi a fost arestat şi inculpat de omor premeditat din iubire. Atenţie de cine vă îndrăgostiţi! *(A.D.)*

■ În folosul comunităţii

O PEDEAPSĂ MULT PREA BLÎNDĂ

Era aproape noapte cînd Ted Runer se întorcea pe jos de la cumpărături împreună cu fiul său, de 11 ani, Kipp.

Înainte ca tatăl să poată interveni, fiul a fost lovit în plin de un Rolls-Royce care venea în goană. Aruncat la mare distanţă, copilul a murit pe loc iar maşina a dispărut în întuneric.

Alertată, poliţia a cercetat casă de casă, descoperind repede maşina în garajul milionarului Palenkas. Automobilul avea farul drept spart dar posesorul lui susţinea că îl lovise de o balustradă. Oamenii legii au reuşit chiar să găsească pe maşină cîteva picături minuscule de sînge, care aparţineau lui Kipp. Era evident că cineva încercase să cureţe totul, cu toate că Palenkas nega acest lucru cu desăvîrşire.

Investigatorii au aflat că, în seara respectivă, milionarul îşi conducea Rolls-ul după ce îngurgitase o mare cantitate de alcool.

Judecătorii l-au condamnat la 10 ani şi jumătate de închisoare, dar curtea de apel a schimbat total această hotărîre. La acest al doilea proces, Palenkas a recunoscut că a condus beat, că a lovit băiatul şi apoi a fugit de la locul accidentului. El a plîns şi a cerut iertare părinţilor băiatului. Pe de altă parte, mama a povestit că şi-a visat în cîteva rînduri fiul, care i-a spus că e liniştit acolo unde este cerîndu-i să-l determine pe Palenkas să facă ceva în folosul oamenilor.

Date fiind circumstanţele, juriul a hotărît ca milionarul să fie eliberat cu obligaţia de a presta 20 de ore pe săptămînă în serviciul public şi de a dona 20000 de dolari unei societăţi de luptă împotriva celor care conduc maşina sub influenţa alcoolului. *(I. Stoica)*

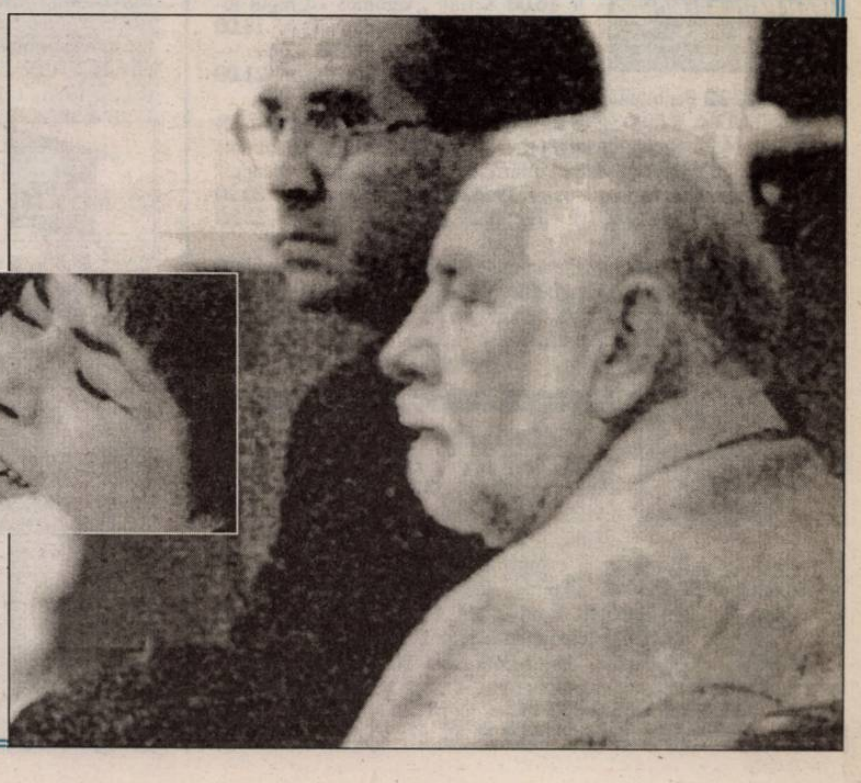

Săptămîna 15 - 21 iunie

TVR 1

LUNI 10.00 Fereastre deschise (r) 12.05 Universul cunoașterii 14.10 Emisiune în limba maghiară 15.00 Fotbal: Anglia - Tunisia 17.25 Serial: „Sunset Beach" 18.10 Fotbal: România - Columbia 20.30 Jurnal 21.30 Fotbal: Germania - SUA 0.30 Serial: „Canary Wharf" 0.55 Întîlnirea de la miezul nopții.

MARȚI 6.00 România, ora 6 fix! 9.00 TVR Cluj-Napoca 10.05 TVR Iași 11.00 TVR Timișoara 14.10 Serial (r): „Perla Neagră" 16.00 Emisiune în limba maghiară 17.30 Serial: „Sunset Beach" 18.15 Fotbal: Scoția - Norvegia 20.30 Jurnal 21.45 Fotbal: Brazilia - Maroc 0.30 Serial: „Canary Wharf".

MIERCURI 6.00 România, ora 6 fix! 9.00 TVR Cluj-Napoca 10.05 TVR Iași 11.00 TVR Timișoara 14.10 Serial (r): „Perla Neagră" 15.30 Pro Patria 16.30 Bacalaureat '98 17.30 Serial: „Sunset Beach" 18.15 Fotbal: Chile - Austria 20.30 Jurnal 21.45 Fotbal: Italia - Camerun 24.00 Cultura în lume 0.30 Serial: „Canary Wharf".

JOI 6.00 România, ora 6 fix! 9.00 TVR Cluj-Napoca 10.05 TVR Iași 11.00 TVR Timișoara 14.10 Serial: „Perla Neagră" 15.30 Ecclesiast '98 16.00 Bacalaureat '98 17.30 Serial: „Sunset Beach" 18.15 Fotbal: Africa de Sud - Danemarca 20.30 Jurnal 21.45 Fotbal: Franța - Arabia Saudită 0.05 Bank-note 0.35 Serial: „Canary Wharf".

SIGOURNEY WEAVER
PRO TV,
luni, ora 20.15

VINERI 6.00 România, ora 6 fix! 9.00 TVR Cluj-Napoca 10.05 TVR Iași 11.00 TVR Timișoara 12.30 Convietuiri 14.10 Serial: „Perla Neagră" 15.30 Emisiune în limba germană 17.30 Serial: „Sunset Beach" 18.15 Fotbal: Nigeria - Bulgaria 20.30 Jurnal 21.45 Fotbal: Spania - Paraguay 24.00 Cinematograful de noapte: „Prizonieră din dragoste" (Franța, 1981).

SÎMBĂTĂ 7.00 Bună-dimineața, de la... Timișoara și de la București! 8.30 Alfa și Omega 10.20 Serial: „Viața ca în viață" 11.05 Film: „Minus" (SUA, 1997) 13.00 A doua alfabetizare 13.30 Ecranul 15.00 Fotbal: Japonia - Croația 17.25 Serial: „Justiție militară" 18.15 Fotbal: Belgia - Mexic 20.30 Jurnal 21.00 Serial: „Cer întunecat" 21.45 Fotbal: Olanda - Coreea de Sud 24.00 Arena AS.

DUMINICĂ 7.00 Bună dimineața... de la București! 8.30 Lumină din lumină 9.05 Desene animate 11.00 Viața satului 14.30 Video-magazin 15.00 Fotbal: Germania - Iugoslavia 17.25 Serial SF: „Star Trek - Deep Space 9" 18.15 Fotbal: Argentina - Jamaica 20.30 Jurnal 21.00 Serial: „D-na King, agent secret" 21.45 Fotbal: S.U.A. - Iran 0.10 Pop show nocturn.

TVR 2

LUNI 10.00 Fotbal (r) 13.00 Serial (r): „D-na King, agent secret" 14.00 Convietuiri 15.35 Desene animate 16.00 Serial: „Veronica - Chipul iubirii" 16.50 Serial: „Perla Neagră" 18.00 Hei-Rup! Hei-Rap! 19.40 Sanatate, ca-i mai bună decît toate! 20.10 Serial: „Ultimele știri" 21.00 Credo 22.00 Film: „Țintă fără apărare" (SUA, 1991) 0.10 S.O.S. Patrimoniul!

MARȚI 6.30 TVM * Telematinal 8.00 Desene animate 11.00 Documentar (r) 13.00 Magazin sportiv 14.00 Convietuiri 15.35 Desene animate 16.00 Serial: „Veronica - Chipul iubirii" 16.50 Serial: „Perla Neagră" 18.00 Hei-Rup! Hei-Rap! 19.10 Dosarele istoriei 20.10 Serial: „Ultimele știri" 22.00 Teatrul liric 0.05 Armonii nocturne.

MIERCURI 6.30 TVM * Telematinal 8.00 Desene animate 11.00 Comorile lumii (r) 13.30 Ecclesiast '98 (r) 14.00 Emisiune în limba maghiară 15.35 Desene animate 16.00 Serial: „Veronica - Chipul iubirii" 16.50 Serial: „Perla Neagră" 18.00 Hei-Rup! Hei-Rap! 19.40 Dreptul la adevăr 20.10 Serial: „Utimele știri" 22.00 Film: „Sfîrșitul drumului" (SUA, 1997). Cu: Dennis Hopper 0.05 Meridianele dansului.

JEAN-PAUL BELMONDO
TELE 7 abc,
sîmbătă, ora 21.35

JOI 6.30 TVM * Telematinal 8.00 Desene animate 11.30 Cultura în lume (r) 13.30 Alfa și Omega (r) 14.00 Emisiune în limba germană 15.35 Desene animate 16.00 Serial: „Veronica - Chipul iubirii" 17.00 Ceaiul de la ora 5 19.10 Față în față cu autorul 20.10 Serial: „Ultimele știri" 22.00 Cinematograful de artă: „Tentația" (Polonia, 1995) 23.45 Lumea sportului.

VINERI 6.30 TVM * Telematinal 8.00 Desene animate 11.30 Comorile lumii (r) 12.50 Cu ochii'n 4 (r) 14.30 TVR Cluj-Napoca 15.35 Desene animate 16.00 Serial: „Veronica - Chipul iubirii" 16.50 Serial: „Perla Neagră" 18.00 Universul cunoașterii 19.10 Contemp-Art 20.10 Serial: „Ultimele știri" 21.00 Time-out 22.30 Panoramic Jazz 23.20 Serial: „Perla Coroanei".

SÎMBĂTĂ 8.00 Desene animate 11.00 Documentar 11.30 TVR Timișoara 14.00 Serial: „Marguerite Volant" 15.35 Desene animate 16.00 Serial: „Veronica - Chipul iubirii" 16.50 Serial: „Perla Neagră" 17.40 Tradiții 18.50 Comorile lumii 19.20 Documente culturale 20.20 Teatrul Național prezintă (r): „Hangița" de Carlo Goldoni 23.30 Convietuiri.

DUMINICĂ 8.00 Desene animate 11.00 Comorile lumii 11.30 TVR Iași 14.00 Serial: „Marguerite Volant" 15.30 Desene animate 16.00 Serial: „Veronica - Chipul iubirii" 16.50 Serial: „Perla Neagră" 18.00 Alo, tu alegi! 19.00 Serial: „În plină acțiune" 20.00 Ultimul tren 22.00 Film: „O femeie necăsătorită" (SUA, 1978) 24.00 Videoteca rock.

PRO TV

LUNI 7.00 Ora 7, bună dimineața! 11.00 Film: „Regele David" (r) 13.00 Film: „Șansa dragostei" (SUA, 1988) 15.00 Serial: „Maria" 16.00 Serial: „Nano" 17.15 Serial: „Tînăr și neliniștit" 18.00 Serial: „Povești extraordinare" 18.35 Riști și cîștigi! 19.00 Roata norocului 19.30 Știrile PRO TV 20.15 Film: „O femeie face carieră" (SUA, 1988). Cu: Sigourney Weaver, Harrison Ford 22.15 Serial: „Seinfeld" 23.15 Serial: „Cracker" 24.00 Procesul mondialelor 0.35 Film erotic.

MARȚI 7.00 Ora 7, bună dimineața! 10.30 Serial: „Insula misterioasă" 13.00 Film: „Prăvălia groazei" (SUA, 1986) 15.00 Serial: „Maria" 16.00 Serial: „Nano" 17.15 Serial: „Tînăr și neliniștit" 18.00 Serial: „Povești extraordinare" 19.00 Roata norocului 19.30 Știrile PRO TV 20.15 Serial: „Chicago Hope" 21.15 Serial: „Avocații" 22.15 Serial: „Seinfeld" 23.15 Serial: „Cracker" 0.00 Procesul mondialelor 0.35 Film erotic.

MIERCURI 7.00 Ora 7, bună dimineața! 11.00 Serial: „Insula misterioasă" 13.00 Film: „Calendarul morții" (SUA, 1989). Cu: Susan Sarandon, Kevin Kline 15.00 Serial: „Maria" 16.00 Serial: „Nano" 17.15 Serial: „Tînăr și neliniștit" 18.00 Serial: „Povești extraordinare" 19.00 Roata norocului 19.30 Știrile PRO TV 20.15 Film: „Tom și Viv" (Marea Britanie/SUA, 1994) 22.40 Serial: „Seinfeld" 0.00 Procesul mondialelor 0.35 Film erotic.

JOI 7.00 Ora 7, bună dimineața! 10.30 Serial: „Insula misterioasă" 13.00 Film: „Băiatul care poate să zboare" (SUA, 1986) 15.00 Serial: „Maria" 16.00 Serial: „Nano" 17.15 Serial: „Tînăr și neliniștit" 18.00 Serial: „Povești extraordinare" 19.00 Roata norocului 19.30 Știrile PRO TV 20.15 Serial: „Melrose Place" 21.15 Serial: „Nikita" 22.15 Serial: „Seinfeld" 23.15 Serial: „Cracker" 0.00 Procesul mondialelor 0.35 Film erotic.

VINERI 7.00 Ora 7, bună dimineața! 11.00 Serial: „Insula misterioasă" 11.30 Serial: „Beverly Hills" (r) 13.00 Film: „Profesioniștii puterii" (SUA, 1986). Cu: Richard Gere, Gene Hackman 15.00 Serial: „Maria" 16.00 Serial: „Nano" 17.35 Urmărire generală 18.00 Serial: „Povești extraordinare" 19.00 Roata norocului 19.30 Știrile PRO TV 20.15 Serial: „Dosarele X" (ultimul episod) 21.15 Film: „Sînge nevinovat" (SUA, 1992) 0.00 Procesul mondialelor 0.35 Serial: „Poltergeist - Moștenirea" 1.15 Serial: „Aventuri în casa morții" 1.45 Serial: „VR5" (ep.1) 3.00 Baschet NBA.

SÎMBĂTĂ 7.00 Desene animate 9.00 Serial: „Superboy" 9.30 Film: „Criterionii" (SUA, 1986) 12.00 Serial: „Heights" 13.00 Serial: „News Radio" 13.30: Serial: „Vărul din străinătate" 15.10 Gillette - Cupa Mondială 15.40 Șut și cîștigi! 16.10 Serial: „Hercule" 17.00 Serial: „Xena, prințesa războinică" 18.20 Serial: „Adevărul gol goluț" 18.50 Te uiți și cîștigi! 19.30 Știrile PRO TV 20.00 Serial: „Millennium" 21.00 Film: „Cinci colțuri" (SUA, 1987). Cu: Jodie Foster 23.00 Serial: „NYPD Blue - viață de polițist" 0.30 Film: „Minciunile inimii" (SUA, 1994) 2.00 Film erotic.

DUMINICĂ 7.00 Desene animate 9.00 Film: „Mowgli" 11.00 Serial: „Doctor în Alaska" 12.00 Serial: „Acapulco Heat" 13.05 Serial: „O căsnicie perfectă" 13.35 Serial: „Vărul din străinătate" 14.05 Film: „Gustul vieții" (SUA, 1979) 16.30 Lumea filmului 17.00 Serial: „Al șaptelea cer" 18.00 Serial: „Beverly Hills" 19.00 Prețul corect 19.30 Știrile PRO TV 20.00 Film: „Totul pentru blues" (SUA, 1990) 22.25 Serial: „Cybill" 23.00 Serial: „Brigada 132" 20.45 Film: „Perry Mason: Cazul criminalului de război" (SUA, 1990).

acasa

LUNI 9.00 - 14.00 Reluări 16.00 Serial: „Omul mării" 17.00 Serial: „Marielena" 17.45 Serial: „Din toată inima" 19.30 Desene animate 20.00 Serial: „Dragoste și putere" 21.00 Serial: „Nimic personal" 21.45 Serial: „Verdict: crimă!" 22.45 Film: „Sperietoarea" (SUA, 1973). Cu: Al Pacino 0.30 Serial: „Secrete de familie".

MARȚI 9.00 - 14.15 Reluări 16.00 Serial: „Omul mării" 17.00 Serial: „Marielena" 17.45 Serial: „Din toată inima" 19.30 Desene animate 20.00 Serial: „Dragoste și putere" 21.00 Serial: „Nimic personal" 21.45 Serial: „Verdict: crimă!" 22.45 Film: „Prietenul lui Vincent" (Franța, 1983) 0.15 Serial: „Secrete de familie".

MIERCURI 9.00 - 14.30 Reluări 16.00 Serial: „Omul mării" 17.00 Serial: „Marielena" 17.45 Serial: „Din toată inima" 19.30 Desene animate 20.00 Serial: „Dragoste și putere" 21.00 Serial: „Nimic personal" 21.45 Serial: „Verdict: crimă!" 22.45 Film: „Fulger alb" (SUA, 1973). Cu: Burt Reynolds 0.30 Serial: „Secrete de familie" (ep.1 - seria IV).

JOI 9.00 - 14.15 Reluări 16.00 Serial: „Omul mării" 17.00 Serial: „Marielena" 17.45 Serial: „Din toată inima" 19.30 Desene animate 20.00 Serial: „Dragoste și putere" 21.00 Serial: „Nimic personal" 21.45 Serial: „Verdict: crimă!" 22.45 Film: „Călătoria" (Italia/Franța, 1974). Cu: Sophia Loren 0.30 Serial: „Secrete de familie".

VINERI 9.00 - 14.20 Reluări 16.00 Serial: „Omul mării" 17.00 Serial: „Marielena" 17.45 Serial: „Din toată inima" 19.30 Desene animate 20.00 Serial: „Dragoste și putere" 21.00 Serial: „Nimic personal" 21.45 Serial: „Verdict: crimă!" 22.45 Film: „Ion - blestemul pămîntului" (România, 1979, partea I) 0.30 Serial: „Secrete de familie".

SÎMBĂTĂ 9.00 - 14.15 Reluări 16.00 Serial: „Omul mării" 17.00 Serial: „Marielena" 17.45 Serial: „Din toată inima" 19.30 Desene animate 20.00 Salonul muzical „Acasă" 22.45 Film: „Pst! Pst!... dragă Charlotte" (SUA, 1964). Cu: Bette Davis.

DUMINICĂ 9.00 Film: „Pst! Pst!... dragă Charlotte" (r) 11.15 Sport la minut 12.00 Motor Sport Magazin 13.00 Baschet NBA 16.15 Gillette World Cup Special 17.00 Retrospectiva sportivă a săptămînii 17.30 Sport la minut 17.40 Film: „Youngblood" (SUA, 1986). Cu: Rob Lowe, Patrick Swayze 19.30 Desene animate 20.00 Serial: „Marile bătălii ale celui de-al II-lea război mondial" 21.00 Doc.: „Marile procese și crime" 21.45 Serial: „Arhiva neagră" 22.30 Film: „Nevestele de la Hollywood" (ultima parte) 0.00 Film: „Drumul spre lumină" (SUA, 1988). Cu: Michael Keaton.

ANTENA 1

LUNI 7.00 Dimineața devreme 10.30 Serial: „Orășelul fantastic" 12.40 Sport extrem 14.10 Serial: „Sfîntul" 15.40 Serial: „Dempsey și Makepeace" 16.35 Serial: „Văduva" 17.30 Telerebus 18.00 Serial: „Esmeralda" 19.00 Observator 19.30 Serial: „Dallas" 20.20 Serial: „Caracatița 9" (ep.1) 21.15 Serial: „Omul cu o mie de fețe" 22.00 Serial: „Războiul sexelor" 23.00 Serial: „Tropical Heat".

MARȚI 7.00 Dimineața devreme 10.30 Serial: „Orășelul fantastic" 13.00 Desene animate 14.10 Serial: „Sfîntul" 15.40 Serial: „Dempsey și Makepeace" 16.35 Serial: „Văduva" 17.30 Telerebus 18.00 Serial: „Esmeralda" 19.00 Observator 19.30 Serial: „Dallas" 20.20 Film: „Un jaf aproape perfect" (SUA, 1996). Cu: Brooke Shields 22.00 Serial: „Războiul sexelor" 23.00 Serial: „Tropical Heat".

MIERCURI 7.00 Dimineața devreme 10.30 Serial: „Orășelul fantastic" 14.10 Serial: „Sfîntul" 15.40 Serial: „Dempsey și Makepeace" 16.35 Serial: „Văduva" 17.30 Telerebus 18.00 Serial: „Esmeralda" 19.00 Observator 19.30 Serial: „Dallas" 20.20 Film: „Un sunet în plină tăcere" (partea a II-a) 22.00 Serial: „Războiul sexelor" 23.00 Serial: „Tropical Heat".

JOI 7.00 Dimineața devreme 10.30 Serial: „Orășelul fantastic" 14.10 Serial: „Sfîntul" 15.40 Serial: „Dempsey și Makepeace" 16.35 Serial: „Văduva" 17.30 Telerebus 18.00 Serial: „Esmeralda" 19.00 Observator 19.30 Serial: „Dallas" 20.20 Serial: „Twin Peaks" 21.15 Serial: „Cronici paranormale" 22.00 Serial: „Războiul sexelor" 23.00 Serial: „Tropical Heat".

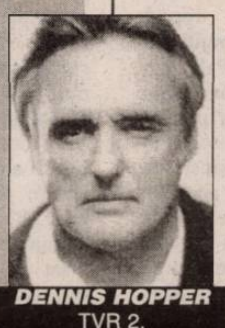

DENNIS HOPPER
TVR 2,
miercuri, ora 22.00

VINERI 7.00 Dimineața devreme 10.30 Serial: „Orășelul fantastic" 13.00 Desene animate 14.10 Serial: „Sfîntul" 15.40 Serial: „Dempsey și Makepeace" 16.30 Serial: „Văduva" 17.30 Telerebus 18.00 Serial: „Esmeralda" 19.00 Observator 19.30 Serial: „Dallas" 20.20 Serial: „Navarro" 22.00 Serial: „Războiul sexelor" 23.00 Serial: „Tropical Heat" 0.30 Film: „Drumul în viață" (Olanda).

SÎMBĂTĂ 7.00 Știri 7.05 Film: „Omul din Arizona" (SUA, 1935) 8.15 Serial: „Alertă pe plajă" 9.00 Desene animate 10.00 Între prieteni 11.00 Onyx 13.30 Zebra 16.30 Serial: „Uragan în Paradis" (ep.1) 17.15 Serial: „Spitalul Universitar" (ep.1) 18.00 Serial: „Esmeralda" 19.00 Observator 20.00 Film: „Gunoierii" (SUA, 1990). Cu: Charlie Sheen 21.50 Serial: „A treia planetă de la Soare" 22.30 Schimbul de noapte.

DUMINICĂ 7.00 Știri 8.30 Spirit și credință 9.00 Serial: „Animal Show" 10.35 Desene animate 12.30 Doc.: „Descoperiri" 14.00 Duminica în familie 18.00 Serial: „Esmeralda" 19.00 Observator 19.30 Serial: „Sparks" 20.00 Film: „Finaluri fericite" (SUA, 1982) 21.45 Serial: „Prețul succesului" 22.30 Film: „Pericol din umbră" (SUA, 1994).

prima

LUNI 7.00 Prima oră 10.00 - 13.15 Reluări 15.30 Desene animate 16.15 Serial: „Pretutindeni cu tine" 16.45 Serial: „Prietenul nostru Jake" 18.00 Serial: „Celebri și bogați" 19.00 Focus 19 19.45 Serial: „Meșterul casei" 20.15 Serial: „Misterele din New Orleans" 21.15 Serial: „Șantajul" (ep.1) 23.30 Starea de veghe.

MARȚI 7.00 Prima oră 10.00 - 13.15 Reluări 15.30 Desene animate 16.15 Serial: „Pretutindeni cu tine" 16.45 Serial: „Prietenul nostru Jake" 18.00 Serial: „Celebri și bogați" 19.00 Focus 19 19.45 Serial: „Meșterul casei" 21.15 Film: „Omul ghețiii" (SUA, 1984) 23.30 Starea de veghe.

ROB LOWE
ACASĂ,
duminică, ora 17.40

MIERCURI 7.00 Prima oră 10.00 - 13.15 Reluări 15.30 Desene animate 16.15 Serial: „Pretutindeni cu tine" 16.45 Serial: „Prietenul nostru Jake" 18.00 Serial: „Celebri și bogați" 19.00 Focus 19 19.45 Serial: „Meșterul casei" 20.15 Serial: „Un alt început" 21.15 Film: „În căutarea fericirii" (SUA, 1992) 23.30 Starea de veghe.

JOI 7.00 Prima oră 10.00 - 13.15 Reluări 15.30 Desene animate 16.15 Serial: „Pretutindeni cu tine" 16.45 Serial: „Prietenul nostru Jake" 18.00 Serial: „Celebri și bogați" 19.00 Focus 19 19.45 Serial: „Meșterul casei" 20.15 Serial: „Contralovitura" 21.15 Film: „Succesorul" (SUA, 1996) 23.30 Starea de veghe.

VINERI 7.00 Prima oră 10.00 - 13.15 Reluări 15.30 Desene animate 16.15 Serial: „Pretutindeni cu tine" 16.45 Serial: „Prietenul nostru Jake" 18.00 Serial: „Celebri și bogați" 19.00 Focus 19 19.45 Serial: „Meșterul casei" 20.15 Serial: „Atingerea îngerilor" 21.15 Film: „Un «bărbat» de cuvînt" (SUA, 1997) 23.30 Starea de veghe.

SÎMBĂTĂ 7.00 Serial: „Lumea lui Eric" 7.30 Serial: „Bailey Kipper" 8.00 Desene animate 12.30 Eurofotbal 13.30 Serial: „În căutarea dreptății" 14.30 Film: „Martor din umbră" (SUA, 1988) 18.00 Serial: „911: apel de urgență" 19.00 Focus 19 20.00 Film: „Autostrada coastei Pacificului" (SUA, 1995). Cu: Jack Scalia 22.10 Serial: „Pămîntul: bătălia finală" 1.00 Film: „Casa blestemată IV" (SUA, 1992).

DUMINICĂ 7.30 Serial: „Lumea lui Eric" 8.30 Serial: „Căutătorii de aur" 9.00 Desene animate 10.30 Serial: „1999" 12.00 Duminică la prînz 14.00 Serial: „Lumea lui Dave" 15.00 Serial: „Față în față la Hollywood" 16.00 Videofashion 19.00 Focus 19 20.00 Film: „Ceva cu totul diferit" (Marea Britanie) 21.55 Serial: „Călătorii în lumi paralele" 23.30 Starea de veghe 2.00 Film: „Patterns" (SUA).

TELE 7 abc

LUNI 7.00 Bună dimineața, România 10.15 Desene animate 15.20 Serial: „Star Trek" 16.15 Serial: „Falcon Crest" 17.10 Serial: „O singură viață" 18.30 Serial: „Prințul din Bel Air" 20.00 Serial: „Străzile din San Francisco" 21.00 Telejurnal 21.35 Serial: „Lucy Show" (ep. 1) 23.10 Serial: „Kung Fu".

MARȚI 7.00 Bună dimineața, România 10.15 Desene animate 15.20 Serial: „Star Trek" 16.15 Serial: „Falcon Crest" 17.10 Serial: „O singură viață" 18.30 Serial: „Prințul din Bel Air" 19.00 Serial: „Miami Vice" 20.00 Serial: „Străzile din San Francisco" 21.00 Telejurnal 21.35 Serial: „Renegatul" (ep.1) 22.30 Linia întîi.

MIERCURI 7.00 Bună dimineața, România 10.15 Desene animate 15.25 Serial: „Star Trek" 16.15 Serial: „Falcon Crest" 17.10 Serial: „O singură viață" 18.30 Serial: „Prințul din Bel Air" 19.00 Serial: „Miami Vice" 20.00 Serial: „Străzile din San Francisco" 21.00 Telejurnal 21.35 Serial: „Lucy Show" 22.05 Serial: „Secția de poliție" 23.10 Serial: „Kung Fu".

JOI 7.00 Bună dimineața, România 10.15 Desene animate 15.20 Serial: „Star Trek" 16.15 Serial: „Falcon Crest" 17.10 Serial: „O singură viață" 19.00 Serial: „Miami Vice" 20.00 Serial: „Medici la datorie" 21.00 Telejurnal 21.40 Serial: „Drumul spre Rai" 22.30 Mafalda.

VINERI 7.00 Bună dimineața, România 10.15 Desene animate 15.20 Serial: „Star Trek" 16.15 Serial: „Falcon Crest" 17.10 Serial: „O singură viață" 18.30 Serial: „Prințul din Bel Air" 20.00 Serial: „Medici la datorie" 21.00 Telejurnal 21.35 Serial: „Lucy Show" 22.00 Serial: „Pointman" 23.25 Serial: „Dosarele Rockford".

SÎMBĂTĂ 8.50 Desene animate 9.15 Serial: „Un om de milioane" 13.00 Serial: „Hotel" 15.30 Cinema '98 18.35 Serial: „Lou Grant" 19.30 Serial: „Lumi paralele" 20.00 Serial: „Snowy River" 21.00 Telejurnal 21.35 Film: „Omul din Rio" (SUA, 1964). Cu: Jean Paul Belmondo 0.25 Serial: „Playboy".

DUMINICĂ 8.50 Desene animate 9.15 Serial: „Incredibilul Hulk" 13.05 Serial: „Hotel" 15.30 Film: „El Condor" (SUA, 1970) 18.35 Serial: „Lou Grant" 19.30 Serial: „Lumi paralele" 20.00 Serial: „Snowy River" 21.00 Telejurnal 21.40 Film: „Pasiune arzătoare" (SUA, 1990) 23.15 Gala TELE 7.

„Magazin" nu răspunde de modificările efectuate ulterior de către posturile de televiziune

Cîteva staruri, despre o poveste eternă:

SĂ-L UCIDEM PE FĂT FRUMOS?

De la Frumoasa din Pădurea Adormită pînă la Cenuşăreasa, poveştile sfîrşesc invariabil cu ziua în care prinţul seducător soseşte pentru a lua în căsătorie fata inocentă, visătoare şi plină de speranţe. Apoi, urmează un salt în timp şi lumea e asigurată că Făt Frumos, împreună cu aleasa inimii lui au avut mulţi copii şi au trăit împreună pînă la adînci bătrîneţi. Mamele din întreaga lume îşi adormeau copiii cu aceste basme, construite pe această seducătoare idee. Multă vreme, s-a considerat că pentru fete mitul prinţului seducător este un ideal demn de urmat, dar psihologii, care de peste 30 de ani studiază acest subiect, au ajuns la o concluzie unanimă, deloc favorabilă. Ei consideră că a crede în povestea lui Făt Frumos este cea mai sigură cale de a-ţi rata viaţa sentimentală. Realitatea, mai adaugă ei, nu este decît în puţine cazuri, la înălţimea visului. Şi atunci? Ar exista o metodă simplă pentru a evita dezastrul: Să-l ucidem pe Făt Frumos! Dar, din nefericire, chiar şi ucis, imaginea lui tot ar rămîne imprimată în subconştient. Ar fi poate o imagine voalată, repudiată şi totuşi imbatabilă prin puterea ei miraculoasă de a reprezenta un ideal.

Să auzim însă părerea cîtorva vedete în legătură cu acest subiect, raportat la experienţa lor de viaţă:

Cindy Crowford:

„Mai bine alergi după bani decît după o poveste prostească"

„Am trecut de 30 de ani şi viaţa mi-a demonstrat că n-ai ce să faci cu un Făt Frumos".

◆ Între 1991 şi 1994, Cindy Crowford a fost căsătorită cu Richard Gere. În acea perioadă, dar nu numai atunci, toate sondajele efectuate în rîndul admiratoarelor fermecătorului actor duceau către o concluzie demnă de invidiat: Richard Gere este întruchiparea bărbatului ideal. Soţia lui a fost însă de cu totul altă părere. După divorţ, Cindy, deşi părea revoltată de mitul prinţului seducător, l-a identificat pe Făt Frumos cu Val Kilmer, apoi cu Rande Gerber.

Isabelle Adjani:

„Să nu aud vorbindu-se de poveşti"

„Băiatului meu nu i-am citit şi nici nu-i voi citi vreodată basmele Fraţilor Grimm sau ale lui Andersen... Iar dacă voi avea şi o fetiţă, nici atît. Mitul lui Făt Frumos care te farmecă, luptă pentru iubirea ta, te trezeşte la viaţă, te ia de soţie şi te face fericită pînă la adînci bătrîneţi cred că este cea mai mare păcăleală".

◆ Isabelle Adjani a trecut puţin peste vîrsta de 40 de ani. Cîndva, a crezut probabil în Făt Frumos, pe care mai întîi l-a aşteptat, apoi l-a căutat, a crezut că l-a întîlnit, dar s-a înşelat în repetate rînduri. Ultimul Făt Frumos părea să fie pentru ea... frumosul actor cu ochi violeţi Daniel Day Lewis. Eroare. N-a cerut-o în căsătorie, i-a dăruit însă un fiu, apoi a părăsit-o şi s-a însurat cu... o altă Ileană Cosînzeană. Deşi spune că nu mai crede în Făt Frumos, Isabelle Adjani speră încă să-l găsească.

Susan Sarandon

„Orice în afară de căsătorie!"

„Nici o poveste de dragoste nu durează la infinit şi nici o legătură sentimentală nu este perfectă. Pentru ca un cuplu să reziste, partenerii trebuie să se caute şi să se descopere unul pe celălalt în fiecare zi. Prinţul din poveste nu există, dar o reţetă a fericirii, da. Totul este să ştii exact ce e esenţial pentru tine, să găseşti bărbatul care îşi conduce viaţa după aceleaşi valori fundamentale cu ale tale, iar la detalii să faci abstracţie..."

◆ Ajunsă la vîrsta deplinei maturităţi (51 de ani), Susan Sarandon a avut dintotdeauna faima unei persoane atipice atît din punct de vedere profesional, cît şi sentimental. De peste un deceniu, pentru ea Făt Frumos (noţiune pe care o respinge) este actorul Tim Robbins, care îi este partener de viaţă, fără să fie căsătoriţi, şi împreună cu care are doi copii. Şi, pentru ca şabloanele să fie în totalitate călcate în picioare, Tim Robbins este mai mic decît ea cu... 12 ani.

Columbo

O variantă pentru prinţul din poveste

Cu siguranţă, cunoaşteţi figura anti-starului Columbo (personaj interpretat de actorul Peter Falk) din serialul de succes, purtînd acelaşi nume. Detectivul, neglijent ca aspect, distrat, aparent uituc, plin de ticuri, insistent, băgăreţ şi incomod stîrnea adesea amuzamentul ori compasiunea femeilor frumoase şi cu pretenţii. În plus, mai avea şi prostul obicei de a-i agasa pe cei din jurul său cu citate din gîndirea şi experienţa de viaţă „remarcabilă" a soţiei sale. Un personaj cuceritor din punctul de vedere al telespectatorului, deşi conceput împotriva oricărei reţete menită să nască imaginea unui sex-simbol justiţiar.

Se spune că, în realitate, actorul Peter Falk nu este foarte diferit de personajul interpretat de el în serial. Cu alte cuvinte, s-ar putea presupune că nu acesta este idealul de bărbat pentru o femeie tînără şi frumoasă. Dar, după cum bine se ştie, secretele constituirii unui cuplu sînt întotdeauna greu de descifrat, iar surprize se întîlnesc la tot pasul. O dovadă este Shera Danese, tînăra soţie a lui Peter Falk (70 de ani), care este foarte încîntată şi mîndră de alegerea ei.

De pe soclul lor de mari vedete şi bazîndu-se pe o experienţă de viaţă plină de surprize, unele actriţe care pretind că au ajuns la un anumit grad de înţelepciune au enumerat cinci indicii pentru a recunoaşte un Făt Frumos de care trebuie... să fugi.

○ *Prinţul fermecător care se oferă să vă salveze.* Evită bărbatul care pretinde că ştie mai bine decît tine ceea ce e bine pentru tine!

● *Prinţul seducător care este foarte frumos.* Pare flatant să fii aleasa inimii unui asemenea... exemplar. Dar există pericolul ca el să petreacă mai mult timp în faţa oglinzii decît să te privească în ochi.

○ *Prinţul fermecător este foarte romantic.* Te încîntă cu declaraţii poetice, îţi promite week-end-uri la Veneţia... Toate bune şi frumoase dacă nu e vorba doar de clişee folosite în dorinţa de aventură.

● *Prinţul încîntător descinde dintr-o maşină superbă.* E versiunea modernă a calului alb din poveste. Atenţie! La un moment dat poate fi mai mîndru de maşină decît de logodnică.

○ *Prinţul seducător e dornic de căsătorie şi mai ales de mulţi copii.* Dar exclude contribuţia lui la treburile gospodăreşti şi îngrijirea copiilor.

Pagină realizată de **AURORA POPESCU**

HOROSCOP

15.06 - 21.06

BERBEC (21.03 - 20.04): Se pare că veţi parcurge o săptămînă foarte bună pe plan social şi afectiv - cel puţin aşa indică poziţiile reciproce a lui Saturn şi a Soarelui, precum şi curba socio-profesională. Nu este departe clipa cînd o promovare (!) va răsplăti eforturile dv., dar şi ambiţiile...

TAUR (21.04 - 21.05): Oscilaţiile curbei psihicului sugerează faptul că vă puteţi aştepta la surprize atît în sfera materială, cît şi-n cea profesională. În funcţie de o decizie pe care o veţi lua marţi sau miercuri, respectivele evenimente neaşteptate pot fi neplăcute sau cît se poate de pozitive. Dv. decideţi, nu astrele.

GEMENI (22.05 - 21.06): Armonia psihic-intelect, demnă de admirat în această perioadă, poate avea urmări din cele mai fericite. Mă gîndesc la reuşite profesionale de excepţie, cu consecinţe extrem de benefice în plan moral-volitiv, dar şi la dobîndirea unei poziţii mult mai stabile şi mai respectabile în sfera dv. de activitate.

RAC (22.06 - 22.07): Se pare că o persoană de sex opus din anturaj se intersectează periculos cu interesele dv. imediate şi e pe cale să declanşeze un război psihologic împotriva dv. Oricare ar fi realitatea, o stare conflictuală temporară domină această săptămînă - dovadă atît curba emoţională, cît şi poziţia nefavorabilă a lui Marte.

LEU (23.07 - 22.08): Dacă vi se vor confirma unele presimţiri din sfera afectului, atunci relaţiile cu partenerul de viaţă (sau în cuplu) vor fi serios afectate. Sîmburele discordiei este interpretarea total diferită a unui anume eveniment. Pe de altă parte, curba financiară cunoaşte o creştere semnificativă, poate primiţi bani.

FECIOARA (23.08 - 21.09): Motive de bucurie vor sosi în prima parte a intervalului (inclusiv financiare), iar în a doua jumătate a săptămînii se vor aglomera cîteva întîmplări mărunte, cu gust amar. Se pare că Luna nu vă ocoleşte cu influenţa ei generatoare de excese temperamentale şi-n aceste condiţii un licurici poate aprinde un zgîrie-nori...

BALANŢA (22.09 - 22.10): Miercuri sau joi, o întîmplare neprevăzută de intuiţia dv. proverbială vă va clătina echilibrul sufletesc şi sînt posibile reacţii imediate total nefavorabile, dacă nu vă cenzuraţi la timp ieşirile nervoase. Dar veţi trece cu bine acele momente, finele săptămînii vă va prinde relaxat.

SCORPION (23.10 - 21.11): Luni şi marţi vor fi, se pare, zile deosebit de agitate. Forfota din sufletul dv. e provocată fie de disensiuni în cuplu sau o dezamăgire sentimentală, fie de o pasă dezagreabilă a situaţiei materiale. Important este că, în a doua jumătate a intervalului, veţi avea o bucurie consistentă, în plan familial.

SĂGETĂTOR (22.11 - 20.12): Dacă ar fi să traduc exact cele indicate de Venus şi de Lună, atunci veţi fi cuprins de o frenezie erotică asezonată cu dezlănţuiri pasionale specifice unui licean întîrziat... Sper să vă folosiţi din plin discernămîntul şi autocontrolul, chiar dacă monotonia vieţii vă împinge spre aventură.

CAPRICORN (21.12 - 19.01): Două evenimente favorabile vor fi bornele de hotar ale săptămînii. Primul este de natură financiară şi se va petrece luni sau marţi, iar al doilea este de ordin sentimental. Conform cu poziţia lui Neptun, cred că din acest punct de vedere nu trebuie să exageraţi cu speranţele.

VĂRSĂTOR (20.01 - 18.02): Una caldă, alta rece, iată specificul „felurilor de mîncare" ce vă vor fi servite pe tavă de această săptămînă - agitată, dar interesantă din multe puncte de vedere. Amărăciunea e generată de situaţia materială, ce parcurge un interval mai puţin fast, iar înseninarea - din zona profesionalului.

PEŞTI (19.02 - 20.03): Primele zile ale săptămînii vor fi neproductive şi cenuşii, dar începînd de miercuri-joi, lucrurile vor lua o întorsătură spectaculoasă. Sînteţi brusc suprasolicitat din toate direcţiile şi povara cea mai gîfîitoare este cea sentimentală, domeniu în care trebuie iar să vă declaraţi învins... prin KO.

Self Service PARDOSELI din mozaic (2)

MIRCEA C. MUNTEAN

● *Pardoseli din mozaic veneţian*

Pentru executarea acestui tip de pardoseală se folosesc spărturi rezultate de la prelucrarea plăcilor de marmură. Spărturile de marmură de maxim dimensiunea a două pachete de ţigări alăturate se pot aşeza neregulat sau după un desen dat, încastrarea în „mortarul de poză" fiind obligatorie de maxim 5-6 mm.

Ca şi pardoselile din mozaic roman, acestea se execută numai pe un suport rigid (de obicei o placă din beton).

Se va acorda o atenţie deosebită la aşezarea plăcilor (spărturilor), urmărind ca toate să abiă faţa văzută la linia dreptarului.

Este obligatorie respectarea „la milimetru" a nivelului orizontal al plăcilor, deoarece în caz contrar suprafaţa şlefuită nu va fi plană. Datorită durităţii diferite a marmurei faţă de cea a „mortarului de mozaic", în cîmpul mozaicat şi şlefuit vor apare ondule în adînciturile cărora va sta apă.

În funcţie de pretenţiile beneficiarului, se pot executa combinaţii de mozaic veneţian cu benzi realizate din mozaic turnat continuu.

Gradul de industrializare şi de prefabricare din construcţii a favorizat apariţia „plăcilor ceramice smălţuite" şi a „plăcilor din beton mozaicate". Pardoselile realizate cu aceste plăci au calităţi asemănătoare cu cele realizate din mozaic roman sau veneţian, avantajul fiind că nu mai trebuie şlefuite după montare şi dezavantajul constînd în faptul că avînd rosturi multe facilitează pătrunderea apei înspre stratul suport.

Cîteva sfaturi utile:

- În timpul turnării „mortarul de mozaic" se va bate bine cu mistria pentru o cît mai bună înglobare a granulelor de piatră de mozaic în pasta de ciment.
- Nu se forţează începerea şlefuirii. Dacă la o primă încercare de şlefuire se desprind granule din cîmpul mozaicat, se mai amînă şlefuirea cu 1-2 zile.
- Pardoseala din mozaic nu se şterge cu cîrpe îmbibate în ulei sau motorină. Aspectul plăcut pentru moment se va degrada în timp scurt prin îmbîcsire cu praf.

Iată că sezonul marilor vacanţe a început! Drept pentru care ne-am gîndit că ar fi potrivit, mai ales pentru aceia dintre noi care se pregătesc să petreacă o primă vacanţă la volan, să reamintim cîteva recomandări simple, dar extrem de necesare atunci cînd vă pregătiţi...

pe 4 roţi

Pentru drum lung!

◆ **Alături de trusa cu scule, este necesar să avem permanent cu noi cîteva piese de schimb aparent banale, însă esenţiale pentru buna funcţionare a autoturismului, a căror lipsă ne poate preface plăcerea unei călătorii într-un veritabil coşmar: o curea de ventilator, un cablu şi un arc de acceleraţie, un set de bujii, un set de becuri, un set de siguranţe electrice, un releu de semnalizare, o platină, un bidon cu ulei din tipul pe care îl aveţi în motor (min.1 l), un bidon cu lichid de frînă (min. 300 ml), un bidon cu lichid de răcire - apă distilată sau amestec de antigel cu apă distilată (min. 1 l).**

Grădina - micul nostru paradis

CERCELUŞUL este o plantă extrem de decorativă, deosebit de generoasă ca inflorescenţă, mare iubitoare de soare, destul de puţin pretenţioasă şi uşor de înmulţit. Se poate planta în grădină sau în ghivece pe balcon.

În grădină: Cercelusul poate forma un gard viu bogat şi permanent înflorit, de o frumuseţe extraordinară, dacă se plantează din loc în loc (cam la 20 cm distanţă) pe toată lungimea bordurii. Pentru că ramurile sale sînt foarte fragile, se rup uşor şi nu au nici puterea să se înalţe singure, trebuie susţinute cu scăriţe sau grilaje subţiri de lemn. Un efect deosebit de plăcut în grădină se poate obţine, de asemenea, dacă de ramurile mai joase ale unui copac, se atîrnă ghivece cu cercelusi.

Pe balcon sau terasă: Sînt de preferat cercelusii cu ramuri lungi de 30-40 cm, care să coboare în ghirlande, mai ales dacă ghivecele sînt atîrnate de tavan sau aşezate pe etajere fixate pe perete la înălţime. Veţi avea pereţi „tapetaţi" cu flori.

Îngrijirea: În perioada caldă de vară, cînd planta înfloreşte în permanenţă, trebuie ajutată săptămînal cu un aport de îngrăşămînt (se găseşte în florării). Cantitatea de apă oferită plantei trebuie doar să asigure un pămînt umed şi nu înecat, deoarece rădăcinile, foarte fine, pot să putrezească. Florile trecute sau uscate se îndepărtează permanent: se taie cu o forfecuţă. Planta se va grăbi să înflorească în continuare.

Înmulţirea: Este un adevărat joc de copii, deloc pretentios. Cu o foarfecă bine ascuţită se taie din porţiunea de vîrf a ghirlandei un fragment care să cuprindă trei perechi de frunze. Perechea ultimă de frunze de la bază se îndepărtează, apoi, cu doi milimetri mai jos se retează din nou rămurica. Aceasta se înfige la o adîncime de 2 cm în pămîntul din ghiveciul cu planta-mamă, la umbra inflorescenţei ei. În 4-6 săptămîni, noua plantă are deja rădăcini şi poate fi transplantată în alt ghiveci (8-10 cm diametru). Vom avea un cercelus tînăr, cu o lungă durată de viaţă. *(A. Popescu)*

SPORT FLASH

Marele Premiu al Canadei la automobilism Formula 1 a debutat cu un taifun care avea să se menţină pînă la sfîrşit, de vreme ce doar 10 monoposturi au trecut linia de sosire. Imediat după start, după nici o sută de metri, pri-mul carambol. Wurtz, acest pilot care are în el ceva de viitor campion mondial, şi-a călcat cîtiva colegi în picioare, urcîndu-se cu maşina peste ei. Cursa a fost oprită. În timpul de răgaz, cei şifonaţi s-au repezit la boxe pentru a se sui în maşinile de rezervă. Restart şi în aceeaşi curbă, un nou carambol, de data asta printre victime numărîndu-se şi liderul provizoriu al clasamentului mondial, finlandezul Hakkinen, care a rămas de căruţă şi a fost nevoit să privească întreaga cursă la televizor. Coulthard preia cursa, Scuhumacher îl taloneză, Fisichella pe locul trei, Villeneuve pe patru. Dar ăsta era doatr începutul. Pe parcurs, maşina lui Coulthard crapă, pentru prima oară în acest sezon, Schummy preia conducerea, dar nu pentru mult timp. Ieşind din boxe îi taie calea lui Frenzen care iese în decor. Penalizat cu zece secunde, neamţul reuşeşte o victorie pentru Ferrari, de multă vreme aşteptată. Villeneuve visează cîteva secunde că e lider al cursei, dar frînează prea tîrziu după depăşirea lui Fisichella şi iese în decor. Intră la boxe, dar iese de-abia după 7 minute şi 22 secunde! Fisichella va ocupa, în final, locul secund, Eddie Irvine ocupînd ultimul loc... pe podium. În clasamentul general, lider rămîne deocamdată Hakkinen cu 46 de puncte, urmat de neamţ cu 34 iar la constructori Mclaren-Mercedes nu are rival.

Reprezentativa de fotbal a României a ajuns cu bine în Franţa la întîlnirea cu mai-marii fotbalului mondial. Înainte să facă deplasarea, „Hagi & Co." au disputat mai multe meciuri de pregătire, ultimele două cu Paraguayul şi Moldova. Ambele au fost cîştigate de fotbaliştii români, fapt pentru care îi felicităm şi le dorim un parcurs de excepţie la Cupa Mondială. În altă ordine de idei, încercăm să uităm episodul neplăcut de săptămîna trecută cînd unele din vedetele echipei naţionale au demonstrat că de la situaţia lor iniţială de băieţi săraci pînă la statutul lor de milionari nu a fost decît un pas foarte scurt în timp, motiv pentru care arama iese pe faţă în felul de a vorbi şi de a se purta al unora dintre ei. E drept că şi ziariştii văd totul şi uneori sînt nedrepţi, dar nu mai puţin adevărat este că huiduiala publicului nu se naşte la îndemnul presei, ci este provocată de o prestaţie penibilă, mult inferioară statutului de vedetă a fotbalului pe care unii şi-l revendică abuziv. Penibil tot acest spectacol, eu sper ca jocul în grupă să fie admirabil, altminteri, cine ştie ce o să scrie presa asta haină...

Carlos Moya este cîştigătorul celui de-al doilea Turneu de Mare Slem al anului, cel de la Roland Garros. În finală, spaniolul şi-a întrecut confratele, Alex Corretja, în 3 seturi: 6-3, 7-5, 6-3. Finala feminină a fost cîştigată de Arantxa Sanchez în detrimentul Monicăi Seles, scor: 7-6, 0-6, 6-2.

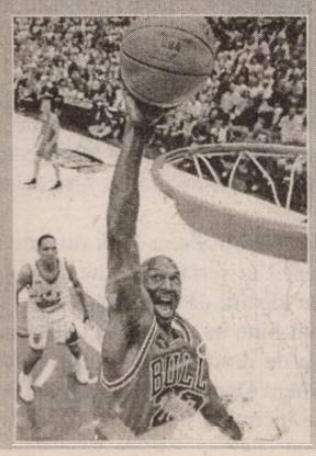

Din playoff-ul NBA ne vin numai veşti bune şi foarte bune: Chicago Bulls a plecat din Utah cu o victorie din două partide pentru ca mai apoi să izbutească pe teren propriu una din cele mai mari performanţe din istoria NBA (dacă nu cea mai mare): o bătaie cruntă administrată mormonilor, la nu mai puţin de 42 de puncte (cea mai mare diferenţă de scor înregistrată vreodată în playoff!). Sfertul al patrulea a fost în întregime al gazdelor, aceştia jucînd cu rezervele, timp în care Michael Jordan, Scottie Pippen şi Ron Harper au dansat lîngă banca de rezerve! Atacul „taurilor" a funcţionat perfect, ca să nu mai vorbim de apărare: doar 54 de puncte primite (cele mai puţine puncte înscrise vreodată de o echipă). Acest meci va rămîne, cu siguranţă, în istorie şi va fi difuzat în şcolile şi liceele americane ca material didactic pentru tinerii dornici de afirmare în baschet. Următoarele două meciuri se vor disputa tot în Chicago, suficient pentru ca Bulls să devină (iar!) campioni.

ANDREI TOMA

ŞAH

PROBLEMA DE AZI:

Negrul mută şi cîştigă

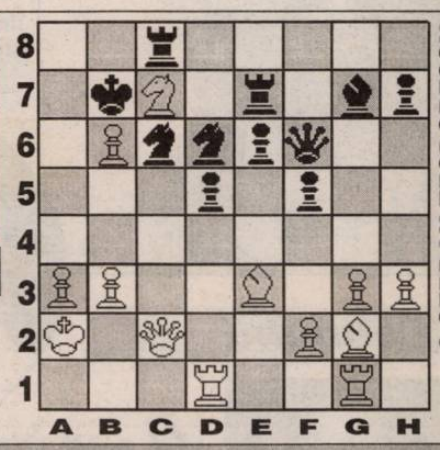

© ŞERBAN TEODORESCU

1... Tdc7 (mai întîi, distrugerea avanpostului înamic...) 2. bxc7 Cb4 + (...urmată de deschiderea liniilor...) 3. a1b4 Ta8 + (lovitura de graţie) şi albul a cedat. Pentru amuzament, puteţi juca şi 3... Da1+!! 4. Ta1 Ta8+ 5. Rb1 Şah mat!

Degustări

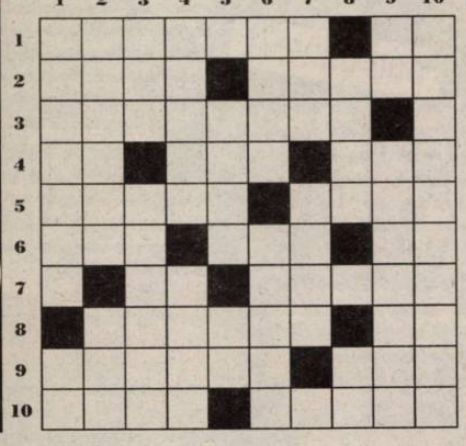

ORIZONTAL: 1) Invitată la o „cinste" - Dat pe față. 2) Servită cu varză - Purtate cu gura. 3) Primul la masă. 4) Cap de gîscă - Pe loc - Întins pe pîine. 5) Prăjitură cu cremă - Formă de fursecuri. 6) Amară - Prima degustătoare de fructe - Suc neterminat. 7) Lă fel - Sectorul alimentar. 8) Mîncare cu sos și legume - O tavă goală. 9) Mîncare gratuită - Comestibil. 10) Cu gust de pelin - Untul din scrob.

VERTICAL: 1) Popas la han (fig.) - Salutare. 2) Mănîncă tot ce apucă - Volum. 3) Taie mămăliga (pl.) - Are un apetit exagerat (fem.). 4) Servită cu grade - Are o pîine la căile ferate. 5) Delicatese oferite de pești - Cinstit în toiul nopții. 6) Nu lipsește nimeni - Mîncare adusă după o urmărire. 7) Măsurați pe cîmp - Glumă. 8) Are toate bunătățile - Bun pentru... 9) Ilare - Le e foame mereu 10) Asigură o tratare veselă.

GHEORGHE CÂMPEANU
Focșani

Soluția careului **„CE MAI FACI?"**

ORIZONTAL: **ATRAGATORI - MANIA - EBEN - ER - SFO - LAS - NOCTAMBULA - IDEE - OR - IN - N - A - TREAZA - TARGUI - PAT - ARCAN - NETO - FATARI - OS - RANI - OTARI.**

Verificați-vă cunoștințele

1. Unde se află orașul Paramaribo?
2. Cum se mai numește în popor pătlagina?
3. Cui i se atribuie prima aplicație a compasului?
4. Cine era, în mitologia greacă, Hemere?
5. Ce este cheratina?
6. Cine a elaborat teoriile reflexiei, refracției, polarizării și dublei refracții a luminii?
7. Cine a compus muzica baletului „Prințul cioplit în lemn"?
8. Cum se numește primul volum de sonete al poetului Mihai Codreanu (1876-1957)?
9. Care este adevăratul nume al interpretului vocal și compozitorului american Bob Dylan?
10. Cui aparține tabloul „Lupta lui Hercule cu centaurul Nessus" aflat în Muzeul Național de Artă al României?

Răspunsurile din numărul trecut

1) După geografi, există trei posibile moduri de formare a munților: prin încrețire, prăbușire și erupție. 2) „Cina cea de taină" de Leonardo da Vinci se află în mănăstirea „Santa Maria delle Grazie" din Milano. 3) Continentul cu cea mai redusă densitate a populației (circa 2 loc./kmp) este Australia (cu Oceania la un loc). 4) Hrana preferată a zeilor greci era ambrozia. 5) Autorul piesei „Căruța cu mere" este dramaturgul englez George Bernard Shaw (1856-1950). 6) Calculul infinitezimal a fost elaborat de matematicianul, logicianul și filosoful german Wilhelm Gottfried Leibniz (1646-1716). 7) Catrenele lui Omar Khayyam se numeau rubaiate (rubayyate). 8) Autorul (împreună cu M. Goldstein) al primului tratat de endocrinologie apărut în lume (1909) este endocrinologul, psihiatrul și gerontologul român Constantin I. Parhon (1874-1969). 9) Pepenele galben este originar din Asia tropicală. 10) Autorul operei „Pelléas și Melisande" este Claude Achille Debussy (1862-1918).
(IRINA STOICA)

PAR(anormale) de ToPAN

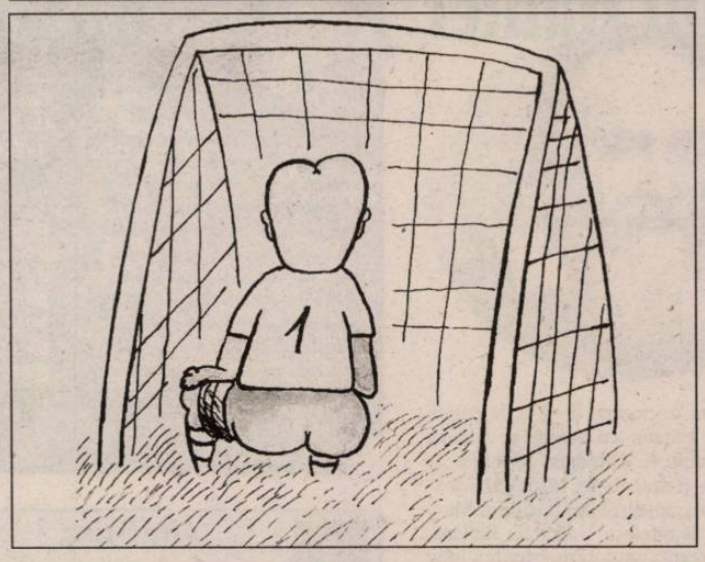

TEST PSI

Ești un tip de încredere?

Sensul responsabilității merge mînă în mînă cu vîrsta și experiența personală. Dar sînt unele persoane care, deși anii au trecut peste ele, rămîn în continuare imature și neserioase, uneori prea egoiste și superficiale. Ca să vezi dacă ești un tip în care ceilalți au încredere, răspunde la acest test.

Răspunde la următoarele întrebări alegînd, în funcție de gradul preferințelor, de la 1 la 5.

1 = niciodată; 2 = puțin; 3 = cîteodată; 4 = adesea; 5 = mereu.

În final, confruntă suma punctelor obținute cu profilul personalității tale.

1) Părinții și prietenii știu că pot conta pe tine? 1 2 3 4 5
2) Reușești să înfrunți dificultățile cu simțul echilibrului? 1 2 3 4 5
3) Asculți un mesaj pe robotul telefonic. Un prieten are nevoie de tine urgent. Îl suni imediat? 1 2 3 4 5
4) Ți se încredințează sarcini care presupun responsabilitate? 1 2 3 4 5
5) Ești punctual la întîlniri? 1 2 3 4 5
6) Copil fiind, la școală și în familie, erai lăudat pentru seriozitatea ta? 1 2 3 4 5
7) La serviciu, ești un tip precis și scrupulos? 1 2 3 4 5
8) În problemele economice, ești atent să nu te întinzi mai mult decît ți-e plapuma? 1 2 3 4 5

Confruntă-ți punctajul

De la 8 la 18 puncte: **Nu ești absolut deloc un tip de încredere. Traversezi un moment de criză sau așa ești mereu „flușturatic"?**
De la 19 la 31 puncte: **Ești un tip cu capul pe umeri, dar de multe ori nu reușești să dai frîu liber micilor „nebunii".**
De la 32 la 40 puncte: **Onestitate, responsabilitate, om de încredere. Ai atîtea calități indiscutabile. O singură grijă trebuie să ai: să nu devii plicticos și obsesiv.**

Scrisori primite

Am citit cu interes scrisoarea Dv., stimate Domnule CONSTANTIN MEHEDINȚU (Sutești, Vîlcea), prin care ne propuneți spre publicare un articol dedicat „energocorpuscularității", precum și o bogată listă de titluri. Apreciindu-vă pasiunea Dv. pentru problematica științei contemporane și pentru impactul ei asupra societății umane, sîntem, totuși, siliți să nu dăm curs ofertei Dv. din mai multe motive: în primul rînd, articolul trimis nouă prezintă numeroase aspecte pe care fizica le cunoaște de multă vreme, deci nu au caracter de noutate - dar asta n-ar fi mare păcat, dacă n-ar fi fost descrise într-un limbaj mai mult decît încifrat, ermetic, afirmațiile făcute nefiind susținute de o argumentație care să le limpezească și să demonstreze adevărul spuselor Dv. În al doilea rînd, nu însoțiți articolul, după cum e firesc, cu note asupra surselor de informare utilizate de Dv.

În sfîrșit, cît privește lista de titluri, sinceri să fim, am fost o clipă invidioși pe Dv. pentru spiritul... enciclopedic care vă animă, amintindu-ne de oamenii Renașterii, întrucît puteți aborda cele mai neașteptate domenii (tabagism, Big Bang, conștiință socială, ereditate, misticism, predeterminarea sexului etc., etc.). Chiar dacă revista „Magazin" este de largă informare științifică, cu un caracter enciclopedic, pentru multe din temele pe care Dv. doriți să le abordați redacția noastră apelează la oameni de știință și nu ne încumetăm să ne depășim nivelele individuale de competență, chiar dacă sîntem ziariști specializați pe problemele de știință și cunoaștere...

Vă mulțumim din inimă, stimate Domnule HANS BIRK (Romoș, Hunedoara), pentru aprecierile Dv. față de munca redacției noastre! Referitor la problemele care vă interesează, vă vom răspunde punctual: 1) Ziua de 13 noiembrie 1945 a căzut într-o zi de marți. 2) Am dori foarte mult să vă ajutăm în privința grupelor sanguine dar, din nefericire, nu am înțeles la ce anume „contradicții" vă referiți, pentru ca răspunsul nostru să vă fie de folos. 3) Pentru fidelii noștri abonați, redacția noastră organizează *anual* „Tombola fidelității" la care puteți fi și dv. unul din fericiții cîștigători (premiile fiind în obiecte de valoare și bani). Pentru toți cititorii care NU sînt abonați, redacția organizează *lunar*, pe baza „Talonului fidelității", trageri la sorți pentru cîștigarea a trei abonamente anuale la revista „Magazin". 4) Nu cunoaștem la ce „date foarte importante" faceți aluzie referitor la horoscopul publicat „într-un ziar din țară", după cum succint precizați. V-am fi recunoscători dacă ne-ați putea detalia despre ce este vorba. În încheiere, vă dorim, la rîndul nostru, multă sănătate și încă foarte mulți ani de viață spre a ne fi, și pe viitor, același fidel cititor!

Rubrică realizată de ADRIAN HOAJĂ

Integramă de MARIAN MINCULESCU — „CONTURI"

CONDUCERE ARMATĂ / DISTRACȚIE	M	CATEGORIC / PUȘCAȘI	N	ȘIRETLIC / BUN CA ORIENTARE	S	SAVANTĂ ROMÂNCĂ / DIN NOU	A	ÎNTREBARE / SPIOANĂ CELEBRĂ	C	DEPUNERE / SODIU	S
D	I	V	E	R	T	I	S	M	E	H	T
PERIFERICĂ / POM DE IARNĂ	L	A	T	E	R	A	L	Ă	AMAR! / EPOCĂ	A	R
B	Â	H	DENUNȚATE / DATE DE LA UNUL LA ALTUL	P	A	R	A	T	E	DIN CARAȘ	A
PUS PE PERETE / ESCALADAT	T	A	P	E	T	POVESTIT / CUTĂ!	N	A	R	A	T
C	A	T	A	R	A	T	TALENT / SUBȚIATE	H	A	R	SCHIMBĂ VITEZA
TOCIT / FRUCTE	R	O	S	STAȚIE / PORTBAGAJ HIPIC	G	A	R	A	DIN MAPĂ! / MĂSURĂ	A	P
C	I	R	E	Ș	E	TURISMUL NOSTRU / VITEZI	A	R	O	GAZ	I
DIN ZIZIN! / ACCEPT	Z	I	YANKEU / FIR	A	M	E	R	I	C	A	H
D	A	MIGDALAȚI / DIN RUTĂ!	A	M	A	R	I	SCOASE DIN BAZIN!	A	Z	I
TRASEU / VECINĂ CU MOARTEA	R	U	T	A	LA URECHE	O	T		ROCADA MICĂ	O	O
L	E	T	A	R	G	I	E	IMAGINE TORACICĂ NORMALĂ	I	T	H

Dezlegarea integramei **„FEL DE FEL"**

ORIZONTAL: E - A - P - L - Z - S - PLASTICITATE - ALTERATA - EC - USAR - ATE - BAT - TRUST - RAITA - MIM - TESATOR - CALARETI - EV - TITANIC - PT - O - TARIE - MIRAT - DA - GO - PATATA - TRILURI - PIT - LEAT - VOALATA.

Abonamente la „Magazin" direct la redacție!

PERIOADA	VALOAREA	PERIOADA	VALOAREA
❑ 1 LUNĂ	5500 LEI	❑ 4 LUNI	22000 LEI
❑ 2 LUNI	11000 LEI	❑ 5 LUNI	27500 LEI
❑ 3 LUNI	16500 LEI	❑ 6 LUNI	33000 LEI

(Marcați cu un X perioada dorită a abonamentului)

DATA DE ÎNCEPERE A ABONAMENTULUI: _____

NUME _____ PRENUME _____

VÎRSTA: _____ OCUPAȚIA: _____

ADRESA: str. _____, nr. _____, bl. _____ sc. _____, et. _____, ap. _____, sector _____, localitate _____ cod _____, județul _____.

Plata abonamentului se va face prin mandat poștal la adresa:
Ionescu Simion, P-ța Presei Libere, nr. 1, sector 1, București, cod 71341

Vă rugăm să decupați acest talon, să-l completați și să-l expediați, la adresa mai sus menționată, pentru primirea corectă a abonamentului dv.
În cazul în care nu specificați data de începere a abonamentului, acesta va fi expediat de la data încasării mandatului poștal.
DE REȚINUT! Toți cititorii care se vor abona pentru trimestrele următoare, *direct la redacție,* vor participa la trageri la sorți trimestriale, la care pot cîștiga valoroase premii în bani și obiecte!
Pentru informații suplimentare vă rugăm să sunați la tel. 01/222.83.36

Manuscris al lui Galilei pe Internet

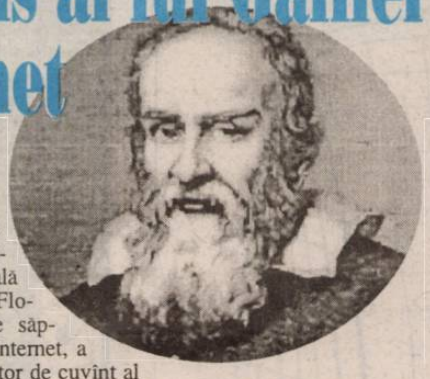

Un manuscris al lui Galileo Galilei, al cărui original este conservat la Biblioteca Națională Italiană de la Florența, poate fi de săptămîna trecută consultat pe Internet, a anunțat la München un purtător de cuvînt al Institutului Max-Planck. Este vorba despre un manuscris de 300 de pagini despre teoria mișcării mecanice, în latină și italiană, cu desene și calcule. „Pînă în prezent, acest manuscris nu a putut fi niciodată consultat în totalitatea sa", a declarat profesorul Juergen Renn, de la Institutul Max-Planck. Prin această inițiativă, rezultat al unei cooperări între Institutul Max-Planck pentru istoria științelor de la Berlin, Biblioteca Națională Italiană, Institutul și Muzeul Istoriei Științei de la Florența se dorește oferirea unui număr cît mai mare de savanți, cercetători și istorici a accesului direct la manuscrise istorice. Instituțiile amintite și-au propus să lanseze pe Internet și alte documente similare. Manuscrisul lui Galilei poate fi accesat în pagina de Internet a Institutului Max-Planck (http://www.mpiwg-berlin.mpg.de).

Mica mare indiană

În vîrstă de numai 16 ani, indiana Rupoli Repale a stabilit două recorduri. După ce a reușit, la numai 15 ani, să traverseze înot Canalul Minecii (record în ceea ce privește vîrsta), ea a dus la bun sfîrșit o altă încercare temerară, străbătînd înot distanța de 80 de kilometri (!) dintre Bombay și Capul Strit. Un record stabilit oficial care va figura într-o viitoare ediție a „Cărții recordurilor."

În numărul viitor

- Viața vine din Cosmos?
- Senzaționalele comunicări ale unei vizionare
- Mesmer, maestrul hipnozei
- Acești oameni gîndesc pentru noi!
- De ce avem nevoie de lumina naturală?
- Sindromul premenstrual
- Caracatița moare salvîndu-și puii
- Valea pierdută a Eufratului
- Proză SF
- Cetățeanul Kane contra Orson Welles
- Femina Club
- Întîmplări adevărate
- Timp liber

Ce le trece unora prin minte?!

Superstițiile strict personale, care cu greu pot fi catalogate și depistate, continuă să stîrnească uimirea celor ce le descoperă. Un comis-voiajor din Atlanta, Georgia, a relatat că în casa lui F.G. Deremick toate scaunele și mesele au numai trei picioare! Și asta de cînd capul familiei, Robin, și-a pierdut un picior într-un accident de mașină. La rîndul lui, Hank Williams și-a tapetat toți pereții casei cu cîte un uriaș răsărit de Soare, după ce a stat la închisoare 14 ani...

Donovan Masturio din Birmingham, Marea Britanie, are în holul principal al casei o... sperietoare de ciori, căreia îi schimbă pălăria (căciula) după anotimp. Cînd la streașina casei și-a făcut cuib o cioară, a pierdut toți banii la bursă.

Italianca Maria Carida are atîrnată deasupra porții de la intrarea în curte o pereche de pantofi scîlciați. Acum 20 de ani tocurile s-au rupt, ea a făcut entorsă și cununia cu Alberto Fino n-a mai avut loc... iar Fino s-a dovedit a fi un alcoolic.

O bătrînică din Barcelona are pe noptieră un... șobolan împăiat. Ea spune că atunci cînd acesta a mușcat-o, s-a speriat atît de puternic, încît s-a vindecat de astm.

Ramon Juarez și-a tatuat pe frunte o cruce, pentru a se apăra de vampiri. Într-o noapte, de el s-a lovit accidental un liliac. A zăcut leșinat cîteva minute, timp în care a fost jefuit temeinic.

Tim Dickson are deasupra patului o colivie în care se află o mănușă de piele. Datorită ei, Tim a evitat electrocutarea pe cînd repara o priză și o consideră îngerul lui păzitor. Stă în colivie pentru a nu-l părăsi pînă la moarte... Tot într-o colivie stă prizonier ceasului deșteptător al lui John Cristen, care susține că astfel, la cei 89 de ani ai săi, timpul se scurge mai încet. Poate fi asta o soluție?!

INSOLITE

Afrodisiac

Fără îndoială, copleșite de perspectiva unei morți crude, moluștele britanice sînt stresate, după cum consideră „The Daily Telegraph", de la Londra, iar ardoarea lor reproductivă se resimte. Pentru a fi stimulat libidoul moluștelor, stridiilor și al altor specii de scoici marine, cultivatorii ar putea să le administreze Prozac. Mai puțin costisitor decît serotonina și deja utilizat cu succes, acest antidepresiv face minuni. Sub acțiunea substanței Prozac, toate moluștele testate și-au văzut potența sexuală eliberată de complexe.

Comerț cu opere de artă

Cum se evaluează o operă de artă? Pînă în prezent, galeriștii din Coreea de Sud, după cum ne asigură „Far Eastern Economic Review", de la Hong Kong, aplică un principiu simplu. Un tablou, format *ho* (carte poștală) valora de două ori mai puțin decît unul de format *2 ho* și așa mai departe. Într-un elan revoluționar, un patron de galerie din Seul a decis să termine cu acest sistem „nedrept și unic în lume". De acum înainte, Lee Hwa Ik, directorul de la Hyundai Gallerva lua în considerare, de asemenea, calitatea artistică a tablourilor.

Doamnelor și domnilor, binevoiți a vă păzi... gura

Cine călătorește cu Air Algerie, dacă dorește să ajungă la destinație, este sfătuit (și) pe această cale să nu fie prea exigent cu personalul de serviciu de la bord. O jurnalistă de la „El Watan", pasageră a cursei Djanet-Alger, a cutezat să critice „anunțurile întretăiate de cotcodăciri" ale gazdei, demonstrația de salvare, care a fost ratată, și lipsa de atenție a echipajului față de o femeie gravidă, ca și față de un bătrîn și de o pasageră bolnavă. Drept urmare, ea a fost debarcată în plină noapte la Ghardaia - la 600 de kilometri de destinație.

LAURENȚIU CHECICHEȘ

Un tigru în motor...

Acum cîțiva ani buni, cînd omenirea nu prea se gîndea la criza petrolului și benzina curgea pe toate drumurile la un preț de nimic, sloganul din titlu era unul favorit pentru reclamele care lăudau motoarele mari și puternice.

Astăzi, vremurile s-au mai schimbat, dar, poate și cu nostalgia copilăriei, Ulrich Jung, proprietarul unei imense ferme undeva în Brazilia, obișnuiește să-și facă plinul întovărășit de Wotan - un superb tigru bengalez de peste 150 de kilograme.

La numai doi ani, Wotan merge aproape peste tot pe unde are treabă „tatăl lui adoptiv" - la plimbare, la cumpărături, oriunde. Vă imaginați cam cum privesc vînzătorii din magazine „pisicuța" care le intră pe ușă! Dar Jung declară: „M-am îndrăgostit de el de cum l-am văzut!". Wotan avea atunci doar două luni și excentricul brazilian a plătit pentru el 2500 de dolari. Acum, numai mîncarea îl costă peste o mie de dolari pe lună și se mai pregătește și de încă 5000 de dolari pentru a-i aduce lui Wotan două însoțitoare la fel de frumoase ca și el.

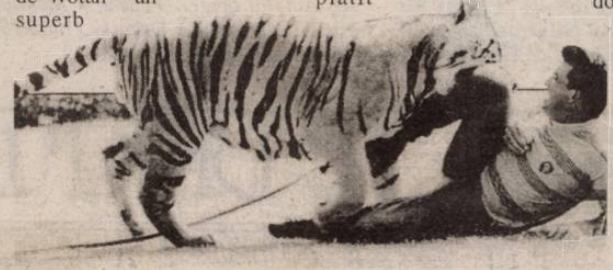

Și ce dacă Ulrich Jung are 50 de ani? Pentru el, un vis din copilărie s-a împlinit. Banii, zgîrieturile „din joacă" și chiar recenta interdicție decisă de poliție privind „aparițiile" publice ale lui Wotan, chiar că nu au nici o importanță...

Fotografia săptămînii

Hei, unde ți-e „fracul"? **Bietul Ollie - pinguinul din centrul imaginii - este campionul gafelor în rîndul viețuitoarelor din rezervația Birdland Sanctuary din Gloucestershire (Anglia). El își întîmpină mereu vizitatorii gol-pușcă, adică neîmbrăcat în tradiționalul „frac" al pinguinilor. Născut în Falklands, el reprezintă de fapt un accident genetic, cu atît mai bizar cu cît părinții lui au un aspect normal, iar el însuși pînă la șapte luni a avut un aspect obișnuit. Mai mult, din momentul în care și-a pierdut „fracul", Ollie a început să se îngrașe în mod exagerat, ajungînd în stadiul de obez. Dar, așa ciudat cum e el acum, vizitatorii se înghesuie să-l vadă și să-l alinte.**

...și un „Monstru" olandez

Mickes Rai, un californian devotat religiei hinduse, a dat în judecată un fast-food, spunînd că l-a făcut să-și încalce religia, servindu-i burrito de vită în loc de buritto cu fasole. Îngrozit, dîndu-și seama că a luat o înghițitură de carne de vacă, Muckes a scuipat-o imediat - însă prea tîrziu, religia sa fusese încălcată. „Faptul că am gustat din vacă a fost o experiență devastatoare" spune religiosul Rai. „M-a afectat atît de tare că trebuie să merg la un psihiatru. Nu mai pot să dorm." În urma acestei întîmplări, Rai va călători prin Anglia pentru ca maeștrii hinduși să-i țină o ceremonie pentru purificare. Apoi va călători spre India pentru o ultimă ceremonie de purificare: scăldarea în fluviul Gange.

Un orășel din Olanda se numește „Monster", ceea ce în limba engleză înseamnă „monstru". Denumirea este întărită de unii locuitori care vădesc o mare plăcere să apară mascați și îmbrăcați cu veșminte specifice unor personaje celebre ale filmelor „horror", precum Frankenstein, Dracula sau Omul-lup. Dacă nu ar exista această nevinovată tentație, cu siguranță că despre locuitorii orășelului se poate afirma că sînt persoane frumoase, pline de voie bună...

Cititorii din străinătate

care doresc să se aboneze la revista noastră, pot contracta abonamente prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L., București, Piața Presei Libere nr. 1, Fax 2230866 sau 2228336, cont nr. 4020105330 (USD) și 4020105331 (DM), Banca Comercială „Ion Țiriac", Sucursala București.

PUBLICITATE
prin Revista „MAGAZIN"!

Doritorii se pot adresa redacției la Tel./Fax: 223.08.66; 222.83.36, zilnic între orele 10⁰⁰ - 14⁰⁰

NU UITAȚI!

Abonarea, acum, direct la redacție vă pune la adăpost, în viitor, de eventualele majorări ale prețului revistei. Pe cei care vor să se aboneze direct la redacția „Magazin" îi informăm că în pagina 15 găsesc talonul ce cuprinde și alte informații utile.

Biblioteca Județeană

SERIE NOUĂ - 370 • ANUL XLI • 18 IUNIE 1998 • 16 PAGINI • 1500 LEI Nr. 25 (2120)

magazin

EMail: magazin@com.pcnet.ro Adresă INTERNET – HTTP://WWW.MAGAZIN.RO

SĂPTĂMÎNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

„De fiecare dată cînd un copil spune: «Nu cred în zîne», există undeva o mică zînă care moare." (Peter Pan, 1904)

ŞTIREA SĂPTĂMÎNII

TEORIA BIG-BANG-ULUI SE CLATINĂ!

Un grup internaţional de cercetători a anunţat vinerea trecută la Takayama, Japonia, că au dezlegat unul dintre cele mai mari mistere ale fizicii şi anume faptul că neutrino, cea mai mică particulă subatomică, are masă! O masă probabil de un miliard de ori mai mică decît cea a unui electron. Asta îi va face pe fizicieni să regîndească, în anii ce vin, teoria, pretutindeni acceptată, aceea a Big-Bang-ului, explozia iniţială a unui atom cu o densitate infinită din care s-a născut acest Univers despre care ştim că se va dilata la infinit.

O nouă ipoteză privind originea vieţii pe Pământ

Viaţa vine din Cosmos?

Programele posturilor bucureştene de televiziune 12
TVR 1 • TVR 2 • PRO TV • ACASĂ • ANTENA 1 • PRIMA TV • TELE 7 abc

PREMII

TALON DE FIDELITATE

MAI

În urma tragerii la sorţi, cîştigătorii lunii mai a cîte unui abonament anual, pe baza taloanelor de fidelitate, sînt următorii noştri cititori:

MURGOCI LIDIA - Sfîntu Gheorghe, Covasna
GRIGORE STĂNICA - Focşani
BILANICI ELISABETA - Bucureşti

Incursiune în paranormal 4
Senzaţionale comunicări ale unei vizionare...

Medicina la zi 7
De ce avem nevoie de „lumina naturală"

Homo Sapiens 9
Dezastru în valea Eufratului

Biblioteca SF 10
Omega, ultimul om de pe Pământ

Idoli 13
Naşterea unui mit hollywoodian

Timp liber 14
• Horoscop • Utile • Sfaturi juridice • Grădina

femina club

POZITIV PE RASTER

Eveniment cultural

GEORGE CUŞNARENCU

Între atîtea sute de titluri de cărţi care apar anual, este imposibil să nu mă opresc asupra unui adevărat eveniment literar: editura Fundaţiei Culturale Române a scos de sub tipar, în premieră naţională, Jurnalul lui Emil Racoviţă, naturalistul expediţiei „Belgica" de acum o sută de ani. În acest fel, ţara noastră aduce un omagiu, aproape unic, grupului de cercetători tineri care au pornit în 1897 să cunoască nemijlocit tainele Antarcticii. Spun un omagiu unic pentru că, împreună cu acest Jurnal, în România a mai apărut, legat de această aniversare, prima traducere românească a lucrării lui Adrien de Gerlache, organizatorul expediţiei „Belgica", lucrare intitulată „Victorie asupra nopţii polare" cu o prefaţă semnată de fiul marelui explorator, Gaston de Gerlache, şi o postfaţă de îngrijitorul acestei ediţii, colaboratorul nostru de la Muzeul de istorie naturală „Grigore Antipa", cercetătorul Alexandru Marinescu, lucrare apărută la Editura Tehnică. În plus, a apărut la Editura Academiei Române, în colecţia NOESIS, volumul 23 care cuprinde toate comunicările prezentate la Sesiunea Academiei Române din 5 noiembrie 1997, sesiune dedicată în întregime centenarului expediţiei „Belgica". Ei bine, şi acum veţi înţelege de ce vorbeam mai sus despre un omagiu unic, toate aceste trei excepţionale lucrări apărute în ţară au fost prezente la expoziţia organizată de Academia Regală de Ştiinţe a Belgiei deschise la Bruxelles în urmă cu o lună, România fiind singura ţară care s-a prezentat cu atîtea publicaţii dedicate expediţiei antarctice, în echipajul căreia a figurat, printre alţii, şi Emil Racoviţă. Belgienii au prezentat şi ei un Jurnal inedit, în flamandă, pe care timp de un an, cît au durat cercetările în Antarctica, l-a ţinut Roald Amundsen. Am răsfoit acest jurnal cu aceeaşi emoţie cu care, în tinereţe, am citit în original Shakespeare, opere complete. Fac această comparaţie oarecum forţată pentru a arăta că descoperi la Racoviţă, dincolo de cercetătorul pasionat şi atent, şi un adevărat scriitor. Iată cum descria Adrien de Gerlache, acum o sută de ani, minuţiozitatea cercetărilor lui Racoviţă: „...culege o graminee minusculă cu o atenţie infinită, de parcă ar fi o orhidee...". Cît despre talentul lui literar, „Adevărul" de acum 98 de ani spunea:„ Racoviţă, savantul dublat de un poet". În plus, aşa cum puteţi vedea şi în schiţa alăturată, făcută de naturalist în timpul aurorei din 21 martie 1898, Racoviţă avea talent şi la desen. O Carte, deci, un eveniment cultural.

Biblioteca judeţeană MUREŞ

Nicoleta Geza - Sighet: The Official Mike Oldfield Fan Club Dark Star, PO Box 2031, Poole, Dorset, BH 17 7ZU, England. Iată şi două adrese de E-mail şi una de pe Internet: cdewey@ DSMAG.WIN-UK.NET,- PETER @ AMAROK.WIN-UK. NET iar situl de pe Internet îl găseşti la http://WWW.IBM PCUG.CO.UK/-

Tolba cu SCRISORI

DARKSTAR. Adresele mi-au fost trimise de prietenul nostru *Sergiu Rusu - Arad.*

Lavinia Hoşman - Focşani: Fii liniştită, scrisoarea ta nu a avut nici o notă discordantă! Dimpotrivă: 1) că melodia *Mălinei* a fost mult mai bună decît cea care a cîştigat Eurovision-ul din acest an nu cred că poate fi subiect de discuţie! Încă o dată, politicul bate talentul dar, ştii ceva, va veni şi ora de glorie pentru Mălina! 2) Voi reveni, nu peste mult timp, cu lista cîştigătorilor de *Grammy* la categoriile „Albumul anului" şi „Single-ul anului", de la începuturi şi pînă în prezent...

Albumul Săptămînii

Mezzanine - MASSIVE ATTACK

Un comeback surprinzător pentru trio-ul din Bristol, *Massive Attack* fiind printre cele mai inovatoare trupe din peisajul muzical britanic! Mulţi legăm numele lor de single-ul *„Unfinished Sympathy"*, un clasic al genului, care propunea un alt fel de dance music, acelaşi fapt întîmplîndu-se acum şi cu melodiile aflate la „mezanin"! Primul extras pe single este *„Teardrop"*, tronează în topul britanic şi în Ţările de Jos iar albumul se îndreaptă deja, cu paşi repezi, spre atingerea platinei! Ne sînt propuse 11 compoziţii care se interferează cu diferite stiluri şi tendinţe din pop-ul actual, de la pop-rock-ul gen *Radiohead*, la punk-pop-ul marca *Oasis*... Rămînînd tributari trecutului, dar mai buni ca niciodată, cei trei alb-negri *Massive Attack* nu-şi uită, şi bine fac, sound-ul hipnotic de dance care i-a consacrat, aceasta fiind şi nota generală a albumului de astăzi. Titlul mi se pare mai mult decît interesant şi foarte potrivit, „Mezaninul" reprezentînd, într-adevăr, pentru *Massive Attack*, o treaptă superioară în evoluţia trupei. Melomanilor care agreează sound-ul britanic (şi în special muzica de dans tipic insulară a ultimului deceniu) le recomand fără rezerve acest album, iar celorlalţi le reamintesc, şi pe această cale, că pot continua cu *Aqua*, bla-bla-bla, etcaetera...

Radiografii sonore

Goin'Way Back - Muddy Waters & Friends. O reeditare a unui live de excepţie, înregistrat în octombrie 1967 la Montreal. Celebrul muzician se dezvăluie tinerilor melomani, încă o dată, ca un veritabil mentor a cărui influenţă se menţine foarte puternică, chiar dacă *Waters* a trecut, de mult, dincolo...

Fundamental - Bonnie Raitt. Renumita solistă de country-blues-rock coboară din turnul de fildeş în care s-a autoexilat de cîţiva ani şi aruncă spre lume un nou album, primul original după patru ani de pauză. Nimic nou, trecutul este prea puternic, iar solista se simte datoare, dacă nu chiar forţată, să continue sub semnul acestui trecut. Este bine, nu e, voi veţi decide...

Grupaj realizat de **MARIAN MINCULESCU**

Top Albume

1. Savage Garden - Savage Garden
2. Essential - The Very Best Of George Benson
3. Let's Talk About Love - Celine Dion
4. Mezzanine - Massive Attack
5. Come On Over - Shania Twain
6. My Secret Passion - Michael Bolton
7. My Way - The Best Of Frank Sinatra
8. All Saints - All Saints
9. Postcards From Heaven - Lighthouse Family
10. The Best Of James

PROPUNERI: Walking Into Clarksdale - Jimmy Page & Robert Plant, The Best Of Nick Cave & The Bad Seeds, 5 - Lenny Kravitz.

● PUBLICITATE ● PUBLICITATE ● PUBLICITATE ● PUBLICITATE

Mai frumoase ca oricînd!

Mai ales acum, vara, este firesc să vă ocupaţi mai mult de frumuseţea şi sănătatea dv. Vă poate fi utilă firma „Avram Exim" ce vă oferă o paletă largă de produse cosmetice, testate calitativ şi avizate de Ministerul Sănătăţii. Este vorba despre:

◆ ***LOŢIUNEA ÎMPOTRIVA COŞURILOR*** şi a punctelor negre - are un puternic efect antiseboreic, dezinfectant şi cicatrizant, conţinînd substanţe ce asigură vindecarea acneei (coşurilor).

◆ ***CREMA ÎMPOTRIVA COŞURILOR*** şi a punctelor negre - o cremă magica ce penetrează profund pielea feţei, cicatrizează şi înlătură acneea şi punctele negre.

◆ ***MASCA FILMOGENĂ ÎMPOTRIVA COŞURILOR*** şi a punctelor negre - conţine extracte de plante care ajută la vindecarea acneei şi dispariţia punctelor negre. După cîteva zile de tratament veţi vedea că pielea dv. rămîne curată, mătăsoasă, fără asperităţi ce vă ştirbesc personalitatea. Acum, datorită acestor produse veţi putea fi din nou admirat(ă).

◆ ***CREMĂ GEL - ÎMPOTRIVA CEARCĂNELOR*** - are acţiune emolientă, hidratantă, revitalizantă, conţinînd principii active, naturale de combatere a umflăturilor, a pungilor de sub ochi şi înălbeşte porţiunea vineţie din jurul ochilor. Obrazul capătă un aspect proaspăt, sănătos şi tineresc.

◆ ***CREMĂ ANTIRID*** - conţine principii de revitalizare celulară cu rol de protecţie a obrajilor, menţine pielea suplă şi fragedă, prevenind apariţia ridurilor şi le estompează pe cele existente. Se utilizează pentru orice fel de ten şi asigură un echilibru fiziologic spontan, îndepărtînd efectele îmbătrînirii.

◆ ***LOŢIUNE PENTRU ÎNDEPĂRTAREA NEGILOR*** - conţine extrase din plante şi principii active datorită cărora, prin aplicare repetată - doar pe porţiunea cu negi -, aceştia se usucă şi dispar.

◆ ***PASTA DE CURĂŢAT MÎINILE*** - pentru curăţiri grele. Îndepărtează uşor şi complet vaseline, uleiuri de motor, grăsimi industriale.

◆ ***UNGHII FALSE*** - vă ajută să păstraţi aspectul îngrijit al mîinilor în orice ocazie.

◆ ***APĂ DE GURĂ*** - loţiune antiseptică pentru gargară, cu proprietăţi anestezice, menţine igiena gurii şi a gîtului. Se foloseşte în gingivite, stomatite, pentru uşurarea durerii şi îndepărtarea mirosului neplăcut al gurii.

◆ ***BOMBY*** - diverse arome (produs medicinal care împrospătează respiraţia eliminînd mirosul neplăcut al gurii şi al gîtului). Este mic, plăcut, uşor de purtat - un prieten care vă ajută în orice moment al zilei.

◆ ***CREMA ÎMPOTRIVA BĂTĂTURILOR*** - a crustelor de pe călcîie, coate sau genunchi. Are un efect rapid de îndepărtare a crustelor şi bătăturilor; aceste zone rămîn netede şi catifelate. Senzaţia de confort datorată acestei creme este persistentă.

◆ Produs ***CONTRA TRANSPIRAŢIEI PICIOARELOR*** - folosindu-l, transpiraţia şi mirosul neplăcut dispar. Formula cea mai sigură de a avea încredere în dumneavoastră în orice împrejurare.

◆ ***LOŢIUNE ANTIPISTRUI*** - prin aplicarea acestei soluţii, pistruii şi petele de pe întreg corpul dispar cu siguranţă. Efectul este rapid. Încercaţi şi nu veţi regreta!

◆ ***LOŢIUNE CAPILARĂ*** - împotriva căderii părului. Activează circulaţia capilară, combate eficient calviţia (chelia).

◆ ***GEL CAPILAR*** cu extract de urzică şi aloe vera - combate mătreaţa şi calviţia (chelia).

◆ ***GEL ANTICELULITIC*** - conţine extras de plante şi unisfere active cu vitaminele A, E, C. Combate celulita, vergeturile, hrăneşte şi catifelează pielea, împiedicînd îmbătrînirea.

◆ ***CREMA ÎMPOTRIVA ERITEMULUI FESIER*** (roşeaţă, iritaţie) - pentru bătrîni, bolnavi obligaţi să stea imobilizaţi în pat şi pentru copii (bebeluşi).

◆ ***CREMA ÎMPOTRIVA SCABIEI*** (rîie) - tratează scabia printr-o singură aplicaţie.

◆ ***BALSAM - CREMĂ ÎMPOTRIVA PEDICULOZEI*** (păduchi) - elimină păduchii şi ouăle lor printr-o singură utilizare.

◆ ***STIMULENT GENERAL*** - loţiune - produs natural pe bază de plante şi produse apicole, combate impotenţa şi frigiditatea, este un tonic şi energizant general. Întîrzie simptomele de îmbătrînire, creşte rezistenţa organismului faţă de boli, îmbunătăţeşte activitatea fizică şi mentală, stimulează metabolismul celular şi funcţiile sexuale.

◆ ***STIMULENT SEXUAL*** - pastile - un produs natural (biologic) fără efecte secundare sau toxice recomandat în lipsa apetitului sexual, impotenţă, frigiditate. Măreşte durata actului sexual, dorinţa şi plăcerea intimă, putînd fi folosit atît de doamne, cît şi de domni.

◆ Pentru marile nebunii şi însăşi protecţia dumneavoastră, folosiţi acum ***PREZERVATIVELE AROMATE*** - banane, căpşuni, normale royale. silke regular.

◆ Tablete ***ÎMPOTRIVA FUMATULUI*** - cu proprietăţi antitabagice. energetice, remineralizante. Consumînd aceste produse biologice veţi reuşi să vă lăsaţi de fumat în cel mai scurt timp posibil.

◆ ***LEUCOPLAST ANTIREUMATIC*** - care, aplicat pe diverse părţi ale corpului (gît, spate, mijloc, picioare, mîini), face ca durerea reumatică să dispară în cîteva minute.

◆ ***UNGUENT DENTAR*** - îndepărtează durerile dentare şi gingivale dînd o senzaţie de confort instantaneu.

◆ **Tablete împotriva OBEZITĂŢII** - conţin pulberi vegetale şi uleiuri volatile care datorită principiilor active acţionează puternic asupra organismului reducînd pofta de mîncare, avînd şi un efect laxativ, diuretic şi emolient protejînd tubul digestiv. Folosind aceste tablete ajungeţi în scurt timp la greutatea dorită.

◆ ***COMPLEX ANTIRID*** şi ***ANTISTRES*** - o nouă tehnologie în domeniu. Folosind aceste capsule veţi fi uimită de rezultatul produs.

◆ ***TEST SARCINĂ*** - metodă simplă şi rapidă de a afla în maximum 5 minute dacă sînteţi sau nu însărcinată.

◆ ***PRODUSE MEDICALE TERAPEUTICE, ORTOPEDICE ŞI DE RECUPERARE*** - ciorapi elastici compresivi, genunchiere, glezniere, corsete lombo-sacrale, corsete abdominale, slip incontinenţă urinară, talonete ortopedice, proteze de membre, proteze de şold, proteze de sîn, bastoane, cîrje, cadru păşitor, încălţăminte pentru bolnavi diabetici şi orice alt produs la comandă; relaţii la 3214698.

IMPORTANT - Comandînd produsele noastre veţi scăpa de multe neplăceri cu care vă confruntaţi astăzi. Fiţi sigur(ă) că toate complimentele pe care le veţi primi vor fi sincere.

Stocurile noastre sînt limitate. Dacă doriţi să intraţi cît mai repede în posesia produselor mai sus menţionate, vă rugăm trimiteţi bonul alăturat chiar azi sau sunaţi la tel.: 01/684.19.52 sau 01/321.46.98.

Cumpărătorii fideli ai firmei care comandă 3 produse vor descoperi în pachetul solicitat un *cadou surpriză*.

BON DE COMANDĂ
DE TRIMIS LA AVRAM EXIM SRL, OP 4, CP 91, BUCUREŞTI
✆ 01/6841952 sau 3214698

Doresc să cumpăr:

___ buc. Cremă ÎMPOTRIVA COŞURILOR la preţul de 35.000 lei
___ buc. Loţiune ÎMPOTRIVA COŞURILOR la preţul de 35.000 lei
___ buc. Mască filmogenă ÎMPOTRIVA COŞURILOR la preţul de 35.000 lei
___ buc. Cremă gel ÎMPOTRIVA CEARCĂNELOR la preţul de 30.000 lei
___ buc. Cremă ANTIRID la preţul de 30.000 lei
___ buc. Loţiune PENTRU ÎNDEPĂRTAREA NEGILOR la preţul de 40.000 lei
___ buc. PASTĂ DE CURĂŢAT MÎINILE, la preţul de 25.000 lei
___ buc. UNGHII FALSE la preţul de 25.000 lei
___ buc. APĂ DE GURĂ, la preţul de 30.000 lei
___ buc. BOMBY, la preţul de 15.000 lei
___ buc. Cremă ÎMPOTRIVA BĂTĂTURILOR la preţul de 32.000 lei
___ buc. Produs CONTRA TRANSPIRAŢIEI PICIOARELOR la preţul de 35.000 lei
___ buc. Loţiune ANTIPISTRUI la preţul de 35.000 lei
___ buc. Loţiune CAPILARĂ, la preţul de 30.000 lei
___ buc. Gel CAPILAR, la preţul de 39.000 lei
___ buc. Gel ANTICELULITIC, la preţul de 56.000 lei
___ buc. Cremă ÎMPOTRIVA ERITEMULUI FESIER, la preţul de 20.000 lei
___ buc. LEUCOPLAST ANTIREUMATIC, la preţul de 25.000 lei
___ buc. Cremă ÎMPOTRIVA SCABIEI, la preţul de 30.000 lei
___ buc. Balsam-cremă ÎMPOTRIVA PEDICULOZEI, la preţul de 30.000 lei
___ buc. STIMULENT GENERAL - loţiune, la preţul de 55.000 lei
___ buc. STIMULENT SEXUAL -pastile, la preţul de 50.000 lei
___ buc. PREZERVATIVE AROMATE (3 buc.), la preţul de 20.000 lei
___ buc. Tablete ÎMPOTRIVA FUMATULUI la preţul de 55.000 lei
___ buc. DENTOCALM, la preţul de 35.000 lei
___ buc. Tablete ÎMPOTRIVA OBEZITĂŢII la preţul de 40.000 lei
___ buc. COMPLEX antirid antistres la preţul de 56.000 lei
___ buc. Test sarcină la preţul de 50.000 lei

Preţurile produselor sînt valabile pentru luna iunie

Suma corespunzătoare + taxele poştale şi de ambalare se plătesc la primirea coletului

Nume: _____ Prenume: _____
Strada: _____ Nr. ____ Bl. ____ Sc. ____ Ap. ____
Localitatea: _____ Judeţ: _____ O.P. _____ Cod: _____
Telefon: _____

Săptămînalul „Magazin" este editat de
CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" S.R.L.
magazin
Înmatriculat la Oficiul Registrului Comerţului Bucureşti sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991.
Adresa: Bucureşti sector 1, Piaţa Presei Libere nr.1, cod. 71341.

Cont: 40 10 10 85 00 (lei); 40 20 10 53 30 ($); 40 20 10 53 31 (DM)
Banca Comercială „Ion Ţiriac" S.A.

COLEGIUL DE REDACŢIE:

ECATERINA BĂTRÂNEANU
Preşedinte al Consiliului de Administraţie
Tel./Fax: 223 08 66;
GEORGE CUŞNARENCU
Redactor şef
Tel.: 222.51.11;
ADRIAN HOAJĂ
Secretar general de redacţie
Tel.: 222.51.11;
DOREL DORIAN, ION ŢUGUI

REDACŢIA:
Telefon: 222.83.21
Aurora Popescu, Mihaela Dorobanţu, Dorin Măran, Marian Grigore; Dumitru Mateuţă, Ionel Cojocaru, Vasilica Margărita; Melania Constantiniu, Maria Rădoi, Elena Ilie; Irina Stoica, Paul Ioan, Teodora Bujor-Panaitescu

ECHIPA DE SERVICIU:
Responsabil de număr:
Marian Grigore
Secretar de redacţie: Ionel Cojocaru
Corectură: Melania Constantiniu, Maria Rădoi

PUBLICITATE: Tel./Fax: 223.08.66
DIFUZARE: Tel./Fax: 222.83.36,
Nicuşor Dincă (şef departament),
Simion Ionescu, Titi Baboi
FINANCIAR-CONTABIL:
Margareta Drăghici (contabil-şef), Nicoleta Cochinţiu, Aurel Frăcea Tel.: 222.83.21

Cititorii din străinătate se pot abona prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L. Fax: 223.08.66 sau RODIPET S.A. - P.O. BOX 3357, Fax: 222.64.07 Telex: 1 1995, Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, România

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:
„MAGAZIN"
Gabriela Niţu, Rodica Niţu

Tiparul: **CROMOMAN,** Piaţa Presei Libere nr.1, Telefon: 223.37.02

O nouă ipoteză privind originea vieţii pe Pământ

VIAŢA VINE DIN COSMOS?

CE SE CREDEA PÎNĂ ACUM?

TEORIA CREAŢIONISTĂ - apariţia vieţii pe Pământ este opera unei intervenţii divine.

TEORIA GENERAŢIEI SPONTANEE - primele forme de viaţă au apărut de la sine, într-un proces normal de transformare a materiei. Este teoria care şi astăzi are numeroşi adepţi, reprezentanţi de frunte ai comunităţii ştiinţifice.

TEORIA LITOPANSPERMIEI - planeta noastră ar fi fost însămînţată de o ploaie de meteoriţi, veniţi din străfundurile Sistemului Solar. Aceşti meteoriţi ar fi transportat pe planeta noastră germeni de viaţă extraterestră (adică nişte forme de viaţă microscopică), ce au evoluat către forme de viaţă complexă. Formulată în perioada anilor 1860 de fizicianul neamţ Richter, aceasta este teoria care a incitat cel mai mult imaginaţia cercetătorilor, care, după aproape un secol, au reluat-o, aducîndu-i noi detalii. Mai mult de atît, în 1961, specialiştii în biologie şi geochimie G. Clauss şi B. Nagy anunţau că pot să susţină vechea teorie cu ajutorul rezultatelor cercetărilor lor asupra meteoritului Orgueil care - potrivit afirmaţiilor lor - prezintă structuri microscopice perfect organizate ca forme de viaţă. Cercetătorul François Raulin a adus însă cîteva precizări menite să înlăture orice confuzie posibilă: „meteoritul Orgueil conţine într-adevăr numeroşi compuşi organici, adică acizi aminaţi a căror origine extraterestră a fost solid demonstrată, dar, atenţie!, nu conţine nici un organism viu".

TEORIA RADIO-PANSPERMIEI - formulată de fizicianul suedez Svante Arrhenius (laureat al premiului Nobel pentru chimie în 1903). Potrivit părerii acestuia, deplasarea germenilor proveniţi din Univers ar fi avut drept suport radiaţiile luminoase. În 1910-1911, fizicianul Paul Bequerel demontează această teorie, susţinînd că germenii nu puteau să efectueze o asemenea călătorie fără să fie distruşi de razele ultraviolete.

TEORIA „SUPEI PRIMORDIALE" - formulată în 1961 de chimistul spaniol Juan Oro. Potrivit ipotezei sale cometele ar fi fost cele care au adus în mările terestre molecule prebiotice (premergătoare primelor forme simple de viaţă), molecule care au permis formarea unei „supe primordiale".

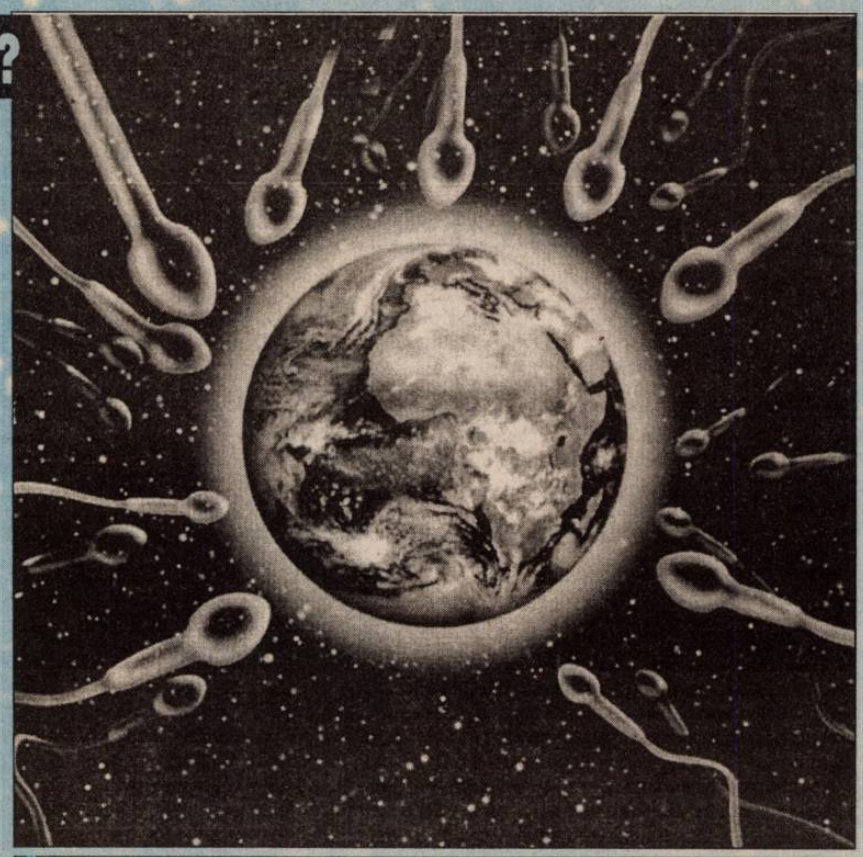

ÎN PREZENT, două sînt teoriile care se confruntă pentru a explica originea vieţii pe Terra:

- ***Evoluţia chimică a materiei anorganice prezentă în ansamblul Terrei „primitive" către forme de viaţă simple, apoi complexe.***
- ***Însămînţarea planetei noastre cu organisme provenite din Univers. Aminteşte întrucîtva de teoria litopanspermiei, numai că în prezent cercetătorii pornesc de la un alt scenariu pe care îl studiază, încercînd să-l susţină prin argumente. Prima întrebare:***

Pînă la urmă viaţa vine din Cosmos?

Care este originea vieţii pe Pământ? Încercările de a răspunde la această întrebare au dat naştere, de-a lungul timpului, la numeroase ipoteze, în mod firesc pentru unii credibile, pentru alţii doar simple speculaţii.

Cum a fost transportată viaţa pe Terra?

În cadrul acestui nou scenariu, *„praful interstelar" este cel ce deţine rolul prioritar în aducerea „seminţelor" de viaţă pe Pământ.* Ideea pleacă de la o constatare cunoscută şi acceptată de comunitatea ştiinţifică drept o realitate: zilnic, Terra primeşte în jur de 100 de tone de materie extraterestră, sub formă de particule de „praf cosmic". 99% dintre aceste particule au o dimensiune cuprinsă între 0,05 şi 0,5 milimetri. *E vorba de micro-meteoriţi.* Restul de un procent e reprezentat de materie cuprinsă între cîţiva decimetri şi metri - meteoriţi sau fragmente de meteoriţi mai mari, dar care, la un loc, echivalează doar cu aproximativ 10 tone pe an, deci nesemnificativ din punct de vedere cantitativ. Ceva asemănător trebuie să se fi întîmplat şi în urmă cu peste patru miliarde de ani, pe parcursul a 300 milioane de ani, dar la altă anvergură - presupun adepţii noii teorii - pentru simplul motiv că materia cosmică se afla la finalul unui proces de „bulversare" ce avusese drept consecinţă formarea Sistemului Solar, aflat încă într-un proces de definire. Cu alte cuvinte, fluxul meteoritic care ajungea pe Terra a fost atunci de mii de ori mai abundent decît în prezent. Micro-meteoriţii ajunşi pe Terra furnizau astfel tinerei planete o cantitate de materie carbonică (esenţială vieţii) de 150 de ori mai mare decît cea cuprinsă în biosfera actuală (ansamblul organismelor vii). Pe această ipoteză se bazează geochimistul francez Michel Maurette în încercarea de a explica de unde provine întreaga masă de carbon (aproximativ o mie de miliarde de tone) prezentă în biosferă. În mod firesc, apare totuşi o nouă întrebare:

De unde vin micro-meteoriţii?

Cercetătorul francez François Raulin, specialist în exobiologie, consideră că micro-meteoriţii sînt, în primul rînd, singurii „martori" ai formării Sistemului Solar. Dar, să ascultăm povestea formării Soarelui şi a planetelor din Sistemul Solar, pe baza căreia François Raulin îşi clădeşte teoria: „Un imens nor de praf interstelar s-a transformat într-o nebuloasă primară care, ulterior, a dat naştere unei protostele (tînărul Soare), precum şi unor planetezimale" (corpuri foarte mici, la început cu forme neregulate, care orbitau în jurul Soarelui), un fel de embrioni ai viitoarelor planete, care au evoluat diferit, în funcţie de masa lor şi de distanţa faţă de steaua centrală, aflată şi ea în formare. Cele mai apropiate şi implicit cele mai calde au pierdut o mare parte din elementele lor volatile şi s-au transformat în planete telurice, cu o foarte mare densitate - Mercur, Venus, Terra, Marte. Planetele mai îndepărtate de Soare au conservat elementele uşoare ale nebuloasei - hidrogen şi heliu - şi astfel s-au format planetele gigant, gazoase - Jupiter, Saturn, Uranus şi Neptun".

Şi totuşi, ce legătură au micro-meteoriţii cu toată această poveste? Potrivit acestui scenariu, meteoriţii ar reprezenta singurii „martori" ai formării nebuloasei solare, în sensul că cei mai mulţi dintre aceştia ar păstra în componenţa lor pînă la 91% materie interstelară presolară (deci dinainte de formarea Soarelui), mai mult sau mai puţin modificată în timp.

Care este compoziţia micro-meteoriţilor „martori"?

Adepţii acestei noi teorii consideră că în perioada formării nucleului Soarelui şi a formării planetelor, spaţiul cosmic era „populat" de o sumedenie de corpuri cosmice, de diferite dimensiuni, printre care se aflau şi micro-meteoriţii. În ansamblu, ar fi vorba de aşa-numitul „praf interstelar". Bazîndu-se mai departe pe această teorie, exobiologii şi-au concentrat atenţia asupra compoziţiei micro-meteoriţilor. Cercetările au condus la concluzia potrivit căreia micro-meteoriţii nu ar fi reprezentativi pentru materia comună Sistemului Solar intern. Dimpotrivă, acest „praf interstelar" (micro-meteoriţii) este aproape în exclusivitate compus dintr-o materie de tip „condrit carbonat", destul de rară dacă se raportează la întreaga „colecţie" de meteoriţi ajunşi pe Terra şi cercetaţi. De fapt, micro-meteoriţii formaţi pe bază de „condrit carbonat" ar reprezenta doar 4% din totalitatea meteoriţilor. Majoritatea celorlalţi sînt formaţi dintr-o materie de tip „condrit obişnuit", iar meteoriţii-bolizi, giganţi sînt alcătuiţi dintr-o cu totul altă materie, dominant fiind fierul, de unde şi denumirea lor de „meteoriţi de fier".

La rîndul său, denumirea de „condrit carbonat" s-a dat pornindu-se de la faptul că micro-meteoriţii în discuţie sînt cei mai bogaţi în carbon (3% din compoziţia lor) şi, de asemenea, în apă (20%) - elemente esenţiale vieţii. În plus, majoritatea dintre ei au o cotă foarte ridicată de minerale hidrate (silicaţi, diverse „argile", cum ar fi smectita), precum şi hidrocarburi, acizi carboxilici, compuşi carbonici, acizi aminaţi, sulf. Toate aceste elemente intră în compoziţia materiei biologice; se găsesc în proteine şi în acizi nucleici. Ansamblul elementelor organice depistate a fost denumit CHON, deoarece, pe lîngă carbon (C), micro-meteoriţii, ca, de altfel, şi cometele, conţin şi hidrogen (H), oxigen (O) şi azot (N). Cu toate acestea...

Acest meteorit de 10 kg, căzut în regiunea Orgueil în 1864, este primul care a fost studiat în amănunt.

CHON există şi în macro-meteoriţi

Aşadar, de ce ar atribui susţinătorii scenariului actual numai micro-meteoriţilor rolul de a fi adus din Cosmos viaţa pe Terra?

Pentru simplul motiv, argumentează ei, că micro-meteoriţii rezistă mai bine la pătrunderea în atmosfera terestră. Datorită dimensiunii lor mici, viteza de traversare a atmosferei este suficient de redusă şi, astfel, impactul cu solul nu este violent, fapt ce exclude alterarea compoziţiei lor chimice. De asemenea, avînd o dimensiune de ordinul milimetru-centimetru, riscul supraîncălzirii, deci al alterării materiei componente, sau chiar al topirii acesteia în procesul de frecare, este minor. În plus, apreciază specialiştii, minusculii meteoriţi, spre deosebire de cei grei, îşi încetinesc viteza la altitudini de peste 80 km, adică în stratul de aer mai puţin dens, unde undele de şoc nu pot să se propage, fapt care permite supravieţuirea particulelor friabile. Şi atunci...

Adio, vechile teorii?

Adepţii acestei noi ipoteze privind originea vieţii pe Pământ consideră că vechiul scenariu privind ploaia de meteoriţi care au „însămînţat" Terra poate fi definitiv demolat. Argumentele? 1. Meteoriţii-bolizi în traseul lor ar fi suportat o totală distrugere a compuşilor organici din structura lor prin procesul mare de frecare şi de încălzire. 2. Intrarea în atmosfera terestră cu „hiperviteză" (fie între 15 şi 30 km/s, fie între 54000 şi 108000 km/h) ar fi declanşat o explozie la fel de compromiţătoare pentru microorganismele care, prin absurd, ar fi rezistat la piroliza (supraîncălzirea) de pe parcursul traseului.

De altfel, în 1990, specialiştii în impact au evidenţiat faptul că un bolid de 10 km în diametru, care ar lovi suprafaţa Terrei, ar dezvolta o putere de explozie echivalentă cu cea declanşată de 5 miliarde de bombe A de tip Hiroşima. În aceste condiţii, de cataclism, cum ar mai fi fost posibil ca asemenea bolizi să aducă pe Terra materie organică nealterată?

Meteoriţii - „seminţe" microscopice de viaţă

Iată, pe scurt, concluziile la care au ajuns adepţii noii teorii privind originea vieţii pe Terra:

- În spaţiul interstelar există mici molecule prebiotice, cum ar fi acidul cianhidric (HCN), formaldehida (HCHO) şi apă (H_2O).
- Reacţia chimică a acidului cianhidric în apă formează cu uşurinţă acizi aminaţi şi baze azotate.
- Formaldehida este o sursă de zahăr biologic.
- Micro-meteoriţii sînt adevărate „seminţe" microscopice de viaţă, ce conţin elementele ei de bază: carbon, hidrogen, oxigen, azot, sulf.
- Recent, s-au identificat în micro-meteoriţi molecule organice mai complexe (trei acizi aminaţi), indispensabile chimiei prebiotice. O descoperire care susţine ipoteza originii extraterestre a vieţii.

Şi totuşi, pînă la urmă, rămîne o întrebare şi mai tulburătoare şi, deocamdată, fără răspuns: Dar în Cosmos viaţa de unde a venit?

Pagină realizată de **AURORA POPESCU**

Călătorie în zona extrasenzorială

O femeie tăcută, mamă şi gospodină, inspirînd sfială şi teamă de orice gest sau vorbă răstită. Mă roagă să nu-i dau numele, pentru că „nu e voie să se ştie despre mine". Primele manifestări de clarviziune le-a avut la treizeci de ani. Erau spontane şi îi apăreau fără nici o pregătire. La început prevedea evenimente din apropierea sa, rude, familie, prieteni...

SENZAŢIONALE COMUNICĂRI ALE UNEI VIZIONARE DESPRE SFÎRŞITUL ACESTUI SECOL

ION ŢUGUI

Sub semnul Puterilor Telurice

Astfel de persoane supradotate extrasenzorial uimesc atunci cînd comunică în stare de hipnoză. Mă obseda ideea unei şedinţe de hipnoză cu această vizionară, dar nu se ivise prilejul să o pot realiza. În sfîrşit, cu puţin timp în urmă a fost posibil să obţin în starea de „depersonalizare" profundă comunicări uimitoare. Menţionez că această anonimă, în starea normală, de trezie, nu poate susţine o conversaţie despre lucrurile pe care le comunică în transă...

Necredinţa a înrăit lumea

Gesturile hipnotizorului sînt calme, aparent prudente, precise în tot ce intenţionează. Pe canapea a fost aşternut un pled roşu. Pleoapele femeii cedează, braţele îi cad moi, se întinde şi pe mască îi apare un surîs binevoitor. Se trece direct la întrebări. Le redau urmate de răspunsuri, aşa cum le-am înregistrat...

„Spune-mi ce vezi, cum vezi, de unde pînă unde".

„Lumea este ca un strat de culori, da' nu sînt aranjate, ele se amestecă. Unele din ele sînt mai puternice şi pătrund în altele care se pare că s-ar stinge, dar nu-i aşa, ele se ascund şi reapar. Văd multă mişcare şi rase de oameni. E ca-ntr-un film făcut din avion şi aparatul de filmat cuprinde cum nu se poate cu ochii".

„Ce vezi în acest film?"

„Văd război. Nu cu arme şi nu cu armată. Eu văd ce „azvîrl" oamenii cînd sînt laolaltă unii asupra altora. Sînt ca nişte săgeţi de lumină cenuşie care ies din creştet, se mişcă repede în toate părţile şi le văd cum se întorc de unde au plecat. E ca o zăpăceală. Ca un atac, dar oamenii nu suferă. Nici nu ştiu ce fac. Parcă ar fi mii şi mii de reflectoare nu prea mari, care-şi aprind luminile şi se joacă în văzduh cu ele. Văd că se lovesc tare, da' nu moare nimeni".

„Ce altceva ţi se arată, spune, spune, acum trebuie să vezi mai bine, nu mai eşti aici, eşti acolo unde vezi, vorbeşte!"

(Femeia primeşte poruncile hipnotizorului cu o tresărire de şoc. Inconştientă, surîzătoare, continuă să vorbească).

„Pot intra. Am intrat. Văd o lume nesuferită. Adică ea nu se suferă pe ea, toţi care azvîrl aceste săgeţi umbrite, ori ceva ce iese tot timpul din capul lor, se'mprăştie şi se lovesc tare de nişte fire lungi şi groase care s-au „ţesut" între pămînt şi aer. E frumos ce văd şi mă tem. Nu trebuie. Aşa îmi spune cineva. Cineva îmi vorbeşte, da' eu nu pricep ce spune. Îmi arată, şi atunci eu pricep. Razele colorate întunecat izbesc pămîntul şi izbesc mai departe. Aşa fac şi-n aer. Nu-s la fel de puternice ca acelea din aer şi din pămînt. Da' văd că le stingheresc grozav. Se face ceva ca o bătălie între „reflectoare" şi cei ce-au pornit-o. Sînt oameni. Acum nu mai văd decît „săgeţile". Nu ştiu pentru ce s-a pornit această răscoală la care oamenii sînt o parte, cealaltă parte vine din aer şi din pămînt".

„Acum treci mai departe, trebuie să reuşeşti, uite, ai început să pleci departe, departe, ai lăsat în urmă zilele, unde ai ajuns?, spune, spune unde ajungi!"

„Aud tot felul de cuvinte. Nu le pricep, dar le „văd", toate sînt legate de răutate, toate vin din gînduri care ocolesc iubirea. Sînt făcute în cap pe locul unde a dispărut credinţa. Oamenii nu cred, toţi vor ceva şi nu cred decît în ce vor ei, de aceea culorile se fac mohorîte. Pe unde-s biserici şi credincioşi, văd alte culori, mai curate, şi ele circulă, da' răzbat mai rar, se împiedică. Lumea-i înrăită pentru că n-are credinţă. Asta se vede peste tot şi mai văd, departe, unde-s nişte pomi care nu ştiu cum se cheamă, că mor oameni şi-i văd pe cei care au tras în ei. Văd focuri mari, Şi

tot oameni ca o puzderie, ca şi cum ar fi prea mulţi şi de aceea se urăsc. Glasul îmi spune că necredinţa i-a înrăit. Da' nu numai necredinţa, că aşa văd peste tot. Nu mai e bunătate, de aceea „săgeţile" sînt cenuşii..."

Vizionara vede evenimente

Au trecut cîteva zile de la prima şedinţă. Femeia acceptă să se supună la încă o şedinţă. Îi reproduc ce-a spus în şedinţa anterioară şi se miră. Nu crede că *ea* a vorbit. Îşi aminteşte doar că a dormit atît de profund, încît îi ajunge pentru o săptămînă. Nu are nimic împotrivă ca „domnul să o adoarmă încă o dată"...

Redau succint din comunicările celei de-a doua şedinţe, reţinînd doar pasajele mai şocante:

„Răzvrătirea pămîntului se pregăteşte, văd cum. De sus o ajută. Sînt „stele" care azvîrl nişte culori care-s ca armele. Pămîntul e făcut din nişte „stînci" mari care o să se sminteaască din loc. În curînd. O să fie multe zgîlţîiri şi o să moară mulţi oameni. După aceea vin ploi mari, cum n-au mai fost, da' nu la noi, ele se văd spre apusul soarelui. O bucată de „stîncă" intră în apă cu tot cu oameni şi nu mai iese, da' nu-i la noi, e departe. La noi o vreme n-o să fie roadele pămîntului. La fel şi-n alte locuri, şi atunci lumea o să se înrăiască mai tare din cauza mîncării. Furtuni mari se mişcă vraişte peste pămînt şi cad mai ales pădurile, după aceea seceta le usucă pe toate şi vine iarăşi focul. Şi animalele mari şi cele mici fug să se ascundă. E ca-ntr-un film. Oamenii se văd mai răi pentru că frica îi face şi alţii se ascund, da' nici ei nu sînt liniştiţi. Peste tot umblă în aer avioane mari şi se fac fotografii. Apele mari se umflă şi nu se poate pune opreliştе.

Văd mulţimi care caută un loc pentru că cel în care au fost nu-i mai poate ţine. În răsărit e mai mare jale. Cîţiva munţi cad şi iese din ei un colb gros care suie pînă sus de tot. Nu se mai vede nimic acolo, da' nu ştiu unde-i asta. Copii nu se mai nasc pentru că e o boală care nu-i face să ajungă mai mărişori şi femeile nu mai vor să aibă copii. Căldura se mută, aşa văd. E ca ceva ce s-a luat dintr-un loc ca să fie dus în alt loc.

Război sau cutremur?

Văd mulţi militari în multe uniforme care umblă să repare şi să ridice oameni. Dar şi ei sînt cuprinşi de frică şi nu pot face nimic. Cad multe clădiri înalte, dar nu ştiu cum că intră în pămînt şi rămîn înfipte. Valuri de apă cu spumă cenuşie, mortăciuni din mare. Norii sînt gălbui şi groşi, în straturi, fiecare strat are altă culoare, cei de lîngă pămînt sînt ca de praf de cărbune. Peste tot oameni cu aparate. Se aud şi explozii, da' nu-i război, parcă pămîntul face zgomotele asurzitoare. Mulţi hoţi care înainte nu erau hoţi. Soarele nu dă lumină cu lunile şi cînd apare e prea fierbinte. Da nu-i peste tot aşa. Cei care au, ascund, cei care n-au umblă să aibă şi sînt răi ca să dobîndească ce vor. Tot timpul se aud ştiri ca-n nişte microfoane puse peste tot. Nu înţeleg ce se spune, da' ascult şi nu se opresc deloc. La noi, spre apus, au căzut nişte munţi stîncoşi peste clădiri. La fel şi aici, mai aproape, da' nu ca dincolo. Undeva în Ardeal văd un lac mare, care nu era. Apele adunate în nişte lacuri au rupt opreliştele şi au căzut peste cîmpuri..."

Acestea sînt comunicările obţinute prin hipnoză de la o vizionară româncă. Nici după a doua şedinţă ea nu-şi amintea ce-a spus. Şi nici acum, în cazul că va citi aceste rînduri. Ce poate fi adevărat din aceste viziuni macabre? Să sperăm că nimic! Am reţinut aceste comunicări pentru a ilustra de fapt un fenomen paranormal. Ce se întîmplă cu astfel de persoane în starea de hipnoză, ce funcţii misterioase se mobilizează pentru a da la iveală imagini de genul celor de mai sus?

La aceste întrebări este greu de răspuns. Ne-ar satisface doar o consemnare care ţine de psihanaliză, de medicină, de halucinaţii în starea de transă hipnotică şi multe altele... dar dacă cele văzute de vizionară se pot dovedi adevărate? Vorbind de un adevăr, el ni-l poate da numai timpul. Elementele comunicate se mai regăsesc şi-n alte informaţii mediumnice, nu sînt absolut inedite. Ultima întrebare ar fi: de ce ele apar din mai multe surse şi la intervale de timp apropiate?

(Va urma)

Amintirile subconştientului

MESMER maestrul hipnozei

MIHAELA DOROBANŢU

Într-un fel, totul a început la cumpăna dintre veacurile 18 şi 19, mai precis într-o seară de aprilie a anului 1792. O seară mondenă la una din marchizele ale cărei primiri dădeau culoare Parisului. Oaspete de onoare - însăşi regina Maria Antoaneta. O petrecere de doamne, cu o singură prezenţă masculină: un medic german, un anume Franz-Anton Mesmer, despre care se zvonea că avea nişte puteri miraculoase...

Mesmer le şochează de la prima sa apariţie: poartă o mantie mov şi oferă fiecăreia cîte un beţişor de cupru. Le conduce apoi într-o altă cameră, unde se află un mic bazin plin cu apă şi în care a aruncat un pumn de pilitură de fier. Luminile de abia străbat din spatele unei perdele groase, în aer răsună acordurile unui cvartet de Mozart, Mesmer le cere să-şi scufunde în apă beţişoarele şi face cîteva pase deasupra bazinului.

„Vă este cald. Vă este frig. Simţiţi cum adormiţi. Acum vă treziţi. Clipiţi din ochi. Braţul stîng vi se ridică fără să vreţi..." Vocea învăluitoare a lui Mesmer, lumina, muzica, totul este făcut să inducă în fermecătoarele doamne un delicios sentiment de frică. Dar deodată, strania ambianţă creată de Mesmer şi menţinută parcă prin mişcările mîinilor sale se transformă într-o cumplită criză de isterie căreia îi cad pradă importantele doamne, fără nici o excepţie.

Vraja se rupe, totul se termină. Şi totuşi acea zi a rămas în istorie - a fost ziua cînd, cu scîncete, cu bîlbîieli, ca orice început, se năştea hipnoza. Mesmer însuşi nu era un oarecare. La vremea acestei experienţe deschizătoare de drum avea aproape 60 de ani. Se născuse în 1734 pe malul lacului Constanţa şi îşi luase doctoratul la Viena cu o teză despre „influenţa planetelor asupra maladiilor omeneşti". A fost expulzat de la Facultatea de Medicină din Viena pentru „şarlatanie".

Nimic nu-l mai putea opri. Izgonit de la Viena se va duce la Paris. Aici îşi va pune în aplicare ideile privind capacitatea unor indivizi de a-i influenţa pe alţi indivizi graţie unei energii subtile, pe care a botezat-o „fluid animal" sau „magnetism animal". Era suficient să ştii - şi să poţi! - să-l captezi pentru a ajunge să vindeci. Deschizînd una din porţile spre o a patra dimensiune...

ÎN AFARA TIMPULUI ŞI SPAŢIULUI...

Anul trecut, un sondaj comandat Institutului Gallup evidenţia că 15 la sută din pacienţii secţiilor de reanimare din SUA, persoane perfect echilibrate psihic, au relatat despre călătorii extracorporale făcute pe cînd se aflau în stare de inconştienţă, sub efectul anestezicelor, sau în comă! Denumite experienţe ale morţii iminente, aceste voiaje reprezintă acum pentru parapsihologie o certitudine.

PAUL IOAN

Uluitorul caz al franţuzoaicei Sophie Boniat, petrecut în 1996, reprezintă o rupere a barierelor timpului şi spaţiului, o incursiune în afara trupului cu văzul şi auzul în perfectă stare de funcţionare... A fost lovită de o maşină, grav rănită. A intrat în comă. Pe cînd se afla la secţia de reanimare şi medicii se luptau să-i redea funcţiile normale ale creierului, Sophie Boniat a „văzut" derulîndu-se atît filmul propriei vieţi, cît şi imagini dintr-o aşa-zisă zonă solară, paradisiacă. Parcă ar fi plonjat undeva, în apropierea astrului zilei - povestea ea la ieşirea din comă - şi, culmea, putea privi Soarele fără să-i deranjeze ochii! S-au ivit apoi persoane cunoscute, care o sfătuiau să se întoarcă „înapoi", căci „mai are multe de făcut acolo". A deslusit silueta şi glasul mamei sale, decedată de peste cinci ani, care i-a adresat aceeaşi rugăminte. La fel a dialogat cu primul ei fiu, mort de doi ani. Nu putea să observe clar detalii din peisaj, totul era inundat de o lumină intensă şi caldă, binefăcătoare ochilor, care îmbrăca şi trupurile personajelor sosite dintr-o altă dimensiune a timpului şi spaţiului...

Şi-a revenit după cîteva ore din comă, nu înainte de a vedea, ca dintr-o cameră de luat vederi situată în plafon, cum îi este îngrijită fiinţa terestră. Prima senzaţie a fost durerea. „Aşa mi-am dat seama că sînt din nou *aici*. Rănile mă chinuiau, anestezicul îşi diminua efectul". Ce s-a întîmplat de fapt cu Sophie Boniat? *Să vedem ce spune ştiinţa...*

Puternicul anestezic numit *ketamină* provoacă în creier disfuncţii neuronale generatoare de halucinaţii. El a fost folosit pe scară largă şi de adepţii mişcării psihedelice, printre alte droguri, pentru a-şi exploata la maximum imaginaţia. Psihiatrul britanic Karl Jansen afirmă că anestezicele puternice, utilizate la cei grav răniţi, afectează funcţionarea celui mai important neurotransmiţător-excitator al sistemului nervos central, glutamatul. Situat în cortex şi hipocamp, el este implicat în procesele memoriei, emoţiilor, percepţiei. Orice reducere a conţinutului de oxigen din sîngele ce irigă creierul generează dereglări ale memoriei de lungă durată la cei aflaţi în stare critică.

Să fi fost Sophie Boniat „victima" unui voiaj provocat artificial de anestezice? Cum se face că relatările celor ce au călătorit în afara corpului se aseamănă izbitor de mult? Psihiatria şi parapsihologia încă nu au un răspuns unitar...

Colivia cu IDEI

Acești oameni gîndesc pentru noi

O LUPTĂ CONTRA BOLILOR INCURABILE

Oricine știe - și nu-și poate stăpîni un fior de teamă ori de cîte ori se gîndește la acest lucru - că există boli incurabile. SIDA, spre exemplu. Sau cancerul. Boli a căror evoluție, chiar dacă poate fi controlată prin mijloacele medicinii moderne, nu înlătură, din păcate, posibilitatea unui deznodămînt fatal. Față cu o asemenea maladie, orice încercare pare justificată, fapt ce deschide un cîmp larg de acțiune „vindecătorilor" de tot felul, care fac apel la cele mai neobișnuite terapii neconvenționale.

Revista noastră și, personal, semnatarul acestor rînduri, s-a ferit să se pronunțe în ceea ce privește eficacitatea diferitelor „procedee senzaționale", cu atît mai mult cu cît nici specialiștii nu adoptă, de cele mai multe ori, o poziție clară. Dar nici nu le-am făcut o publicitate ieftină, de dragul senzaționalului, cu prețul iscării unor false speranțe. Or, invenția pe care v-o prezentăm acum se înscrie exact în acest perimetru „minat". Ea poartă însă girul unui brevet eliberat de OSIM, gir pe care nu-l putem ignora, chiar dacă acesta se referă la soluțiile tehnice în sine, iar nu la eficacitatea medicală a acestora.

O invenție panaceu???

Invenția, pentru care s-a acordat brevetul nr.112.248/1997 se numește, pur și simplu „APARAT MEDICAL PENTRU TRATAREA CU LUMINĂ" și este creația unui... profesor de istorie de la Școala generală din Comuna Chiajna - Ion Cristian Degeratu - și a unui electronist, prieten cu acesta, pe nume Dorin Constantinescu. Evident, doi amatori (pentru a nu spune diletanți) în domeniul medicinii.

Circumspecția cu care am primit această invenție a fost cu atît mai justificată citind prezentarea pe care o face autorul principal, Cristian Degeratu: „În esență este vorba de primul tratament genetic (!?! n.n.) din lume care rezolvă cu o mare rapiditate, fără a lua nici un medicament, cel mult o cură naturistă, mare parte din bolile omenirii și, ceea ce este mai important, este că le rezolvă pe cele incurabile: cancer, SIDA, leucemie, la care se adaugă alte boli..." O adevărată galimatie de termeni medicali și promisiuni...

Lumina, „medicament" fără contraindicații

Și totuși istoria (și ideea) invenției acestui profesor de istorie este de natură a ne face prudenți în a trage, pripit, o concluzie. În primul rînd, datorită faptului că acțiunea luminii, în general, în cazul unor boli sau disfuncții ale organismului, este deja probată. Cum este cazul unor depresii denumite „de iarnă", cînd folosirea unei iluminări zilnice a organismului, timp de 10-20 de minute, dă rezultate de-a dreptul miraculoase; sau cazul rezultatelor inexplicabile obținute în reglarea ceasului biologic (după o schimbare bruscă de fus orar) prin... iluminarea pielii de la încheietura internă a genunchiului. Greu de spus care este mecanismul, dar rezultatul este certificat de observații strict științifice care au făcut obiectul unei comunicări recente. Ș.a.m.d. Sînt exemple care probează că, în mod cert, lumina acționează într-un fel sau altul asupra organismului, dînd efecte ce nu se află, aparent, în nici un fel în legătură cu zona iluminată.

Inventatorul ca dovadă vie

În al doilea rînd, Cristian Degeratu este el însuși dovada vie a faptului că tratamentele cu lumină (modulată, polarizată sau filtrată cromatic) dau rezultate, chiar dacă nu vor fi fiind totdeauna atît de radicale pe cît speră și declară autorul, medicina tradițională avînd și ea un cuvînt de spus. Cristian Degeratu a trecut prin anii 1989-1991 printr-o serie de șase operații cauzate de apariția și reapariția unor tumori în cavitatea abdominală. Reapariție oprită după ce a efectuat, în paralel cu tratamentele medicale și operațiile prescrise, o „cură" de iluminare cu un aparat inventat de un anume inginer Carol Przybilla (decedat între timp la o vîrstă de peste 90 de ani), cură care, este convins, a contribuit la ajutarea organismului său să lupte, în paralel cu medicii, împotriva bolii. Căpătînd astfel o certitudine asupra eficienței tratamentului cu lumină (de care, de altfel, au beneficiat și încă beneficiază grație soției bătrînului inventator, ce îi continuă activitatea, un mare număr de bolnavi), precum și lipsa de periculozitate sau de contraindicații a procedeului (ce nu vine în nici un fel în contradicție cu tratamentul „clasic" aplicat de medic, completîndu-l), s-a asociat (din cauza lipsei de pregătire tehnică) cu un prieten electronist, pornind pe o cale proprie pentru a perfecționa și optimiza aparatul inventat anterior de Carol Przybilla.

Mănușă aruncată specialiștilor

Și soluțiile la care a ajuns împreună cu coautorul acestui brevet s-au dovedit în cele din urmă originale, materializîndu-se într-un nou brevet. Singura mare problemă a celor doi inventatori este că, în ciuda rezultatelor pe care susțin că le-au obținut în cazul unor pacienți voluntari aflați în situații disperate (bolnavi de cancer și SIDA) nu au putut să-și apropie colaborarea unor medici și fiziologi, pentru a-și fundamenta și dezvolta științific procedeul.

Inocuitatea soluțiilor (care răspunde principiului hipocratic „primum non nocere" - mai întîi să nu dăunezi) și argumentele născute din istoria acestei invenții ne-au determinat să-i acordăm atenția cuvenită, cu speranța că va stîrni interesul cercurilor medicale pentru o serie de experimente fundamentate științific. Totul în interesul bolnavilor.

VISUL FRUMOS AL UNEI ARHITECTURI NATURALE

Pentru cine nu știe ce este și ar vedea-o neprevenit, o „bandă Moebius" nu reprezintă altceva decît un covrig nereușit, un obiect oarecare. Iar dacă i s-ar spune că aceasta are *o singură față,* deși toate simțurile îi spun contrariul, ar zîmbi, cel mult, neîncrezător și ironic. Și totuși oricare dintre dumneavoastră poate verifica această proprietate. Luați o panglică de hîrtie lungă, răsuciți-o o dată (sau de mai multe ori, dar neapărat într-un număr impar de răsuciri), lipiți-i capetele pentru a obține un inel și ați obținut banda Moebius. Trasînd o linie de-a lungul întregii benzi, pe *o singură față,* deci fără a ridica vîrful creionului sau a-l trece peste margini, veți avea surpriza să constatați că linia marchează *ambele* fețe ale hîrtiei. Dovadă clară că „obiectul" are o singură față. Mai mult, „ciudățenia" are și *o singură margine,* lucru pe care îl puteți constata dacă linia pe care ați trasat-o urmărește, fidel, una din marginile panglicii. O altă proprietate a acestor „obiecte" este și aceea că se împart distinct, în două serii nesuperpozabile (asemenea mîinilor, care nu pot fi suprapuse, una fiind imaginea celeilalte, în oglindă), în funcție de modul în care am răsucit, spre dreapta sau spre stînga, banda de hîrtie.

Proprietățile acestea curioase au stîrnit interesul matematicienilor, dar păreau a fi menite a rămîne pentru totdeauna doar în domeniul obiectelor de studiu teoretice, fără aplicații practice. A trebuit, pentru a se înfrînge această prejudecată, să intervină imaginația unui arhitect (pasionat, între altele, și de poezie, dramaturgie și filosofie clasică greacă), arhitect care, meditînd asupra numărului infinit de posibilități de combinare și transformare topologică a acestor „ciudățenii" a dat naștere unui nou concept - REOARHITECTURA (concept derivat din alăturarea cuvîntului grecesc *„rhea"* = a curge, celui deja încetățenit, tot de origine grecească, *arhitectură),* și unei noi modalități de concepere și construire a structurilor spațiale. Structuri care pot sta la baza atît a unor elemente ornamentale sau de mobilier, cît și a unor construcții urbane cu destinații variate (locuințe, birouri etc.). *„REOARHITECTURA* - spune creatorul acestui concept, arh. Roman Popa - *înseamnă o arhitectură fluentă, deschisă, crescînd continuu și nelimitat spre cele trei direcții spațiale, într-o expansiune de tip cristalin, desfășurîndu-se firesc, dinamic, sugerînd și favorizînd propria: dezvoltare(...) aspect ce apropie acest mod de a concepe arhitectura de dezvoltarea organică și extrem de economică a naturii, a cărei constituție este, în ultimă analiză, de o structuralitate clară, avînd, în același timp, reprezentări infinit variate..."*

Studiul REOARHITECTURA a apărut la Editura Academiei Române în 1991. Ulterior, arh. Roman Popa a fost distins cu două *Diplome de aur, cu mențiunea specială a juriului,* la expozițiile EUREKA, de la Bruxelles, în 1994 și 1995, precum și cu Diploma *„Ad Honores"* a Academiei Europene a Artelor. Deplasarea la aceste expoziții a fost făcută pe cont propriu, în condiții de turist semiautostopist. Abia anul trecut a pătruns într-un salon românesc al inventatorilor, la INVENTIKA'97. Cu succes „la public", dar fără ecou deocamdată între „specialiștii" urbaniști și constructori.

Ca „nespecialist", ca „om obișnuit", am fost incitat de ideea de a vedea construindu-se, pe terenurile destinate noilor ansambluri de locuințe, nu „obișnuitele" paralelipipede de beton dispuse „geometric", ci asemenea structuri, capabile a ocupa la fel de eficient spațiul, dar oferind în plus ochiului plăcerea estetică a infinitelor variații, iar locuitorului unui asemenea ansamblu, posibilitatea de a se bucura totdeauna de soare, de terase deschise și de avantajul de a-și modela structura interioară a apartamentului după dorință.

Numai că oamenii obișnuiți nu au, de obicei, bani pentru un asemenea proiect, iar edilii noștri preferă să investească puținii bani de care dispun în proiecte clasice, deja „verificate". Rămîn, deci, să visez, alături de membrii juriilor de la Bruxelles, care au întrevăzut altfel viitorul.

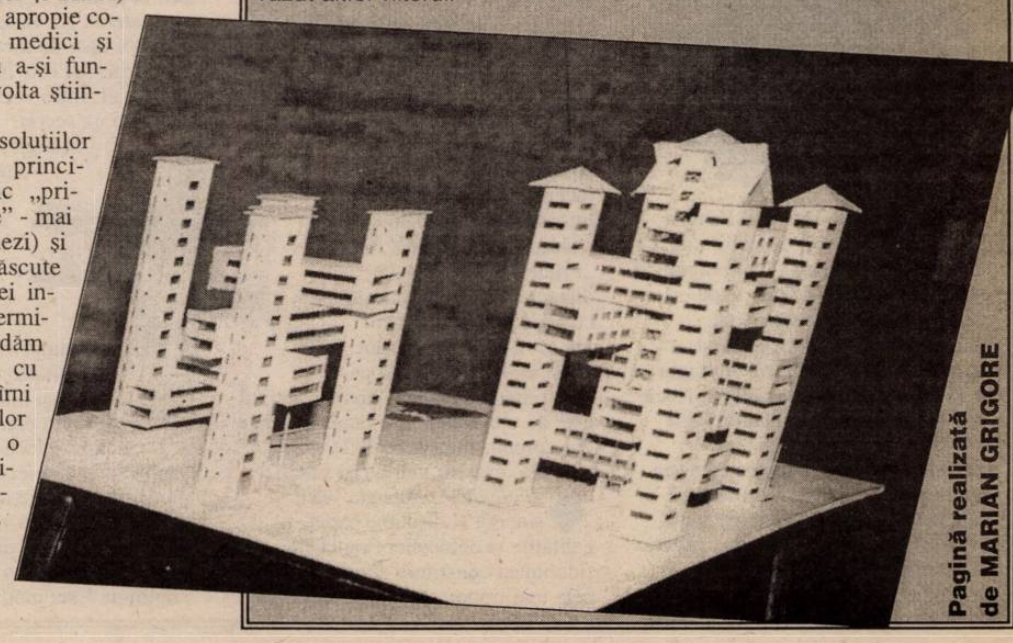

Pagină realizată de MARIAN GRIGORE

Pentru dumneavoastră, doamnă

Un caz pe săptămînă

„Am 60 de ani, sînt din Bucureşti şi sufăr de hipertensiune arterială. În mod frecvent ajunsesem să am tensiune 20/9. Din acest motiv şi somnul era agitat, deloc odihnitor, aveam dese insomnii. Nici medicaţia recomandată de medici, nici regimul alimentar nu m-au ajutat prea mult. Am apelat atunci la tratamentul bioenegetic practicat de doamna Vasilica Ciupea, maestră cu capacităţi extrasenzoriale de categorie internaţională. După cinci zile de tratament bioenergetic tensiunea a scăzut, stabilindu-se la valori normale (13/7). Simţindu-mă atît de bine, prin efectul rapid al bioenergiei, parcă m-aş afla în faţa unui miracol greu de explicat..."

*

Redacţia revistei noastre facilitează cititorilor dornici să beneficieze de tratament bioenergetic accesul la „Cabinetul Ciupea" pe baza talonului alăturat. Posesorul unui astfel de talon decupat din revistă beneficiază de o reducere cu 10 la sută a costului tratamentului, ceea ce echivalează cu 25000 lei.

10% REDUCERE adică 25000 lei

Programări la telefon: 6862046

TALONUL NR. 23

Numele şi prenumele pacientului.....

Adresa.....

Intervalul efectuării tratamentului.....

● Valabil pînă la 10 iulie 1998 ●

Adolescenţii au cuvîntul...

Cum aţi aflat deja, săptămînile trecute am purtat un dialog fertil cu liceenii din Ţăndărei. Cum gîndesc ei? Matur, înţelept, cu mult discernămînt. Drept argument, vă oferim şapte dintre răspunsurile lor la întrebările noastre:

● Aşa-numitul „război al generaţiilor" este o fatalitate?
● Ce le reproşaţi maturilor (părinţi, profesori), ce vă reproşează ei?

1. Nu este o fatalitate, mă marchează clar bunătatea psihică a acelor lucruri şi chiar amănunte care fac frumoasă adolescenţa.
Le reproşez mentalitatea care îi determină să-mi critice părul sau barba, sau cercelul, dar mai ales cînd îmi refuză plăcerea de a chiuli la maxim 4 ore pe trimestru.

2. Nu. Eu mă înţeleg destul de bine cu părinţii, atît cu mama, cît şi cu tata.
Părinţii şi profesorii trebuie să fie mai înţelegători.

3. „Războiul" dintre generaţii este chiar o necesitate. Îţi formează viziunea şi posibilitatea de a face diferenţa dintre bine şi rău.
Părinţilor le reproşez faptul că nu ne înţeleg totuşi destul de bine şi nici nu încearcă să ne înţeleagă. Vor să ne fie bine cu orice preţ şi nu ţin seama de părerile noastre.

4. Nu este o fatalitate, de fapt nu cred că există aşa ceva.
Profesorii ne reproşează în fapt ceea ce le reproşau şi lor profesorii lor şi anume superficialitatea.

5. Ceea ce le reproşez părinţilor mei este aceea că nu mi-au lăsat mai multă libertate în comportamentul meu şi în felul în care să-mi petrec timpul liber.

6. Da. Spre exemplu părinţii mei sînt porniţi împotriva mea, deoarece, zic ei, că, chiar dacă am condiţiile necesare pentru a studia, nu mă ridic la nivelul aşteptărilor lor.

7. Nu consider că „aşa-numitul război al generaţiilor" este o fatalitate.
Nu reproşez nimic părinţilor, profesorilor şi nici nu mi se reproşează ceva. Asta pentru că eu întotdeauna ţin cont de opiniile, de sfaturile celor mai mari şi mai mereu sîntem de acord asupra problemelor.

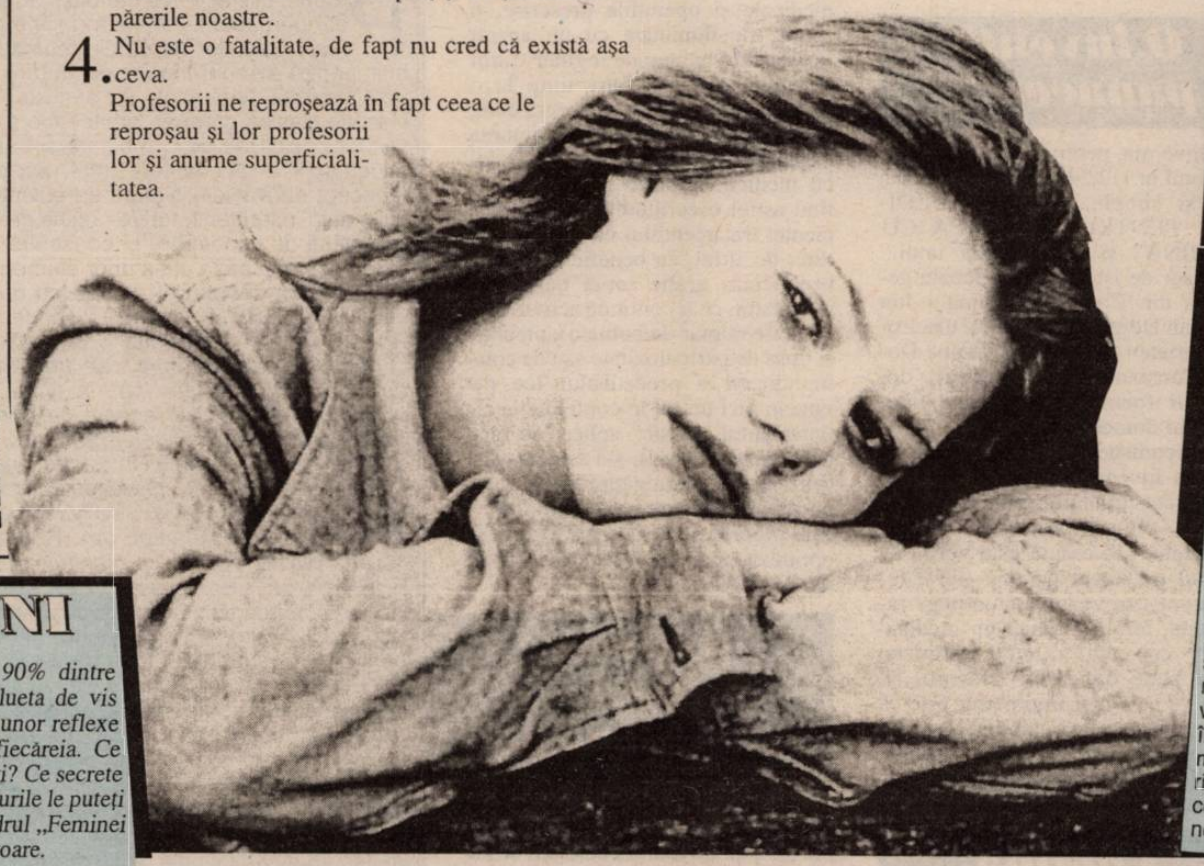

PROMISIUNI

Rotunjoare sau chiar grăsuţe, 90% dintre femei au probleme cu silueta. Silueta de vis poate deveni realitate cu condiţia unor reflexe bune şi a tratamentului adaptat fiecăreia. Ce trebuie să ştiţi? Ce trebuie să faceţi? Ce secrete vă dezvăluie specialiştii? Răspunsurile le puteţi găsi în „Dosarul celulitei" din cadrul „Feminei Club" ce va apărea săptămîna viitoare.

101 diferenţe...

Să continuăm lunga listă a diferenţelor dintre El şi Ea.

◇ Creierul bărbatului cîntăreşte în medie 1325 g. Se cunosc şi cîteva excepţii: Turgheniev a avut un creier de 2 kg, iar Einstein de „doar" 1125 g. La bărbaţi, fiecare emisferă are misiuni distincte: dreapta este specializată în percepţia spaţiului, a volumelor, iar stînga este zona gîndirii, vorbirii. Consecinţele? Bărbaţii au o putere de concentrare mare, dar le este greu să facă simultan două lucruri.

◇ În medie, creierul femeilor cîntăreşte 1149 g. Mai mic, mai uşor, nu echivalează cu mai nepriceput. Să amintim doar că Marie Curie, cu un creier cu un asemenea gabarit a descoperit radiumul. Pentru un număr de operaţiuni, cum sînt vorbirea şi observaţia, femeia utilizează simultan ambele emisfere cerebrale. De ce? Cercetătorii nu au oferit încă un răspuns.

◇ Şi în privinţa simţului de orientare bărbaţii se diferenţiază de femei. Ei folosesc mai eficient emisfera dreaptă, fapt ce le conferă o mai perfectă orientare. De asemenea, sînt mult mai buni matematicieni decît femeile, iar dintre disciplinele matematice, la geometrie se descurcă excelent.

◇ Femeile se ghidează mai ales prin vizualizarea unei succesiuni de repere. Privirea de ansamblu nu este punctul lor forte. Nu au nici putere de abstractizare. Procentul celor mai dotate fete la matematică este de una la 12 băieţi.

◇ Încă din stadiul dezvoltării intrauterine, la băieţi emisfera stîngă, zona vorbirii, se dezvoltă mai lent decît la fetiţe. Consecinţa? Între doi şi trei ani cei mai mulţi dintre băieţi nu au uşurinţă în vorbire. Numai ideea exprimării le creează spaimă. Adesea acest sentiment de insecuritate se menţine şi la vîrsta adultă. În sfîrşit, unele tulburări de vorbire, cum ar fi dislexia, afectează de 4-5 ori mai frecvent băieţii decît fetele.

◇ De la cele mai fragede vîrste fetiţele sînt înzestrate cu capacităţi verbale deosebite. Fetiţele sînt primele ce pot alcătui fraze şi rostesc cuvintele corect. Avansul se va menţine pînă spre adolescenţă, în tot acest interval de timp ele comunicînd mai mult şi mai bine. Ulterior ele vor şti să vorbească mai convingător despre emoţiile lor, fie negative, fie pozitive.

Pagină realizată de **ECATERINA BĂTRÂNEANU**

Reflecţii psihologice

Spune-mi ce floare preferi...

...ca să-ţi spun cine eşti! Femeia căreia îi plac în mod deosebit macii este sensibilă şi delicată. *„Femeia-mac"* reacţionează în funcţie de emoţiile sale. Nimic nu o lasă indiferentă, ea vibrează în mod constant. Această vibraţie continuă vă dă farmec, dar şi fragilitate. Dacă aveţi o *„prietenă-mac"*, ea înţelege totul chiar şi dacă rostiţi doar jumătate de cuvînt. Fineţea este cea mai mare calitate a sa. În acelaşi timp, nimic nu le scapă. Este inutil să vă fabricaţi o altă imagine, pentru că vă cunoaşte mai bine decît vă cunoaşteţi dv. *„Îndrăgostiţii-mac"* sînt plini de emoţie. Zîmbetul lor, privirea, totul este fermecător. Tandri, ei sînt simultan fragili, misterioşi şi foarte ataşaţi.

◆ Femeia ce iubeşte violetele, naturală şi rezervată, nu are nevoie de artificii pentru a seduce. Nu vă place să vă faceţi remarcată. Jucaţi întotdeauna cartea sincerităţii şi aceasta vă dă mult farmec. *„Prietena-violetă"* este discretă. Nu vă hărţuieşte cu telefonul atunci cînd are ceva timp de pierdut. Este prietena devotată pe care puteţi conta zi şi noapte. Iubitul este de o dulceaţă şi o tandreţe ieşite din comun. Întotdeauna de o atenţie delicată, este un marker al fineţii.

◆ *„Femeiea-margaretă"* este sinceră şi discerne exact calităţile şi defectele. Francheţea şi fidelitatea constituie atuurile voastre cele mai importante. Francheţea este prima calitate a *„prietenei-margaretă"*. Ea vă spune absolut tot. Nu este uşor de ascultat întotdeauna adevărul, dar este întotdeauna profitabil. Între voi două nu există nici un secret.

„Îndrăgostitul-margaretă" cînd vă şopteşte la ureche „te iubesc" spune adevărul. De fapt, el nu minte niciodată.

◆ *„Femeia-trandafir"* îşi asumă din plin feminitatea. Sentimentală, toridă şi liniştitoare, gustaţi din plin plăcerile vieţii. Foarte selectivă, fie că este vorba despre obiecte, fie despre oameni, vă atrage în mod deosebit calitatea. Prietena voastră este o persoană plină de calităţi. Perspicacitatea sa vă surprinde continuu. Este motivul pentru care sistematic îi urmaţi sfaturile.

„Îndrăgostiţii-trandafir" sînt seducători. Au acel farmec masculin greu de definit: o eleganţă naturală asociată cu un „nu ştiu ce" nedefinit. Ei corespund idealului masculin.

◆ „Femeia-crin" are o inimă mare precum cupa acestei flori. Generoasă, adoră ideea de a le face surprize plăcute celor apropiaţi. Alături de *„prietena-crin"*, încrederea este absolută. Niciodată nu vă va trăda şi nici nu o veţi trăda. Împărţiţi aceeaşi certitudine: prietenia.

„Îndrăgostiţii-crin" au, cu adevărat, o clasă înaltă. Felul cum vorbesc, ţinuta, maniera de comportare în societate, toate îi fac seducători. Sînt întruchiparea farmecului şi distincţiei.

Natalitatea, o uşoară creştere

În primul trimestru al anului 1998 evoluţia principalelor fenomene demografice a cunoscut în România o uşoară ameliorare, atît în mediul urban, cît şi în mediul rural, prin creşterea natalităţii şi scăderea mortalităţii, inclusiv a celei infantile. Sporul natural al populaţiei rămîne însă negativ (-15119 persoane în trimestrul întîi faţă de -20604 în trimestrul întîi al anului 1997). Numărul născuţilor vii a fost de 58132, mai mare cu 2304 decît în perioada similară a anului trecut, fapt ce a condus la creşterea ratei natalităţii de la 10 la 10,5 născuţi - vii la mia de locuitori.

Fonduri contra hepatitei

Ministerul Sănătăţii va aloca fonduri şi în 1998 pentru a avea sub control hepatita B. Aflat la o întîlnire cu reprezentanţii Institutului de Sănătate Publică din judeţele Sălaj, Satu Mare, Bistriţa-Năsăud şi Maramureş, secretarul de stat în ministerul Sănătăţii, Molnar Gheza, ne-a declarat că „în Baia Mare funcţionează de un an de zile Centrul de Vaccinare împotriva Hepatitei B, iar rezultatele centrului sînt încurajatoare, semn că medicii băimăreni s-au implicat serios în program." Programul de vaccinare va continua şi în 1998, iar la sfîrşitul anului institute de Sănătate Publică vor raporta efectele apărute sau anomaliile constatate.

De ce avem nevoie de

„LUMINA NATURALĂ"

Luna cea mai luminoasă a anului, cel puţin pe meleagurile noastre, este indiscutabil luna iunie, motiv pentru care ne propunem a dezbate pe parcursul a două articole influenţele binefăcătoare ale luminii naturale asupra sănătăţii, în mod paradoxal atît de puţin cunoscute, în comparaţie cu influenţele de acelaşi fel exercitate de radiaţiile ultraviolete şi de cele calorice. În primul din aceste articole, vă vom prezenta influenţele exercitate de lumina naturală asupra psihicului uman, şi care le condiţionează în mod atît de deosebit, pe cele sanogenetice.

ARCADIE PERCEK

După cum ştim, zilele lunii iunie sînt în majoritatea lor lungi, lumina durînd pe parcursul uneori a chiar 16 ore. Şi tot după cum ştim, în iunie se află acel moment culminant al anului, în ceea ce priveşte lumina solară, moment marcat de solstiţiul de vară, respectiv de ziua de 22 iunie, cînd de fapt începe vara astronomică. Merită a şti că solstiţiul de vară marchează apogeul cursei solare, cînd soarele se află la zenit, respectiv pe punctul cel mai înalt de pe bolta cerească, situat pe verticală, deasupra locului de observaţie. De asemenea, mai merită de a şti că *o a doua respiraţie a omului ţine de nevoia acestuia de a inhala nu numai aer, ci şi lumină naturală, motiv pentru care omului îi este întru totul proprie şi o foame de lumină naturală, întocmai după cum îi este foame de alimente şi de oxigen.*

De fapt, lumina reprezintă totul în Univers şi în Viaţă. Într-adevăr, acestui vehicol al comunităţii universale, cum este astfel etichetată lumina de către poetul romantic german Novalis, îi datorăm absolut totul şi, implicit, sănătatea. Într-adevăr, fără lumină nu se poate trăi, lucru valabil nu numai în lumea plantelor, ci şi a oamenilor.

Plantele posedînd clorofilă, realmente se „hrănesc" cu lumina soarelui şi cu aer, acest proces de hrănire fiind cunoscut cu denumirea de fotosinteză. Din acest motiv, grăuncioarele de amidon, formate în timpul fotosintezei şi depozitate în structurile plantelor şi mai ales în tuberculii şi seminţele lor, reprezintă în esenţă autentice „conserve solare", înmagazinînd în ele energie. Această energie hrăneşte toate celulele vii şi toate organismele vii, de la virus la om, *cu toţii „mîncînd" în ultimă esenţă lumină solară.*

Lumina condiţionează nu numai viaţa, ci şi calitatea acesteia. Natura, că şi nivelul vieţii pe planetă, depind în totalitate de lumina soarelui. De calitatea şi cantitatea acestei lumini depinde însăşi calitatea şi cantitatea de sănătate pe care o avem. Radiaţiile luminoase sînt absolut determinante în acest domeniu, ele influenţînd nu numai componenţa somatică, deci corporală, ci şi pe cea psihică. Vă vom explicita această ultimă situaţie cu un unic exemplu, ţinînd de faptul că insuficienţa în radiaţii luminoase influenţează negativ funcţionalitatea sistemului nervos central, fapt ce se răsfrînge atît asupra comportamentului în general, cît şi asupra dispoziţiilor noastre psihice şi asupra reactivităţii noastre psihice în particular.

Acest exemplu ţine de faptul că trăsăturile absolut definitorii ale aşa-numitului tip nordic şi mediteranean nu sînt străine de influenţele luminii naturale, cei apaţinînd primului tip fiind în general mai sobri, mai reţinuţi şi mai introvertiţi în comparaţie cu secunzii, care sînt, după cum ştim, exuberanţi, veseli şi extravertiţi.

Terapie naturală

PĂTRUNJELUL

Dintre legumele deosebit de utile pentru sănătatea fiinţei umane este şi pătrunjelul, de la care se folosesc frunzele, seminţele şi rădăcinile, acestea conţinînd: vitamina A şi C (chiar de trei ori mai mult ca lămîia), uleiuri volatile, potasiu, fier, calciu, fosfor, sodiu, magneziu, iod, brom - elemente absolut necesare menţinerii sănătăţii fiinţei umane.

La ce e bun? Pătrunjelul este un stimulent general şi nervos, avînd ca proprietăţi: antianemic, antiscorbutic, antiexfotalmic, precum şi stimulent general şi nervos al fibrelor musculare netede, intestinale, urinare, biliare şi uterine; este un bun diuretic (elimină apa, ureea, acidul uric, cloruri); depurativ (antiseptic al sîngelui, al căilor urinare şi al tubului digestiv); este vasodilatator, antitoxic şi vermifug.

Pentru ce e indicat? Datorită acestor componente, pătrunjelul este indicat: a) *intern:* în reumatism, gută, menstre dureroase, anemie, astenie, convalescenţă, intoxicaţii prin alcool, tutun, alimentaţie bogată în carne sau suprarafinată excesiv); în arterită, cardiopatie ischemică, edeme, atonia veziculei biliare, anorexie, paraziţi intestinali; b) *extern:* în contuzii, plăgi, leucoree, înţepături de insecte, oftalmii şi nevralgii.

Cum îl folosim? a) Pătrunjelul se foloseşte în salate, mîncăruri scăzute, supe - frunzele verzi; în reumatism, litiază urinară, oligurie, tulburări menstruale - decocot: 50 g de seminţe sau de rădăcină la un litru de apă, care se fierb 5 minute şi se infuzează 15 minute, după care se administrează cîte 2 ceşti pe zi, înainte de mese; contra oxiurilor se fierb (într-un vas mic) o mînă de pătrunjel, una de ţelină şi una de violete şi se bea dimineaţa pe nemîncate.

b) În instilaţii vaginale şi leucoree - decocot de seminţe (100 g la un litru de apă); frunzele strivite se folosesc ca pansament antiseptic şi cicatrizant contra plăgilor, rănilor şi înţepăturilor de insecte.

DUMITRU RĂDUCANU

MEDICUL vă răspunde

Care este meniul în perioada antrenamentelor?

Un cititor din Vatra Donei, jud. Suceava, şi anume Sorin Catone, care are 21 ani, 1,65 m înălţime, greutatea de 60 de kg, şi este sportiv de performanţă, ne întreabă dacă cunoaştem un bun medic sportiv sau un bun medic nutriţionist, care să-i spună care este meniul optim în perioada antrenamentelor. Ca medic sportiv vi-l recomandăm, cu căldură, pe Dr. Vlad Haralambie din Bucureşti, care este nu numai medic sportiv, ci şi sportiv de performanţă, şi care locuieşte pe str. C.A. Rosetti nr. 14, bloc Scala, sc. B, et. VII, apt. 54, sector I.

Ca nutriţionist, vi-l recomandăm pe Dr. Tiberiu Mogoş, de la Spitalul Cantacuzino din Capitală, Clinica de diabet şi boli de nutriţie, str. Ion Movilă nr. 5, sector II.

Insuficienţa renală cronică

Ovidiu Chişcaru (pe calea Internetului) ne roagă să-i spunem, de urgenţă, cum să procedeze cu sora lui, în vîrstă de 29 ani, care suferă de insuficienţă renală cronică. Medicina clasică şi-a spus ultimul cuvînt din acest punct de vedere - adaugă tot el în final - 2-3 ani pînă la dializă şi încă 5-6 după.

Da, aşa este Domnule Chişcaru, numai că medicina clasică se comportă astfel numai în faţa unor anume cazuri de insuficienţă renală cronică, bine studiate. Insuficienţa renală reprezintă o condiţie clinică caracterizată prin reducerea capacităţii funcţionale a rinichilor, ca urmare a unor procese patologice renale de etiopatogenie, adică de cauze foarte variate. Aceasta este raţiunea pentru care insuficienţa renală cronică ni se prezintă sub foarte multe aspecte clinice, fiecare formă clinică avînd o cauză bine determinată, şi un tratament bine precizat.

Aşa că, într-o primă etapă, se impune stabilirea cu precizie a diagnosticului, etapă urmată de o a doua: stabilirea tot cu precizie a schemei terapeutice de urmat. În acest sens, vă propunem pentru sora dv. o internare la Spitalul Clinic de Nefrologie „Dr. Carol Davila" din Capitală, care se află pe Calea Griviţei Nr. 4 (tel. 211.40.16). Acolo se va stabili cu precizie diagnosticul şi, în continuare, şi schema terapeutică de urmat şi, implicit, dacă este necesar apelul la dializă şi care sînt pespectivele pe care ni le oferă acest tratament în cazul respectiv.

Şi, indiferent de ceea ce vi se spune din punctul de vedere al prognosticului, *nu uitaţi faptul că tot aşa cum nu se aseamănă om cu om şi faţă cu faţă, nu se aseamănă nici boală cu boală, chiar dacă au acelaşi nume, şi nici maniera organismului de a reacţiona în faţa respectivei boli. Ca atare nu sîntem egali în faţa bolilor, după cum nu sîntem egali nici în faţa medicamentelor şi, în final, nici în faţa morţii.*

Dr. ANDREI ONU

Sindromul premenstrual

- Cititoarea noastră, Doamna Florentina V. din Braşov, ar dori să ştie mai multe despre aşa-numitul „sindrom premenstrual"... un subiect care în mod sigur interesează pe foarte multe femei.

- Este foarte interesant ceea ce se întîmplă în corpul unei femei în timpul unui întreg ciclu menstrual de 28-30 de zile. În zilele premergătoare unei sîngerări menstruale, multe femei sînt deprimate, iritabile, au senzaţia de încărcare cu lichide, unele chiar cîştigă în greutate, acuză tensiune în sîni, dureri de cap, spate sau alte dureri. Aceste toate simptome sînt deseori grupate generic în ceea ce se numeşte sindromul premenstrual... Cît de mult afectează viaţa femeii aceste simptome variază enorm de la femeie la femeie şi la aceeaşi femeie poate varia de la un ciclu menstrual la altul. În timp ce pentru unele femei aceste simptome se manifestă slab sau deloc, pentru altele reprezintă o

dr. DANIELA POPESCU

povară, fiind considerate ca o adevărată boală. Statisticile americane au arătat - de exemplu - că la femei, suicidul sau accidentele de circulaţie sînt mult mai frecvente în această perioadă decît în perioadele din afara ciclului menstrual. La femeile care prezintă respectivele tulburări sînt indicate contraceptive monofazice (adică au aceeaşi doză de hormon pentru fiecare din pilula din folie). De ce nu sînt indicate contraceptivele trifazice sau bifazice la aceste femei?

Probabil pentru că pilula monofazică aduce în organism o cantitate constantă de hormon atît estrogen, cît şi progestogen, ceea ce îmbunătăţeşte foarte mult simptomatologia premenstruală şi stabilizează conţinutul în apă al femeii în a doua jumătate a ciclului menstrual. Ca întotdeauna sînt recomandate pilulele moderne cu doză redusă de hormoni.

Rubrică realizată de
MIHAELA DOROBANŢU

Vom trăi 140 DE ANI?

Recent, în Marea Britanie, s-a desfăşurat un Congres Mondial de Futurologie, în care specialişti renumiţi din întreaga lume au încercat să reliefeze care ar putea fi cele mai de seamă realizări ştiinţifice şi tehnologice în primele decenii ale mileniului ce bate la uşă. O scurtă clasificare a acestora, în rîndurile care urmează.

1999 - Pilulele şi injecţiile contraceptive pentru bărbaţi vor fi lansate pe piaţă

2000 - Noile avantaje ale geneticii vor permite medicilor să combine terapia genetică cu imunoterapia, pentru a crea tratamente anti-cancerigene mai eficiente

2001 - Ecrane uriaşe (diagonala peste 1m) vor putea fi amplasate pe pereţii birourilor instituţiilor, prezentînd programe TV şi video, iar, cînd nu vor fi în uz (respectiv cînd vor fi pe „stand-by") afişînd reproduceri ale unor picturi celebre

2002 - Telefoane mobile cu cameră video încorporată şi ecran vor permite utilizatorilor să urmărească filme sau să practice jocuri de calculator

2005 - Vor fi introduse „ilustratele-video". Cu ajutorul lor, aflaţi în vacanţă, vom putea trimite celor dragi scurte înregistrări video de oriunde din lume...

2005 - Lentile de contact active, conectate la Internet, vor permite purtătorului să citească E-mail-ul şi să navigheze pe w.w.w. fără măcar să deschidă ochii!

2007 - Vor începe să fie fabricate maşini cu radar anti-coliziune, sistem termal de imagini, pentru îmbunătăţirea vizibilităţii în caz de vreme nefavorabilă, computere de bord, care-l vor avertiza pe şofer asupra eventualelor defecţiuni şi sisteme de localizare prin satelit

2010 - „Cîini de apartament electronici", capabili să recunoască vocea şi chipul stăpînilor, vor prelua toate atribuţiile vizînd paza locuinţei

2015 - Vor fi identificate cauzele genetice ale tuturor bolilor

2016 - Telefonul holografic va proiecta înaintea posesorului său imaginea la scară reală a persoanei solicitate

2017 - Oamenii vor debarca pe Marte. Prima colonie permanentă pe „planeta roşie" va fi întemiată însă abia în 2044

2020 - Avioane-gigant, capabile să transporte 1000 de pasageri pe distanţe maxime de 9000 km, cu o viteză de aproape 1000 km/oră vor fi puse în funcţiune

2022 - Primul fetus conceput in vitro şi crescut într-un incubator se va naşte, fără să fi văzut măcar o clipă un pîntec matern!

2025 - Computere conectate direct la creier vor fi capabile să recunoască şi să execute gîndurile proprietarilor lor, eliminînd necesitatea oricărei programări sau comenzi manuale

2030 - Hibernarea umană va fi folosită de la această dată, pentru călătoriile cosmice pe distanţe foarte lungi

2040 - Fuziunea nucleară va fi utilizată pentru generarea de energie

2044 - Roboţi microscopici, capabili să se autoreproducă vor fi realizaţi, folosind nanotehnologia

2050 - De la o vîrstă medie de 78 de ani, un om va putea trăi pînă la 140 de ani

Om / Natură

Sacrificiul vieţuitoarelor ucigaşe

În atît de tumultuoasa lume a animalelor se întîlnesc cele mai diferite moduri de a-şi apăra puii. „Topul" de protecţie a embrionilor rămîne (încă) dezvoltarea în interiorul abdomenului matern. O serie de rechini şi anumite specii de calcani, de exemplu, au adoptat această tehnică, se poate spune, cu un succes incontestabil, de vreme ce o practică de cîteva zeci de milioane de ani!

MIHAELA DOROBANŢU

Dar marele premiu pentru inovaţie le revine mamiferelor. Ele deţin, au perfecţionat un organ special, placenta, prin intermediul căruia puiul primeşte alimente şi oxigen de la mama sa. Pe „piaţa" securităţii embrionare nu s-a inventat vreodată ceva mai bun! Hrană după bunul plac, temperatură constantă, ventilare perfectă - micuţul mamifer este de-a dreptul răsfăţat. Pîntecul mamai sale este un adevărat palat.

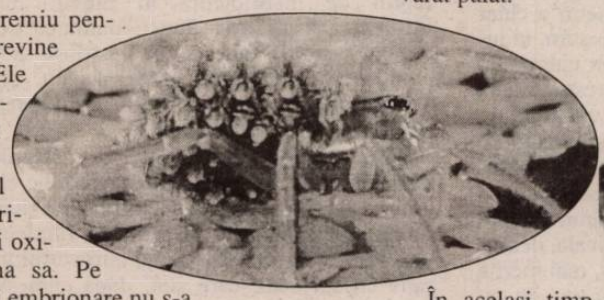

În acelaşi timp, însă, alţii trebuie să se mulţumească doar cu o... cavernă. Este cazul caracatiţelor, care îşi depun ouăle în fosa unei stînci ascuţite. În ceea ce priveşte protecţia - nimic de zis. Dar embrionii respiră greu în această fosă. Din fericire mama este cu ei. Şi săptămîni, sau chiar luni în şir, ea suflă fără pauză apă asupra progeniturii sale. Curentul astfel creat oxigenează ouăle şi în acelaşi timp le „spală" de toţi paraziţii care se fixează pe ele. Dar treaba aceasta este extenuantă, şi după o „eternitate", cînd şi ultimii pui au apărut, mama este pur şi simplu sfîrşită. Efectiv epuizată, după cîteva zile caracatiţa moare... Este una din marile tragedii mute ale lumii animale, despre care ştim - încă - atît de puţin!

Ceea ce nu trebuie însă să ne facă să uităm că, indiferent de specie, naşterea, prin orice formă s-ar realiza, rămîne un moment extrem de delicat. Căci nu este nici pe departe atît de simplu să ieşi singur dintr-un ou!

Crocodilul de Nil, de exemplu, care este tot atît de temut ca şi caracatiţa, îşi ajută puii să vadă lumina zilei sfărîmînd cu fălcile sale cumplite ouăle recalcitrante. Noii născuţi „sar" imediat pe botul monstrului „cuirasat" care, amabil, îi transportă pînă la apa curgătoare cea mai apropiată, unde şansele lor de supravieţuire sînt ceva mai mari decît pe uscat. Şi unde nenumărate animale de pradă stau la pîndă pentru a-i vîna pe micuţii încă lipsiţi de apărare.

Pentru a evita un destin tragic, unii părinţi nu ezită să-şi ţină puii pe lîngă ei în primele zile, aşteptînd ca aceştia să atingă o talie suficientă pentru a se putea descurca singuri. Păianjenii-lupi şi scorpionii, de pildă, îşi poartă pe ei puii pînă la prima năpîrlire. Apoi - toţi se refugiază în natură. De acum, fiecare trebuie să se descurce singur. Sub „dictatura" inevitabilă a legilor selecţiei naturale...

Remember

MICHAEL COLLINS

„marele uitat"!...

Prof. dr. FLORIN ZĂGĂNESCU

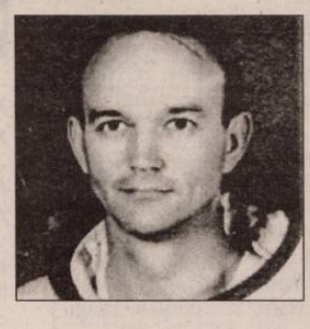

Comandorul inginer Michael Collins - „marele uitat" cum l-au numit ziariştii, datorită faptului că, preocupată de aterizarea pe lună, echipa de la Houston l-a „abandonat" pe orbită cîteva ore în cabina „Columbia", al cărui pilot a fost în misiunea APOLLO-11.

Deşi în 1962, la prima sa încercare de a deveni astronaut, Collins a fost respins, el nu s-a descurajat, s-a antrenat şi, la 8 octombrie 1963 „Deke" Slayton l-a anunţat că a fost admis; a devenit foarte curînd rezervă pentru zborul GEMINI-7 şi apoi a şi zburat în calitate de co-pilot pe nava spaţială GEMINI-10 (iulie 1966). Ne reamintim: Michael este primul pămîntean care a pierdut în cosmos un aparat de fotografiat!...

Din nou sănătatea i-a jucat feste şi Collins a ratat participarea la misiunea APOLLO-8 în care a fost înlocuit de Jim Lovell: „...am fost de-a dreptul îndurerat deoarece APOLLO-8 îmi părea atunci cea mai interesantă misiune la care puteam aspira", afirma Michael.

Iată însă că, aşa cum a relatat el ulterior, „...am revenit tocmai la timp pentru a participa la o expediţie care de cinci ani este visul tuturor astronauţilor...!"

Collins care, în ianuarie 1970 a părăsit NASA pentru a deveni Subsecretar de Stat, este un om modest care adoră natura, îi plac poezia, literatura... iar pentru care „Duminica ideală este aceea în care pot merge să pescuiesc!"...

În cadrul programului de pregătire pentru misiunea APOLLO-11, Collins a avut direcţii diferite de cele ale colegilor săi de echipaj; el s-a concentrat asupra manevrelor de întîlnire şi cuplare cu Modulul lunar, inclusiv simularea situaţiilor în care „Vulturul", avînd defecţiuni, nu ar fi putut să ajungă pe orbita lunară calculată pentru întîlnirea cu nava „Columbia".

„Cel mai mare pericol era ca «Vulturul» să rămînă fără combustibil înainte de a-şi fi îndeplinit programul de evoluţii, - scria Collins după zbor"... atunci urma să încerc tot ce era posibil pentru a-mi salva colegii... (Aceasta însemna să „coboare" pe o orbită de apropiere minimă de Selena, n.a.). „...În ultimă instanţă, eram totuşi obligat să-i abandonez pe Lună... Din fericire, o asemenea decizie putea fi dată numai de Houston..."

Referindu-se la cele mai importante momente şi imagini ale acelor zile, Collins scria: „...cea mai fascinantă a fost, fără îndoială, vederea «Vulturului» ridicîndu-se de pe Lună pentru a se întîlni cu mine în spaţiul cosmic...". Tot Collins a ţinut să precizeze următoarele: „... de fiecare dată cînd zburam deasupra feţei vizibile (de pe Pămînt, n.a.) a Lunii, aveam la dispoziţie o oră şi un sfert pentru a vorbi cu întregul univers, dar numai 6-7 minute pentru a discuta cu colegii din Modulul lunar!".

Majoritatea întrebărilor primite de Collins în conferinţa de presă şi analizele făcute după zbor s-au referit la singurătatea sa pe orbită în cabina „Columbia": „...am fost adesea întrebat dacă nu m-am simţit cam singur acolo sus, la comanda „Columbiei"... Trebuie să spun că nu. Sînt aproape 17 ani de cînd pilotez avioane fără colegi de echipaj. Deci ideea de a fi singur în spaţiu nu m-a alarmat prea mult."

(Va urma)

Dezastru în valea Eufratului

DORIN MĂRAN

Construcţia barajului Djezireh din Siria este inevitabilă. Apele Eufratului vor înghiţi în curînd zeci de aşezări preistorice, vestigii de un interes excepţional care fixează un moment cheie din istoria omenirii: naşterea civilizaţiei!

Pe malul stîng al Eufratului, la 100 km de Alep, se află unul din cele mai aride locuri din Siria. Cît vezi cu ochii se întind coline cu vegetaţie săracă, cu umbre vagi de grena în zori şi de un ocru intens spre asfinţit, iar la poalele lor, spinarea de un albastru intens a Eufratului. Cîteva case de lut decorate cu fresce naive completează peisajul regiunii. Totul pare încremenit în durata eternităţii. Şi, totuşi, aici lucrurile se vor schimba. Eufratul a ieşit deja din matcă semănînd mai degrabă cu un uriaş loc. Un prim baraj construit în aval pe lacul Assad a ridicat nivelul fluviului. Dincolo de lacul Assad, la cîţiva km în aval, se va construi, la Tichrine, un nou baraj. Zeci de aşezări şi vestigii arheologice vor fi înecate. Guvernul sirian a prevăzut însă un ambiţios program arheologic deschis cercetătorilor din ţară şi din străinătate. În cîteva luni Eufratul va înghiţi şi ultima aşezare importantă din mileniul X î.e.n. din Siria: Jerf el - Ahmar, situată la 100 km est de Alep. În acest loc au fost descoperite vestigii din anii 9200-8800 î.e.n., mărturii ale unei civilizaţii preistorice surprinzător de avansate. În ultimul an, arheologii şi-au înteţit căutările în speranţa că vor putea smulge trecutului un ultim trofeu important. Ceea ce s-a şi întîmplat în octombrie anul trecut cînd un sirian a descoperit sub un strat de pietriş dintr-o locuinţă preistorică, o crăpătură adîncă în care se afla o piatră cu totul deosebită. Piatra a fost degajată cu mare atenţie şi examinată de un arheolog francez. Pe una din feţetele ei era gravat un scorpion. Cleştii, picioarele şi coada articulată erau executate cu mare precizie. Este primul scorpion gravat din perioada preistorică, descoperit vreodată. În cursul anului trecut, şantierul a mai dat la iveală două plăci gravate cu reprezentări figurative umane şi animale, cu semne abstracte ce par codificate şi care s-ar putea referi la un rit sau poate la rezumate pictografice ale unei povestiri mitice. Să fi fost prima încercare de scriere cu 5000 de ani înainte de Sumer? Săpăturile din acest an n-au mai adus nimic interesant la suprafaţă. Geologii au început să se retragă lăsînd în urma lor, pentru totdeauna, comorile ascunse ale preistoriei.

Primii paşi spre agricultură

Arheobotaniştii care scormonesc în şantierele din Djade încearcă să înţeleagă motivele care i-au determinat pe culegătorii neoliticului să devină agricultori. Din fericire, aceştia aveau un spirit prevăzător. Ei şi-au instalat satul pe terasele de pe malul Eufratului pentru a se pune la adăpost de inundaţii. Şi, încă o dată din fericire, pentru echipa de cercetători care speră să-şi poată continua săpăturile fără ca aşezarea Djade să fie inundată de apele barajului de la Tichrine. Pînă acum eşantioanele prelevate nu au fost deosebit de concludente. Specialiştii explică motivele apariţiei primelor semne de agricultură, în primul rînd printr-un factor aleatoriu. O parte din seminţele culese de localnici s-au pierdut pe drum şi cu timpul au germinat. Dar dincolo de acest factor întîmplător există şi unul de decizie, pentru că acest proces a fost repetat în mod conştient. Unii cercetători explică acest lucru prin revenirea unei perioade glaciare. Alţii mai circumspecţi acreditează ideea unor schimbări climaterice fără să excludă însă dispariţia resurselor naturale. Creşterea demografică şi evoluţia culturală şi manufacturieră au contribuit în mod cert la depăşirea condiţiei de culegători la cea de agricultori. Analiza eşantioanelor atestă faptul că printre plantele care au pus bazele agriculturii s-au numărat grîul, inul de cîmp, orzul, lintea, mazărea, specii care prezintă avantajul de a fi autogame ceea ce permite mutaţiilor genetice să persiste de la o generaţie la alta. Aşadar, chiar dacă ar fi fost vegetarieni, locuitorii neoliticului din Djade, cu putină imaginaţie, s-ar fi putut bucura de mici delicii gastronomice.

La Tell Halula, mormintele vorbesc

Mormintele din Tell Halula au fost descoperite într-un grup de case identice, o dovadă a urbanismului planificat care apare în paralel cu revoluţia agricolă.

Cercetările efectuate în această aşezare au dat la iveală zeci de gropi identice săpate în camera principală a unei case de la sfîrşitul mileniului VII î.e.n. Aici se aflau şi osemintele unui mare număr de copii, semn al exploziei demografice care are loc în paralel cu dezvoltarea agriculturii. Noul tip de alimentaţie s-a repercutat asupra evoluţiei chimice a organismului. Una dintre dovezi o constituie cariile dentare. Mormintele au mai dat la iveală o serie de podoabe cum ar fi brăţări din piatră sau diademe din scoici. Aceste preţioase vestigii atestă în mod indubitabil existenţa unei societăţi mai complexe decît se credea, fără îndoială ierarhizate.

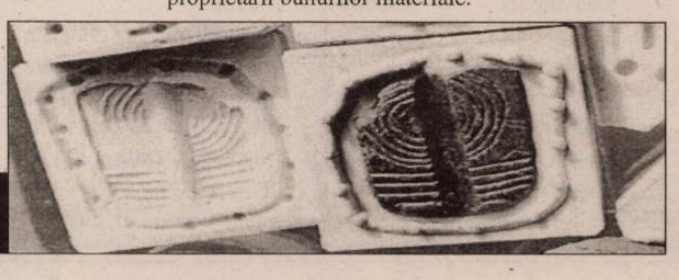

Tablete ceramice purtînd semne ce nu vor fi, probabil, niciodată desciframte.

Urnă funerară conţinînd rămăşiţele unui fetus. Olăritul apare la Tell Halula cu 6000 de ani î.e.n.

5000 de ani de istorie concentrată

Faţă de zonele aride din Jerf şi Tell Halula, aşezarea Tell Shiokh Foukani este un regal de abundenţă vegetală. Împrejurimile sînt inundate de lanuri de grîu şi de culturi de bumbac. În mijlocul lor tronează o movilă de 25 m înălţime pe care locuitorii preistorici au ridicat-o din straturi suprapuse la sfîrşitul mileniului IV î.e.n. pentru a-şi construi aici locuinţe. Cu patru milenii în urmă, regiunea se afla în contact cu patru zone culturale: Mesopotamia, la est. Anatolia, la nord, avînd deschidere în vest spre Mediterană şi Egipt. Aşezarea a fost cercetată din 1994 de Grupul internaţional de cercetări arheologice. (Gira) Cele 5 şantiere deschise aici au dat la iveală vestigii extrem de relevante. De pildă, la baza movilei s-a descoperit un grup de clădiri bine conservate; 30 de metri de arhitectură de mare calitate. La jumătatea pantei, arheologii au dezgropat un cartier de clădiri distruse de un incendiu din care au fost degajate ustensile de bucătărie şi o colecţie unică de fragmente ceramice de la începutul secolului XIV î.e.n., cînd hitiţii pun stăpînire pe Siria de nord. Într-un alt şantier din vîrful movilei s-a descoperit o bucată de ceramică din secolul VII î.e.n., perioadă marcată de colonizarea regiunii de către asirieni, pe care era scrijelit cel mai lung text arameen descoperit vreodată. Au mai fost descoperite încă o sută de tablete dar mai puţin valoroase de sorginte arameeană şi asiriană, ceea ce atestă deplina integrare a celor două culturi ale epocii în această zonă. Ele reprezentau acte ce atestau activităţile comerciale derulate de proprietarii bunurilor materiale.

Craniu încrustat cu o diademă de scoici.

Grav accident pe un submarin nuclear rus

Un grav accident a survenit la 5 mai la bordul unui submarin nuclear rus, aflat în misiune în Marea Barents, dar autorităţile militare l-au trecut sub tăcere, afirma recent cotidianul moscovit Ruski telegraf. *Citînd surse militare, ziarul precizează că incidentul, care ar fi putut avea consecinţe realmente catastrofale, s-a produs la bordul unui submarin din clasa Delta IV, echipat cu 16 rachete intercontinentale R-29RM, dotate fiecare cu cîte patru focoase nucleare de 100 kilotone. Nu s-au înregistrat victime, dar două rachete au fost deteriorate, fără însă ca focoasele acestora să aibă de suferit, adaugă ziarul citat de AFP. Submersibilul ar fi putut fi distrus instantaneu dacă cele două produse chimice foarte toxice cu care sînt umplute cele trei etaje ale rachetelor ar fi intrat în contact, au explicat surse militare cotidianului* Ruski telegraf. *Operaţiunea de salvare a submarinului s-a desfăşurat în timpul nopţii „sub un strat dens de nori", aşa încît „secretul total al acesteia a fost asigurat", mai scrie ziarul. Aceste dezvăluiri intervin după ce, în ajun, preşedintele Boris Elţin declarase că este dispus să retragă submarinele nucleare depăşite care pun probleme ecologice în Marele Nord, în schimbul unui ajutor financiar din partea Norvegiei vecine. „Nu avem nevoie de aceste submarine. Ne putem retrage submarinele vechi din toată regiunea Mării Barents şi proclama aici o zonă de securitate", declarase Elţin în faţa regelui Harald al V-lea al Norvegiei.*

Scurgere de deşeuri nucleare în Sellfield - Anglia

Centrul de retragere a deşeurilor nucleare din Sellfield - nord-estul Angliei - se confruntă cu o „serioasă scurgere" radioactivă provenind dintr-o conductă aflată într-o stare de degradare, a declarat duminică Greenpeace, informează AFP. La începutul lunii aprilie, direcţia Centrului de retragere a deşeurilor nucleare anunţase oprirea activităţii pentru 3 luni, însă, după organizaţia ecologistă, s-ar putea prelungi mult timp datorită incidentului. Greenpeace susţine că deţine informaţii de la un angajat al centrului de retragere a deşeurilor nucleare şi afirmă că direcţia încearcă să menţină secretul asupra scurgerii pînă la terminarea reparaţiilor respective. Direcţia nu s-a arătat dispusă să comenteze imediat aceste acuzaţii. Scurgerea deşeurilor nucleare este provocată de eroziunea unei conducte de transporturi ale deşeurilor din centru, administrată de operatorul public British Nuclear Fuels (BNFL), ţinta preferată de ani de zile a militanţilor anti-nucleari britanici. „Centrul Sellfield cunoaşte adevărate probleme, BNFL nu trebuie autorizată să administreze un centru cu defecte de concepţie, ameninţînd securitatea angajaţilor", afirmă Shaun Burnie-Greenpeace.

TALON DE FIDELITATE

- Un concurs pentru cititorii care **NU** sînt abonaţi ai revistei!
- Lunar, prin tragere la sorţi, puteţi cîştiga unul din cele trei abonamente anuale!
- Trimiteţi taloanele pe luna în curs, într-un singur plic, pînă pe data de 15 ale lunii următoare, pe adresa redacţiei.

NUME .....

PRENUME .....

ADRESĂ .....

.....

Certific faptul că **NU** sînt abonat al revistei „Magazin"

iunie nr. 25

ERIC FRANK RUSSEL

Omega, ultimul om de pe Pămînt

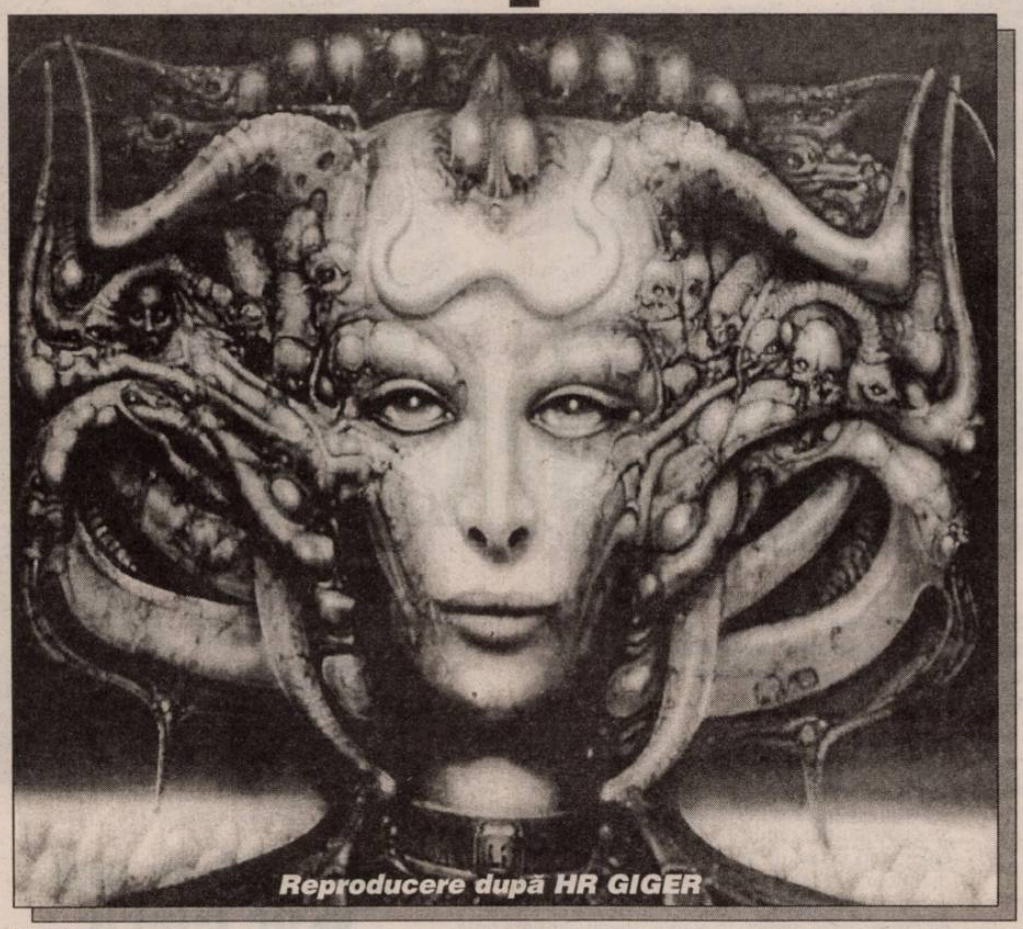

Reproducere după HR GIGER

A pe leneşe clipoceau şi bolboroseau de-a lungul plajei argintii. Un soare portocaliu se tîra sus pe cer, turnîndu-şi razele prin această atmosferă, colorînd partea superioară a plajei cu umbrele frunzelor de palmier precum un piedestal.

Omega, ultimul om de pe pămînt, stătea gol sub răcoarea dată de frunzişul împodobit.

Oftă, se întoarse şi păşi vioi în paradisul plantelor.

Trecuseră peste el şase mii de ani ale erei finale. Dar nu era bătrîn, precum îmbătrîneau animalele şi plantele. Vîrsta îi era pur mentală şi reprezenta măsura satisfacţiei lui.

Trupul îi rămăsese tînăr, întotdeauna avea să-i fie tînăr. În cele şaizeci de secole ale memoriei lui muriseră mii de oameni, dar nu-şi putea aminti de nici unul care sucombase din pricina ruinei fizice. Se stinseseră cu satisfacţie intelectuală, cu o curiozitate cuprinzătoare, cu dorinţa odihnei mentale - precum unii din acei ezoterici din zilele primordiale îşi doriseră trecerea din cauza pierderii impulsului de a trăi.

Omega era cel din urmă, numai din pricină că nu era satisfăcut. Mai era de făcut un lucru - dacă putea fi realizat.

Continuase să trăiască şi încercase toate experienţele omenirii. Îşi încercase pînă şi propria monofecunditate, realizînd un copil. Dar fiul lui refuzase să aibă urmaşi, trăiase repede, învăţase rapid şi curînd fusese satisfăcut.

Astfel, carnea din carnea lui, împreună cu prietenii din trecut, se destrămaseră ca plăsmuirile unui vis de vară. Oamenii din ultimul timp ştiau diferenţa dintre ce trebuia învăţat şi ceea ce putea fi învăţat. Pînă şi inventivitatea umană nu putea cuprinde întregul cosmos. Astfel că fiecare îşi sorbise micul pahar şi se dusese să se culce. El, Omega, cel nesatisfăcut, continuase să trăiască, hotărît să înfăptuiască ceea ce fusese declarat a fi imposibil.

Urcă în viteză un taluz de lemn; atinse culmea şi zări turnurile şi minaretele Ultimei, strălucind într-o ceaţă aurie care era întinsă de-a lungul văii. Efortul îi obosise muşchii; recurse la puterea acumulată într-un miliard de ani de evoluţie; trupul i se ridică în aer, pluti deasupra vîrfurilor copacilor de-a lungul văii. Ateriză uşor pe un parapet din marmoră.

Pulpele îl dureau, protestînd la nevoia lui de a păşi. Omega le masă întru supunere, se aşeză şi se odihni un timp, apoi părăsi parapetul şi pluti spre bulevardul tăcut de dedesubt.

În mod ciudat, precum figura centrală a unei picturi alegorice, forma lui alunecă de-a lungul arterei prăfuite, nemarcate, cu picioarele legănîndu-se neobosit la o jumătate de metru deasupra suprafeţei.

Omega se îndreaptă către o uşă mată de metal din zidul opus.

Uşa se deschise. Omega pluti prin ea, apoi printr-un coridor ce ducea către laboratorul lui.

Picioarele îi simţiră sărutul rece al pietrei; păşi către un recipient acoperit cu sticlă şi se aplecă asupra lui cu ochi care străluceau de parcă ar fi descoperit o lume încă nouă.

„*Mana*", murmură el. Vocea îi era dulce, ca o adiere care tremură în stuful de pe marginea apei. „*Mana*". Deseori vorbea cu el însuşi. Acest obicei era singura concesie făcută singurătăţii. Apăsă un buton care declanşă apariţia unei lumini mate şi calde în interiorul recipientului.

„Nimic, spuneau ei, nu poate perturba omenirea pentru totdeauna", mai zise. „Nimic".

„Nimic din ceea ce poate face omul, din ceea ce produce, din ceea ce construieşte sau oferă, nu poate dura la fel de mult cît durează Natura. Văile se vor ridica, dealurile vor fi şesuri. Tot ceea ce a realizat umanitatea, tot ceea ce umanitatea poate părăsi, se va transforma în cenuşă, iar imperiul care a existat cîndva, iar curînd nu a mai fost, va fi oferit păsărilor cerului, animalelor de pe cîmpii, copacilor, arbuştilor, tîrîtoarelor".

Bătu uşor cu degtele pe recipient; observă, drept rezultat, mişcări dincolo de sticlă.

„Răbdare", îşi spuse. „Cel de-al o mielea eşec poate precede întîiul succes".

Nerăbdător, se îndreaptă spre un fotoliu complicat, aplecat pe spate într-un păienjeniş de instrumente. Deasupra lui era suspendat, prin nişte simple contragreutăţi, un mare capac de metal.

„Fotonii trebuie să fie", declară Omega stînd în faţa fotoliului. „O mie de experimente au demonstrat că fie razele cosmice, fie fotonii pot avea funcţia de transportori de *mana*. Şi susţin încă faptul că nu pot fi razele cosmice. Dacă ar fi fost *mana* dincolo de învelişul de ozon de pe Perdel, în Alpha Centauri"...

Aşezîndu-se în fotoliu, continuă să reflecteze.

„De aceea, prin simplă excludere, trebuie să fie fotonii. Şi pe planeta aceasta, numai noi, bipezii, sîntem susceptibili la intensitatea lor naturală, vieţuitoare mai puţin afectate. Dar dacă aş putea creşte intensitatea, transmiţînd o încărcătură anormală de-a lungul undei fotonice, reacţia pozitivă ar trebui să se moştenească. Ar putea, cred, să fie transmisă din generaţie în generaţie şi..."

Buzele i se închiseră, ridică un braţ şi trase în jos capacul pînă cînd acesta îi acoperi capul complet. Apăsă un contact de pe braţul fotoliului şi aparatura se trezi la viaţă.

Nu se auzii nici un sunet, nimic care să sugereze funcţionarea, în afara unei sărituri bruşte şi a unei oscilaţii constante a acelor de pe trei cadrane şi apariţia unei puternice raze de lumină rece.

Raza de lumină rece era un fin fascicul de o strălucire intensă care izvora din tub îndreptîndu-se spre recipient şi se întorcea în interior. Strălucirea din recipient fu învinsă de noua şi mai puternica iluminare.

Timp de cincisprezece minute ultimul om stătu inert sub învelişul de metal. Apoi degetele lui transpirate deschiseră contactul; mîna lui ridică acel capac, descoperind un chip marcat de oboseală.

Se îndreaptă către recipient şi privi prin geamul de deasupra.

„Comportamentul psihologic mecanic poate fi un sprijin - dar niciodată nu poate servi ca sistem", spuse el neînsemnaţilor subiecţi ai experimentului său.

O grămăjoară de lemne putrede era într-unul din colţurile recipientului. În centru, între două benzi viermuind de pedeştri, stătea o cutiuţă cu roţi microscopice. Lîngă ea era un arc liliputan cu un buchet de mici săgeţi.

Ridicînd capacul recipientului, Omega bagă mîna şi mişcă uşor cu degetele căruciorul. Cu delicateţe, lansă o săgeată din arcul miniatural, iar furnicile se împrăştiară în toate direcţiile. Cu răbdare, frecă două bucăţele de lemn pînă cînd se aprinseră şi le lăsă să ardă la o distanţă sigură de restul grămăjoarei.

„După fiecare încercare mă simt tot mai stupid. Cred că lumina transportă inteligenţa undeva".

Urmări agitaţia furnicilor în timp ce stătu şi meditä un timp. Apoi oftă, închise capacul şi pluti afară din încăpere.

Nesfîrşite zile şi nopţi într-o lume care se rostogolea într-un apăsător doliu al gloriei demult apuse. Omega stătea pe un parapet şi îşi întoarse faţa spre mîndrul inel care marca cerul nopţii de la un orizont la celălalt. Însemnări incredibil de vechi, înregistrări pierite de mult timp, descriseseră frumuseţea satelitului care dădea naştere inelului. Omega se gîndea dacă frumuseţea tăcută întrecuse gloria ruinelor.

Lumina prafului de pe Lună descoperea triumful de pe chipul celui din urmă om, strîngînd în mîini cutia cu furnici. Încruntat din pricina slăbiciunii mentale, în contrast cu zîmbetul de pe buzele lui, părăsi parapetul şi alunecă asemeni unei fantome deasupra cohortelor lacome de frunze care ameninţau periferiile Ultimei. Imaginea lui porni înainte, mult deasupra vîrfurilor copacilor care îşi înălţau rugător crengile spre inelul de sus.

Se opri într-un mic luminiş, scăldat în briza răcoroasă şi blîndă, simţind sub picioare perna înrourată a pămîntului. Puse cutia pe iarbă, îi desfăcu capacul, o răsturnă şi urmări plecarea furnicilor.

Pe chip i se putea citi satisfacţia în timp ce studia grupul de insecte care împingeau cu sîrg căruciorul. Trăgeau, împingeau şi învîrteau roţile încolo şi încoace şi în final îl rostogoliră pe cărările secrete ale junglei. Îl urmări cum dispare cu încărcătura lui de aşchii de lemn putred, cu arcul şi săgeţile puse deasupra. Îşi alungi forma şi ridică spre cer o faţă luminată.

„Cînd primul biped cu blană a traversat apa pe un buştean, aceea a fost *mana*", proclamă el. „Cînd a fost descoperit focul, cînd a fost făcut, cînd a fost folosit, aceea a fost *mana*. Ori de cîte ori oamenii au urcat o nouă treaptă pe scara vieţii, a fost *mana*." Cu o mişcare largă a braţului îmbrăţişă întregul cosmos „Chiar dacă ne-a fost dată de cineva pe care nu-l vom putea şti niciodată, eu le-o dau celor care niciodată nu vor cunoaşte oamenii. Le-o dau ca pe monumentul nostru nepieritor".

Nervii i se încordară pe măsură ce îşi exprima dorinţa extenuantă. Pluti în sus de tot mai repede, către inelul elegiac. Era menit spaţiului, acolo unde somnul etern era mult mai uşor şi netulburat. Nu existau regrete în sufletul lui şi nu rosti nici un cuvînt de bun-rămas. Aruncă o privire spre valurile oarbe care se năpusteau spre ţărmul fără nici o urmă. De-acolo ochii i se îndreptară spre luminişul pădurii şi zăriră prima strălucire a unui mic foc şi atunci se simţi satisfăcut.

Omega, cel din urmă om, dăruise furnicilor focul, roata şi arcul cu săgeţi. Dar, cel mai formidabil dintre toate, le dăruise ceea ce deopotrivă primul şi ultimul om numiseră *mana - inteligenţa*.

În româneşte de
VALENTIN CIOCŞAN

PUBLICITATE • PUBLICITATE • PUBLICITATE • PUBLICITATE • PUBLICITATE • PUBLIC

PUBLICITATE • PUBLICITATE • PUBLICITA

TALON DE COMANDĂ

EXPEDITOR:

Nume .....

Adresă .....

.....

Telefon ..... Profesie .....

GRUPUL EDITORIAL ALL

ALL

DESTINATAR:
Clubul cărţii ALL
Bd. Timişoara, nr. 58,
O.P. 12, C.P. 107

Dacă doriţi să comandaţi un titlu vă rugăm să scrieţi numărul de exemplare dorite în faţa acestuia.

Titlu	Autor	Preţ lei	Titlu	Autor	Preţ lei
Requiem	George Cuşnarencu	34900	Imperiul otoman. 1450-1700	Andrina Stiles	19900
Un regat imaginar	Ştefan Bănulescu	34900	Germania. Al treilea Reich	Geoff Layton	19900
Îngrijirea copilului şi a sugarului	Benjamin Spock	49900	Habsburgii şi Hohenzollernii	Walter Oppenheim	19900
Pace, război şi comerţ în Islam	Viorel Panaite	94900	Elisabeta I. Religia şi politica externă	John Warren	19900
Închisorile mele	Ioan Slavici	6900	Italia: liberalism şi fascism	Mark Robson	19900
Soros despre Soros	George Soros	24900	Jean Calvin şi reforma târzie	Keith Randell	5900
Poezia română modernă	Nicolae Manolescu	13900	Marea Britanie. 1919-1939	Alan Farmer	9900
Guvernarea Nicolae Rădescu	Dinu C. Giurescu	24900	Marea Britanie. 1939-1964	Alan Farmer	19900
Thais	Anatole France	13900	Napoleon, Franţa şi Europa	Adriana Stiles	19900
Horror Metaphysicus	Leszek Kolakowski	9900	Stalin şi Hruşciov. 1924-1964	Michael Lynch	19900
Provocatorul	Bujor Nedelcovici	16900			

Trimiteţi talonul de comandă, completat conform dorinţei dumneavoastră, pe adresa Grupului Editorial ALL, beneficiind de o reducere de 10% din preţul tuturor cărţilor cuprinse în acest talon.

FURT de rinichi

Părinții unei adolescente din Brazilia au reclamat plini de indignare faptul că fiicei lor de 15 ani, Lucimaria Feitos Santos, i s-a furat un rinichi în timpul internării sale la Spitalul Sao Paolo.

Adusă în 1988 la secția de chirurgie, fata a suferit o intervenție pentru piatră la rinichi. Se părea că operația a decurs perfect, dar nu cu mult timp în urmă Lucimaria a fost internată pentru un control de rutină.

Acum radiografiile au arătat clar lipsa unui rinichi, și nu a celui care ar fi suferit operația.

Doctorii neagă cu înverșunare că ar fi folosit rinichiul pentru un transplant, dar radiografiile de atunci arată clar că în momentul internării fata avea ambii rinichi, și aceștia absolut normali.

Cercetările poliției sînt în curs, bănuindu-se că prima operație a fost de fapt un truc.

(I. Stoica)

Pe scurtătură — Din prea mult zel

Dorința clientei sale de a o lua pe „drumul cel mai scurt" a fost interpretată de șoferul italian Vito Mordugno din Roma într-un mod cu totul original.

Pentru a-și mulțumi pasagera, el a virat scurt și a intrat... într-un magazin elegant de îmbrăcăminte pentru femei. Polițiștii au povestit că mașina a pătruns direct prin geamurile ușii principale, a trecut printr-un culoar larg, străjuit de șiruri de tejghele și a ieșit prin ușa din spate. De necrezut, dar în această situație - dramatică pentru unii, ciudată pentru alții și destul de amuzantă pentru noi, cei aflați la distanță - nimeni nu a fost serios rănit. Desigur că șoferul va suporta rigorile legii, dar fapta sa rămîne totuși privită ca o adevărată performanță. (I. Stoica)

URȘII BRUNI PREFERĂ... ORAȘUL

Sean Culliname, administratorul unui bloc din New Jersey, s-a dus așa, într-o doară, la spălătoria blocului auzind zgomot la ușă - credea că vreun locatar avea nevoie de ceva. A rămas însă încremenit cînd a văzut la fereastră o... ursoaică de peste 150 kg care inspecta foarte interesată interiorul.

Ben Eriksen și echipa sa de la Asociația pentru protecția vieții animalelor au venit imediat și o adevărată cursă a început cu ursoaica. Pînă la urmă ea s-a urcat într-un copac din parc, acolo unul din ei a reușit să o nimerească cu pușca cu tranchilizante, ursoaica a căzut în plasa întinsă sub copac și a fost transportată în pădurea aflată la vreo 60 km de oraș.

„Cred că era în căutarea unui loc unde să-și facă bîrlogul", a spus Eriksen, „dar s-a rătăcit și a ajuns în oraș". Urșii bruni nu par să fie foarte speriați de zonele extrem de populate - dovadă un alt superb exemplar care, de data aceasta, a putut fi observat „făcînd jogging" în West Orange! Cu el a fost mai simplu, pentru că, păstrînd evident o distanță apreciabilă, gardienii publici l-au „escortat" pînă ce l-au scos din oraș.

Și lucrurile nu se vor opri aici, după părerea specialiștilor, deoarece uneori „batalioane întregi" de urși bruni se îndreaptă din ce în ce mai des spre zonele rezidențiale. Pentru aceleași motive, în fond, ca și oamenii: ei caută hrană și un adăpost. *(M. Dorobanțu)*

Cîștig nesperat

21 MILIOANE DOLARI, DAR UNDE E LOZUL?

Paraskeve Kantges are 72 de ani și locuiește la Boston. De șapte ani, în fiecare săptămînă, joacă la loterie aceleași numere: 4 - 6 - 10 - 16 - 19 - 25. Pe 5 februarie ningea și ea nu se simțea bine. Așa că a telefonat la micuțul magazin din colțul străzii de la care cumpăra mereu biletele de loterie și vînzătorul i-a completat numerele în locul ei. A doua zi - surpriză dublă: după șapte ani, numerele ies cîștigătoare, și nu oricum, ci pentru lozul cel mare, în valoare de 21 de milioane de dolari. Dar vînzătorul declară că... nu și-a cumpărat nici un bilet. Disperată, Doamna Kantges se adresează tribunalului care consideră că evidențele în favoarea sa sînt convingătoare, că este foarte plauzibil ca vînzătorul să o fi escrocat și că nimic nu se poate face pînă cînd nu apare un bilet cu respectivele numere!

Evident că marile premii sînt făcute pentru a fi cîștigate, altfel nimeni nu ar juca la loto. Dar lucrurile nu sînt totdeuna atît de simple. Un constructor britanic, Ken Southwell, și-a părăsit slujba după ce a cîștigat la loto 1600000 de dolari. Avea 38 de ani și acum de-abia așteaptă să se întoarcă la lucru pentru că altfel simte că înnebunește, condamnat la inactivitate.

Ca să nu mai vorbim de Colin și Agnes Stewart, care au cumpărat un bilet de Crăciun. Au uitat imediat de el și nu și-au amintit decît cînd au recunoscut numerele pe care le jucaseră afișate pe un ecran uriaș: cîștigaseră 3750000 de dolari numai că... nu mai găseau biletul. Colin și-a amintit însă că Agnes își făcuse curat în poșetă și aruncase totul la gunoi. Așa că a căutat în toate pubelele, rugîndu-se să nu fi trecut gunoierii, pînă cînd, cu un strigăt de triumf, a extras lozul cîștigător pe care îl găsise îngropat în gunoi. Și să mai spui că banii nu au miros?!... *(M. Dorobanțu)*

O lume nebună

Ghid pentru... teroriști

Documentul secret, care dezvăluie schema organizării pazei primului ministru al Marii Britanii, Tony Blair, și a familiei acestuia contra teroriștilor a fost, practic, oferit publicității. Consiliul orășelului Sedgefield, din circumscripția electorală a lui Blair, a predat la arhiva nesecretă planul de prevenire a unui eventual atac al teroriștilor asupra casei lui Blair, și chiar de salvare a familiei premierului în cazul cînd un asemenea atac ar avea loc.

În schițe se indică locurile precise ale dispunerii camerelor de luat vederi, cu raze infraroșii, din grădină, ca și ale senzorilor mobili, meniți a descoperi pătrunderea unor infractori în casă. Serviciul de securitate intenționase să transforme acea casă cu etaj într-o adevărată fortăreață inexpugnabilă. Ea este împrejmuită cu un gard cu oglinzi, care oferă pazei posibilitatea observării tuturor căilor de acces spre casă. În locuința vecină sînt plasați polițiști înarmați. Toate aceste amănunte, și altele, sînt reprezentate în schemele predate la arhiva locală, unde a reușit să pătrundă un corespondent al ziarului „Sunday Times". Plătind o taxă de 11,75 lire sterline, reporterul a primit documentele respective pentru a le consulta și chiar pentru a le copia.

Cum a fost cu putință o încălcare atît de gravă a normelor de securitate, se întreabă ziarul. Potrivit unor norme în vigoare în Marea Britanie modificările sau transformările cît de cît importante aduse caselor private trebuie să aibă aprobarea municipalității. Totuși, în cazul dat, fiind vorba de casa premierului, transmiterea documentelor la consiliul orășenesc ar fi trebuit să fie interzisă de către ministerul de interne. Lucrul acesta însă nu s-a făcut. (L.C.)

Cînd te pui cu birocrația

SALVATORUL A FOST AMENDAT

Pe autostrada ce leagă Toronto de Ottawa (Canada) se circulă în mare viteză, este ora marii aglomerații. William Moreau și iubita lui, Eva Atkinson observă deodată cum limuzina din fața lor își pierde direcția și se izbește de un parapet de beton, luînd instantaneu foc. William frînează brusc și se repede la locul accidentului. Cu un curaj ce numai disperarea ți-l poate oferi, el își riscă viața și trage afară din mașina în flăcări pe unul din pasageri. Cînd să se întoarcă spre ceilalți trei, vehiculul explodează, transformîndu-se într-o minge de foc...

Chemată la fața locului, ambulanța se ocupă mai întîi de persoana salvată, Tracy Grenier, 19 ani, apoi medicul îl examinează și pe William Moreau. Constată că are arsuri puternice pe mîini și pe piept și-l sfătuiește să urce și el în furgoneta Urgenței. Salvatorul acceptă și peste cîteva minute primește primele îngrijiri, dar și o notă de plată în valoare de 45 de dolari canadieni! Conform regulamentului în vigoare, ambulanța sosise numai pentru Tracy Grenier, iar el a fost considerat un pasager... ocazional. Astfel, pe lîngă mulțumirile călduroase ale celei salvate, nota de asigurări a lui Tracy a fost încărcată cu tariful modic dar atît de bizar. „Am oprit să salvez o viață și am încasat o amendă. Așa ceva n-ar trebui să se întîmple", spunea cu uimire William Moreau (în fotografie alături de iubita lui). Hățișurile birocrației sînt dătătoare de bătăi de cap peste tot în lume, chiar și-n cele mai dramatice situații. *(P. Ioan)*

Săptămâna 22 - 28 iunie

TVR 1

LUNI 10.00 Ferestre deschise (r) 12.05 Universul cunoașterii 14.10 Serial (r): „Perla Neagră" 16.00 Emisiune în limba maghiară 17.25 Serial: „Sunset Beach" 18.15 Fotbal: Columbia - Tunisia 20.30 Jurnal 21.30 Fotbal: România - Anglia 24.00 Scena 0.55 Serial: „Canary Wharf" 1.20 Întîlnirea de la miezul nopții.

MARȚI 6.00 România, ora 6 fix! 9.00 TVR Cluj-Napoca 10.05 TVR Iași 11.00 TVR Timișoara 14.10 Serial (r): „Perla Neagră" 16.00 Emisiune în limba maghiară 16.30 Fotbal: Italia - Austria 18.55 Serial: „Sunset Beach" 20.00 Jurnal 21.00 Serial: „Efecte secundare" 21.50 Fotbal: Brazilia - Norvegia 0.35 Serial: „Canary Wharf".

MIERCURI 6.00 România, ora 6 fix! 9.00 TVR Cluj-Napoca 10.05 TVR Iași 11.00 TVR Timișoara 14.10 Serial (r): „Perla Neagră" 15.30 Pro Patria 16.30 Fotbal: Franța - Danemarca 18.55 Serial: „Sunset Beach" 20.00 Jurnal 21.00 Serial: „Efecte secundare" 21.50 Fotbal: Spania - Bulgaria 0.35 Serial: „Canary Wharf".

JOI 6.00 România, ora 6 fix! 9.00 TVR Cluj-Napoca 10.05 TVR Iași 11.00 TVR Timișoara 14.10 Serial: „Perla Neagră" 15.30 Bacalaureat '98 16.30 Fotbal: Olanda - Mexic 18.55 Serial: „Sunset Beach" 20.00 Jurnal 20.50 Serial: „Destine în vreme de război" 21.50 Fotbal: S.U.A. - Iugoslavia 0.40 Serial: „Canary Wharf".

VINERI 6.00 România, ora 6 fix! 9.00 TVR Cluj-Napoca 10.05 TVR Iași 11.00 TVR Timișoara 14.10 Serial: „Perla Neagră" 15.30 Emisiune în limba germană 16.30 Fotbal: Argentina - Croația 18.55 Serial: „Sunset Beach" 20.00 Jurnal 21.00 Serial: „D-na King, agent secret" 21.50 Fotbal: România - Tunisia 24.00 Fotbal: Columbia - Anglia.

SÎMBĂTĂ 7.00 Bună-dimineața, de la... Iași! 8.30 Lumină din lumină 10.20 Serial: „Viața ca în viață" 10.45 Film: „Teatru cu patimă" (Anglia, 1973) 13.00 A doua alfabetizare 14.50 Video-magazin 16.00 Disney 16.25 Serial: „Justiție militară" 17.15 Fotbal 19.25 Serial: „Hollyoaks" 20.00 Jurnal 20.30 Serial: „Cer întunecat" 21.45 Fotbal 24.00 Arena Cupei mondiale.

DUMINICĂ 7.00 Bună dimineața... de la Cluj-Napoca! 8.40 Bacalaureat '98: Lucrare scrisă la limba și literatura română 9.40 Arlechino 11.00 Viața satului 15.00 Bacalaureat '98 16.00 Disney 16.25 Serial SF: „Star Trek - Deep Space 9" 17.15 Fotbal 19.25 Serial: „Hollyoaks" 20.00 Jurnal 20.30 Serial: „D-na King, agent secret" 21.45 Fotbal 0.15 Pop show nocturn.

NICK NOLTE
PRO TV,
miercuri, ora 13.00

TVR 2

LUNI 10.00 Fotbal (r) 11.30 Pelerinaje (r) 14.00 Conviețuiri 15.35 Desene animate 16.00 Serial: „Veronica - Chipul iubirii" 16.50 Serial: „Perla Neagră" 18.00 Hei-Rup! Hei-Rap! 19.40 Sănătate, că-i mai bună decît toate! 20.10 Serial: „Ultimele știri" 21.00 Credo 22.00 Film: „Poveste de carnaval" (SUA, 1954) 24.00 S.O.S. Patrimoniul!

MARȚI 6.30 TVM * Telematinal 8.00 Desene animate 11.00 Comorile lumii (r) 14.00 Conviețuiri 15.35 Desene animate 16.00 Serial: „Veronica - Chipul iubirii" 16.50 Serial: „Perla Neagră" 18.00 Hei-Rup! Hei-Rap! 19.10 Fotbal: Chile - Camerun 21.00 Sensul tranziției 22.00 Teatrul Național prezintă: „Supeul" de Jean Claude Brisville 24.00 Fotbal: Scoția - Maroc.

MIERCURI 6.30 TVM * Telematinal 8.00 Desene animate 11.00 Documentar (r) 13.30 Ecclesiast '98 (r) 14.00 Emisiune în limba maghiară 15.35 Desene animate 16.00 Serial: „Veronica - Chipul iubirii" 16.50 Serial: „Perla Neagră" 18.00 Hei-Rup! Hei-Rap! 19.10 Fotbal: Africa de Sud - Arabia Saudită 21.00 Pentru dv., doamnă! 22.00 Film: „Celălalt Capone" (SUA, 1991). Cu: Eric Roberts 24.00 Fotbal: Nigeria - Paraguay.

JOI 6.30 TVM * Telematinal 8.00 Desene animate 11.30 Cultura în lume (r) 13.30 Alfa și Omega (r) 14.00 Emisiune în limba germană 15.35 Desene animate 16.00 Serial: „Veronica - Chipul iubirii" 17.00 Ceaiul de la ora 5 19.10 Fotbal: Belgia - Coreea de Sud 21.00 În fața dv. 22.00 Cinematograful de artă: „Demonii" (Franța, 1988) 0.05 Fotbal: Germania - Iran.

AVA GARDNER
ACASĂ,
sîmbătă, ora 22.30

VINERI 6.30 TVM * Telematinal 8.00 Desene animate 11.30 Pelerinaje (r) 14.30 TVR Cluj-Napoca 15.35 Desene animate 16.00 Serial: „Veronica - Chipul iubirii" 16.50 Serial: „Perla Neagră" 19.10 Fotbal: Japonia - Jamaica 21.00 Serial: „Perla Coroanei" (ultimul ep.) 21.50 Fotbal: Columbia - Anglia.

SÎMBĂTĂ 8.00 Desene animate 11.00 Documentar 11.30 TVR Cluj-Napoca 14.00 Serial: „Marguerite Volant" 15.35 Desene animate 16.00 Serial: „Veronica - Chipul iubirii" 16.50 Serial: „Perla Neagră" 17.40 Tradiții 19.30 Teatrul Național prezintă: „Harvey" de Mary Chase 21.30 Ateneu 23.30 Conviețuiri.

DUMINICĂ 8.00 Desene animate 11.00 Comorile lumii 11.30 TVR Iași 14.00 Serial: „Marguerite Volant" 15.35 Desene animate 16.00 Serial: „Veronica - Chipul iubirii" 16.50 Serial: „Perla Neagră" 18.00 Alo, tu alegi! 19.00 Serial: „În plină acțiune" 20.00 Ultimul tren 21.00 Film: „Kolja" (Cehia, 1996) 23.50 „Tosca" de Puccini.

PRO TV

LUNI 7.00 Ora 7, bună dimineața! 10.50 Film: „Totul pentru blues" (r) 13.00 Film: „Rîul negru" (US, 1986) 15.00 Serial: „Maria" 16.00 Serial: „Nano" 17.15 Serial: „Tînăr și neliniștit" 18.00 Serial: „Povești extraordinare" 18.35 Riști și cîștigi! 19.00 Roata norocului 19.30 Știrile PRO TV 20.15 Film: „Războiul familiei Rose" (SUA, 1989). Cu: Michael Douglas, Danny De Vito (regia) 22.35 Serial: „Seinfeld" 0.00 Procesul mondialelor 1.10 Film erotic.

MARȚI 7.00 Ora 7, bună dimineața! 10.30 Serial: „Insula misterioasă" 13.00 Film: „Acolo unde înfloresc crinii" (US, 1974) 15.00 Serial: „Maria" 16.00 Serial: „Nano" 17.15 Serial: „Tînăr și neliniștit" 18.00 Serial: „Povești extraordinare" 19.00 Roata norocului 19.30 Știrile PRO TV 20.15 Serial: „Chicago Hope" 21.15 Serial: „Avocații" (ultimul ep.) 22.15 Serial: „Seinfeld" 22.45 Serial: „Cracker" 0.00 Procesul mondialelor 1.10 Film erotic.

MIERCURI 7.00 Ora 7, bună dimineața! 11.00 Serial: „Insula misterioasă" 13.00 Film: „Soldații blestemați" (SUA, 1978). Cu: Nick Nolte 15.10 Serial: „Maria" 16.00 Serial: „Nano" 17.15 Serial: „Tînăr și neliniștit" 18.00 Serial: „Povești extraordinare" 19.00 Roata norocului 19.30 Știrile PRO TV 20.15 Film: „Comportamentul animalelor" (SUA, 1989) 22.15 Serial: „Seinfeld" 22.45 Serial: „Cracker" 0.00 Procesul mondialelor 1.10 Film erotic.

JOI 7.00 Ora 7, bună dimineața! 11.00 Serial: „Insula misterioasă" 13.00 Film: „Cursă spațială I" (SUA, 1983) 15.00 Serial: „Maria" 16.00 Serial: „Nano" 17.15 Serial: „Tînăr și neliniștit" 18.00 Serial: „Povești extraordinare" 19.00 Roata norocului 19.30 Știrile PRO TV 20.15 Serial: „Melrose Place" 21.15 Serial: „Nikita" 22.15 Serial: „Seinfeld" 22.45 Serial: „Cracker" 0.00 Procesul mondialelor 1.10 Film erotic.

VINERI 7.00 Ora 7, bună dimineața! 11.00 Serial: „Insula misterioasă" 11.30 Serial: „Beverly Hills" (r) 13.00 Film: „Cursă spațială II" (SUA, 1983) 15.00 Serial: „Maria" 16.00 Serial: „Nano" 17.35 Urmărire generală 18.00 Serial: „Povești extraordinare" 19.00 Roata norocului 19.30 Știrile PRO TV 20.15 Serial: „Ultima frontieră" (ep. 1) 21.15 Film: „Satelitul coruptiei" (SUA, 1981). Cu: Sean Connery 0.00 Procesul mondialelor 1.10 Serial: „Poltergeist" 1.55 Serial: „Aventuri în casa morții" 2.20 Serial: „VR5" 3.00 Baschet NBA.

SÎMBĂTĂ 7.00 Desene animate 9.00 Serial: „Superboy" 9.30 Film: „Visul american" (SUA, 1989) 12.00 Serial: „Heights" 13.00 Serial: „News Radio" (ultimul ep.) 13.30 Serial: „Vârul din străinătate" 14.00 Generația PRO 15.40 Șut și cîștigi! 16.10 Serial: „Hercule" 17.00 Serial: „Xena, prințesa războinică" 18.20 Serial: „Adevărul gol goluț" 18.50 Te uiți și cîștigi! 19.30 Știrile PRO TV 20.00 Serial: „Millennium" 21.00 Film: „Old Gringo" (SUA, 1989). Cu: Jane Fonda, Gregory Peck 23.15 Serial: „NYPD Blue - viață de polițist" 1.00 Film: „Marele cutremur din Los Angeles I" (SUA, 1990) 2.30 Film erotic.

DUMINICĂ 7.00 Desene animate 9.00 Film: „Mowgli" 11.00 Serial: „Doctor în Alaska" 12.00 Profeții despre trecut 13.05 Serial: „O căsnicie perfectă" 13.35 Serial: „Vârul din străinătate" 14.10 Film: „De dragul copilului meu" (SUA, 1993) 16.30 Lumea filmului 17.00 Serial: „Al șaptelea cer" 18.00 Serial: „Beverly Hills" 19.00 Prețul corect 19.30 Știrile PRO TV 20.00 Film: „Wall Street" (SUA, 1987). Cu: Michael Douglas, Charlie Sheen 22.20 Serial: „Cybill" 23.00 Serial: „Brigada 132" 1.00 Serial: „Perry Mason: Cazul gansterului".

acasa

LUNI 9.00 - 14.00 Reluări 16.00 Serial: „Omul mării" 17.00 Serial: „Marielena" 17.45 Serial: „Din toată inima" 19.30 Desene animate 20.00 Serial: „Dragoste și putere" 21.00 Serial: „Nimic personal" 22.00 Tenis 22.45 Film: „Hud, texanul" (SUA, 1963). Cu: Paul Newman 0.45 Serial: „Secrete de familie" 1.30 Tenis.

MARȚI 9.00 Serial: „Verdict: crimă!" 9.45 - 13.30 Reluări 16.00 Serial: „Omul mării" 17.00 Serial: „Marielena" 17.45 Serial: „Din toată inima" 19.30 Desene animate 20.00 Serial: „Dragoste și putere" 21.00 Serial: „Nimic personal" 22.00 Tenis 22.45 Film: „Ca un bumerang" (Franța/Italia, 1976). Cu: Alain Delon 0.30 Serial: „Secrete de familie" 1.15 Tenis.

MIERCURI 9.00 Serial: „Verdict: crimă!" 9.45 - 14.15 Reluări 16.00 Serial: „Omul mării" 17.00 Serial: „Marielena" 17.45 Serial: „Din toată inima" 19.30 Desene animate 20.00 Serial: „Dragoste și putere" 21.00 Serial: „Nimic personal" 22.00 Tenis 22.45 Film: „Nelson și Lady Hamilton" (Anglia, 1973) 0.45 Serial: „Secrete de familie" 1.30 Tenis.

JOI 9.00 Serial: „Verdict: crimă!" 9.45 - 13.30 Reluări 16.00 Serial: „Omul mării" 17.00 Serial: „Marielena" 17.45 Serial: „Din toată inima" 19.30 Desene animate 20.00 Serial: „Dragoste și putere" 21.00 Serial: „Nimic personal" 22.00 Tenis 22.45 Film: „Ferma din Arizona" (SUA, 1958). Cu: Gregory Peck 1.30 Tenis.

VINERI 9.00 Serial: „Verdict: crimă!" 9.45 - 13.20 Reluări 16.00 Serial: „Omul mării" 17.00 Serial: „Marielena" 17.45 Serial: „Din toată inima" 19.30 Desene animate 20.00 Serial: „Dragoste și putere" 21.00 Serial: „Nimic personal" 22.00 Tenis 22.45 Film: „Ion - blestemul iubirii" (partea a II-a) 0.30 Serial: „Secrete de familie" 1.15 Tenis.

SÎMBĂTĂ 9.00 Serial: „Verdict: crimă!" 9.45 - 14.15 Reluări 16.00 Serial: „Omul mării" 17.00 Serial: „Marielena" 17.45 Serial: „Din toată inima" 19.30 Desene animate 20.00 Salonul muzical „ACASĂ" 22.30 Film: „Spectacolul vieții" (SUA, 1951). Cu: Ava Gardner 1.30 Tenis.

DUMINICĂ 9.00 Sport la minut 9.45 Arte marțiale 10.30 Tenis Wimbledon 11.30 Baschet NBA 13.00 Hockey: NHL 16.00 Momente hazlii 16.45 FIFA magazin 17.45 Sport la minut 18.00 Film: „Piloții iadului" (SUA, 1967) 19.30 Desene animate 20.00 Serial: „Marile bătălii ale celui de-al II-lea război mondial" 21.00 Doc.: „Marile procese și crime" 21.45 Serial: „Arhiva neagră" 22.30 Film: „Danielle Steel: Album de familie" (SUA, 1994, prima parte) 0.00 Film: „Prețul celebrității" (US, 1976) 2.30 Tenis.

ANTENA 1

LUNI 7.00 Dimineața devreme 10.30 Serial: „Orășelul fantastic" 14.10 Serial: „Sfîntul" 15.40 Serial: „Întoarcerea Sfîntului" (ep.1) 16.35 Serial: „Văduva" 17.30 Telerebus 18.00 Serial: „Esmeralda" 19.00 Observator 19.30 Serial: „Dallas" 20.20 Serial: „Caracatița 9" 22.15 Serial: „Omul cu o mie de fețe" 22.00 Serial: „Hombres" 23.00 Serial: „Tropical Heat" 23.45 Microbiștii de la miezul nopții.

MARȚI 7.00 Dimineața devreme 10.30 Serial: „Orășelul fantastic" 14.10 Serial: „Sfîntul" 15.40 Serial: „Întoarcerea Sfîntului" 16.35 Serial: „Văduva" 17.30 Telerebus 18.00 Serial: „Esmeralda" 19.00 Observator 19.30 Serial: „Dallas" 20.20 Film: „Secția de poliție 87: Cadavrele" (SUA, 1996) 22.00 Serial: „Hombres" 23.00 Serial: „Tropical Heat" 23.45 Microbiștii de la miezul nopții.

MIERCURI 7.00 Dimineața devreme 10.30 Serial: „Orășelul fantastic" 14.10 Serial: „Sfîntul" 15.40 Serial: „Întoarcerea Sfîntului" 16.35 Serial: „Văduva" 17.30 Telerebus 18.00 Serial: „Esmeralda" 19.00 Observator 19.30 Serial: „Dallas" 20.20 Film: „Falsul inamic" (SUA, 1988). Cu: Angela Lansbury 22.00 Serial: „Hombres" 23.00 Serial: „Tropical Heat" 23.45 Microbiștii de la miezul nopții.

JOI 7.00 Dimineața devreme 10.30 Serial: „Orășelul fantastic" 14.10 Serial: „Sfîntul" 15.40 Serial: „Întoarcerea Sfîntului" 16.35 Serial: „Văduva" 17.30 Telerebus 18.00 Serial: „Esmeralda" 19.00 Observator 19.30 Serial: „Dallas" 20.20 Serial: „Twin Peaks" 21.15 Serial: „Cronici paranormale" 22.00 Serial: „Hombres" 23.00 Serial: „Tropical Heat" 23.45 Microbiștii de la miezul nopții.

VINERI 7.00 Dimineața devreme 10.35 Serial: „Orășelul fantastic" 14.10 Serial: „Sfîntul" 15.40 Serial: „Întoarcerea Sfîntului" 16.35 Serial: „Văduva" 17.30 Telerebus 18.00 Serial: „Esmeralda" 19.00 Observator 19.30 Serial: „Dallas" 20.20 Serial: „Navarro" 22.00 Serial: „Hombres" 23.00 Serial: „Tropical Heat" 23.45 Microbiștii de la miezul nopții 0.30 Film erotic: „Realitate iluzorie" (SUA, 1996).

MICHAEL KEATON
TELE 7 abc,
sîmbătă, ora 21.35

SÎMBĂTĂ 7.00 Știri 7.55 Film: „În jurul lumii" (SUA, 1943) 9.15 Desene animate 10.15 Serial: „Alertă pe plajă" 11.00 Între prieteni 12.00 Mileniul III 13.30 Zebra 16.30 Serial: „Uragan în paradis" 17.15 Serial: „Spitalul Universitar" 18.00 Serial: „Esmeralda" 19.00 Observator 20.00 Film: „Un detectiv la datorie" (SUA, 1988) 21.30 Serial: „A treia planetă de la Soare" 22.30 Schimbul de noapte.

DUMINICĂ 7.00 Știri 8.30 Spirit și credință 9.00 Serial: „Animal Show" 11.00 Fir întins 12.30 Doc.: „Descoperiri" 14.00 Duminica în familie 18.00 Serial: „Esmeralda" 19.00 Observator 19.30 Serial: „Sparks" 20.00 Film: „Un colț de Paradis" (Suedia) 21.45 Serial: „Prețul succesului" 22.30 Film: „Maria, iubita mea" (SUA, 1994) 0.00 Microbiștii de la miezul nopții.

prima

LUNI 7.00 Prima oră 10.00 - 13.15 Reluări 15.30 Desene animate 16.15 Serial: „Pretutindeni cu tine" 16.45 Serial: „Prietenul nostru Jake" 18.00 Serial: „Celebri și bogați" 19.00 Focus 19 19.45 Serial: „Meșterul casei" 20.15 Serial: „Misterele din New Orleans" 21.15 Serial: „Șantajul" 22.30 Starea de veghe.

MARȚI 7.00 Prima oră 10.00 - 13.15 Reluări 15.30 Desene animate 16.15 Serial: „Pretutindeni cu tine" 16.45 Serial: „Prietenul nostru Jake" 18.00 Serial: „Celebri și bogați" 19.00 Focus 19 19.45 Serial: „Meșterul casei" 21.15 Film: „Spioni pentru KGB" (SUA, 1990, prima parte) 23.30 Starea de veghe.

MIERCURI 7.00 Prima oră 10.00 - 13.15 Reluări 15.30 Desene animate 16.15 Serial: „Pretutindeni cu tine" 16.45 Serial: „Prietenul nostru Jake" 18.00 Serial: „Celebri și bogați" 19.00 Focus 19 19.45 Serial: Meșterul casei" 20.15 Serial: „Un alt început" 21.15 Film: „Copilul din vis" (SUA, 1994) 23.30 Starea de veghe.

JOI 7.00 Prima oră 10.00 - 13.15 Reluări 15.30 Desene animate 16.15 Serial: „Pretutindeni cu tine" 16.45 Serial: „Prietenul nostru Jake" 18.00 Serial: „Celebri și bogați" 19.00 Focus 19 19.45 Serial: „Meșterul casei" 20.15 Serial: „Contralovitura" 21.15 Film: „Cimitirul de mașini" (SUA, 1996) 23.30 Starea de veghe.

VINERI 7.00 Prima oră 10.00 - 13.15 Reluări 15.30 Desene animate 16.15 Serial: „Pretutindeni cu tine" 16.45 Serial: „Prietenul nostru Jake" 18.00 Serial: „Celebri și bogați" 19.00 Focus 19 19.45 Serial: „Meșterul casei" 20.15 Serial: „Atingerea îngerilor" 21.15 Film: „Domnișoara de onoare" (SUA, 1990) 23.30 Starea de veghe.

SÎMBĂTĂ 8.00 Serial: „Lumea lui Eric" 8.45 Serial: „Bailey Kipper" 9.10 Desene animate 10.30 Serial: „Formidabilii" 11.30 Serial: „Pămîntul: bătălia finală" 12.30 Eurofotbal 14.00 Serial: „În căutarea dreptății" 17.00 Zona M 18.00 Serial: „911: apel de urgență" 19.00 Focus 19 19.45 Film: „Moștenitorul" (SUA, 1995) 21.30 Serial: „Twisted Tales" 0.30 Film: „Dracula" (SUA, 1979).

DUMINICĂ 7.30 Serial: „Lumea lui Eric" 8.30 Serial: „Căutătorii de aur" 9.00 Desene animate 10.30 Serial: „1999" 11.30 Duminică la prînz 14.00 Serial: „Lumea lui Dave" 15.00 Serial: „Față în față la Hollywood" 16.00 Videofashion 19.00 Focus 19 19.45 Film: „O nuntă de pomină" (SUA, 1988) 21.30 Serial: „Călătorii în lumi paralele" 22.30 Serial: „Nimeni nu e perfect" 23.30 Starea de veghe 2.00 Film: „Au Pair" (Germania/Marea Britanie, 1994).

ANGELA LANSBURY
ANTENA 1,
miercuri, ora 20.20

TELE 7 abc

LUNI 7.00 Bună dimineața, România 10.15 Desene animate 15.20 Serial: „Star Trek" 16.15 Serial: „Falcon Crest" 17.10 Serial: „O singură viață" 18.30 Serial: „Murphy Brown" 20.00 Serial: „Străzile din San Francisco" 21.00 Telejurnal 21.35 Serial: „Lucy Show" 23.10 Serial: „Kung Fu".

MARȚI 7.00 Bună dimineața, România 10.15 Desene animate 15.20 Serial: „Star Trek" 16.15 Serial: „Falcon Crest" 17.10 Serial: „O singură viață" 18.30 Serial: „Murphy Brown" 19.00 Serial: „Miami Vice" 20.00 Serial: „Străzile din San Francisco" 21.00 Telejurnal 21.35 Serial: „Drumul spre Rai" 22.30 Linia întîi.

MIERCURI 7.00 Bună dimineața, România 10.15 Desene animate 15.20 Serial: „Star Trek" 16.15 Serial: „Falcon Crest" 17.10 Serial: „O singură viață" 18.30 Serial: „Murphy Brown" 19.00 Serial: „Miami Vice" 20.00 Serial: „Străzile din San Francisco" 21.00 Telejurnal 21.35 Serial: „Lucy Show" 22.05 Serial: „Secția de poliție" 23.05 Serial: „Kung Fu".

JOI 7.00 Bună dimineața, România 10.15 Desene animate 15.20 Serial: „Star Trek" 16.15 Serial: „Falcon Crest" 17.10 Serial: „O singură viață" 19.00 Serial: „Miami Vice" 20.00 Serial: „Medici la datorie" 21.00 Telejurnal 21.40 Film: „Puterea banilor" 23.10 Serial: „Kung Fu".

VINERI 7.00 Bună dimineața, România 10.15 Desene animate 15.20 Serial: „Star Trek" 16.15 Serial: „Falcon Crest" 17.10 Serial: „O singură viață" 18.30 Serial: „Murphy Brown" 20.00 Serial: „Medici la datorie" 21.00 Telejurnal 21.35 Serial: „Lucy Show" 22.00 Serial: „Secția de poliție" 23.25 Serial: „Dosarele Rockford".

SÎMBĂTĂ 8.50 Desene animate 9.15 Serial: „Un om de milioane" 13.00 Serial: „Hotel" 15.30 Cinema '98 18.35 Serial: „Lou Grant" 19.30 Serial: „Lumi paralele" 20.00 Serial: „Aventuri la Snowy River" 21.00 Telejurnal 21.35 Film: „Schimbul de noapte" (SUA, 1982). Cu: Michael Keaton 0.10 Serial: „Playboy".

DUMINICĂ 8.45 Desene animate 9.15 Serial: „Incredibilul Hulk" 13.05 Serial: „Hotel" 15.30 Film: „Băieți buni, băieți răi" (SUA, 1969). Cu: Robert Mitchum 18.35 Serial: „Lou Grant" 19.30 Serial: „Lumi paralele" 20.00 Serial: „Aventuri la Snowy River" 21.00 Telejurnal 21.40 Film: „Pericolul iubirii" (SUA, 1992) 23.10 Gala TELE 7.

„Magazin" nu răspunde de modificările efectuate ulterior de către posturile de televiziune

Welles în timpul transmisiunii radiofonice „Războiul lumilor", 1937.

Naşterea unui mit hollywoodian

În anul 2041 se vor împlini exact 100 de ani de la „naşterea" celui mai mare film din istoria cinematografiei, cum decretează critica serioasă, aceea care ştie despre ce vorbeşte şi care nu amestecă succesul imediat al box-office-ului cu valoarea care durează ceva mai mult decît o vară. În anul 1941, pe vremea cînd America nu plecase încă la război, un tînăr regizor de numai 25 de ani, Orson Welles (născut la 6 mai 1915, mort în 1985), realiza un film care astăzi împlineşte 57 de ani şi despre care nimeni la aceea dată nu credea că avea să fie o creaţie de neegalat despre care vor vorbi şi generaţiile viitoare: e vorba despre „Cetăţeanul Kane".

Un regizor debutant

Pare de-a dreptul incredibil, şi istoria nu avea să se mai repete de atunci, dar şansa realizării acestui film i-a revenit unui regizor debutant, fără nici o experienţă în domeniu, al cărui destin pur şi simplu a explodat imediat după realizarea acestui film. Am zis regizor debutant, fără nici o experienţă, fără nici un alt film la activ, dar nu am spus necunoscut. Numele Orson George Welles făcuse vîlvă cu numai trei ani înainte, cînd tînărul, cofondator al unei echipe de teatru, Mercury Theatre, este angajat la postul de radio CBS pentru a pune în scenă, în transmisiune directă, piese de teatru, pentru a realiza ceea ce noi numim astăzi emisiuni de „teatru la microfon". El este autorul, să zicem involuntar, în 1938, al celei mai mari psihoze radiofonice din istorie. La CBS se transmitea în direct, chiar de Halloween, dramatizarea „Invaziei lumilor", după H.G. Wells, o piesă în care nişte marţieni duşmănoşi invadează Pămîntul. La un moment dat, scenariu prevedea o transmisie în direct a acestei invazii. Orson Welles a regizat atît de veridic această scenă „de la faţa locului", încît ascultătorii americani care deschiseseră mai tîrziu radiourile au crezut pur şi simplu că America e invadată de marţieni. S-a creat o asemenea nebunie, încît cetăţenii americani îngroziţi de ceea ce auzeau la radio şi-au strîns lucrurile din casă, s-au îmbarcat cu toată familia în căruţe şi în maşini şi au ieşit la drumul mare, fugind care încotro. Degeaba s-au făcut nenumărate apeluri la radio, degeaba au încercat cei de la CBS să liniştească lumea. Americanii fugeau de frica marţienilor. De-abea într-un tîrziu lucrurile s-au calmat, dar Orson Welles devenise un nume. Avea 22 de ani. Imediat după vîlva produsă, un studio de la Hollywood, RKO Radio Pictures, se gîndeşte să profite de notorietatea cîştigată de Welles şi-l angajează pe el şi compania lui de teatru pentru a produce la Hollywood două filme, punîndu-i la dispoziţie un buget de 225.000 dolari. În contract se stipula că regizorul va avea totală libertate de creaţie şi un procentaj din vînzările filmelor. A fost cea mai generoasă ofertă pe care Hollywood-ul a făcut-o unui regizor debutant, netestat, vreodată.

Cum s-a ajuns la Kane?

Sigur, Orson Welles nu era doar un tînăr nebun care provocase o psihoză. Reputaţia lui de artist talentat şi nonconformist pleacă de la vîrsta de 18 ani, cînd Welles era deja un actor cunoscut al Teatrului experimental Gate. La 19 ani debutează pe Broadway în rolul Thybalt din „Romeo şi Julieta" de Shakespeare. Aici va colabora cu regizorul şi producătorul John Houseman, împreună lucrînd la cîteva proiecte, împreună fondînd compania de teatru Mercury. La numai 20 de ani pune în scenă un „Macbeth" în care toţi actorii erau negri, ducînd capacitatea de a înţelege a publicului puritan dincolo de orice limită stabilită. Primul succes al companiei Mercury avea să vină imediat, în 1937, cu ce?, ei bine, tot cu Shakespeare, de data asta cu Julius Cesar pe care Welles o rescrie plasînd intriga piesei într-o Italie contemporană şi fascistă! Un an mai tîrziu vine nebunia cu marţienii. Cum se poate observa, studioul hollywoodian RKO nu arunca banii în vînt, chiar pentru un necunoscut. Totuşi nimeni nu bănuia nebunia care avea să urmeze. Cu banii în buzunar, Orson Welles s-a văzut nevoit să se gîndească la un film. Dar la ce film? A făcut mai întîi cîteva planuri subţirele, unul dintre acestea era o dramatizare a unui roman de Joseph Conrad, Heart of Darkness (Inima Întunericului), care n-au stat în picioare. Dorea ceva tare. Astfel a ajuns Welles la Cetăţeanul Kane şi la cel mai răsunător debut regizoral din istoria Hollywood-ului. Iniţial filmul trebuia să se numească Americanul sau chiar Cetăţeanul John, USA, dar în cele din urmă s-a ajuns la Cetăţeanul Kane, un film despre creşterea şi descreşterea unui magnat de presă american, o biografie contemporană.

Drumul spre legendă

Pauline Kael spune despre Cetăţeanul Kane că este „cel mai important film din istoria sonoră a cinematografului", iar Roger Ebert spune „the greatest movie of all time". Neavînd spaţiu pentru sinopsisul acestui film, vom spune doar că în Cetăţeanul Kane este vorba despre viaţa unui magnat de presă a cărui aroganţă îl îndepărtează de toţi cei

apropiaţi lui care îl iubeau, ajungînd să moară singur şi părăsit de ultima soţie, undeva într-un castel uriaş construit în Florida. Rolul cetăţeanului Charles Foster Kane este interpretat de Orson Welles, care este şi regizor şi producător şi coautor al scenariului alături de Herman J. Mankiewicz. În 1941 filmul era gata. Dar problemele din acest moment aveau să apară. Tehnic vorbind, filmul dărîma toate regulile de pînă atunci ale cinematografului, punînd în loc altele, revoluţionare. Artistic, filmul era o capodoperă. Şi cu toate acestea, la vremea respectivă foarte puţini americani au reuşit să-l vadă. De ce? Pentru că filmul a fost pur şi simplu supus unei nemiloase şi oculte cenzuri. El a fost la un pas chiar să rămînă complet necunoscut publicului american. Mai mult, era cît pe ce să fie distrus (amănunte despre această conspiraţie, în numărul viitor). Şi asta numai datorită faptului că s-a lansat ideea printre distribuitori că acest film era un atac la adresa unui personaj influent al vremii, şi anume la adresa magnatului de presă William Randolph Hearst, un „tycoon" putred de bogat care ajunsese să trăiască singur într-un castel construit în San Simeon, California. Şi aşa s-a născut legenda.

Cît de sus bătea Welles?

Este limpede că Orson Welles nu şi-a dorit un film dulceag, este clar că a vrut să facă un film tare. Senzaţional este că a şi reuşit. Şi a reuşit la 25 de ani. Dar, ne întrebăm, a vrut chiar să facă portretul unui magnat al vremii sale? Mai mult ca sigur că e vorba nu despre unul, ci chiar despre mai multe modele ale Cetăţeanului Kane. Să vedem, în rezumat, care ar fi acestea.

HEARST. Cei mai mulţi comentatori au văzut în cetăţeanul Kane pe multimilionarul William R. Hearst. Viaţa acestui om era una plină de substanţă. Timp de 40 de ani a fost proprietarul celui mai mare imperiu de presă din Statele Unite ale Americii. Imperiul lui mediatic, care nu cunoştea practic limite, domina continentul, ambiţiile personale ale acestui lord al presei îl conduceau inevitabil spre politică. Într-adevăr, ca şi cetăţeanul Kane din filmul lui Welles, Hearst a dorit să devină preşedinte al SUA. Nevasta lui n-a murit într-un accident de maşină, cum se întîmplă în film cu nevasta lui Kane, dar a avut o amantă, actriţa complet netalentată Marion Davies pentru care a construit castelul gotic de la San Simeon, asemenea lui Kane care a construit castelul Xanadu în Florida pentru cea de-a doua sa soţie, o cîntăreaţă de operă complet nedotată. Pentru ea Kane a construit opera din Chicago, încercînd s-o impună, fără succes, în ochii publicului american. Hearst a băgat milioane de dolari în casa de filme Cosmopolitan pentru a finanţa o serie de filme în care Marion nu reuşea decît să convingă pe toată lumea cît este de netalentată. Legătura dintre Hearst şi Kane provine şi dintr-o declaraţie a lui Orson Welles din acea perioadă în care el spunea „ filmul nu este construit pe baza vieţii dlui Hearst sau a altcuiva. Pe de altă parte, însă, dacă dl. Hearst sau alţi baroni ai finanţelor n-ar fi trăit, Cetăţeanul Kane n-ar fi putut fi făcut". O declaraţie care a turnat gaz pe foc, motiv pentru care Ferdinand Lundberg, cel care scrisese o carte despre imperiul Hearst, l-a dat în judecată pe creatorul filmului.

ALŢI CANDIDAŢI POSIBILI. Printre alţi candidaţi la care Cetăţeanul Kane putea face referire se numără şi magnatul Basil Zaharoff, milionarul Ivar Kreuger, care făcuse avere prin speculareа acţiunilor la bursă, precum şi Jules Brulatour, şeful de la Kodak. Brulatour, de pildă, şi-a împins soţia spre o carieră de cîntăreaţă de operă, fără succes, aidoma lui Kane. O altă posibilă paradigmă este relaţia dintre ţarul presei din Chicago, Harold McCormick şi Ganna Walska, o cîntăreaţă destul de puţin talentată, de origine poloneză. McCormick a sponsorizat masiv Opera din Chicago, impunînd-o cu forţa pe Walska în rolul principal al operei Zaza, asta după ce o angajase pe Frances Alda, una dintre cele mai experimentate şi mai renumite profesoare de muzică a vremii, pentru a prelucra vocea îngrozitoare a acestei poloneze. Asta se întîmpla în 1920. Să nu fi uitat acest amănunt Orson Welles atunci cînd a scris scenariul? Cert este că şi Kane angajează un profesor celebru pentru a se ocupa de vocea urît mirositoare a soţiei lui. Zaza a fost un dezastru, la fel cum este şi opera în care cîntă nevasta lui Kane. Mai mult decît atît, Welles a fost fascinat, încă din copilăria lui petrecută în Midwest, de acest cuplu McCormick-Walska, ţinea chiar un jurnal în care nota amănuntele picante ale cuplului aşa cum erau ele reflectate de presa vremii.

Scenă din filmul „The third man" al lui C. Reed, 1949.

Asemănări peste timp

Este uimitor să afli că Cetăţeanul Kane a putut fi văzut de întreaga naţiune americană de-abia în 1991. Şi cel care a oferit americanilor acest cadou a fost Ted Turner, un baron mediatic al zilelor noastre, de data asta, patronul companiei CNN. Dar pînă să ajungem la Ted Turner să mai spunem că Orson Welles a avut şi cîteva filme care ar fi putut să-l inspire. Culmea este că deşi au existat înainte de Cetăţeanul Kane alte cîteva filme care vorbeau despre milionari ai zilei, nici unul dintre acestea n-au fost băgate în seamă. De ce? Pentru că erau prea proaste sau pentru că atacurile lor nu atinseseră persoanele cele mai influente din societatea americană? Se pare că un asemeneа film l-a atras pe Welles în mod deosebit. L-a studiat zi şi noapte şi e posibil să-l fi influenţat atunci cînd a scris scenariul. Acest film era I loved a Woman (Am iubit o femeie), regizat în 1933 de Alfred E. Green, cu Edward G. Robinson în rolul principal, povestea unui comerciant multimilionar care colecţionează obiecte de artă (asemenea lui Kane), susţine o cîntăreaţă de operă netalentată (asemenea lui Kane) şi profită de pe urma războiului americano-spaniol, vînzînd armatei americane carne alterată în valoare de 50 milioane dolari. Un alt film care trebuie să-l fi influenţat pe Welles a fost Power and the Glory (Puterea şi gloria) un film făcut de William K. Howard tot în 1933, povestea unui industriaş bogat interpretat de Spencer Tracy. Toate aceste filme, inclusiv Cetăţeanul Kane se învîrt cam în aceeaşi lume. Vorbesc despre bogătaşi, despre ambiţiile şi singurătăţile lor. Nu e de mirare de ce pînă şi Ted Turner, cel care a recondiţionat filmul şi l-a distribuit în toată America a descoperit similitudini între el şi Kane. De fapt, asemănările sînt între Kane, Hearst şi Turner. Toţi trei au origini umile, pornesc adică de jos pentru a ajunge sus, toţi trei pornesc de la a cumpăra ieftin o societate de presă, toţi trei au viziunea manipulării cititorilor prin ziare (în filmul lui Welles, la un moment dat, Kane spune „oamenii gîndesc doar ce le spun eu să gîndească") şi toţi trei ajung miliardari eşuînd în braţele unor artiste. Se spune că un „călcîi al lui Ahile" pentru Ted Turner a fost momentul în care s-a îndrăgostit de o inovaţie tehnică şi a început să coloreze artificial marile filme alb-negru ale Hollywood-ului. Mai mult, plăcîndu-i Cetăţeanul Kane atît de mult, s-a hotărît să coloreze şi splendida creaţia a lui Welles. Cu cîteva săptămîni înainte de a muri, Welles îi cere prietenului său Henry Jaglom: „ Promite-mi că nu-i laşi pe băieţii ăia cu creioane colorate ai lui Ted să-mi coloreze filmul".

Kane sînt eu!

Pînă la urmă cam asta trebuie să fi crezut Orson Welles despre personajul imaginat şi jucat de el. Într-o primă etapă a vieţii, Kane este descris şi interpretat ca un om de afaceri dinamic, agresiv în sensul bun al cuvîntului, plin de idei, mobil, răzbătător, nonconformist şi plin de succes. Nu este acesta portretul tînărului Orson Welles? Nu lucrase el în industria radiofonică şi manipulase ascultătorii într-un mod fără precedent? Nu era el chiar un magnat de presă, dar era o figură a vremii lui. Portretizînd abdicarea de la principiile frumoase ale tînărului Kane, abandonarea prietenilor şi implicarea excesivă în maşinăria de făcut bani, oare Welles nu se portretizase pe el? Şi moartea în singurătate a bătrînului Kane nu putea fi tocmai o proiecţie a ceea ce-l aştepta pe Welles?

Vom vedea în numărul viitor modul curios prin care o capodoperă ajunge o legendă a filmului.

Pagină realizată de AURORA POPESCU

HOROSCOP

22.06 - 28.06

BERBEC (21.03 - 20.04): Veţi parcurge o perioadă mai puţin fastă, din păcate. Se pare că două ghinioane se vor ţine scai de dv., întrucît curba psihicului are, marţi şi vineri, cote foarte scăzute. Pe de altă parte, nu vă vedeţi capul de treburi, sînteţi extrem de solicitat din toate direcţiile.

TAUR (21.04 - 21.05): Aşa cum arată planetele din constelaţia dv., nesiguranţa şi pesimismul par să fie etichetele săptămînii. Curba emoţională este oscilantă, dovedind că nu sînteţi sigur pe decizii şi că viitorul vă poate rezerva surprize neplăcute. Curba financiară se menţine la cote medii.

GEMENI (22.05 - 21.06): Cu Soarele şi Marte de partea dv., vă simţiţi motivat şi mobilizat la maximum pentru toate iniţiativele personale. În profesiune sau în afaceri totul merge ca pe roate, sînteţi acum dinamic şi plin de idei realiste. Curba financiară rămîne însă capricioasă şi vă dă bătăi de cap.

RAC (22.06 - 22.07): Cred că sensibilitatea dv. aparte vă va juca feste (miercuri, joi), întrucît sînteţi tentat să luaţi decizii cu inima şi nu cu mintea. Chiar dacă vă credeţi nedreptăţit de unele întorsături ale vieţii, înarmaţi-vă cu voinţă şi nu vă uitaţi prietenii dezinteresaţi, sfatul lor poate fi esenţial, cîteodată.

LEU (23.07 - 22.08): Cel mai remarcabil aspect al perioadei este ascensiunea curbei financiare, care se situează la un nivel înalt începînd cu marţi sau miercuri. Probabil veţi primi bani sau o veste excelentă despre ei. În plan socio-profesional se pot ivi divergenţe trecătoare, fără nici o urmare.

FECIOARA (23.08 - 21.09): Aveţi un optimism robust, molipsitor. Parcă toate astrele s-au înţeles să vă sprijine în toate cele, inclusiv în finanţe şi pe plan sentimental. Veţi primi bani, iar viaţa în cuplu decurge cît se poate de armonios. Încrederea în propriul destin vă determină să aveţi iniţiative deosebite, profitabile.

BALANŢA (22.09 - 22.10): Emblema săptămînii pare să fie norocul. Marţi şi miercuri se pot ivi şanse mari de afirmare profesională, sau de cîştig material (poate ambele). Luna şi Soarele vă sînt aliaţi de nădejde şi sub influenţa lor benefică dinamismul dv. specific va fi foarte productiv.

SCORPION (23.10 - 21.11): Mai puţin populată decît de obicei, ceea ce poate însemna că veţi avea puţine evenimente remarcabile pe agenda săptămînii. Se pare că simţiţi nevoia să vă retrageţi temporar în propria lume interioară, departe de vuietul oceanului vieţii. Vineri sau sîmbătă primiţi o veste bună despre bani.

SĂGETĂTOR (22.11 - 20.12): Marţi sau joi veţi avea parte de o imensă bucurie materială - după cum sînt configurate astrele în constelaţia dv. Va fi, poate, o „lovitură", poate chiar lovitura anului. Oricare va fi realitatea, cert este că în acest interval multe din aşteptările dv. se vor confirma.

CAPRICORN (21.12 - 19.01): Prezenţa lui Mercur pe harta dv. astrală sugerează o bună cotitură în afaceri, sau primirea unei sume interesante de bani. Ar trebui să vă implicaţi mai mult în activitatea curentă, să visaţi mai puţin cu ochii deschişi. Pe de altă parte, mici necazuri în familie se pot ivi la finele perioadei.

VĂRSĂTOR (20.01 - 18.02): Vîntul destinului suflă cu forţă în pînzele destinului dv., căci toate curbele astrale principale se află la cote înalte. Financiar vorbind, miercuri va fi o zi strașnică, iar din punct de vedere sentimental, întreaga perioadă va fi o lună de miere condesată în şapte zile.

PEŞTI (19.02 - 20.03): Daţi dovadă de nebănuită fantezie în rezolvarea unor probleme profesionale curente, iar energia dv. creatoare nu va rămîne fără urmări pozitive. Din punct de vedere material, parcurgeţi o perioadă destul de searbădă, în care chibzuinţa în cheltuieli este esenţială pentru a nu fi în criză.

Grădina

micul nostru Paradis

BONSAIUL

Tentaţia de a ne decora apartamentul cu unu sau mai mulţi bonsai - varianta miniaturală a unui arbore exotic care în mod normal atinge dimensiuni uriaşe - este cu atît mai mare, cu cît multe florării sau pieţe de flori oferă spre vînzare asemenea exemplare. Ori, se poate întîmpla să-l primim în dar de la o persoană îndrăgită şi, cu atît mai mult, să dorim să-i prelungim viaţa. Pentru aceasta trebuie să ştim în primul rînd că inamicul numărul unu al bonsaiului este deshidratarea. Din nefericire, soluţia nu este simpla udare abundentă, ca la alte plante iubitoare de apă, deoarece rădăcinile bonsaiului se asfixiază uşor, iar rezultatul e la fel de dezastruos. Atunci?

◆ Plasaţi micul arbore într-un loc extrem de luminos, însă fără soare direct.

◆ Aşezaţi vasul de pămînt în care e plantat bonsaiul şi care de obicei are forma unei tăviţe pe un platou ce conţine un pat de pietriş mărunt şi apă. Atenţie însă! Cantitatea de apă nu trebuie să depăşească nivelul pietrişului.

◆ Acoperiţi în fiecare seară planta cu un săculeţ de plastic uşor, pentru a-l proteja de deshidratare şi pentru a favoriza circuitul apei.

◆ Cu ajutorul unui pulverizator, stropiţi planta cu apă păstrată în sticlă pentru a ajunge la temperatura camerei.

◆ Aveţi grijă ca pămîntul să fie mereu jilav.

„Seminţe" de idei

CASCADĂ DE FLORI. Dacă aveţi un balcon foarte mic şi spaţiul nu vă permite să etalaţi plantele aşa cum aţi dori, nu renunţaţi totuşi la ideea de a amenaja o „grădină" minusculă măcar într-un colţ al lui sau pe suprafaţa unui perete liber. Pornind de la nivelul solului, înălţaţi o piramidă alcătuită din jardiniere de dimensiuni descrescătoare spre vîrf. Puteţi realiza o „cascadă" florală, formată fie prin repetarea în fiecare jardinieră a aceluiaşi soi de plantă, dar cu culori diferite (de ex. pansele, petunii, flori de piatră, muşcate etc.), fie printr-o combinaţie armonioasă de mai multe soiuri de plante. *(A. Popescu)*

ŞAH

PROBLEMA DE AZI:

Albul mută şi cîştigă

© ŞERBAN TEODORESCU

1. e6! (Pentru a obtura trecerea prin care regele negru s-ar putea „scurge" pe celălalt flanc) C:e6 2. Dh8 + Rf7 3. N:g6 +! R:g6 4. Dh7 mat

Utile

◆ ***Petele de fructe:*** **se înmoaie locul pătat într-o soluţie concentrată de sare de lămîie apoi se spală bine.**

◆ ***Petele de cerneală:*** **se umezeşte bine locul pătat cu lapte, apoi se clăteşte repede. Se repetă operaţia de cîte ori este nevoie.**

◆ ***Petele de vin roşu sau sînge:*** **se înmoaie locul pătat într-o soluţie concentrată de apă cu sare, apoi se spală bine.**

◆ ***Petele de grăsime:*** **(nu foarte vechi) se presară locul pătat cu talc, se pune o sugativă deasupra şi se calcă. Se repetă eventual operaţia.**

◆ ***Petele de ceară:*** **se acoperă locul pătat cu o hîrtie apoi se calcă cu fierul încins.**

◆ ***Petele de cafea:*** **dacă sînt proaspete, ies foarte uşor cu apă rece. Dacă sînt vechi, materialul pătat se pune la fiert.**

◆ ***Petele de pe rufele pîrlite*** **a căror ţesătură nu a fost afectată rămîn pete care se pot îndepărta astfel: se stropeşte pata cu zeamă de lămîie proaspătă, apoi se presară deasupra multă sare de bucătărie. Rufa trebuie ţinută apoi la soare cîteva ore.**

◆ ***Lama ruginită*** **a cuţitelor ca şi a obiectelor din metal se curăţă cu o bucată de ceapă. Obiectele ruginite se mai pot curăţa dacă le ţineţi timp de 2-3 ore într-un amestec din două părţi ulei de floarea soarelui şi o parte gaz, după care se şterg bine şi se freacă cu glaspapir.**

◆ ***Petele de pe mobila lustruită*** **se scot cu ceară topită amestecată cu ulei. Se aplică pe mobilă această soluţie şi după cîteva minute se îndepărtează cu o cîrpă moale.**

Dorina David vă răspunde pe teme JURIDICE

Asociaţiile de proprietari

Petre Ioniţă - Bistriţa, Elena Dumitru - Năsăud, Dan Vasile - Zalău: Asociaţiile de proprietari sînt constituite conform dispoziţiilor legii 114/1996 şi se înregistrează la Judecătoriile din raza cărora îşi au sediul. Potrivit Ordinului nr.139/N al ministrului Lucrărilor Publice şi Amenajării Teritoriului, publicat în Monitorul Oficial nr.338 bis, din 2 decembrie '97, în legătură cu aprobarea precizărilor privind constituirea, înregistrarea şi funcţionarea Asociaţiilor de proprietari, acestea dobîndesc personalitate juridică din momentul înregistrării. Modul concret de funcţionare a acestora este stabilit de către Adunarea Generală a Asociaţiei proprietarilor şi sînt prevăzute într-un statut. În anexa nr.3 a ordinului mai sus menţionat este publicat şi un model orientativ al statutului. Trebuie însă specificat că acest model de statut al Asociaţiei de proprietari nu este obligatoriu, iar prevederile sale în ceea ce priveşte funcţionarea efectivă a Asociaţiei trebuie adaptate pentru fiecare situaţie concretă în parte. De asemenea, tot în statut se poate prevedea, cu acordul tuturor membrilor asociaţi, ca preşedintele, administratorul sau alte persoane care desfăşoară o anumită activitate în cadrul acesteia să beneficieze de o indemnizaţie.

Cheltuieli pentru întreţinere

Mihai Georgescu - Iaşi, Ioana Anghelaghe - Suceava: Potrivit art.63 din Normele Metodologice pentru punerea în aplicare a prevederilor Legii locuinţei nr.114/1996, aprobate prin H.G. 446/1997 (publicată în Monitorul Oficial nr.203 la 21 aug. '97) cheltuielile aferente consumului de gaze pentru încălzire, în condiţiile în care nu există aparate de măsurare a acestuia pentru fiecare apartament în parte, se repartizează proporţional cu cota parte care-i revine fiecărui proprietar din proprietatea comună, aşa cum s-a înregistrat în actul de proprietate. În ceea ce priveşte consumul de gaze naturale pentru prepararea hranei şi a apei calde menajere, cheltuielile se repartizează pe fiecare proprietar, corespunzător numărului de persoane care locuiesc în clădire.

Pensie alimentară

Florica Moraru - Constanţa: Fostul soţ are obligaţia de a plăti pensie de întreţinere minorului rezultat în urma căsătoriei pînă la majoratul acestuia sau, în cazul în care continuă studiile, pînă la terminarea acestora, dar fără să depăşească vîrsta de 26 de ani. Cererea privind obligarea fostului soţ la plata pensiei de întreţinere se introduce la judecătoria din raza căreia îşi are domiciliul minorul. În cazul copilului dumneavoastră care a depăşit vîrsta majoratului, dar care, aşa cum aţi precizat, urmează o formă de învăţămînt superior, acesta poate beneficia în continuare de pensie de întreţinere, iar cererea de chemare în judecată o va depune personal; potrivit legislaţiei în vigoare, astfel de cereri sînt scutite de plata oricăror taxe de timbru.

Pensie de urmaş

Elena Dumitrescu - Ploieşti: Pentru a putea beneficia de o pensie de urmaş de pe urma soţului decedat, potrivit prevederilor legale în vigoare, trebuie să aveţi cel puţin 10 ani de căsătorie cu acesta. Întrucît din scrisoarea dvs. reiese că aţi fost căsătoriţi 8 ani, nu puteţi să beneficiaţi de pensie de urmaş.

După cum vedeţi, stimaţi cititori, am dat curs cererilor dv. exprimate în scrisori şi am inaugurat această rubrică de răspunsuri pe teme juridice. Pentru orice informaţii din acest domeniu, aşteptăm să ne scrieţi.

CĂRŢI

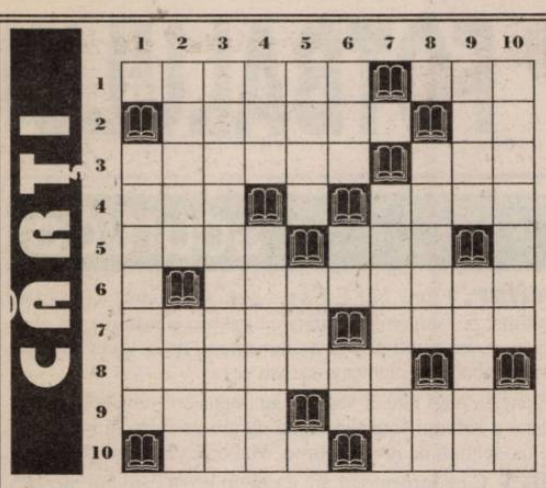

ORIZONTAL: 1) Operă literară (pl.) - Pentru copie conformă (ab.). 2) Filă de carte - Scrisă în alb! 3) Scriu... o carte! - Epoca eratelor! 4) Zeu tahitian - O frumoasă povestire. 5) Erou canadian de best-seller! - Fata din grădină! 6) Autor al unor vechi cărţi! 7) Fugă în tremolo! (pop.) - Subiecte din carte. 8) Articol caustic la adresa cărţilor. 9) „Agenzia Nazionale Stampa Associata" (abr.ital.) - Scuza... cărţilor. 10) Străvechi locuitor al Filipinelor - Consacrat dezlegător de enigme scrise (fig.).

VERTICAL: 1) A scoate o carte. 2) Creaţii literare - Capacitate... a unui roman! 3) Romane în premieră. 4) Scrise-n pagină! - Disciplină ca la... carte. 5) Personaj masculin din piesa „Ultima oră" de M. Sebastian - Puţin pîntecoşi! 6) Scrie o pagină de vis... - Timpul unui roman! - Începe să cetească! 7) Publicare de carte. 8) Genuri literare - Adnotat în susul paginii! 9) Semn de carte - A se zăpăci. 10) Trierea cărţilor - Scoase la raport!

DICŢIONAR: URU, AETA.

LAURIAN BUTURE
Adjud

Soluţia careului **„DEGUSTĂRI"**

TRATATA - IR - RATA - ORALE - APERITIV - S - GA - ICI - UNT - ECLER - STEA - REA - EVA - SU - E - CA - AGRAR - TOCANA - TA - POMANA - BUN - AMAR - TOPIT

PAR(anormale) de TOPAN

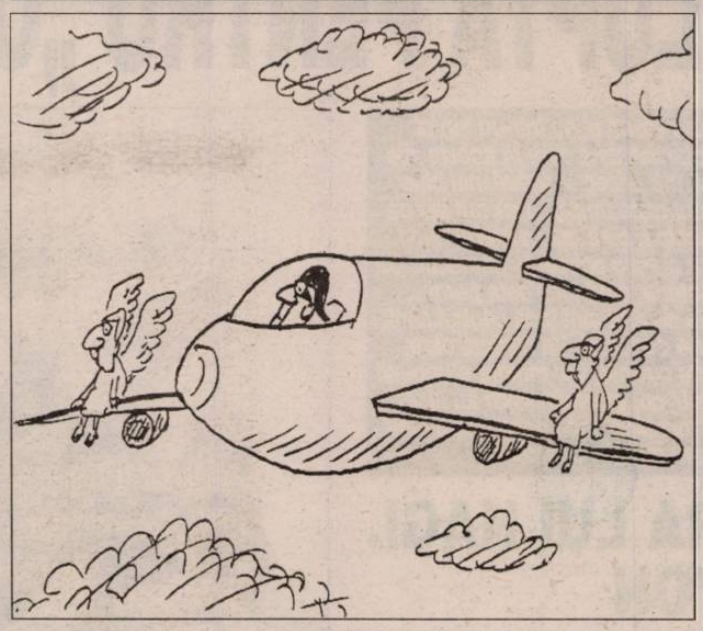

TEST PSI

Eşti puternic sau vulnerabil?

„Forţa Eu-lui" - astfel numesc psihologii capacitatea individuală de a face faţă stresului ambiant, a adversităţii şi frustrărilor pe care viaţa, mai mult sau mai puţin, ni le pune în cale. Ţine de echilibrul nostru psihic să le depăşim sau să clacăm. Tu cum eşti? Ai un „Eu" puternic sau, dimpotrivă, gracil şi vulnerabil?

Răspunde la următoarele întrebări alegînd, în funcţie de gradul preferinţelor, de la 1 la 5.

1 = niciodată; 2 = puţin; 3 = cîteodată; 4 = adesea; 5 = mereu.

În final, confruntă suma punctelor obţinute cu profilul personalităţii tale.

1) Înainte de a pleca într-o excursie ţi-e teamă de eventualele dificultăţi de călătorie? 1 2 3 4 5
2) Dai vina pe tine cînd lucrurile merg prost? 1 2 3 4 5
3) Eşti dependent de judecata celor din jurul tău? 1 2 3 4 5
4) Suferi de mari şi mici regrete? 1 2 3 4 5
5) Un automobilist te înjură în trafic. De nervi, s-ar putea să produci un accident? 1 2 3 4 5
6) Şeful îţi încredinţează o sarcină delicată. Eşti sigur că o să-l dezamageşti? 1 2 3 4 5
7) Lumea zice despre tine că eşti un pic cam „ipohondru"? 1 2 3 4 5
8) Cînd e să înfrunţi o situaţie complicată te dai înapoi? 1 2 3 4 5

Confruntă-ţi punctajul

De la 8 la 18 puncte: **Ai un psihic puternic şi bine motivat. Îţi controlezi bine emotivitatea. Ceilalţi au încredere în tine şi chiar tu te încrezi în forţa ta.**

De la 19 la 31 puncte: **Energia ta se topeşte uneori din pricina vulnerabilităţii şi nu reuşeşti de fiecare dată să fii sigur pe tine. Oricum, eşti în categoria medie...**

De la 32 la 40 puncte: **Ai o imagine despre tine care e debilă şi fragilă. Nu poţi depăşi stările de stres şi contrariate. Încearcă să te relaxezi şi să-ţi valorifici potenţialul.**

Verificaţi-vă cunoştinţele

1. Unde se află oraşul Belmopan?
2. Cine a inventat termosul?
3. Cine a pictat tabloul „Omul cu tichia albastră" aflat la Muzeul de Artă al României?
4. Cum se mai numesc în popor „garofiţele de cîmp"?
5. Cine era Fames în mitologia romană?
6. Care este numele adevărat al prozatorului realist american O'Henry (1862-1910)?
7. Cînd şi de cine a fost descoperit neutronul?
8. Cine a compus fantezia pentru orchestră „Francesca da Rimini"?
9. Cînd şi de cine a fost realizată „Fîntîna Zodiacului" de la intrarea în Parcul Carol din Bucureşti?
10. Cine sînt protagoniştii filmului „Lady Hamilton", regizat în 1941 de Alexander Korda?

Răspunsurile din numărul trecut

1) Oraşul Paramaribo este capitala Republicii Surinam din America de Sud. 2) În popor, pătlagina se mai numeşte „limba oii". 3) Prima aplicaţie a compasului i se atribuie lui Thales din Milet (c. 624 - 546 i.e.n.). 4) În mitologia greacă Hemere era personificarea zilei cu lumină difuză, terestră, fiica nopţii şi a întunericului. 5) Cheratina este o substanţă proteinică, insolubilă în apă, componentă a structurii părului, linii, unghiilor, penelor etc. 6) Teoriile reflexiei, refracţiei, polarizării şi dublei refracţii a luminii au fost elaborate de Franz Erns Neumann (1798-1895). 7) Muzica baletului „Prinţul cioplit în lemn" a fost compusă de Béla Bartok (1881-1945). 8) Primul volum de sonete al poetului Mihai Codreanu se numeşte „Statui". 9) Adevăratul nume al lui Bob Dylan este Robert Zimmermann. 10) Tabloul „Lupta lui Hercule cu centaurul Nessus", aflat în Muzeul de Artă al României, aparţine lui Luca Giordano (1632-1705). (IRINA STOICA)

Integramă de MARIAN MINCULESCU

„COMPENSAŢII"

OBSERVARE		PRIMII CREŞTINI		CONTRA		MARE ŞI TARE		DRUM NAŢIONAL		FAC PLANURI		
SUSŢINUT DE LA GUVERN		MOŞ		DIN CHEIA!		MUTĂ		VOCALE		BIJUTIERI...		
RAPORT DE VALOARE									DIN ŞURĂ!			
7 FRUMOASE									MĂSURĂ			
				RODICA				CEAS				
				FOARTE CLARĂ				ROMANŢĂ				
SUPRAFAŢĂ					SINGUR PE LUME							
A APĂREA					DIN POTIR!							
			SUFRAGIU				DONAŢIE					
			HAR				TRAGERE					
CORPURI									DIN RIGĂ!			
ARGEŞ									CIFRĂ			
		ADRIAN				PILON CENTRAL!				PRIVEŞTE		
		TRIAT				ONDULAT						
HANGARE					PEŞTI							PUNGĂ MARE
LUNARI					DIN TAINĂ!							
								TALGER				
TIPI DE BANI GATA									CUTĂ!			
UNELE DIN URMĂ												
								ROŞU LA FIERT				

Dezlegarea integramei **„CONTURURI"**

Orizontal: N - N - S - A - C - S - DIVERTISMENT - LATERALA - ARPIN - PARATE - A - TAPET - NARAT - CATARAT - HAR - ROS - GARA - AP - CIRESE - ARO - I - ZI - AMERICAN - DA - AMARI - AZI - RUTA - OTI - OO - LETARGIE - ITN

Scrisori primite

Vă mulţumim, atît Dv., cît şi soţiei Dv., stimate Domnule IGOR RUEMMELE (Cîmpina), pentru frumoasele cuvinte de apreciere pe care ni le-aţi adresat! Ne-a făcut o reală plăcere să transmitem impresiile Dv. colaboratorilor noştri pe care i-aţi menţionat în scrisoare! Cît priveşte nedumerirea pe care aţi încercat-o la citirea celor două ştiri care se băteau cap în cap, una apărută în revista noastră iar cealaltă într-o altă publicaţie, vă putem oferi următoarele informaţii: efectuarea reală a primei aselenizări a omului a fost ulterior contestată doar de o singură persoană, un oarecare profesor american, care a susţinut că misiunea „Apollo-11" a fost cea mai mare... cacealma tehnologică! Pe baza spuselor lui - nedovedite prin nimic! - s-au ţesut tot soiul de scenarii care de care mai aiurite. Cu vreo cincisprezece ani în urmă, a rulat şi pe ecranele din ţara noastră filmul american de ficţiune „Capricorn One" (Misiunea Capricorn Unu), în care, chipurile, se „dezvăluia" trucajul - în laboratoare de prelucrare a imaginii şi pe platoul de filmare - al primei coborîri a omului pe... Marte, subiectul peliculei fiind inspirat din acuzaţiile formulate la adresa N.A.S.A. cu prilejul aselenizării echipei conduse de Neil Armstrong. Fără îndoială, într-o ţară ca S.U.A., unde oricine, orice, oricînd şi oricum poate fi pus la îndoială, ca expresie a libertăţii de gîndire şi exprimare, nimeni nu a fost surprins de această ipoteză. Însă simplul fapt că eşantioanele de roci „presupuse a fi", potrivit profesorului respectiv, din solul lunar, aduse pe Pămînt de echipajele care au atins Luna, au fost studiate şi atestate ca fiind nepămîntene nu numai de laboratoarele americane, ci şi din multe alte ţări - savanţii care le-au analizat n-ar fi acceptat în ruptul capului să se compromită prin a deveni părtaşi la o mistificare de proporţii! -, poate demonta elucubraţiile unui om ahtiat de „celebritate"... Aşa încît e de înţeles - chiar dacă nu e de scuzat - articolul respectiv din revista citată care, în goana după „senzaţional" ieftin, a preluat lăutăreşte, fără o documentare ştiinţifică - secreţiile unei minţi bolnave. Cît priveşte celelalte lucruri semnalate, întru totul de acord cu Dv., atîta doar că, atunci cînd îţi trec prin faţa ochilor, zilnic, zeci de mii de semne tipografice, de altfel ca în redacţiile tuturor publicaţiilor din lume, ochiul omenesc mai şi oboseşte, oricîte studii superioare (deci nu doar „12 clase", cum credeţi!) ar avea cineva... Deci, cu toate că ştim bine că e de neiertat o greşeală de tipar, vă rugăm să ne înţelegeţi. Nu numai pe noi, ci pe toţi cei ce lucrăm în presă, întrucît meseria de ziarist - n-o spunem noi, ci studii ştiinţifice! - e una dintre cele mai stresante şi mai solicitante profesiuni existente azi în lume. În rest, s-auzim de bine şi aşteptăm să ne mai scrieţi!

Rubrică realizată de ADRIAN HOAJĂ

Abonamente la „Magazin" direct la redacţie!

PERIOADA	VALOAREA	PERIOADA	VALOAREA
❑ 1 LUNĂ	5500 LEI	❑ 4 LUNI	22000 LEI
❑ 2 LUNI	11000 LEI	❑ 5 LUNI	27500 LEI
❑ 3 LUNI	16500 LEI	❑ 6 LUNI	33000 LEI

(Marcaţi cu un X perioada dorită a abonamentului)

DATA DE ÎNCEPERE A ABONAMENTULUI: _____
NUME _____ PRENUME _____
VÎRSTA: _____ OCUPAŢIA: _____
ADRESA: str. _____, nr. _____, bl. _____
sc. _____, et. _____, ap. _____, sector _____, localitate _____
cod _____, judeţul _____.

Plata abonamentului se va face prin mandat poştal la adresa:
Ionescu Simion, P-ţa Presei Libere, nr. 1, sector 1, Bucureşti, cod 71341

Vă rugăm să decupaţi acest talon, să-l completaţi şi să-l expediaţi, la adresa mai sus menţionată, pentru primirea corectă a abonamentului dv.
În cazul în care nu specificaţi data de începere a abonamentului, acesta va fi expediat de la data încasării mandatului poştal.
DE REŢINUT! Toţi cititorii care se vor abona pentru trimestrele următoare, *direct la redacţie*, vor participa la tragerii la sorţi trimestriale, la care pot cîştiga valoroase premii în bani şi obiecte!
Pentru informaţii suplimentare vă rugăm să sunaţi la tel. 01/222.83.36

A PORNIT LUPTA PENTRU „OSCARUL" FOTBALULUI

Acum că Marele Joc a început mă transform şi eu într-un fan al balonului rotund şi ca orice om de pe planeta asta care în aceste zile se uită la televizor o să-mi închipui că mă pricep la fotbal mai bine decît Pele, o să-i înjur pe arbitri care sînt nişte tîmpiţi, o să mă iau de antrenori care nu fac cea mai bună echipă, o să mă calce pe nervi fotbalişti care trag peste poartă, o să am şi eu o opinie de neatacat. Că doar e Cupa Mondială! Este Marea isterie, cînd totul este permis. Oricum, francezii au arătat că în materie de artă sînt încă centrul lumii, dar rămîne de văzut dacă şi în materie de fotbal. Va cîştiga, oare, Brazilia cel de-al cincilea Trofeu? Cu alte cuvinte, vor triumfa europenii sau sud-americanii? Pînă una alta, la Lyon, tricolorii noştri au jucat prost cîştigînd trei puncte, oricum mult mai bine decît dacă jucau bine, ca de atîtea ori, şi rămîneam cu zero puncte.

UMBRA LUI HAGI. LA LYON

Se pare că, deşi Hagi declarase că-şi va pune bocancii în cui după această ediţie a mondialelor, acest lucru s-a întîmplat încă de la debutul Cupei mondiale, cel puţin aşa a arătat în partida României cu Columbia. O Columbie care venea în această partidă să înmormînteze amintirile campaniei dezastruoase din 1994, aşa cum îl îngropase pe nefericitul Escobar. Ei încă nu uitaseră şutul de 39,7 metri al lui Hagi care trimisese mingea în poartă. Urma o răzbunare? Hernan Dario Gomes spunea ceva deloc încurajator: „Am o echipă de oameni talentaţi, dar dacă ei nu vor să joace eu nu pot face nimic". Aşa a şi fost pe stadionul Gerland din Lyon. În schimb, generalul Iordănescu, cel care transformă orice respiraţie în secret de stat vorbea de „potenţialul echipei". Care potenţial nu a arătat nimic. Nici Moldovan n-a arătat nimic, decît un şir inadmisibil de ratări în situaţii mai mult decît clare, singurii care au jucat fără greşeală fiind „baciul" Gh. Popescu şi tînărul Filipescu. Ne îndreptam spre un mini-dezastru dacă n-ar fi fost prestaţia excelentă a lui Adrian Ilie, demn urmaş al lui Hagi, cum recunosc şi ziarişti străini, care a înscris singurul gol al partidei şi cel mai frumos al zilei, aducînd României primele trei puncte. Aşa spunea şi agenţia Reuters: „Un superb efort solo al lui Adrian Ilie care a cîştigat partida contra Columbiei". Victoria ne bucură, pentru că e victorie, dar mai mult ne bucură că în locul celui care a fost Hagi avem acum un viitor Hagi: interiorizatul, seriosul şi talentatul Adrian Ilie. Cît despre partida cu Anglia, să-i ascultăm mai bine pe tinerii care au ieşit la fiesta din Piaţa Universităţii: „Anglia, nu uita, va veni şi ziua ta!". Sperăm că aşa va fi.

32 de echipe vor să pună mîna pe această Statuetă de Aur!

bursa pariurilor

CINE VA CÎŞTIGA CUPA?

Dacă ar fi să ne luăm după cotele de la bursa pariurilor, Italia ar trebui să cîştige această ediţie a CM. Italia porneşte împiedicat, dar termină mereu bine, 6/1 este cota ei actuală la Bursă. Urmează în ordine Germania (7/1), Anglia (8/1), Argentina şi Olanda (9/1), Brazilia şi Franţa (11/1), Spania (14/1). Cele mai mici şanse de a cîştiga Titlul mondial le au debutantele Arabia Saudită, Iran, Coreea de Sud, Tunisia şi Japonia, toate cotate la Bursă cu 250/1. ROMANIA are o cotă de 40/1, împreună cu Croaţia, o cotă mai bună decît Bulgaria (50/1), dar mai slabă decît Iugoslavia (25/1) sau Nigeria şi Norvegia (28/1). Dacă ar fi să fac un pronostic, aş vedea FRANŢA ca viitoare campioană mondială. Dv. ce credeţi?

CONCURS

Pronosticaţi campioana mondială în Franţa.

Premiul: 1000000 lei

Aşteptăm plicul dv. pe adresa revistei Magazin cu menţiunea Concurs. Ultima dată a poştei: 26 iunie a.c.

scurt/doi

Scandal publicitar. Firma NIKE este atacată de grupuri anti-rasiste din Franţa din pricina ultimei ei campanii publicitare care, zic atacatorii, are tente naziste în grafică şi sloganuri, amintind de Franţa guvernului de la Vichy. Mie nu mi s-au părut aşa, în fine, probabil că cineva a mirosit ceva.

Sex interzis. Japonezii, mari fani ai Viagrei, au impus un embargou pe sex: nici o nevastă sau prietenă a vreunui fotbalist nipon nu are ce căuta în hotel. Cei tineri au găsit o soluţie: fac schimb de reviste porno. Mai bine ceva decît nimic.

Fotbal şi religie? Cică Iordănescu are cu el un preot care are menirea să aducă harul asupra naţionalei noastre. Metoda e simplă: are preotul, cică, un ulei special, sfinţit, cu care vrea să ungă poarta adversarilor noştri, astfel încît mingile şutate de tricolori să fie atrase de plasă. Interesantă chestia asta, numai că ceea ce nu ştie preotul, el ocupîndu-se mai mult cu divinitatea, este că porţile se schimbă la jumătatea partidei. Aşa că, doamne fereşte!

Bafana, bafana. Aşa sînt numiţi fotbaliştii sud-africani, ceea ce înseamnă „băieţi". Visul ministrului sporturilor din Africa de Sud, Steve Tshwete, este să-i vadă pe băieţii lui debutînd cu dreptul în Franţa. Culmea e că Steve Tshwete a făcut 15 ani de puşcărie pe Robben Island pentru că a susţinut Congresul Naţional African, partidul lui Nelson Mandela, atunci cînd acest partid era în afara legii. Lucrurile s-au schimbat între timp. Totuşi, domnul Tshwete nu poate uita că în perioada detenţiei era liderul ligii atleţilor din închisoare şi că a jucat chiar şi fotbal, ca înaintaş, în echipa deţinuţilor. Aşa se vindecă rănile istoriei: cu fotbal.

Dezvăluire. Franz Beckenbauer a declarat ziariştilor textual: „Ştim cum să batem Brazilia" Dar cum, pînă una alta, una e să ştii, alta e să poţi, kaizerul are şi pentru asta o explicaţie: „Nemţii se pot concentra la maximum. Presiunea psihică îi provoacă neamţului nu paralizie, ci o puternică dorinţă de performanţă". Şi noi care credeam că maeştrii concentrării psihice sînt aia, ninja...

Atacul din spate. Chestia cu atacul din spate îl făcea pe un oficial american să ia în rîs noua directivă a FIFA de a se sancţiona cu carton roşu direct atacurile din spate. Ce înseamnă din spate, se întreba el. 180 de grade, 160, 125? „Totul e în favoarea atacanţilor", a declarat apărătorul scoţian Colin Hendry. Adevărul este că o asemenea decizie poate schimba soarta unui meci sau chiar a întregului Turneu. Şi, în plus, aplicarea noii directive nu face decît să mai adauge un strop la ...arbitrariul arbitrilor. Şi aşa am văzut, pînă acum, că în unele partide nu se aplică, la japonezi s-a aplicat. Cum o fi mai bine?

Pase... paranormale. În Chile, o sută de persoane cu proprietăţi paranormale au ieşit în stradă, la Santiago, pentru a transmite spre Franţa energia lor pozitivă necesară echipei lui Zamorano and Co. Ceva, ceva a mers, asta numai pînă în momentul penalty-ului lui Roberto Baggio, care le-a năruit eforturile. Oricum, poate că paranormalul a funcţionat, de vreme ce chilienii au condus pînă în minutul 85. Dar asta e, împotriva arbitrilor nu poţi lupta cu paranormalul...

topul spectacolului

ANOST: după prima săptămînă, cea mai slabă partidă a fost Austria-Camerun. Mai candidează Olanda-Belgia, Paraguay-Bulgaria.

EXCELENT: cea mai spectaculoasă partidă a fost Spania- Nigeria. Mai concurează Italia-Chile şi Norvegia-Maroc.

STRĂLUCITOR: cea mai bună prestaţie este a lui Luis Hernandez, acest mexican blond care a răsturnat scorul în partida cu Coreea de Sud. Mai concurează Roberto Baggio, pentru un gol şi un spectaculos *assist* în partida cu Chile , precum şi chilianul Salas care era să bată singur reprezentativa Italiei.

PENIBIL: cel mai penibil fotbalist al primei săptămîni a fost apărătorul sud-african Issa care le-a permis francezilor să realizeze scorul săptămînii. El a înscris în propria poartă golul doi pentru Franţa, precum şi al treilea gol pe care pînă şi Vlădoiu l-ar fi salvat.

ECHIPA SĂPTĂMÎNII: aceasta este revelaţia acestui Turneu, echipa Nigeriei, care, deşi condusă cu 2-1 de Spania, a reuşit să întoarcă rezultatul în favoarea ei.

CEL MAI FRUMOS TRICOU: este al echipei Mexicului, singura echipă care are imprimat pe tricouri un desen. Desenul nu putea fi decît aztec.

NEDUMERIRE: trei echipe şi-au nedumerit spectatorii datorită echipamentului în care au evoluat. Astfel: „squadra azzurra" a jucat în alb, „portocala mecanică" a fost... albastră, iar „diavolii roşii" au fost... albi.

se încing spiritele

Luni seara toate echipele jucaseră cîte o partidă, ultima, Germania-SUA, demonstrîndu-ne că cel mai frumoş sport în America rămîne tot basketul. În partida inaugurală, Scoţia putea visa la un egal cu Brazilia, dacă tristul Boyd n-ar fi înscris în propria poartă golul victoriei. Tot printr-un autogol, a fost un record de cinci autogoluri în această primă săptămînă, au egalat şi norvegienii în partida cu Maroc, aceasta din urmă, o adevărată revelaţie. La capitolul revelaţii ale primei săptămîni mai trebuie să amintim şi pe Chile care era să-i sperie pe italieni, salvaţi de la dezastru de arbitru şi de buna execuţie a penalty-ului reuşită de Roberto Baggio. „M-am gîndit la penalty-ul ratat în 1994" a zis. Salas nu s-a gîndit că joacă la Lazio şi a înscris italienilor două goluri. Dar cea mai tare dintre revelaţii rămîne Nigeria, o echipă care a călcat pe cadavre şi a reuşit să răstoarne un 1-2 al spaniolilor în numai trei minute, cîştigînd partida cu 3-2. O frumoasă răsturnare de scor am văzut şi în partida Mexicului cu Coreea de Sud. Nemaifiind cei din 94, sud coreenii au pierdut cu 1-3 o partidă în care au condus cu 1-0. Sigur, temnicerul viselor lor s-a numit Hernandez, supranumit Canniggia mexican, care şi-a făcut spectacolul înscriind şi el două goluri, ca şi Salas. În rest, Croaţia s-a impus lejer în faţa Jamaicăi, Iugoslavia, greu în faţa unei ambiţioase Iran, Argentina fără strălucire de-abia a trecut de Japonia. Singură, gazda ce a mai bătut la scor. Noroc cu debutanta Africa de Sud care i-a permis scorul de forfait şi mai ales norocul francezilor s-a numit Issa, care probabil va fi trimis acasă după gafele de proporţii. A fost, deci, o primă rundă cu multe goluri, cu încrîncenare, cu ambiţie care uneori a fost deasupra calităţilor tehnice, dar şi cu suficiente autogoluri, cam prea multe pentru o singură săptămînă. Să vedem ce ne vor aduce partidele din runda a doua. Deja spiritele s-au încins...

Pagină realizată de rămasul nostru special acasă
GEORGE CUŞNARENCU

istoria oraşelor „mondialului" — BORDEAUX

Dacă ar fi existat presă de scandal în secolul al XII-lea şi atît de huliţii paparazzi, cu siguranţă că Eleanor de Aquitania ar fi fost un subiect la fel de îndrăgit ca şi Lady Diana. Posesoarea unor terenuri care acopereau tot sud-estul Franţei, Eleanor s-a căsătorit de tînără cu regele Franţei. După 15 ani de convieţuire, acesta divorţează. Fără să stea prea mult în lacrimi, fosta regină se căsătoreşte cu un puşti de 19 ani, pe nume Henry Plantagenet, nimeni altul decît viitorul rege al Angliei, care astfel intră în posesia nu numai a femeii, ci şi a averii ei. Prin această mişcare, jumătate din Franţa va deveni, pentru următorii 300 de ani, engleză, iar Bordeaux, cel mai britanic oraş al Franţei. Oraşul cu 214.000 de locuitori, azi, păstrează încă ceva englezesc: austeritatea străzilor liniştite şi umbroase şi un fel de stil decorativ în comportamentul bordelezilor. Şi în ciuda faptului că Bordeaux este unic prin britanicitatea sa, apropierea de Spania se vede mai ales vara, cînd vine căldura. Mii de umbrele se deschid prin pieţe, mesele şi scaunele restaurantelor sînt scoase pe trotuare, la umbră. Aerul locuitorilor e mediteranean, construcţiile, medievale. Biserica St. Pierre pare îngreunată de secolele care o apasă, ca şi Bazilica St. Michele din Place Canteloup. E drept că atunci cînd spui Bordeaux, spui nu numai splendide muzee de artă, dar şi vin. 135000 hectare de vii, se întind la marginea oraşului. Din producţia acestor vii se îmbuteliază anual 850 milioane de sticle de vin care ajung în toată lumea. La sfîrşitul lunii, pe cheiul rîului Garonne va avea loc un impresionant spectacol cu focuri de artificii, oferit cu ocazia Cupei Mondiale.

În numărul viitor

■ Mir, un laborator de testări pe orbită ■ Staţia spaţială se va prăbuşi în Ocean ■ Dezvăluirile unei vizionare ■ Cum îţi poţi diagnostica propria boală? ■ Între Cer şi Pămînt, mai multe lucruri inexplicabile ■ Locul unde se duc să moară anghilele ■ Dinozaurii şi deriva continentelor ■ Previziuni pentru mileniul III ■ De la Kheops la Valea Regilor ■ Rosebud, cel mai misterios cuvînt ■ Femina club ■ Întîmplări adevărate ■ Timp liber ■ CUPA MONDIALĂ, săptămîna a 2-a.

CIFRE

10 miliarde. Ăsta e preţul plătit de francezi pentru organizarea ultimei ediţii a Campionatelor mondiale de fotbal din acest mileniu.

DOI *sînt fotbaliştii care au participat la cinci ediţii ale C.M. Carbajal (portar, Mexic) şi acum îl egalează Lothar Matthaus (apărător, Germania).*

80.000 Record de spectatori înregistrat pe stadioanele franceze în prima săptămînă.

37 Atîtea goluri s-au marcat în prima manşă a grupelor. Nu e rău deloc.

Biblioteca Judeţeana

SERIE NOUĂ - 371 • ANUL XLI • 25 IUNIE 1998 • 16 PAGINI • 1500 LEI Nr. 26 (2121)

magazin

EMail: magazin@com.pcnet.ro

Adresă INTERNET – HTTP://WWW.MAGAZIN.RO

SĂPTĂMÎNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

„Lingușirea cîștigă prieteni iar adevărul stîrnește ură." (Terentius)

ŞTIREA SĂPTĂMÎNII

VIRUSUL HIV ARE UN „CĂLCÎI AL LUI AHILLE"!

Două echipe de cercetători, conduse de Joseph Sodrovski, de la Institutul Dana-Farber din Boston, şi Wayane Hendrickson, de la Universitatea Columbia din New York, au reuşit, în premieră mondială, să stabilească structura tridimensională a unei zone din învelişul virusului HIV. Descoperirea, care a făcut rapid înconjurul lumii, este privită cu mari speranţe de către oamenii de ştiinţă, întrucît deschide o „portiţă" pentru aflarea leacului ce va vindeca SIDA, temuta maladie a acestui sfîrşit de secol...

Grafică: arh. DANIEL MUNTEANU

Programele posturilor bucureştene de televiziune 12
TVR 1 • TVR 2 • PRO TV • ACASĂ • ANTENA 1 • PRIMA TV • TELE 7 abc

Fascinaţia ştiinţei 3
Întîlniri de gradul doi

Incursiune în paranormal 4
Cum îţi poţi diagnostica propria boală?

Starea de veghe 5
Euro, război şi pace în secolul XXI

Medicina la zi 7
Lumina naturală ...penicilina copiilor!

Homo Sapiens 8
Locul unde se duc să moară anghilele

Terra X Dosarele planetei 10
De la Kheops la Valea Regilor

Idoli 13
Rosebud, cel mai misterios cuvînt

Timp liber 14
• Grădina • Pe 4 roţi • Şah • Juridică • Horoscop

femina club

POZITIV PE RASTER

Bacalaureat cu premiere

GEORGE CUŞNARENCU

Nu pot să trec cu vederea bacalaureatul din acest an. Nu mai sunt, vai, la această tulburătoare vârstă, din păcate chiar şi copiii mei au trecut de aceşti frumoşi ani, astfel încât bacalaureatul, dacă aş vrea, doar să-l rememorez aş mai fi în stare. Cum era pe vremea mea? Dacă aş răspunde, ar însemna să recunosc că am murit. Dincolo de sentimentalisme şi patetisme, bacalaureatul din acest an, care a început luni, pune în faţa elevilor şi a profesorilor o nouă barieră: cea a spectacolului în premieră care se vrea bine regizat. Ce se întâmplă azi, mai mult ca niciodată? Sunt mai întâi măsurile excepţionale de securitate, de parcă ar fi vorba despre cine ştie ce secret de stat sau despre cine ştie ce transport oficial din trezoreria statului. Unii consideră aceste măsuri atât de exagerate şi aberante încât pot fi privite ca o jignire adusă corpului profesoral. Se poate interpreta şi aşa, dar nu e mai puţin adevărat că o bramburească totală nu înseamnă decât tot atâtea posibilităţi de fraudă, cum s-a mai văzut şi pe la case mai mari, dacă ne amintim bine. În acelaşi timp, însă, parcă prea seamănă a film prost. Subiecte elaborate de o comisie, subiecte trase la xerox şi vârâte cu atenţie în plicuri (după ce au fost memorate?), ulterior lipite şi ştampilate, tot de o comisie. Apoi transportul lor prin aer, pe pământ, pe mare, până la comisiile judeţene. Supravegherea continuă a acestui transport de către membrii comisiilor de bacalaureat, subiectele trebuind să ajungă la sediile liceelor nu mai devreme de preziua examenului. Aici ele trebuie păzite în fişete de oţel (închise şi sigilate) non-stop de către unul sau mai mulţi membri ai comisiei de bacalaureat. De ce toate acestea? Pentru a se înlătura posibilitatea ca aceste subiecte să fie aflate de cineva şi transmise mai departe. Conducerea MEN este convinsă că una dintre premiere ar fi că în acest an se asigură tuturor elevilor egalitate în şanse. Oare? O altă premieră este, fără îndoială, anunţarea subiectelor unice pe ţară. Aici spectacolul atinge cota maximă. Pentru probele scrise, ministrul EN, domnul Andrei Marga, va extrage începând cu 28 iunie, la ora 8.55, din urna subiectelor aprobate, numărul corespunzător subiectului din acea zi. Acest moment se va produce *live*, sub ochii iscoditori ai camerelor de luat vederi ale televiziunii naţionale. Comisiile din toată ţara vor desigila plicul cu numărul extras şi acesta va fi prezentat elevilor pregătiţi să intre în foc. Încă o premieră: după-amiaza fiecărei zile de examen va fi dedicată, tot la televiziunea naţională, profesorilor de specialitate care vor oferi elevilor rezolvarea corectă a subiectelor. Credeţi că nu vor mai exista scurgeri de informaţii? Sunt convins că vor mai exista, însă doar pentru elevii mai răsăriţi, ştiţi cum e lanţul slăbiciunilor. Dar mai importante sunt premierele. Încă o premieră ar fi că examenele orale vor putea fi publice, dar dacă profesorii vor constata că sunt stresante pentru elevi, ele nu vor mai fi publice. Oare cu ce aparat se va măsura nivelul de stres? În fine, voi încheia cu o ultimă premieră: anul acesta, aparent fără nici o coordonare, în timpul bacului vor suna sirenele anunţând un atac nuclear. Dar elevii nu trebuie să se sperie, e doar o simulare. Ca şi bacalaureatul?

Biblioteca Judeţeană MUREŞ TIRGU-MUREŞ

Tolba cu SCRISORI

✉ *Sandu Ghionea - Brașov:* Completează la *Maiden - „Killers"* (1981), *„The Number Of The Beast"* (1982), *„Powerslave"* (1984), *„Somewhere In Time"* (1986), *„No Prayer For The Dying"* (1990), toate scoase de *EMI*...

✉ *Marian Stoica - Urziceni:* Poșta ne-a jucat o festă amîndurora! Răspunsurile și întrebările au fost într-o veselie, dar în contratimp! Acum cînd, în sfîrșit, am ajuns la același numitor vreau să-ți spun că nu poți înregistra nimic la Radio România! O fază tare: cunosc cîțiva colaboratori ai celor trei canale radio naționale cărora li s-a interzis efectuarea oricăror înregistrări în incinta studiourilor! Nu este vorba, cum am fi tentați să credem, de cine știe ce înregistrări cu scop comercial ci de banalele și fireștile cópii ale emisiunilor pe care aceștia le realizează... P.S. Aștept vești despre FC-ul *Ice MC*. OK?

✉ *Mara Mihai* - 1) Datorită spațiului din ce în ce mai restrîns oferit muzicii este imposibilă publicarea simultană a celor două topuri! 2) Oricine scrie despre muzică are dreptul la o părere personală! Corect? Prin urmare, cele scrise despre *Madonna* (foto) nu ar fi trebuit să te supere atît de tare... 3) Corectează la discografie: în 1990 *Madonna* a avut două albume - *„I'm Breathless"* (albumul lui *„Hanky Panky"*) și *„The Immaculate Collection"*. 4) Nu-ți pot trimite materialele solicitate dar îți recomand să revii cu un anunț pentru corespondență și cu mesajul care te interesează...

✉ *Florina Simu - Tecuci:* 1) Cele trei careuri nu sînt publicate din cauza unor greșeli tehnice („Transporturi" are un cuvînt îngrilat de două ori - „Roți", „Soarele" are o „pată" - o semîînchidere în colțul din dreapta sus iar „Cinemateca" are două cuvinte tematice îngrilate incorect - *Montan* în loc de Montand și *Leegh* în loc de Leigh). Dacă „Montan" îl puteam redefini ar fi rămas oricum Leegh, din centrul careului, care ar fi distrus toată încrucișarea! Vă rog să le refaceți...

✉ *Liviu Ghenea - Giurgiu:* Voi ține cont de propunerile tale, în măsura posibilului. Din scrisoarea ta mi-am dat seama că nu ne citești constant: cîteva dintre albumele reclamate de tine au trecut deja pe la noi! De ce nu te abonezi? Aștept să-mi mai scrii...

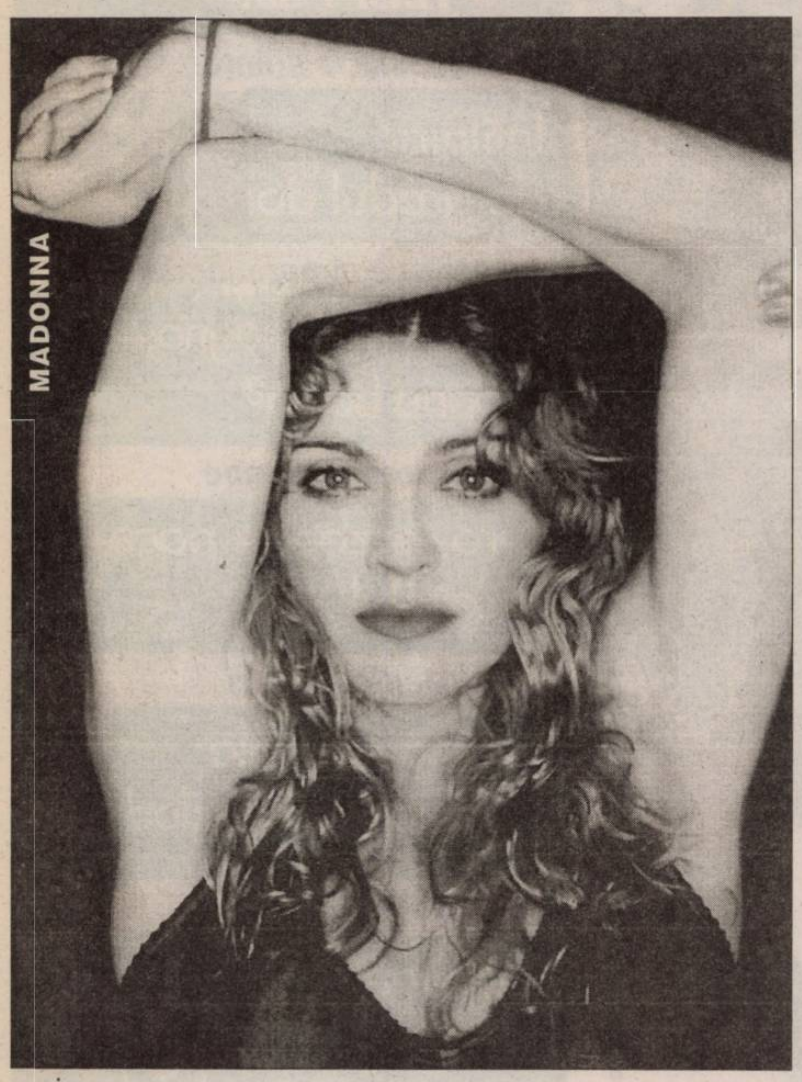

VIDEOMUSIC

Music For Montserrat.

Este vorba de o înregistrare de 90 de minute a concertului al cărui scop a fost strîngerea de fonduri pentru orașul Montserrat, devastat vara trecută de o erupție vulcanică. Show-ul a avut loc pe 15 septembrie 1997 în celebra *The Royal Albert Hall* pe scena căreia au urcat, în acea seară, clasici în viață ai muzicii britanice: *Eric Clapton, Paul McCartney, Elton John, Phil Collins, Sting, Mark Knopfler.* Oameni care au cîntat pentru semeni ai lor aflați în dificultate și care au făcut din *„Music For Montserrat"* mai mult decît o simplă manifestare artistică, fie ea și la superlativ. Așa cum, de fapt, a fost...

The Boys Are Back In Town - Thin Lizzy.

Caseta prezintă înregistrarea integrală a concertului susținut de celebra trupă irlandeză în octombrie 1978 la *Sydney Opera House* și-i prezintă pe *Phil Lynott* și pe *Gary Moore* într-o formă de zile mari! Un etalon de hard-rock la superlativ din care nu lipsesc marile succese semnate *Thin Lizzy* - *„Waiting For An Alibi"*, *„The Boys Are Back In Town"*, *„Jailbreak"* sau *„Bad Reputation"*...

Pagină realizată de **MARIAN MINCULESCU**

Radiografii sonore

Basca abundenței - Timpuri Noi. Trecut-au trei ani de cînd *Artanu* și ai săi nu au mai scos nimic nou (pe disc) și iată că finalul lunii mai adaugă un nou titlu discografiei *Timpurilor Noi - Basca abundenței!* Albumul conține 11 melodii, multe dintre ele fiindu-vă deja foarte cunoscute, melodii care continuă stilul de pînă acum al grupului - satira muzicală chiar dacă pe alocuri cvartetul depășește măsura și te face să te întrebi: *basca vine de la băscălie sau invers?* Satira este un lucru serios...

Bustin'& Dustin' - Blur. La mai puțin de un an de la apariția ultimului lor album cei de la *Blur* propun fanilor, din ce în ce mai mulți, un album de remixuri ale unora dintre melodiile lor de succes, mai vechi sau mai noi, precum și unele reluări din repertoriul altor staruri insulare. Rezultatul este acceptabil și am acordat acest calificativ din cauza valorii inegale a remixurilor...

Dum Dum Baby - Baby Fox. Nume necunoscut la noi: un trio londonez pop care a debutat excelent în 1996 cu albumul *„A Normal Family"*. Discul de față combină mai multe stiluri dar amestecul final nu depășește valoarea medie. Cu indulgență fie spus... Rămîne ca timpul să demonstreze, încă o dată, că totul nu a fost doar un foc de paie...

Return To The Last Chance Saloon - The Bluetones (foto). Cvartetul din Manchester trece cu brio testul celui de-al doilea album ajungînd cu acesta pînă pe locul 1 în Regatul Unit! *Mark Morriss* (vocal), *Adam Devlin* (chitară), *Scott Morriss* (bass) și *Eds Chesters* (tobe) fac, dacă nu v-ați dat deja seama după instrumentele folosite de ei, un rock tipic pentru anii '90, pe care nu se sfiesc să-l combine, așa, de bon ton, cu oarece pop! Se pare că au dat peste rețeta succesului iar tot ce le rămîne de făcut acum este să găsească drumul spre cucerirea Continentului. Dacă nu i-ați ascultat pînă acum, vă recomand s-o faceți, nu veți pierde timpul!

Top Singles

1. Under The Bridge - All Saints
2. All my Life - K - Ci & JoJo
3. La Primavera - Sash!
4. Truly Madly Deeply - Savage Garden
5. The Boy Is Mine - Brandy & Monica
6. Teardrop - Massive Attack
7. Gone Til November - Wyclef Jean
8. Stranded - Lutricia McNeal
9. Dance The Night Away - The Mavericks
10. My All - Mariah Carey

PROPUNERI: Allez Allez Allez - Ricky Martin, Gimme Love - Alexia

Pop-Rock, de la A la Z

DEAD OR ALIVE

Cunoscută trupă din Liverpool compusă din *Pete Burns* (5.8.1959, vocal, nume real *Peter Jozzepi Burns*, mare admirator al lui *Boy George*), *Martin Healey* (clape), *Sue James* (bass), *Joe Musker* (tobe), ultimii trei fiind înlocuiți ulterior cu *Timothy Lever* (clape), *Mike Percy* (bass) și *Steve McCoy* (tobe). Între 1977 și 1981 *Burns* a cîntat cu două trupe de pop - *Mystery Girls* și *Nightmares In Wax* pentru ca în 1981 să fondeze grupul *Dead Or Alive*, grup ce avea să fie considerat peste ani primul reprezentant oficial a ceea ce astăzi numim *indie!* Primul lor album apărea abia în 1984 - *„Sophisticated Boom Boom"* care conținea un amestec de avangardă de *high-energy-disco-sound* (v-am dat titulatura sub care apar în enciclopedii!) și *punk*, tot în acel an ei avînd și primul succes în topurile de singles cu un remake din repertoriul *KC & The Sunshine Band* - *„That's The Way I Like It"*. La începutul anului 1985 intrau sub „aripa" celebrului trio de producători - *Stock/Aitken/Waterman* care le oferea imediat o melodie ce avea să devină Number One în Regatul Unit și pe Continent - *„You Spin Round (Like A Record)"* în timp ce în State urca pînă pe locul 11 în Top 100 din *Billboard!* Pînă în 1989, an în care puneau instrumentele în cui și se apucau de produs alte viitoare staruri din disco-music. *Dead Or Alive* au mai editat 10 singles, 6 dintre ele prinzînd Topul 10 britanic. Ascultați albumul *„Man, Bad And Dangerous To Know"* (scos de *CBS*) pentru a vă convinge că *Dead Or Alive* sînt considerați pe drept pionierii actualului techno.

HAZELL DEAN

Interpretă britanică născută pe 27.10.1956, numele său real fiind *Hazell Dean Poole*. Debuta în 1984 cu single-ul *„Searchin"*, an în care era declarată cea mai bună solistă a categoriei *high-energy*. Un an mai tîrziu aceiași *Stock/Aitken/Waterman* îi puneau pe tavă un loc patru în Anglia - *„Whatever I Do (Wherever I Go)"* dar va trebui să mai treacă încă patru ani pentru ca *Hazell* să prindă din nou Topul 10, de data aceasta american, cu *„Who's Leaving Who"*. De ascultat albumul *„Always"*, scos de *EMI*. S-a stins treptat, anii '90 readucînd-o în anonimat...

Albumul Saptaminii — Prince - CRYSTALL BALL

Am ales, totuși, numele *Prince* chiar dacă Mister *Rogers Nelson* și-a trecut și de această dată pseudonimul, al cîtelea oare?, *Simbol* pe coperta acestui set! Am spus set? Corect, deoarece: *„Crystall Ball"* este o colecție de 4 CD-uri, primele trei conținînd o selecție din cele mai importante hituri scoase de celebrul interpret de culoare în ultimii 20 de ani iar cel de-al patrulea aduce în atenția publicului compoziții noi, înregistrate la finele anului trecut. Acest din urmă CD este subintitulat *„The Truth"* și prezintă, într-adevăr, un adevăr - acela că *Prince* a ieșit din conul de umbră în care s-a relaxat (?) în ultimii ani! Să înșir aici unele titluri care apar în *„Crystal Ball" mi* se pare a fi superfluu și ar ocupa inutil spațiul deoarece cunoscătorii le știu prea bine iar profanii nu au decît să achiziționeze cele patru CD-uri (al căror preț este de 84$ sau 46£). Oricum, prin valoarea sa istorico-muzicală și prin faptul că retrasează un capitol important din ceea ce numim astăzi funk-pop, *„Crystal Ball"* își merită de deplin locul în orice fonotecă! Un cadou pe care *Prince* și-l face, inspirat, în ajunul împlinirii vîrstei de 40 de ani, din care mai bine de jumătate au fost închinați muzicii! Thank you for the music, *Mister Symbol!*

Ne face o deosebită plăcere să consemnăm faptul că, săptămîna trecută, a avut loc un important eveniment cultural - decernarea premiilor Asociației Scriitorilor din București pe anul literar 1997. Între laureații prestigioaselor premii se numără și colegul nostru, prozatorul George Cușnarencu, căruia i s-a decernat Premiul pentru proză, pentru romanul său „Călătoria Luceafărului".

Săptămînalul „Magazin" este editat de CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" S.R.L.

magazin

Înmatriculată la Oficiul Registrului Comerțului București sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991.
Adresa: București sector 1, Piața Presei Libere nr.1, cod. 71341.

Cont: 40 10 10 85 00 (lei); 40 20 10 53 30 ($); 40 20 10 53 31 (DM)
Banca Comercială „Ion Țiriac" S.A.

COLEGIUL DE REDACȚIE:

ECATERINA BĂTRÂNEANU
Președinte al Consiliului de Administrație
Tel./Fax: 223 08 66;
GEORGE CUȘNARENCU
Redactor șef
Tel.: 222.51.11;
ADRIAN HOAJĂ
Secretar general de redacție
Tel.: 222.51.11;
DOREL DORIAN, ION ȚUGUI

REDACȚIA:
Telefon: 222.83.21
Aurora Popescu, Mihaela Dorobanțu, Dorin Măran, Marian Grigore; Dumitru Mateuță, Ionel Cojocaru, Vasilica Margărita; Melania Constantiniu, Maria Rădoi, Elena Ilie; Irina Stoica, Paul Ioan, Teodora Bujor-Panaitescu

ECHIPA DE SERVICIU:
Responsabil de număr:
Aurora Popescu
Secretar de redacție: Dumitru Mateuță
Corectură: Melania Constantiniu, Maria Rădoi

PUBLICITATE: Tel./Fax: 223.08.66
DIFUZARE: Tel./Fax: 222.83.36,
Nicușor Dincă (șef departament), Simion Ionescu, Titi Baboi
FINANCIAR-CONTABIL:
Margareta Drăghici (contabil-șef), Nicoleta Cochințiu, Aurel Frăcea Tel.: 222.83.21

Cititorii din străinătate se pot abona prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L. Fax: 223.08.66 sau RODIPET S.A. - P.O. BOX 3357, Fax: 222.64.07 Telex: 1 1995, Piața Presei Libere nr.1, sector 1, București, România

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:
„MAGAZIN"
Gabriela Nițu, Rodica Nițu

Tiparul: **CROMOMAN,** Piața Presei Libere nr.1, Telefon: 223.37.02

ÎNTÎLNIRI DE GRADUL DOI

MIR - un laborator de testări pe orbită!

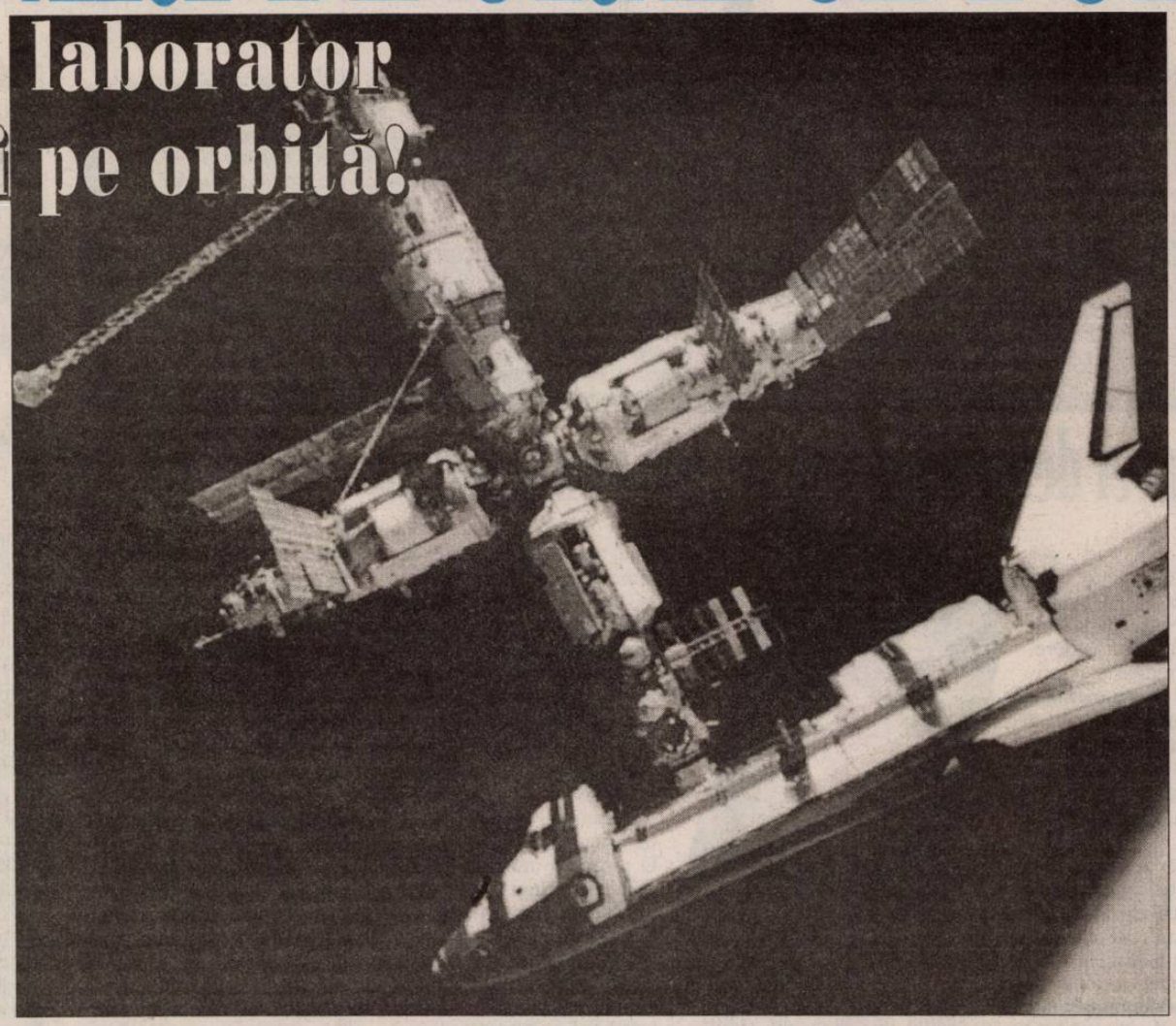

Prof. dr. FLORIN ZĂGĂNESCU

În ultima vreme, mass media furnizează doar scurte imagini televizate și știri sporadice despre acțiunile, uneori chiar spectaculoase și primejdioase, ale astronauților americani și ruși care, la bordul stației orbitale MIR (veche de... 12 ani!), învingînd vicisitudinile unor defecțiuni aproape continue, se străduiesc să parcurgă un program de testări preliminare tehnologiilor care vor pregăti lansarea și operarea primei Stații Spațiale Internaționale...

De fapt, totul a început între 3 și 11 februarie 1995 cînd, la aproape două decenii de la istoricul zbor comun ruso-american la bordul complexului SOIUZ-APOLLO - marcat de semnificativa îmbrățișare dintre generalul cosmonaut Alexei Leonov și astronautul american „Deke" Slayton, - naveta DISCOVERY avînd echipaj mixt americano-rus, a reușit un excelent „rendez-vous" cu stația MIR. Zborul „în formație" care a urmat, precum și numeroasele teste de intercomunicații dintre cele două aparate spațiale, au deschis drumul pentru următorul pas. Acesta a avut loc patru luni mai tîrziu, între 27 iunie și 7 iulie 1995 cînd, beneficiind de capacitățile dispozitivului de cuplare androgin realizat în comun de BOEING și NPO-ENERGHIA, naveta ATLANTIS a reușit să se cupleze cu stația MIR... *Scopul:* verificarea pe orbită a tuturor categoriilor de interfațări tehnico-științifice dintre tehnica spațială americană și cea rusească, în vederea pregătirilor cooperării acestora la construirea pe orbită a Stației Internaționale.

La început totul a mers „ca pe roate": folosind o tehnologie similară celei întrebuințate pentru utilizarea laboratorului neautonom SPACELAB, ATLANTIS a aprovizionat stația MIR și a recuperat „vechiul" echipaj, inclusiv astronautul Norman Thagard (primul american integrat într-un echipaj pe MIR!). În noiembrie 1995 operațiunea s-a repetat: din nou au fost efectuate verificări la echipamentele care vor dota noua Stație (inclusiv un modul perfecționat de cuplare), astronauții americani furnizînd... apă colegilor de pe stația MIR! Mai mult: noului modul de cuplare (docare) i-au fost fixate... aripile - respectiv două panouri cu baterii solare. Deja familiarizați cu tehnica docării cu MIR americanii au adus pe orbită, în ultima decadă a lunii martie 1996, modulul de cercetări SPACEHAB, destinat verificărilor tehnologiilor de lucru îndelungată pe orbită, iar membrii echipajelor au efectuat, în premieră, deplasări între cele două aparate spațiale prin activități extravehiculare, costumele lor fiind corespunzător dotate cu mijloace de deplasare. Pentru amplificarea datelor și fiabilizarea metodologiilor deja folosite, experimentele au fost repetate cu ocazia zborurilor navetelor americane din lunile martie 1996 și ianuarie 1997. Se părea că totul va decurge normal, iar programul zborurilor navetelor către stația MIR din 1997 se va axa pe asigurarea condițiilor optime de lucru și supraviețuire timp îndelungat la bordul unei stații orbitale, a unor echipaje mixte ruso-americane.

Totul avea să se schimbe la 25 iunie 1997 cînd, datorită unor manevrări greșite ale navei de transport automate PROGRESS, aceasta s-a ciocnit cu MIR!... Au fost multe avarii... au fost deteriorate sistemul de răcire, cel de etanșeizare și unele panouri solare ale modulului SPEKTR, scurgeri din sistemul de termoreglare a modulului principal, iar calculatorul central, care orienta spre Soare panourile solare, a suferit și el... Eforturile echipelor de la sol și ale echipajului (V. Țibiliev, Al. Lazutkin și Michael Foale) s-au îndreptat nemijlocit către repararea stației. După cum s-a putut constata din informațiile destul de „zgîrcite" care ne-au parvenit, echipajul a făcut eforturi supraomenești în acest sens, la un moment dat s-a pus problema ca Foale să preia comanda stației deoarece Țibiliev era complet epuizat... Au fost rebranșate cîteva panouri solare, s-a restabilit de cîteva ori regimul energetic al stației, mereu deficitar, a fost reprogramat computerul de bord, s-a stabilizat poziția stației pe orbită, a trebuit reparat generatorul de oxigen. Astronauții americani Michael Foale și cel care după 15 septembrie l-a schimbat la bordul stației - David Wolf, remarcîndu-se prin participare 100%... Mai mult, au fost remarcabile eforturile lui Foale de a obține oxigenul necesar echipajului de la plantele pe care el le-a cultivat și îngrijit permanent...

După ultima cuplare cu o navetă americană (Discovery), a stației MIR (4-8 iunie a.c.), cînd Discovery l-a avut ca invitat pe cosmonautul Valeri RIUMIN, au fost începute pregătirile pentru dezafectarea stației, care se va dezintegra străbătînd atmosfera și va sfîrși în ocean. MIR și-a făcut datoria timp de 12 ani, iar la repararea ei, în ultimele 1000 de zile, au participat și șapte astronauți americani. Costul: 100 milioane dolari, în comparație cu cele tot 100, dar de miliarde de dolari, cît va costa viitoarea Stație Spațială Internațională!

PARIUL CU TINE ÎNSUȚI

Vă considerați un om cu o cultură lăudabilă în domeniul științei? Dacă da, vă propunem să dezlegați în fiecare săptămînă cîte o „enigmă", apelînd la cît mai puține dintre detaliile pe care vi le oferim și pe care trebuie să le folosiți în ordinea dată.

Cine este savantul din domeniul fizicii care:

● A obținut Premiul Nobel în 1921 pentru Legea fotoelectrică și cercetările sale în domeniul fizicii electrice.

● La vremea respectivă lucra la Institutul Kaiser Wilhelm din Berlin.

● Persecuțiile naziste l-au obligat să părăsească Germania în 1933.

● A predat la Universitatea din Princeton (Statele Unite), unde a încercat să pună la punct o teorie unitară a legilor gravitației și electromagnetismului.

● După cel de-al doilea război mondial, și-a consacrat ultimii ani din viață condamnînd folosirea energiei nucleare în scopuri militare.

● Ideile sale au influențat în mod esențial știința contemporană; ecuația $E = mc^2$ îi aparține.

● A formulat teoria relativității.

(Răspunsul în pagina a 15-a)

În exclusivitate de la R.I.A „NOVOSTI"

Stația spațială se va prăbuși în ocean

Potrivit afirmațiilor lui Valeri RIUMIN, vicepreședinte al Corporației Racheto-Cosmice „Energhia" și unul din constructorii stației „Mir", multe din aparatele și utilajele de pe stație sînt cu mult depășite, iar industria deja nu mai produce piesele de schimb de bază. Prin aceasta se și explică multe din greutățile întîmpinate în exploatarea stației. Activitatea acesteia trebuie încheiată. „Mir" va fi scoasă de pe orbită imediat ce va începe să funcționeze stația internațională „Alfa".

Inițial fusese analizată varianta demontării și dezasamblării treptate a stației modul cu modul. Acum planul acesta a fost abandonat și s-a decis scoaterea stației „Mir" de pe orbită ca un tot unitar.

Lansarea modulului rusesc de serviciu pentru „Alfa" se va face în mod sigur pînă în aprilie 1999 iar darea în exploatare a stației în regim pilotat poate începe cel mai devreme în luna mai a aceluiași an. Rezultă deci că pe „Mir" vor mai apuca să lucreze încă trei expediții internaționale, după care vor începe operațiile de scoatere de pe orbită a stației.

Pentru început, orbita va fi coborîtă la 300 km și apoi la 200 km. După un timp, de pe Pămînt se va comanda frînarea. Punctul de cădere calculat este într-un raion din Pacific la 3150 km de Noua Zeelandă.

Desigur, retragerea stației „Mir" (o masă de 140 de tone) de pe orbită este o operație destul de complicată. Specialiștii însă speră că aceasta se va desfășura sub control, fără să producă surprize.

ASTRONOMIE

Ci Cam, o „fereastră" spre o gaură neagră

O pereche neobișnuită de corpuri cerești a atras atenția astronomilor profesioniști. Ea este compusă, din cîte se pare, dintr-o gaură neagră și o stea. Acest cuplu a început de curînd să emită raze X, lumină și unde radio. Cercetătorii cred că izbucnirile de raze X sînt produse de absorbirea de către gaura neagră a materiei stelare. „Observăm schimbări la acest cuplu de la o oră la alta, și dacă noi nu le observăm acum, vom pierde informația pentru totdeauna" - spune Robert Hgellming, un astronom de la Observatorul Radio-Astronomic Național (NRAO) din Socorro, New Mexico.

Un disc de acreție semnalează: „Atenție! Gaură neagră!"

Steaua normală este cunoscută sub denumirea, parcă desprinsă din „Istoria hieroglifică" a lui Dimitrie Cantemir, de Ci Camelopardalis, sau, pe scurt, Ci Cam, și a început să emită raze acum două luni. Ea era reperată de decenii, dar, dintr-o dată, a căpătat o luminozitate de 10 ori mai mare decît ar trebui să fie în mod normal. Companionul său (invizibil) este însă și mai interesant. El poate fi o gaură neagră sau o stea neutronică supradensă.

O gaură neagră este, în fapt, o stea care a colapsat într-un mic punct, devenind atît de densă, încît absoarbe orice se află lîngă ea, inclusiv lumina pe care o reține în uriașul său cîmp gravitațional ce curbează spațiul pînă la a se închide în el însuși. Totuși o gaură neagră poate fi observată, indirect, prin cercetarea materiei care este absorbită. Deși aceasta devine ea însăși invizibilă dintr-un anumit punct încolo, ea se dezvoltă mai întîi sub forma unui disc de acreție, ce se rotește în jurul găurii negre. Disc ce este vizibil, deci observabil.

Pentru a explica ce înseamnă un disc de acreție, putem folosi un exemplu mai apropiat de lucrurile pămîntești. Dacă în jurul unui vîrtej de apă s-ar presăra bile plutitoare de polistiren, atunci acestea s-ar îndrepta spre el, pe traiectorii la început lineare, pentru ca la marginea vîrtejului să capete o mișcare circulară, din ce în ce mai rapidă spre centru, unde dispar absorbite. Bilele de polistiren vor acoperi, astfel, o suprafață circulară, pe care o putem considera, prin asimilare, un disc de acreție.

Gigantice emițătoare de raze X

„Numai o mînă de stele sînt cunoscute ca fiind radiosurse și, de obicei, ele s-au dovedit a fi parte dintr-un sistem binar ce conține o stea neutronică sau o gaură neagră" - spune R. Mark Wagner, astronom cercetător care lucrează la Observatorul Lowell din Fragstaff, Arizona. Razele X izbucnesc adesea în acest timp. Dar asemenea apariții sînt destul de rare, astfel încît astronomii sînt încîntați să le observe. Proveniența acestor explozii de lumină și raze X este destul de neclară, dar cei mai mulți astronomi consideră că ele sînt create de materialul supraîncălzit de mișcările circulare din discul de acreație.

Wagner și colegii săi au analizat emisiunile de raze provenite de la stele și au găsit dovezi ale existenței heliului ionizat - o formă puternic electrizată a acestui gaz. Aceasta duce și la concluzia că undeva două stele au suferit un eveniment cataclismic. Motiv pentru care experții cred că Ci Cam nu este singură.

„Ceea ce este evident este că Ci Cam aparține unui sistem binar - spune Wagner. *Nu este doar o stea, ci sînt două obiecte, unul dintre ele fiind fie o stea neutronică, fie o gaură neagră. Încă nu știm care dintre cele două ipoteze este adevărată".*

Din păcate nu ne putem (încă!) deplasa la fața locului pentru a afla care este adevărul, deși Ci Cam se află chiar în interiorul Căii Lactee, galaxia noastră, la „numai"... 3000 de ani lumină...

ALEXANDRU DAN

Mesaje din a patra dimensiune

Continui să revin la experiențele vizionarei deocamdată anonimă, acele pasaje care au importanță pentru cunoașterea mecanismului și pentru proiecțiile despre viitor. „De ani de zile eu știu că sînt o contactată și mi s-au dat clarvedere, clarviziune și puterea energiei. Tot ce mi se spune, eu scriu fără să vreau, cineva îmi ia mîna și mi-o poartă pe coala de hîrtie. Acestei scrieri știu că i se mai spune și „automată", i se spune dicteu, dar lucrurile eu le simt altfel, pentru că forța care scrie cu mîna mea nu face decît să se folosească de mine!"

În numeroase cazuri asemănătoare, mărturisirile se aseamănă, ca și cum ar exista un procedeu universal care migrează de la un medium la altul pentru a transmite informații pămîntenilor. Vizionara își amintește unul din momentele importante ale contactării ei; după acest moment, comunicările au sporit în acuratețe și chiar în idei. „Eram liniștită, nimic nu se întîmpla în starea mea de spirit și deodată am văzut deasupra capului meu un fel de nor rotund, cu o rază ușor de evaluat, avea aproximativ doi metri. Vedeam cerul transparent și senin și nu știam cum era cu putință să fi coborît un nor atît de ciudat aproape de mine. Acest fenomen m-a ținut încordată aproape o oră. Era în august 1996. Pe măsură ce priveam norul de lumină, ușoara teamă anterioară dispărea. Nu simțeam panică, și nici măcar adierea vîntului nu o mai simțeam, dar eram oarecum conștientă că niște puteri energetice mă acopereau parcă, mă îmbrăcau ca-ntr-un veșmînt."

Dezvăluirile vizionarei despre forțele care o contactează

ION ȚUGUI

Modificarea psihicului

Este un caz rar cînd capacitățile vizionare apar, se întăresc și se diversifică în urma unei întîlniri precum cea descrisă mai sus. Iar norul (dacă va fi fost cu adevărat nor!) ulterior a revenit sub altă formă. Iată cum descrie vizionara acest moment: „Deplasîndu-mă mereu seara sau noaptea de la serviciu spre gară, circa 5 kilometri pe cîmp deschis, mă pomeneam că apare venind aproape de mine o stea, ceva globular, care mă însoțea pe tot drumul. Nu știu cum, dar nici în această situație eu nu simțeam teama; mi se lua parcă simțul primejdiei și mi se modifica psihicul, nu știam ce-ar putea să însemne să-ți fie frică. Eram apoi conștientă că această stare mi se impunea, era din exterior, eu o primeam doar. Dar cel mai straniu lucru ce mi s-a întîmplat a avut loc pe vreme rea. În momentele cînd trebuia să străbat cei 5 kilometri pe vreme rea, pe întuneric, pe frig sau zloată, cînd practic nu se vedea la cîțiva metri în față, eu căpătam instantaneu o altă vedere, mult mai puternică, pentru că în astfel de momente eu vedeam totul în depărtare, recunoșteam oamenii care călătoreau ca și mine prin întuneric și ei nu m-ar fi recunoscut nici de la doi metri".

Această dotare spontană cu un flux aparent de infraroșii face din vizionara româncă un caz cu totul aparte. Din literatura clarviziunilor și mediumnității nu reținem o experiență asemănătoare. Faptul este senzațional, fără îndoială, deoarece el este concret, verificabil și nu speculativ, aparent. A vedea printr-un întuneric dens la distanțe mari, asta dintr-o dată, fără să fi sesizat anterior vreo modificare oculară sau a cîmpului optic, este într-adevăr un mister. Fenomenul este legat direct de apariția acelei sfere...

Pămîntul vorbește

Se pare că femeia care a căpătat, fără să și le fi închipuit măcar vreodată, o seamă de capacități vizionare, a traversat la început un răstimp de pregătire, mai bine spus, de preparare a subconștientului ei pentru a deveni un bun receptor. Incredibil și șocant este un alt moment, cînd a început să audă voci care urcau din pămînt. Liniștea din jur, pe același drum nocturn îi favoriza ascultarea. Erau voci de oameni, ca și cum de-a lungul a sute de ani s-ar fi adunat, neputîndu-se dispersa, formînd un fond vocal pe care clarvăzătoarea singură îl putea auzi. În alte împrejurări, auzea muzică, deși pe o rază de 5 kilometri nu exista nici o sursă, nici o casă din care să fi străbătut acordurile pînă în cîmp.

În legătură cu vocile auzite într-un loc pustiu, vizionara nu a rămas cu un conținut deslușit. I s-au acutizat însă capacitățile mentale de percepere a unor sensuri privind condiția umană, credința, lumea. O receptare mentală legată de un conținut a fost reținută întocmai și transcrisă la scurt timp:

„Oamenilor le trebuie multă ascultare de Domnul Dumnezeu pentru a ști cînd harul coboară asupra lor și cînd au putere să ordoneze forțele energetice ale corpului lor. Aparențele în care cred oamenii sînt dereglări energetice".

Un mesaj interesant, care ne schimbă dintr-o dată imaginea despre noi înșine, deplasîndu-ne spre acele forțe nevăzute, care țin de structurile energetice ale ființei umane. Clarvăzătoarea capătă conștiința faptului că i-au fost racordate energiile la un circuit pe care ea îl numește *ceresc*. I se transmite, de asemenea prin codul mental și nu printr-o expresie lingvistică, imperativul de-a trăi o viață curată. O viață curată în sensul energiilor, și nu al prejudecăților pămîntești. Ea mărturisește: „Cumpătarea în toate cele ce leagă ființa voastră de Pămînt, căci Duhul este acela care vibrează înalt, el este în energiile universale. Voi sînteți controlați de o manifestare care nu poate fi controlată la rîndul ei de către știința oamenilor".

Ultima mențiune ne aduce aminte de o remarcă biblică, după care Universul, lumea, toate cele sînt făcute „din lucruri care nu se văd". În suita comunicărilor, multe din ele cu timpul fiind în afara stării de transă, ci directe, vizionara și clarvăzătoarea aude și reține considerații cu privire la starea lumii în general:

Stigmatul vinovăților

„Ororile care se petrec la voi pe Pămînt nu vin din afară și sînt ale oamenilor". Se fac de asemenea referiri la „științele viului" pe care clarvăzătoarea trebuie să fie pregătită să le primească. Modificările psihice care-i creează permeabilitatea ascultării sînt ciclice, ele durează cam cîte trei luni și cu fiecare etapă se aduc cunoștințe noi, se lărgesc informațiile".

Revenind la aceleași voci numite „ale pămîntului", este interesant să observăm că ideea inițial a apărut ca o ipoteză a unor oameni de știință - în speță era vorba ca într-un viitor imprevizibil să se poată recolta din eter vocile unor personalități celebre. Clarvăzătoarea nu cunoștea această ipoteză științifică, dar s-a pomenit că primește capacitatea de-a recolta voci din energiile terestre, însă, din păcate, fără a le putea desluși în expresia lor logică. Deocamdată ea aude voci. Alteori aude muzică. Aceste manifestări acustice le memorează mai ales prin timbrul lor, specific de la o voce la alta, lipsindu-i și percepția sensului celor auzite.

În încheierea acestui episod, tragem concluzia că manifestările clarviziunii pot avea o sursă de dirijare, de influențare a subconștientului. Clarvăzătoarea româncă aduce, se pare, cîteva elemente în plus - primul este acela al apariției unor forme de energie materializată, care îi influențează și modifică mentalul și percepția...

(Va urma)

Cele două categorii de fenomene esențiale ale percepției extrasenzoriale, clarviziunea și claraudiția, se caracterizează prin receptarea de informații care în mod normal scapă simțurilor comune. De multe ori, realitatea confirmă semnalele provenite din necunoscut și sînt de mare folos receptorilor, așa cum s-a întîmplat în cazul aviatorilor argentinieni Juan Ramirez și Louis Mirebaria.

Misterul vocii lui Ferrer

PAUL IOAN

Septembrie 1992. Micul avion Cessna, de 12 locuri, condus de Ramirez și Mirebaria, plutește normal la 7500 de metri, într-o cursă de rutină de la Mendoza la Tucuman. Sub cochetul aparat, piscurile Anzilor Cordilieri par monștri de piatră ai unei planete neospitaliere. Deodată, o voce foarte clară se aude în difuzoare: „Virează est 90º! Virează urgent, se apropie furtuna!" Piloții realizează că nu este glasul binecunoscut de la turnul de control din Tucuman, care se aude doar la căști. Legătura cu acesta a fost brusc întreruptă. Uimiți, cei doi execută manevra comandată din eter. Peste numai 90 de secunde, cerul se întunecă la vest. Turbulența atmosferică se dezlănțuie, așa cum fuseseră anunțați. Dar avionul nu este încă în deplină siguranță, zona marginală a furtunii îi provoacă trepidații extrem de primejdioase. Se aude iar vocea necunoscută: „Aterizare forțată pe platoul Villantan, 35º sud-est!" Îngrijorați dar având deja încredere în dispozițiile „instrusului", Raminez execută manevra de rigoare, dîndu-și seama că era soluția optimă a supraviețuirii. Aparatul este depus în siguranță pe platoul stîncos, dar avariile nu-i mai permit decolarea. Pasagerii sînt entuziasmați de iscusința piloților, afirmînd că ei n-au auzit nici o voce în difuzoare...

Ce se petrecuse cu cei doi piloți? Auziseră ei în mod selectiv un mesaj care ar fi trebuit să se audă în toate difuzoarele? Cine era necunoscutul salvator, atît de bine cunoscător al pilotajului și al capriciilor vremii deasupra Anzilor?

Peste o zi și o noapte, după ce au fost găsiți și duși la Tucuman, Ramirez și Mirebaria au căutat în arhivele curselor aeriene argentiniene și au descoperit că...

«*August 1971.* Un avion Cessna, pilotat de Ferrer și Lopez, a fost surprins de o gravă turbulență atmosferică, pe cînd zbura de la Mendoza la Tucuman. A fost încercată o manevră de ieșire din zonă și o aterizare forțată pe platoul Villantan. Din nefericire, impactul cu solul stîncos a fost fatal pentru toți ocupanții avionului. Pe înregistrarea din cutia neagră se deslușesc cuvintele pilotului Ferrer: «Virează est 90º! Virează urgent, se apropie furtuna! Aterizare forțată pe platoul Villantan, 35º sud-est!"»

Incredibil! Glasul lui Ferrer este identic cu cel auzit de Ramirez și Mirebaria, deși acesta murise în urmă cu 21 de ani! Continuîndu-și cercetările, piloții supraviețuitori află că anumite părți din fuselajul avionului avariat în 1971 au fost refolosite, inclusiv instalația acustică, la construirea aparatului condus de ei. Dar această descoperire nu limpezește enigma indicațiilor salvatoare, ci o amplifică. Percepția senzorială a celor doi piloți a funcționat miraculos, exact în momentul de criză. Prin claraudiție, vocea defunctului aviator a evitat un deznodămînt catastrofal, pe care el însuși nu-l putuse ocoli. Pentru parapsihologie, acesta este cazul numit „Misterul vocii lui Ferrer"...

Amintirile subconștientului

Cum îți poți diagnostica propria boală?

MIHAELA DOROBANȚU

După Mesmer, despre care am vorbit în numărul trecut, următorul personaj important al istoriei hipnozei este un nobil, Armand Marie Jacques de Chastenet, marchiz de Puységur. El își propusese să continue experiențele lui Mesmer în micul său „cabinet de fizică" - un laborator ca multe altele „la modă" în acele vremuri printre aristocrați.

Într-o zi el a fost confruntat cu o situație de-a dreptul ieșită din comun! Încercînd să-l vindece de insuficiență respiratorie pe un tînăr țăran de pe domeniile sale, Victor Race, el îi face cîteva pase magnetice, după care Victor cade într-un somn adînc. Nu mică i-a fost mirarea cînd, dormind, Victor... începe să vorbească și, mai mult, își diagnostichează propria boală! Și lucrurile nu se opresc aici, căci tînărul (și total incultul) țăran începe să pună diagnostice altor pacienți, aflați la diferite distanțe, prescriindu-le și tratamente adecvate.

Puységur găsește un nume pentru starea lui Victor Race: somnambulism artificial, dovedind totodată importanța comunicării verbale între magnetizator și magnetizat. Lăsînd deschisă o mare întrebare: Ce se întîmplă de fapt în timpul hipnozei? Starea de hipnoză se declanșează automat în cadrul ședinței. Este suficient să se propună subiectului să se întindă și să se creeze o ambianță care să îl rupă de mediul exterior. Tehnicile de inducere a hipnozei pot diferi foarte mult între ele, în funcție de cel care le aplică. Un lucru este însă sigur: nu este neapărată nevoie de a se recurge la o vorbire continuă; unele persoane preferă liniștea și tăcerea.

Apoi, trebuie să se țină seama de faptul că nu toată lumea este hipnotizabilă în aceeași măsură. Influența hipnotizatorului poate fi însă foarte mare. De exemplu, el poate să sugereze cuiva că nu simte nimic în timpul unei operații. Cum se realizează însă acest lucru? De ce? Deși efectele hipnozei asupra psihicului și asupra corpului unui om sînt cunoscute, mecanismele care intră în joc rămîn încă neînțelese.

Doar că hipnotizatorul nu-i poate cere chiar *orice* subiectului: de exemplu, nu poate transforma un pacifist convins într-un asasin de temut, nu poate impune nimănui să înfăptuiască ceva care îi contrazice principiile morale.

Efectele extraordinare asupra durerii, ajutor în vindecarea unor boli - toate acestea sînt posibile și se cunosc bine, dar nu este în nici un caz vorba despre remedii miraculoase. După cum a crede că hipnoza poate vindeca prin magie bolile psihice, fără o îndelungată psihoterapie, este pură fantasmagorie...

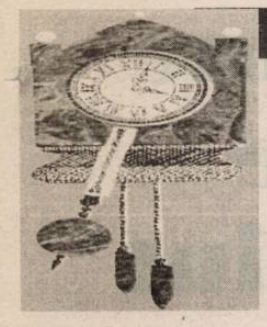

Anatomia secundei

EURO
război și pace în secolul XXI

ALEXANDRU MIRONOV

Cînd, prin 2002, colecționarii de monezi și bancnote, după ce vor fi aranjat, în cutiuțe, franci, mărci, guldeni, pesetas, șilingi, se vor trezi că mai există încă în Comunitatea Europeană, o monedă regională, lira sterlină, vor zîmbi, îngăduitori: ia, acolo, o ciudățenie a unei țări de mărime medie, adăugînd, poate, o notă de umor peste politica monetară a Europei de Vest. Căci în 2002 Europa se va fi dotat, deja, cu o unică monedă, acest *euro* care a fost de curînd „votat" și acceptat de 11 dintre cele 15 state ale Uniunii Europene - alte trei urmînd să o preia, inevitabil, în anii următori.

Într-adevăr, de la apariția celei mai vechi monezi a epocii moderne (Jean le Bon a „bătut" francul francez de aur tocmai în 1360!) timpurile s-au schimbat, lumea s-a globalizat, viteza de înaintare a trenului progresului a crescut uniform accelerat - și acest tren a oprit, iată, în gara europeană. Eveniment major: Helmuth Köhl a declarat, recent, că *euro*-moneda europeană unică - este o problemă de război și pace a Europei secolului XXI! - și chiar este, căci cu cele 280 de milioane de locuitori și cu 17% din totalul schimburilor comerciale mondiale Europa nu mai are de ce să accepte dominația dolarului (aceasta contează în 61% din rezervele globale, deși în schimburile comerciale SUA dețin doar 12%).

Trenul monedei unice s-a oprit, spun, chiar acum, în gara europeană - și pentru că un dram de noroc îi ajută pe locuitorii lumii vechi: ca niciodată pînă acum „motoarele" Europei, Franța și Germania, trec prin situații absolut asemănătoare: aceleași rate ale inflației, aceleași rate ale dobînzilor (ale Băncilor Centrale din cele două state), același ritm de creștere economică, ba chiar și același procent de șomaj. Așa că încă pe vremea lui François Mitterand, unul dintre cei mai mari conducători ai Franței din toate timpurile, s-a „pus" de un tratat (cel de la Maastricht) și de un set de reguli care să permită Uniunii Europene să devină mai mult decît o înțelegere protocolară dintre cîteva state și o piață comună relativ deschisă. Moneda unică, *lucru comun*, era condiția obligatorie pentru ca o *Europă a europenilor* chiar să înceapă să existe, fiind, ca valoare absolută, mai mare ca dolarul și înlocuind, la paritate, monedele celor 11 țări din cele 15 ale UE.

Țărilor candidate la „euro" li s-au pus condiții economice severe (stabilitatea prețurilor, deficit public mai mic de 3%, datoria publică sub 60% din Produsul Intern Brut al fiecărei țări, stabilitate a cursului de schimb al monedei etc.), le-au trecut (cu excepția Greciei) și s-a acceptat că „banii euro" vor fi lansați pe piețe la 1 ianuarie 1999, urmînd ca, în 2002, ultimele monede naționale să fie retrase din circulație.

...Ce se va pierde? În loc de birocrați vom ajunge la eurocrați, spun unii. Identitatea națională a fiecărui stat, spun alții... Este nevoie de un efort serios de *solidaritate europeană*, acceptă însă și partizanii și cei care sînt împotriva dotării Europei cu monedă proprie.

...Ce cîștigăm? Imens, răspund cei mai mulți dintre finanțiștii și economiștii bătrînului continent. În primul rînd o extraordinar de rapidă circulație a banilor, fără a se mai plăti pentru bănci 1,5% din PIB-ul european, anual, din pricina valutelor diferite; pe de altă parte vor exista mai puține bănci (deci mai puțini bancheri - nu-i rău!) În comerț: prin punerea la adăpost a exporturilor europene de fluctuații monetare *UE* va cîștiga, prin *euro*, echivalentul a 35 de miliarde de dolari anual! La bursă: speculatorii nu vor mai putea „juca" pe monezile naționale, cumpărînd și vînzînd, cum mai fac unii „rechini" ai pieței. Iar egalizarea, în timp, a prețurilor produselor și serviciilor ar avea ca efect dispariția pe cale naturală a contrabandei...

Peste toate însă, ideea că *Lumea Veche* are, în sfîrșit, ceva comun, poate fi elementul care să declanșeze, cu adevărat, *procesele de formare a Federației Statelor Unite* ale Europei: legi comune, Guvern European, politică comună, forță proprie de apărare. Așa că transformarea *Institutului Monetar European* de la Frankfurt în *Banca Comercială Europeană* (BCE) a fost primită cu calm de omul de pe străzile orașelor europene.

Într-una din piețele orașului Bruxelles a fost de curînd instalat un ceas care bate „timpul Europei": lunile, zilele, orele, secundele pînă cînd *euro* decolează, înscriindu-se, se speră, definitiv pe orbită. Colecționarii, cum spuneam, vor strînge după 2002, monezi și bancnote. După colț însă, atenție!pe ei și pe noi toți, pe euro însăși, dolarul îi va pîndi, rînjindu-și colții...

PARADOX

ÎNTRE CER ȘI PĂMÎNT
mai multe lucruri inexplicabile...

MARIAN GRIGORE

Deși puțin folosite (mai ales din cauza lipsei unei pregătiri de specialitate specifice), tratamentele neconvenționale sînt, din ce în ce mai mult, recunoscute de medici ca avînd o eficacitate certă. Să ne gîndim doar la acupunctură. Sau la medicina naturistă, bazată pe tratamente fitoterapeutice sau homeopatice. Dar dacă în cazul acestor exemple mecanismul de acțiune al respectivelor procedee, deși necunoscut în detaliu, poate fi intuit datorită implicării unor elemente deja folosite de medicina „științifică" (folosind ghilimelele doar pentru a o delimita de „cealaltă", neconvențională), cum ar fi principiile active conținute în plante sau stimularea unor puncte reflexogene, nu la fel stă situația cu tratamentele pe bază de bioenergie și cu derivatele mai „tehnicizate" ale acestora. Pentru că, dacă manifestările de natură electrică sau electromagnetică ale organismelor vii sînt cunoscute (și folosite curent în medicină - cazul electrocardiografului și al electroencefalografului sau, mai nou, al aparatelor de investigație bazate pe rezonanță magnetică), natura (și chiar existența!) bioundelor nu poate fi, încă, determinată, deși fenomene precum telepatia, spre exemplu, sau existența aurei ce înconjoară orice organism viu (aură ce poate fi văzută direct de persoane dotate și antrenate în acest sens, dar și fotografiată atunci cînd este amplificată artificial prin plasarea subiectului investigat într-un cîmp electrostatic) nu ar putea fi altfel explicate.

Reținerea cu care medicul privește aceste fenomene este cu atît mai justificată, cu cît înșiși „bioterapeuții" nu găsesc o explicație unică și coerentă a capacităților lor vindecătoare, pe care le pun fie pe seama unui „dar al lui Dumnezeu" ținînd, deci, de domeniul miraculosului și nefiind, ca atare, analizabile științific -, fie pe seama unei „energii cosmice" pe care o captează și o direcționează asupra pacientului, ajutîndu-l să se resincronizeze cu „armonia universală" ce a generat și guvernează viața. Singurul element comun al tuturor acestor „explicații" rămîne referirea la capacitatea corpurilor de a emite și a recepta diferite „vibrații".

Dar capacitatea fenomenelor vibratorii *cunoscute* (de la cele sonore și pînă la cele electromagnetice - domeniu căruia îi aparțin și lumina, dar și radiațiile ionizante, cum ar fi razele ultraviolete, razele X sau razele gamma) de a interacționa cu sistemele vii este binecunoscută și deja utilizată în medicină. Motiv pentru care oameni de știință dintre cei mai serioși întreprind cercetări asidue (să ne gîndim numai la experiențele finanțate de NASA sau CIA privind telepatia) în vederea descoperirii substratului material al „vibrațiilor" bioenergetice, în vederea integrării lor în patrimoniul cunoștințelor științifice utilizabile prin mijloace tehnice adecvate, ce urmează a fi concepute în consecință. Fapt care probează că, față cu ideile „nonconformiste" și cu fenomenele „inexplicabile", oamenii de știință au învățat să-și stăpînească idiosincrazia născută din certitudinea lucrurilor „știute", trăgînd învățăminte din multitudinea răsturnărilor revoluționare pe care mai ales știința secolului XX le-a adus sistemelor de valori și cunoștințe socotite, anterior, definitive. Fără a renunța la spiritul critic necesar oricărei abordări științifice a datelor realității, oamenii de știință dau dovadă din ce în ce mai mult de deschidere spre acceptarea posibilității existenței a ceea ce, pentru moment, pare a fi imposibil și, deci, „inexistent". O atitudine plină de promisiuni pentru mileniul III, cînd sînt tot mai previzibile asemenea incursiuni științifice în domeniul „realităților inexplicabile".

Cu cîteva secole mai devreme, cu intuiția pe care doar fantezia nelimitată a poetului o poate avea, Shakespeare, prin vocea lui Hamlet, enunța un adevăr ce își reliefează astăzi adevărata dimensiune. Citez (aproximativ) din memorie: *„În cer și pe Pămînt, Horațio, sînt mult mai multe lucruri decît poate mintea ta concepe"*... În infinitatea fenomenelor încă necunoscute de știință și chiar încă nepercepute pe Pămînt există, cu siguranță, și explicația fenomenelor bioenergetice. Pînă la descoperirea acesteia, rămîne realitatea unor vindecări „miraculoase", pe care viitorul le va desluși, ajutîndu-ne să separăm adevărul de fals și știința de șarlatanie.

Informatică

Software pentru întreprinderile mici și mijlocii

Microsoft România a prezentat programe din domeniul gestiunii rețelelor și managementul întreprinderilor mici și mijlocii. S-au evidențiat avantajele folosirii pachetului de programe Microsoft Office '97 pentru mici întreprinderi și extinderea facilităților acestuia prin folosirea unui server de e-mail prin programul Microsoft Exchange Server (Antonio Lacuna, reprezentant al Microsoft Spania). S-a anunțat ca sigură lansarea noului sistem de operare Microsoft Windows '98 destinat utilizatorilor casnici și întreprinderilor mici și mijlocii și distribuția pachetelor de Windows '98. În următoarele luni este prevăzută lansarea celei de-a doua ediții de testare a sistemului profesional de operare Windows NT 5.0, produsul final urmînd să apară la sfîrșitul acestui an sau începutul anului viitor.

Compaq - noi sisteme de calcul

Compaq, unul dintre cei mai mari producători de calculatoare compatibile IBM, companie recunoscută mondial pentru fiabilitatea sistemelor sale de calcul, a lansat două noi generații de computere personale. Compaq Deskpro EP și Compaq Deskpro EN au fost prezentate și publicului român la scurt timp după lansarea mondială oficială a programelor de la Houston la 11 mai 1998. Prezentarea noilor sisteme de calcul a fost realizată de Jan Graef, Product Manager for PC Product - Compaq Romania.

Colaborare ACER - Siemens Nixdorf

Reprezentanții companiei americane ACER au anunțat preluarea de către această firmă a unui procent de 80% din puterea de producție a companiei germane Siemens Nixdorf. Suma tranzacției este uriașă și confidențială, după cum au declarat reprezentanții ACER, Siemens Nixdorf producînd în continuare computere cu sprijinul ACER.

Au fost prezentate noile produse din gama plăcilor de bază pentru procesoare Intel Pentium și compatibile și din gama plăcilor de bază Pentium II. ACER dezvoltă în prezent colaborări cu Philips pentru producerea unităților de CD32X, unele fiind vîndute sub sigla ACER, altele sub sigla Philips.

Program dactilo în limba română

Softwin lansează pe piața românească primul program în limba română de învățare a tehnicii de dactilografiere. RoDactilo este structurat în 28 de lecții, incluzînd poziționarea mîinilor pe tastatură, formarea automatismelor și metoda „oarbă" de scriere. Lecțiile sînt structurate în exerciții și teste ale nivelului de performanță. Programul are o interfață prietenoasă, în limba română și nu necesită o configurație hardware foarte scumpă: calculator IBM PC sau compatibil, 8MB RAM, 512 KB memorie video, 15 MB hard disk, unitate CD-ROM și placă de sunet.

Noi programe antivirus

Patru mari companii de software au lansat noi produse informatice antivirus. Compania Norman Thunderbyte a lansat primul produs antivirus internațional complet localizat în România. El este unul dintre cele mai cunoscute programe antivirus, beneficiind de experiența companiilor Norman în domeniul securității datelor și rețelelor și Thunderbyte Software din Olanda - în domeniul devirusării. Compania Gecad a adus o nouă versiune de RAV 6 (Romanian Anti-Virus) capabilă să detecteze 14000 de viruși mondiali. RAV este certificat de Virus Test Center din Hamburg și recunoscut între primele 10 produse de acest fel la devirusarea macro-urilor și virușilor polimorfici de organizația Virus Bulletin. Softwin a prezentat AVX (Anti-Virus eXpert), un antivirus comparabil cu produse similare internaționale. AVX este unul dintre cele patru produse românești, destinat pieței românești. Softwin consideră că există segmente complet descoperite ale pieței românești, compania orientîndu-se în viitor spre industria software-ului educațional, dar competiția face ca antivirușii românești să fie foarte puternici și la nivele apropiate ca valoare.Cel mai nou produs prezentat, Romanian Virus Shield, este un program tînăr, cu o interfață prietenoasă, cu mecanisme simple de devirusare.

Părinți

Prevedoarie pentru blîndeţe

Chiar dacă sînt inevitabile, conflictele părinţi-copii se pot rezolva fără ţipete şi pedepse.

Faţă de cele mai obişnuite nevoi şi preocupări zilnice, copiii şi părinţii au puncte de vedere diferite. Copiii vor să se joace cînd părinţii doresc să se odihnească. Ei mănîncă tartina cu dulceaţă pe canapea, în loc să rămînă în bucătărie cum aţi dori dv. Acest gen de conflicte sînt absolut normale, spun psihopedagogii şi rezolvarea lor face parte din procesul de educaţie. Important este de a nu le da amploare, de a le rezolva cu tact. Şi, dacă sînteţi un bun pedagog, esenţial ar fi să le preveniţi. Iată cum o puteţi face:

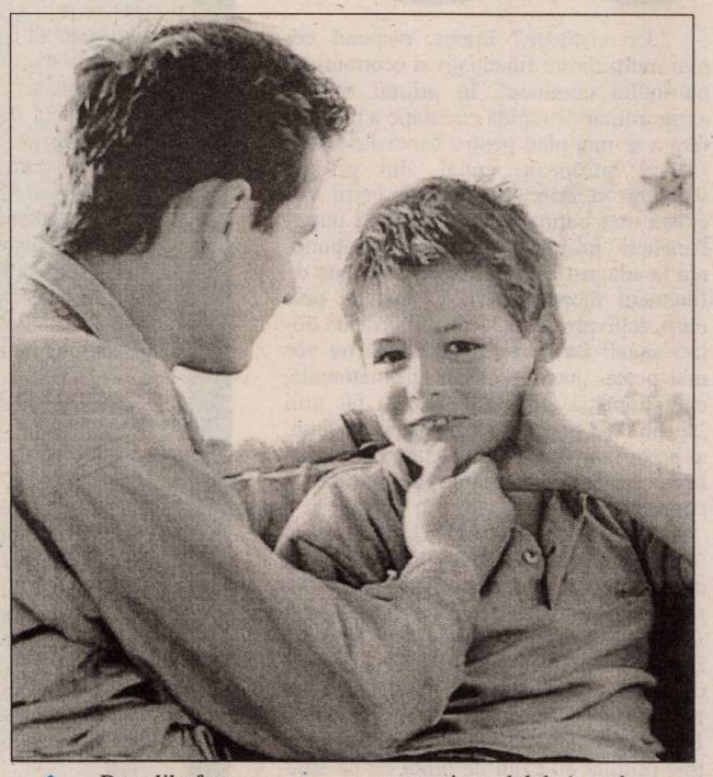

◆ Precizaţi-vă clar exigenţele, nu-l lăsaţi pe copil să le interpreteze pentru că astfel se pot naşte neînţelegeri. De exemplu, în loc să-i spuneţi „aranjează-ţi camera", concretizaţi: „pune-ţi jucăriile la locul lor", „fă ordine în dulap", „pune-ţi hainele la locul lor", apoi „fă duş" şi „vino la masă"!

◆ Regulile ferme, indiscutabil vă pot scuti de discuţii repetate, dezagreabile. Astfel, dacă, de exemplu, unul dintre copii aranjează masa în zilele cu soţ, iar celălalt (sau dv., dacă aveţi unul singur) în zilele fără soţ, nu vor mai fi conflicte în fiecare seară. Sau, dacă toţi adulţii înţeleg să-şi pună hainele în ordine, cel mic nu-şi va mai „uita" canadiana pe fotoliu sau în hol, pe jos...

◆ Copiii admit astfel de reguli, spun specialiştii, pentru că au un simţ al justiţiei dezvoltat.

◆ Atunci cînd conflictul s-a declanşat deja, părinţii trebuie să dovedească tact, pentru că ei sînt... problema. Copilul nu vede de ce trebuie să fie obligat să poarte haine curate şi călcate, să mănînce morcovi, să se spele pe dinţi. Ordinele, aprecierile defavorizante, morala nu dau rezultatele scontate. Din contră, veţi observa o rezistenţă de moment din partea copilului.

◆ De asemenea, impunîndu-i copilului o soluţie care nu-i aparţine, nu-l incitaţi la autodisciplină, unul din elementele forte ale educaţiei. În aceste condiţii, ce este de făcut? În primul rînd, discutaţi sincer cu copilul: „mă irită să găsesc şosetele tale aruncate pe jos", sau „mă enervează ideea că te culci tîrziu, pierzînd orele cele mai bune de somn". Cînd discutaţi „de la egal la egal" copilul nu se va simţi agresat, ci incitat să găsească o soluţie. Puteţi obţine astfel aproape tot ce doriţi, cu condiţia să aveţi răbdare, tact şi să funcţioneze perfect exemplul personal.

Dosarul celulitei

Femeile, în procent de 90 la sută, au celulită şi mai ales vara visează la o siluetă frumoasă. Ce şanse au să transforme visul în realitate? Care sînt cele mai noi opinii ale specialiştilor domeniului? Sînt doar cîteva dintre întrebările cărora le vor răspunde rîndurile noastre.

În primul rînd trebuie precizat faptul că celulita ocoleşte bărbaţii. Şi aceasta pentru că ei nu... nasc, precizează dr. Annick Grinsztein. Din pornire, celulita nu este altceva decît o rezervă de calorii prevăzută pentru asigurarea supravieţuirii speciei. Natura a prevăzut ca toate femeile, grase sau slabe, să-şi poată hrăni pruncii cu lapte matern. De la pubertate, genetic ele sînt programate să stocheze grăsimea în anumite „baze" ale corpului. Coapsele şi şoldurile rotunjite au fost mult timp criteriu al seducţiei. Acest tip de grăsimi vă protejează de problemele cardio-vasculare pînă la menopauză. Dar, condiţiile de viaţă s-au schimbat şi canoanele frumuseţii, de asemenea. Siluetele asemănătoare cu cele pictate de Rubens sînt dezavuate. S-a schimbat morfologia feminină? Imposibil, cu atît mai mult cu cît suprapondera-bilitatea nu este o fatalitate. Aceste rotunjimi numite „ginoide" nu se transformă întotdeauna în celulită. Dar, sub influenţa hormonilor feminini (estrogeni), a unei alimentaţii prea abundente şi a sedentarismului, celulele adipoase se pot multiplica şi îşi pot umfla dimensiunea chiar de 60 de ori. Comprimînd fibrele de colagen, nervii şi vasele sanguine, ele antrenează o încetinire a circulaţiei venoase şi limfatice. Vasele ar lăsa atunci să scape o parte din apă şi toxine. Perturbat, ţesutul conjunctiv dă un aspect disgraţios, acea faimoasă „piele de portocală". Ce putem face o dată ce a apărut celulita? Veţi afla săptămîna viitoare.

Pagină realizată de **ECATERINA BĂTRÂNEANU**

GASTRONOMICE

Mere cu cremă

Cîteva mere frumoase se curăţă, se scobesc de seminţe şi se fierb întregi în vin, lăsînd să scadă zeama. Se scot cu atenţie, se aşază pe un platou şi se umplu scobiturile cu dulceaţă sau gem.

Se toarnă peste ele un sos de vanilie, iar deasupra se decorează cu frişcă. Se servesc reci (de la frigider).

Şi această reţetă vă este sugerată de cititoarea noastră din Braşov, doamna Ariadna Făgărăşanu.

E bine de ştiut

Pentru orice femeie este important să ştie să se apere de stresul cotidian generat de senzaţia că, de-a lungul zilei, nu este la fel de proaspătă şi destinsă ca în orele dimineţii. Cei care au studiat această problemă spun că este uşor să rămîi la fel de „atrăgătoare" întreaga zi, cu condiţia să adopţi cîteva trucuri. Numai la ideea că vă menţineţi astfel un moral ridicat şi rămîneţi o persoană agreabilă pentru anturaj, merită să reţineţi sugestiile. Sînteţi atentă să aerisiţi des biroul, dar nu uitaţi, dimineaţa, să folosiţi un deodorant (de preferat din aceeaşi gamă cu colonia). Cu trecerea orelor sursele de tensiune se acumulează. Faceţi o pauză pentru a vă relaxa. Dacă activitatea dv., vă permite, faceţi o scurtă plimbare.

● *Există şi alte trucuri* pentru a vă destinde. De exemplu, descărcaţi-vă nervii pe... o minge de cauciuc (cu sau fără „ţepi"). Rotiţi mingea între palme timp de cîteva minute şi veţi simţi cum încărcătura nervoasă a dispărut.

● *Dacă vi s-au umflat picioarele* şi vă dor, folosiţi un sprei refrişant (cu mentol).

● *Pe la prînz machiajul „suferă"* iar pielea străluceşte din cauza sebumului. Puteţi corecta folosind o bucată de hîrtie mată (impregnată cu pudră) sau puţină pudră compactă.

● *Pentru a înlătura oboseala şi aspectul ofilit al obrazului,* pulverizaţi pe faţă şi pe gît apă minerală. Cu cîţiva stropi vă veţi redobîndi prospeţimea.

● *Puteţi înlătura cu uşurinţă starea dezagreabilă şi tensiunile acumulate* exersînd o presopunctură relaxantă, la nivelul tîmplelor. Apăsaţi cu indexul pe micul „crater" al tîmplelor timp de cîteva secunde, accentuînd progresiv presiunea, apoi faceţi o pauză de cîteva secunde. Repetaţi de cinci ori. În final veţi fi destinsă, relaxată, pregătită pentru o nouă... repriză de stres.

● *Iată alte cinci soluţii pentru înlăturarea stresului:*

1. Inspiraţi profund, umpleţi pieptul cu aer, ţineţi-vă răsuflarea cîteva secunde, apoi expiraţi pe gură. Repetaţi exerciţiul de zece ori.

2. Ridicaţi braţele şi staţi cîteva secunde în această poziţie, păstrînd aer în piept. Lăsaţi braţele pe lîngă corp, expiraţi, relaxaţi-vă.

3. Masaţi picioarele, degetele, călcîiele, apoi urcaţi spre pulpă.

4. Pentru a vă pune la adăpost de astenie, vitaminizaţi-vă corespunzător. Acordaţi atenţie specială vitaminelor B şi C, prezente în legumele verzi şi în fructele proaspete, în cerealele complete, fructe şi legume uscate (nuci, alune, fasole, linte), ciocolată.

5. Uleiurile esenţiale au fantastice virtuţi în înlăturarea stresului. Oferiţi-vă o baie în care aţi picurat uleiuri esenţiale (pe care vi le puteţi cumpăra de la „farmacia verde") şi vă veţi simţi relaxată, plină de viaţă şi bună dispoziţie, în formă.

Pentru dumneavoastră, doamnă

Un caz pe săptămînă

„Mă numesc E.L., am 23 de ani şi în urmă cu trei ani am trecut printr-un moment crucial al vieţii mele. Mă simţeam foarte prost şi în aceste condiţii am mers la medic. Diagnosticul, extrem de sever era: tumoră trunchi cerebral. Crizele se repetau des, în permanenţă mîna dreaptă şi capul erau amorţite. În această fază am apelat la tratamentul bioenergetic practicat de doamna Vasilica Ciupea, maestră cu capacităţi extrasenzoriale de categorie internaţională. Am făcut cinci serii de tratament, şi telepatic şi contact direct, beneficiind şi de tratamentul bioenergetic efectuat şi de fiicele doamnei Ciupea, doamnele Mariana Ciupea şi Ana Stoica. Efectul a fost miraculos. Starea sănătăţii s-a ameliorat uimitor..."

*

Redacţia revistei noastre facilitează cititorilor dornici să beneficieze de tratament bioenergetic accesul la „Cabinetul Ciupea" pe baza talonului alăturat. Posesorul unui astfel de talon decupat din revistă beneficiază de o reducere cu 10 la sută a costului tratamentului, ceea ce echivalează cu 25000 lei.

10% REDUCERE adică 25000 lei

Programări la telefon: 6862046

TALONUL NR. 24

Numele şi prenumele pacientului.....

.....

Adresa.....

Intervalul efectuării tratamentului.....

● Valabil pînă la 20 iulie 1998 ●

LUMINA NATURALĂ ...penicilina copiilor!

ARCADIE PERCEK

Referindu-ne la influenţele luminii naturale asupra sănătăţii, vom sublinia dintru început faptul că insuficienţa acestora, cum este situaţia în cursul iernii, încetineşte metabolismul bazal şi împuţinează conţinutul sanghin pe linie de fosfor şi de fier. Se pare, apoi, că aceeaşi insuficienţă - fapt nedemonstrat însă de pe poziţii ştiinţifice - stînjeneşte dezvoltarea completă a funcţiilor intelectuale, după cum prezenţa aceloraşi radiaţii, stimulează dezvoltarea aceloraşi funcţii.

Este demonstrat însă că *lipsa radiaţiilor luminoase afectează atît structura cît şi funcţionaliatea ochilor,* o serie de vicii de formă şi de funcţionalitate a acestor organe (poate chiar şi miopia şi hipermetropia) fiind generate de insuficienţa în aceste radiaţii, şi asta mai ales în perioada creşterii.

Se pare, însă, că lumina naturală exercită efecte mult mai variate şi mai complexe asupra organismului, efecte care sînt mai mult intuite decît demonstrate şi care abia în ultimul timp încep să trezească interesul cercetătorilor! O serie de asemenea cercetări au fost impulsionate de o infirmieră canadiană, care a semnalat, relativ recent, o serie de observaţii extrase din munca ei de fiece zi, constînd din supravegherea vieţii şi a sănătăţii nou-născuţilor dintr-o serie de saloane.

Aceste observaţii semnalate superiorilor săi au servit ca bază de studiu, pentru o serie de cercetări efectuate în continuare, pe marginea unor necunoscute acţiuni sanogenetice exercitate de banala lumină naturală. Aceste cercetări au plecat de la observaţiile infirmierei menţionate, şi au constat din faptul că creierul nou-născuţilor pe care îi supraveghea aceasta, al căror pătuţ era aşezat mai aproape de fereastră, aşadar în zona cea mai bine luminată a salonului respectiv, se dezvoltă mai bine decît creierul copiilor situaţi mai la distanţă de fereastră.

De unde provine diferenţa semnalată de infirmieră? Se pare că, dintr-o anume deficienţă hepatică, după cum au demonstrat cercetări ulterioare. Se cunoaşte de altfel faptul că ficatul nounăscuţilor înainte de termen, şi anume al acelora care se află în prima săptămînă a vieţii, este lipsit de o anume enzimă, de un anume reglator chimic, cu rol în eliminarea bilirubinei, element chimic care se formează atunci cînd globulele roşii sînt distruse printr-un proces obişnuit. Într-o asemenea situaţie, bilirubina se acumulează, colorînd pielea în galben. Aceeaşi bilirubină poate pătrunde însă şi în creierul copilului în cauză, deteriorîndu-l pe acesta şi, în unele cazuri, generînd chiar moartea.

În încheiere, cîteva sfaturi pentru folosirea luminii naturale în cazul copiilor, recomandate de către cercetătorii care au aprofundat această problemă:

- Ori de cîte ori avem de ales, vom prefera lumina naturală, în locul celei artificiale.
- Vom aranja camera copiilor în încăperi bine luminate, şi cu ferestre mari, avînd grijă ca patul copilului să fie bine luminat.
- Vom aranja locul de joacă din interior ca şi de afară al copiilor, în zone bine luminate.
- Idem locul de lucru al copiilor şcolari şi preşcolari.

Nu ignoraţi aceste sfaturi!

● ***PETELE*** albe ce apar la unghii („noiţele") sînt un indiciu de anemie, lipsă de fier, calciu, magneziu. Se va avea în vedere corectarea alimentaţiei prin adaus de fructe şi legume proaspete.

● ***CONSUMÎND*** seara mere rase, acestea au efect laxativ, mai ales la vîrstnici, categorie de oameni cu tendinţe frecvente la constipaţie.

● ***PREPARAREA GRÎULUI ÎNCOLŢIT,*** pe care terapia naturală îl recomandă în combaterea durerilor de cap şi de dinţi, bronşitelor, bolilor hepatice, tromboflebitelor ş.a., se prepară astfel: boabele de grîu (50-100 g) se spală insistent cu apă rece; se pun într-un vas acoperit la un loc cald. După 24 de ore, boabele se spală din nou de cîteva ori cu apă şi se mărunţesc. Se amestecă în lapte fiert în proporţie de 1/1 şi se adaugă miere de albine după gust. Se face o cură de 2-3 săptămîni.

● ***ARMONIA FUNCŢIILOR VITALE*** ale organismului este garantată de constantele biologice ale acestuia. Vă oferim spre informare cîteva din aceste constante normale ale corpului: colesterol în sînge = 150-260 mg%; glucoza (glicemia) în sînge = 70-120 mg%; acid uric = 2-7 mg/100 ml; tensiunea arterială pentru maximă = 12-14, iar pentru minimă = 7-9.

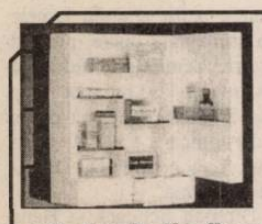

SERTARUL cu medicamente

Nelipsit din fiecare casă, sertarul cu medicamente este, de fapt, mica noastră farmacie de primă urgenţă! Este recomandabil să păstrăm toate medicamentele din casă într-un singur loc, ferit de lumină, umezeală şi căldură dar, mai ales, ferit de... curiozitatea copiilor. De reţinut că *numai medicul curant are dreptul de a ne prescrie medicaţia potrivită afecţiunii de care suferim, pe baza unui diagnostic formulat în urma unei atente examinări precum şi a analizelor care se impun.* Atenţie! Tentaţia automedicaţiei („Ştiu eu mai bine de ce sufăr"!), tot mai des întîlnită, poate înrăutăţi maladia de care suferim! Iată, în continuare, un nou medicament realizat pe bază de plante...

EXPECTORANTE

Sub formă de comprimate de uz intern, în compoziţia cărora intră: Primula officinalis - ciubotica cucului); Inula helenium - omag; Celidonium majus - rostopască: uleiuri volatile din Pinus mentanapin şi Foeniculum vulgare - fenicolul sau mołura.

◆ *Acţiunea terapeutică* a acestor comprimate este antitusivă, expectorantă, antiseptică.

◆ *Indicaţii:* tusea din afecţiunile acute sau cronice, bronşite, traheobronşite (în special în perioada de cocţiune).

◆ *Contraindicaţii:* copiii sub 5 ani, femei în primul trimestru de sarcină sau în timpul alăptării, persoane cu hipotensiune arterială.

◆ *Reacţii adverse:* dozele mari şi administrate îndelung pot determina accelerarea tranzitului intestinal.

◆ *Mod de administrare la adulţi:* 1 comprimat, de 3-4 ori pe zi, timp de 3-14 zile - dizolvate într-o cană cu apă fierbinte.

Terapie naturală

USTUROIUL

DUMITRU RĂDUCANU

Numeroase studii ştiinţifice efectuate în ultimele decenii, au dovedit că usturoiul este unul dintre cele mai bune antibiotice şi antiseptice naturale.

Usturoiul ajută ficatul să neutralizeze toxinele, fiind şi un puternic antioxidant. Datorită activităţii sale antifungice, este folosit pentru combaterea infecţiilor cutanate şi a herpesului; se foloseşte pentru tratamentul hemoroizilor şi ca antidot pentru răul de altitudine; un studiu recent sugerează că usturoiul poate reduce riscul cancerului gastric; are efect deosebit asupra sistemului circulator, existînd dovezi că poate preveni infarctul miocardic, scăzînd atît nivelul de colesterol, cît şi tensiunea arterială.

LA CE ESTE BUN? *a) intern* - în profilaxia şi tratamentul bolilor infecţioase (epidemii gripale, difterie), în diaree şi dizenterie, în afecţiuni pulmonare (astm, bronşite cronice, gripă, guturai, simptomatic în tuse), în hipertensiuni arteriale şi litiază urinară, împotriva aterosclerozei şi a îmbătrînirii ţesuturilor, în reumatism şi gută; contra paraziţilor intestinali (ascarizi, oxiuri, tenie); în atonie digestivă, tulburări de circulaţie periferică, varice, hemoroizi, oligurie, edeme ale membrelor, astenie; *b) extern:* sub formă de cataplasme în otălgii, nevralgii reumatismale, surditate reumatismală, înţepături de viespi şi de insecte.

CUM SE FOLOSEŞTE? - *intern:* în tratamentul hipertensiunii şi ca antihelmintic (ascarizi şi oxiuri) - sucul obţinut din presarea bulbilor; 2-3 căţei de usturoi cu lapte cald şi cu miere este vermifug; are acţiune sedativă recomandant în insomniile post-stres; sirop vermifug (500 g usturoi zdrobit, plus apă fiartă un litru), se lasă să infuzeze o oră, se strecoară, se adaugă 1 kg miere de albine; se recomandă consumarea dimineaţa, cîte 30-60 g (3-5 linguri) pînă la eliminarea paraziţilor; tinctură de usturoi - 50 g usturoi, 250 g alcool de 70º: se zdrobesc bulbii, se lasă la macerat 10 zile, se agită frecvent de 3-4 ori pe zi şi se filtrează; se administrează 10-15 picături pe zi, în 2 prize, în cure discontinue de cîte 15 zile; dozele se iau în 5 ml lapte, cu 30 minute înaintea meselor (antiseptic, antisclerotic, antireumatismal, antiasmatic - în acest ultim caz, cîteva picături pe o bucată de zahăr în momentul crizei).

ATENŢIE! Usturoiul *este contraindicat* în: sindroamele congestive pulmonare (tuse cu sînge, tuse seacă şi puternică, friguri); în iritaţii gastrointestinale; femeilor care alăptează (alterează gustul laptelui şi dă colici sugarilor).

Extern: înţepături de viespi şi diverse insecte: se extrage acul şi se freacă cu o bucată de usturoi (acelaşi efect au şi ceapa, prazul, salvia); usturoiul pisat, cu grăsime şi cu ulei, dă un unguent resorbant al tumorilor albe.

Medicul vă răspunde

■ Un cititor al acestei rubrici, care nu-şi dă numele şi prenumele şi nici adresa, ci doar parola cum spune D-sa, parolă care este „Traian", ne întreabă dacă chelia (de care probabil că este afectat) este ereditară, şi dacă în acest caz se transmite pe cale maternă sau paternă. Tot el ne mai întreabă, dacă iluminarea prin neon poate duce la căderea părului, realitate de care a aflat din nu mai ştie ce publicaţie. Căderea părului, stimate Domnule „Traian", este desemnată în medicină cu denumirea de alopecie. Trebuie să ştiţi că alopecia se prezintă sub numeroase forme clinice (cicatricială, în luminişuri, postfebrilă, seboreică, sifilitică, simptomatică etc., etc.). Apropo de aceste forme clinice, vă semnalez faptul că există şi aşanumita alopecie groenlandică, constînd dintr-o cădere a părului întîlnită la femei, ca urmare a tracţiunii exercitată de pieptănătura „coadă de cal", atît de frecventă şi la tinerii din zilele noastre, coafură proprie prin tradiţie femeilor din Groenlanda. Există, într-adevăr, şi o alopecie de tip congenital, de care vă interesaţi Dumneavoastră, care însă este rar întîlnită şi care coexistă adesea cu alte displazii, cum este de exemplu discromia, respectiv devierea de la culoarea normală, în cazul nostru a părului.

În ceea ce priveşte cea de-a doua întrebare, (dacă iluminarea cu neon poate duce la căderea părului), gîndiţi-vă la faptul că toţi cei care îşi luminează casa cu neon, ca şi toţi acei care lucrează în asemenea condiţiuni la locul de muncă - iar numărul acestora este enorm - ar trebuie să fie lipsiţi de păr, şi pe cap şi pe sprîncene - (şi pe alte toate cele. Iată că fac şi versuri!). Or, situaţia nu este chiar aşa. Nu este demonstrat de pe poziţii ştiinţifice că acest gaz nobil, neinflamabil, fără miros şi fără culoare, folosit la umplerea unor lămpi electrice, care este neonul, are şi asemenea efecte. Şi, în final, merită să ştiţi, stimate Domnule „Traian", că nu contează atît ceea ce este *pe* cap, ci *în* cap. Aşadar, nu este absolut determinantă în viaţă podoaba capilară, cît este cea cerebrală...

Dr. ANDREI ONU

PSIHOLOGUL la dispoziţia dumneavoastră

ANCA DONŢU

Enurezisul nu e o problemă fizică

Cititoarea noastră G.M. din Bîrlad ni se adresează în problema fiicei sale în vîrstă de 10 ani, care suferă de enurezis (pierderi de urină în timpul somnului), o problemă a cărei rezolvare a devenit atît de „stresantă" pentru familia sa.

Problema fiicei dumneavoastră trebuie abordată cu mult calm şi înţelegere. Enurezisul (diagnosticul este corect) nu este o problemă fizică, medicală, ci una psihică, emoţională, mai bine zis. Sînt frecvente cazurile în care copii inteligenţi, cu rezultate bune la învăţătură, prezintă astfel de manifestări. De aceea nu trebuie să fiţi mai îngrijorată decît este cazul. De obicei, copiii cu astfel de probleme încearcă să comunice ceva mamei sau celor apropiaţi, să le atragă atenţia asupra lor. Încercaţi să vă aduceţi aminte dacă nu a avut loc un eveniment deosebit înainte că fetiţa dumneavoastră să înceapă să piardă urina în timpul somnului. Nu am amănunte despre familia dv., deci voi încerca să vă sugerez cîteva situaţii în care puteau apărea simptomele respective: frate mai mic, un tată vitreg cu care relaţiile nu sînt dintre cele mai bune, schimbarea atitudinii dv. faţă de ea, din diverse motive. Chiar auzirea unor poveşti de groază de la copiii de pe stradă, după cum a afirmat chiar ea, ar fi putut declanşa nişte temeri pe care poate nu v-aţi dat seama că trebuie discutate mai în amănunt cu ea la momentul respectiv. Orice presiune psihică de acest gen poate duce la enurezis, în timpul nopţii sau chiar în timpul zilei, fetiţa dv. încercînd să vă facă să vă ocupaţi mai mult de ea, fie pentru a o proteja, fie pentru a îi satisface o mai mare nevoie de dragoste.

Oricare ar fi fost motivul iniţial, în timp, ea a putut constata atenţia excesivă pe care i-aţi acordat-o, şi încearcă să profite de acest lucru. Sfatul meu ar fi să nu mai faceţi caz de problema în sine, pentru că astfel îi „încurajaţi" de fapt comportamentul, ci să încercaţi să vă apropiaţi mai mult de ea în general, să o lăudaţi pentru meritele pe care le are - rezultatele deosebite la învăţătură -, punînd, astfel, accent mai mult pe calităţi decît pe defecte. Chiar faptul că este un copil mai „rebel" întăreşte ceea ce v-am spus pînă acum, ea dorind, să vă atragă atenţia cu orice preţ, chiar prin comportamente negative (acestea sînt întotdeauna mai uşor remarcate decît cele pozitive, şi sancţionate ca atare de cei din jur).

Nu cred că tratamentul medicamentos vă poate ajuta fiica, după cum s-a şi dovedit, de altfel, ci o mai mare preocupare a dumneavoastră şi a restului familiei pentru ceea ce face ea bun, pentru a se simţi apreciată, iubită, în siguranţă.

S-ar putea ca fetiţa să aibă nevoie de atenţia sporită a altuia dintre membrii familiei dumneavoastră. Acest lucru poate îl veţi aprecia gîndindu-vă la cele ce v-am spus.

Aşadar, manifestaţi-vă deschis dragostea şi aprecierea faţă de ea, atît dv. cît şi restul familiei, şi nu mai puneţi accent pe accidentele din timpul somnului: dacă se întîmplă, asta este, oricum disconfortul fizic şi chiar psihic pe care ea le resimte sînt suficiente pentru a o determina să renunţe, dacă obţine ceea ce are nevoie pe plan emoţional prin alte mijloace.

Dacă totuşi aveţi un psiholog în oraş, ar fi bine să mergeţi la el, pentru că vă poate ajuta să înţelegeţi mai bine cauzele apariţiei problemelor fetiţei, iar acest lucru ar grăbi considerabil vindecarea ei.

Sînt convinsă că totul se va rezolva cu bine şi aşteptăm să ne mai scrieţi, să ne spuneţi cum au evoluat lucrurile. Aveţi încredere!

Rubrică realizată de
MIHAELA DOROBANŢU

Misterul s-a risipit:

Celebrul „chip uman" de pe Marte - o simplă aglomerare de stînci...

Sonda spațială americană *Surveyor* a fotografiat recent bazinul marțian Cydonia, conținînd celebrele „monumente megalitice" care, în opinia unor savanți și cercetători ai fenomenelor OZN ar fi reprezentat un complex piramidal la scară colosală. Din păcate pentru aceștia și pentru toți cei care sperau ca

pe planeta roșie să se afle asemenea edificii, fotografiile, de o acuratețe deosebită, realizate de sonda americană, au dovedit că faimosul „Sfinx marțian" nu este decît o simplă aglomerare de stînci, care dau iluzia formării unei atari imagini. O astfel de opinie fusese exprimată de specialiștii Agenției Spațiale Americane încă din 1977, în urma analizării imaginilor trimise de sonda Mariner 9, dar, în atmosfera „exaltată" pe care prezentarea imaginilor a provocat-o, o atare explicație n-a convins pe nimeni. Acum, noile fotografii, de o calitate net superioară celor precedente, vin să confirme ipoteza de atunci. Însă fanii complexelor marțiene nu trebuie să dispere: săptămînile ce urmează, *Surveyor* se va apropia și mai mult de suprafața planetei roșii, pentru a ne edifica pe deplin și în ceea ce privește presupusele piramide. Poate că se va dovedi că, așa cum crede NASA, ele sînt conuri ale unor vulcani, dar la fel de bine se vor putea găsi și alte explicații, mai pe placul amatorilor de enigme. Pînă atunci, încă puțintică răbdare!

Doctorii americani avertizează:

Mersul pe bicicletă afectează viața sexuală!

Pentru menținerea unei forme fizice de zile mari, nimic nu pare mai sănătos decît mersul pe bicicletă. Un doctor american avertizează. Însă că acest exercițiu este totuși o sabie cu două tăișuri, afectînd vizibil viața sexuală a practicanților săi. În urma unui studiu efectuat asupra unui lot de 400 de voluntari, pasionați cicliști, dr. Irwin Goldstein, de la catedra de Medicină a Universității Boston, a ajuns la concluzia că un important procent dintre aceștia sufereau de impotență, dar și de importante probleme vizînd aparatul urinar. Goldstein spune că de vină este poziția biciclistului care, aplecat înainte, compresează artera care asigură transportul sanguin spre organele sexuale. De cele mai multe ori, acest fapt are drept rezultat blocarea permanentă a arterei și, în consecință, lipsa erecției. Omul de știință american sugerează constructorilor de biciclete realizarea unui velociped care să schimbe poziția utilizatorului și astfel, acesta să aibă virilitatea neatinsă...

GABRIEL TUDOR

OM / NATURĂ

Locul unde se duc să moară ANGHILELE

MIHAELA DOROBANȚU

Se nasc în Marea Sargaselor (în apropierea misteriosului Triunghi al Bermudelor), călătoresc 7000 km pînă în Marea Mediterană, urcă fluvii și rîuri uneori pînă în vîrful munților. După 8-15 ani, un straniu ceas biologic le determină să refacă drumul înapoi. Se întorc în aceeași Mare a Sargaselor, ca să depună ouăle și să moară. Fără ca nimeni să știe încă unde...

Mirajul Europei

Anguilla Anguilla sau anghila europeană este una din cele 16 specii de anghilă. Sub formă de „leptocefali" - minuscule larve, asemănătoare unor foi de salată, părăsesc Marea Sargaselor pentru a ajunge în apele Mediteranei după 2-3 ani de drum. Sînt cît un deget acum și gata să-și înceapă viața de... pește de apă dulce. Cînd ajung să aibă 20-30 cm „își decid sexul". Masculii rămîn pitici - doar 50 cm, pe cînd femelele ating 1,5 m. Ele urcă fluvii, rîuri, torente și se răspîndesc apoi în lacuri, iazuri sau rîulețe de munte. Aici își găsesc hrana - larve de insecte, viermi, raci... Gura se adaptează după dimensiunea hranei. Apoi, după 8-15 ani, spatele devine întunecat iar părțile laterale și zona ventrală devin alb-argintii... Se „îndoapă" pînă cînd o treime din corp reprezintă grăsime. După care încetează să mai mănînce. Botul li se reduce, canalul intestinal se strînge, ochii devin enormi. Un instinct ancestral le mînă spre rîurile de-a lungul cărora vor coborî spre mare. Străbat livezi, mlaștini, terenuri aride - nimic nu le poate opri. Odată ajunse la apele sărate (pe care masculii nu le-au părăsit niciodată), se afundă în adîncuri și dispar. Omul, care a ajuns să trimită sonde spațiale dincolo de granițele Sistemului Solar nu poate decît să *presupună* că ele se îndreaptă spre Marea Sargaselor...

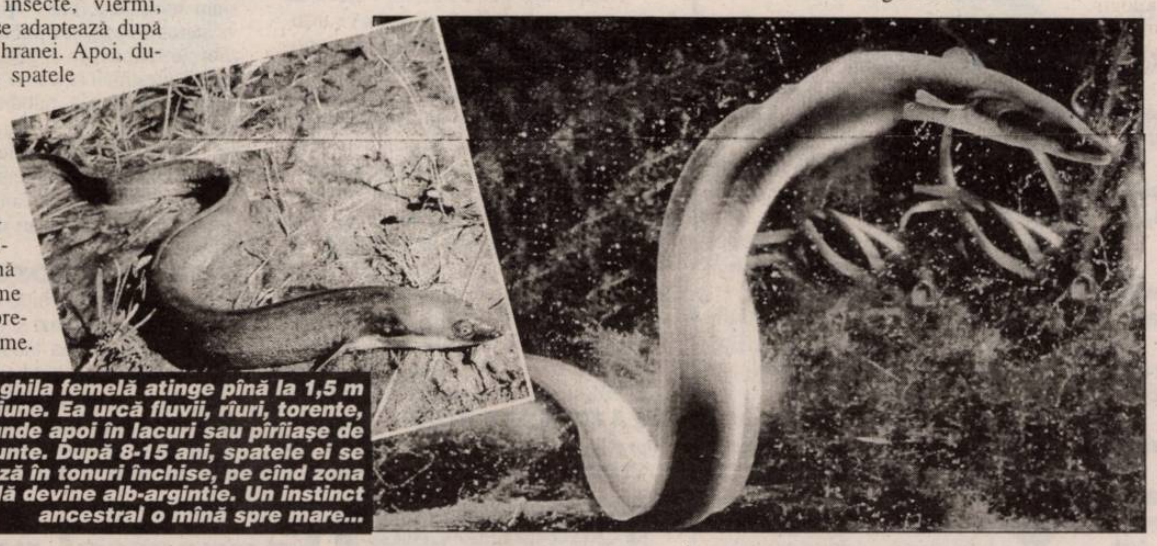

Anghila femelă atinge pînă la 1,5 m dimensiune. Ea urcă fluvii, rîuri, torente, pătrunde apoi în lacuri sau pîrîiașe de munte. După 8-15 ani, spatele ei se colorează în tonuri închise, pe cînd zona ventrală devine alb-argintie. Un instinct ancestral o mînă spre mare...

Anghile în eprubetă

Oamenii de știință fac și astăzi ample referiri la cercetările de pionierat ale danezului Johannes Schmidt care, în 1904, a început „vînătoarea" anghilelor. Le-a urmărit pas cu pas, mergînd spre sud-vest în Atlantic, observînd cum larvele devin din ce în ce mai mici, pînă cînd, în 1922, a ajuns la Marea Sargaselor. Aici, larvele păreau de-abia ieșite din ou. Dar unde erau ouăle? Cum erau depuse?

În 1974, cercetătorii japonezi reușesc să obțină ouă de la o femelă în captivitate și să le fecundeze artificial. Dar „anghilele în eprubetă" au murit aproape instantaneu. Nimeni nu știe nici astăzi de ce. Cu ce se hrănesc larvele în timpul lungii lor călătorii? Cu plancton gelatinos care nu lasă urme în intestin? Absorbind prin piele substanțe organice? Și mai ales marele mister: unde se depun ouăle și cum se împreunează anghilele?

Adevărul zace... în adîncuri

Friedrich-Wilhelm Tech are în 1981 ideea de a „lansa" în mare patru anghile femele gata să depună ouăle, purtînd senzori. Semnalele indică o adîncime de 700 m, apoi încetează. Tech recurge la năvoade. 21 de aruncări, 1300 de pești prinși, nici o anghilă. Dispărute fără urmă.

Dietrich Schnack și Hans Fricke, oceanologi, continuă aceeași linie de cercetări, ultimul folosind un batiscaf. Se scufundă de șase ori, dar nici ei nu reușesc să observe nici o anghilă.

Cum se poate proceda în continuare? Marea Sargaselor are o adîncime de 5000 m. Pentru a „baleia" adîncurile pînă la doar 2000 m, ar trebui „răscoliți" peste două milioane de kilometri cubi de apă, ceea ce este imposibil. Și totuși se speră într-un prim răspuns cu ocazia unei apropiate expediții proiectate în această zonă. Pînă atunci, mai în glumă, mai în serios, nu rămîne decît ceea ce spunea Aristotel acum peste 2000 de ani: anghila se naște din viscerele Pămîntului...

„...Vă rog, redați-mi Pămîntul!"

Prof. dr. FLORIN ZĂGĂNESCU

▼După excepționalul succes repurtat de misiunea APOLLO-11, fiecare dintre astronauții participanți la aceasta, a calificat misiunea în felul său: Armstrong, rezervat ca întotdeauna, Aldrin, volubil și entuziast, iar Collins - „marele uitat" - a ținut să sublinieze: „...Luna este un loc fascinant și, din punct de vedere geologic, o mică comoară... Dar, vă rog, redați-mi Pămîntul!"...

▼Aceste minunate cuvinte nu contravin deloc mesajului cu care, după ce a făcut primii săi pași pe Lună, Neil Armstrong s-a adresat întregii umanități: „Este un pas mic pentru om, dar un salt uriaș pentru umanitate!".

▼Aprecierilor astronauților le-a urmat o adevărată avalanșă de cuvinte entuziaste; înainte de a face un scurt „remember" (!) privindu-le pe acestea, ar fi drept să reamintim cititorilor că pe placheta adusă și depusă pe solul lunar de echipajul APOLLO-11, exista inscripția: „Aici oameni de pe planeta Pămînt au făcut primul pas pe Lună, iulie 1969 a.D. Am venit animați de spirit pașnic, în folosul întregii omeniri."

▼Adresîndu-se membrilor echipajului APOLLO-11 aflați pe Lună, președintele SUA de la acea dată, Richard Nixon, a spus: „Prin acțiunea voastră cerul a devenit o parte a universului omului. Și faptul că ne vorbiți din Marea Liniștii ne îndreptățește să dublăm eforturile pentru a aduce pacea și liniștea pe Pămînt."

▼După revenirea echipajului APOLLO-11 pe Pămînt, tot ex-președintele Nixon a ținut să sublinieze: „Aceasta a fost cea mai importantă săptămînă în istoria umanității de la Geneză; apoi el a adăugat, adresîndu-se în continuare astronauților: «Ca rezultat a ceea ce ați înfăptuit voi, niciodată lumea nu a mai fost așa de apropiată ca acum...!»"

▼Unul dintre oamenii cei mai competenți privind eforturile întreprinse pentru atingerea acestui măreț obiectiv spațial, dr. Thomas O. Paine, administratorul NASA din acea vreme, a ținut să declare după zbor: „Deși atingerea Lunii a concentrat toate eforturile noastre, adevărata realizare a depășit faptul că s-a reușit aterizarea omului pe Lună, ci a fost ca și cînd ar fi fost escaladat Muntele Everest al cerului! Adevărata performanță a fost că s-a demonstrat capabilitatea zborurilor interplanetare...!"

▼Fostul academician român Elie Carafoli - care a îndeplinit funcția de președinte al Comisiei noastre de astronautică, al cărui secretar științific am cinstea să fiu, - a apreciat că evenimentul din iulie 1969 „...a afirmat progresul gîndirii omenești în folosul științelor tehnice și eroismul virtuților umane, acum cînd civilizația are cea mai mare nevoie să-și apere existența...".

▼Fără a avea pretenția că exprim un adevăr obiectiv, rămîn la părerea că succesul de mare amploare repurtat de știința și tehnica spațială americană cu această ocazie, a „atîrnat semnificativ în balanță" de partea adversarilor „Războiului rece"; ca o dovadă poate fi adus zborul comun sovieto-american din 1975, SOIUZ-APOLLO!...

(Va urma)

DINOZAURII şi DERIVA CONTINENTELOR

Mînat de setea de a înţelege trecutul, dar şi de curiozitate, omul a scormonit în adîncurile Planetei şi a ajuns să descopere, între altele, şi relicvele unor vieţuitoare care au trăit mult înaintea sa. Cel mai uluitor grup de asemenea vieţuitoare îl constituie, fără îndoială, dinozaurii.

Ce ştim despre dinozauri?

Ce ne spun însă azi oamenii de ştiinţă despre dinozauri? Cercetările lor au probat că aceştia erau de fapt nişte reptile uriaşe care au trăit, cu circa 180000000 de ani în urmă, în perioada Cretacicului şi dispărînd brusc acum aproape 60000000 de ani. Concluziile au fost că a existat o mare diversitate de dinozauri cu sînge cald şi sînge rece, ierbivori sau carnivori, blînzi sau agresivi, cu două sau cu patru picioare, de la mărimi uriaşe, de 20-30 metri lungime, pînă la dimensiuni „pitice", de 2-3 metri. Revista „Scientific American" vorbeşte despre un asemenea „dinozaur pitic" din genul „Dryosaurus", ale cărui fosile au fost descoperite atît în Europa, cît şi în America şi Africa. După descoperirea unor ouă de dinozauri în Mongolia şi pe teritoriul Statelor Unite, în 1978 a fost dezgropat în Montana (S.U.A.) un întreg depozit de ouă întregi iar în 1982, tot aici o serie de cuiburi conţinînd 24 de ouă. Biologii au stabilit că aceste cuiburi aparţineau hadrosaurilor şi că erau făcute la adăpost de drumurile adulţilor. Cînd terminau de păscut iarba din jur, aceşti monştri ierbivori porneau în turme, asemenea elefanţilor, în căutarea altui loc de hrană şi odihnă. În aceste călătorii îşi înconjurau puii, ocrotindu-i de dinozaurii carnivori. Cel mai temut duşman al hadrosaurilor era Tyrannosaurus Rex, de care nu puteau scăpa decît cu fuga, depăşind 40 km pe oră.

◆ *Interesul pentru aceste animale a apărut cu mai bine de 200 de ani în urmă cînd la Maastricht, în Olanda, doctorul Hoffman a dezgropat din malul Meuse capul unei reptile uriaşe. Evenimentul a înflăcărat imaginaţia lui Cuvier, pe atunci un copil de 11 ani. Creînd ulterior paleontologia vertebratelor, a apropiat relicva de marile mamifere, în speţă de rinoceri.*

◆ *În 1820, descoperirea dinozaurilor a fost comunicată de englezul Gideon Mantell, care, în urma unor săpături în sudul Angliei, a scos la lumină dinţi asemănători cu aceia ai iguanei, numindu-şi animalul iguanodon.*

◆ *În 1842 Sir Richard Owen, fondatorul Muzeului de istorie naturală din Londra, le-a dat numele de saurieni acestor uriaşi, cunoscuţi ulterior sub denumirea de dinozauri.*

De ce au dispărut dinozaurii?

Privitor la dispariţia acestor animale există o serie de ipoteze, pieirea lor constituind o adevărată enigmă S-a vorbit despre schimbarea polilor, topirea calotelor glaciare, cutremure, explozia unei supernove, ciocnirea cu o cometă, încălzirea bruscă a climei, răcirea bruscă, o umiditate excesivă, o secetă cumplită, epidemii...

Reputatul fizician Luis Alvarez, laureat al premiului Nobel, a lansat ipoteza unei catastrofe meteoritice. El a ajuns la această concluzie după ce, împreună cu colaboratorii săi de la Universitatea din California, descoperise o mare cantitate de iridiu, în roci sedimentare mai vechi de 65 milioane de ani. Iridiul este practic absent din crusta terestră dar abundent în Cosmos de unde concluzia unei explozii a unui corp ceresc cu efecte asupra planetei noastre.

Totuşi ipotezele privind pieirea bruscă a dinozaurilor au fost infirmate, considerîndu-se că acest proces a durat cel puţin 10 milioane de ani, după care au fost înlocuiţi de mamifere.

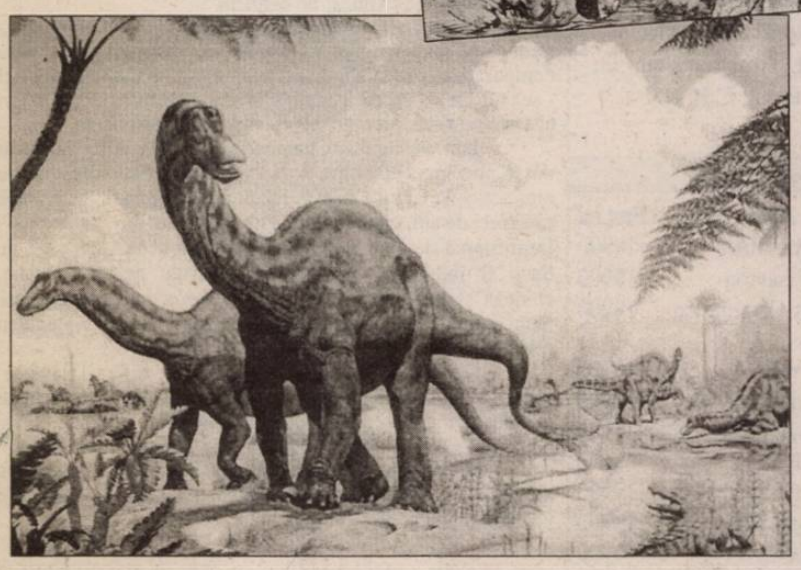

Continentele în perpetuă mişcare

De curînd în Madagascar a fost descoperit un nou tip de dinozaur, mai exact, unul dintre cele mai bine conservate cranii de acest gen. Expertul Scott D. Sampson de la Institutul de Tehnologie din Old Westbury, New York, îl descrie ca pe un animal urît, cu o gură plină de dinţi ameninţători, cu un cap teşit împodobit de coarne, un animal carnivor răspîndit, se pare, în întreaga emisferă sudică. Un alt specialist, Paul Sereno, de la Universitatea din Chicago, declară că o asemenea specie de dinozauri a fost găsită şi în Argentina, stabilindu-se că a trăit cu 70 de milioane de ani în urmă. În Africa nu s-au descoperit asemenea exemplare, ceea ce sugerează că, la vremea respectivă, Africa era un continent-insulă în vreme ce America, India şi Madagascar erau unite printr-un fel de pod de pămînt, Antarctica, probabil. Ca şi Dryosaurul, acest dinozaur din Madagascar şi toate „rudele" lui aduc noi probe în ceea ce priveşte deriva continentelor.

Sampson susţine că dinozaurii au trăit şi s-au dezvoltat într-o vreme în care continentele erau unite într-unul singur numit Pangeea. Cam cu 200 de milioane de ani în urmă, acesta s-a rupt în două. O bucată, numită Gondwana, incluzînd ceea ce avea să devină Africa, Antarctica, America de Sud, Australia, India şi Madagascar a înaintat spre sud, în vreme ce nordul rămînea unit, o masă compactă numită Laurasia. După ce Pangeea s-a rupt, dinozaurii din nord au evoluat diferit faţă de cei din sud. Carnivorul din Madagascar pare a fi un văr îndepărtat al fiorosului Tyrannosaurus rex. Cele două specii au coborît din acelaşi strămoş de pe Pangeea.

Probabil că Gondwana s-a rupt, de asemenea, formînd actualele continente din sud, în timp ce India a înaintat spre Asia. S-a crezut mult timp că America de Sud şi Africa s-au desprins ca un corp comun, separîndu-se ulterior. În acest caz, spune Sampson, animalele din cele două continente ar trebui să fie mai strîns înrudite. Animalul găsit în Madagascar, neavînd nici un fel de rude în Africa, ci în India şi America de Sud, probează faptul că, în timpul existenţei acestui dinozaur, Africa era deja desprinsă de Gondwana. Teoria aceasta n-a fost atestată decît prin existenţa acestui animal urît, care, după cît se pare, nu a putut ajunge în Africa.

Dinozaurii, vedete de cinematograf

Ştiind că pe tema existenţei şi dispariţiei dinozaurilor s-au făcut şi o serie de farse, că oameni de ştiinţă serioşi au plecat în căutarea unor locuri unde se presupunea că ei încă mai există, că au fost descoperite o serie de animale crezute dispărute, l-am întrebat pe domnul *profesor Dan Grigorescu* în ce măsură filmele lui Spielberg „cochetează" cu adevărul ştiinţific.

Domnia sa ne-a asigurat că ele nu „cochetează" ci îl respectă aproape întru totul. La crearea monştrilor de pe ecran au lucrat o serie de oameni de ştiinţă pe care îi cunoaşte şi singura deviere, un rabat făcut filmului artistic, este asocierea, în acelaşi loc, a unor specii care au trăit în perioade diferite.

Jurassic Park în Haţeg

Incitaţi de aceste probleme telurice şi cosmice, am vrut să aflăm părerea unui specialist din apropierea noastră.

De aceea ne-am adresat domnului profesor *Dan Grigorescu* de la Facultatea de Geologie-Geografie, Universitatea Bucureşti.

Subliniind mai întîi marea diversitate a dinozaurilor, în privinţa dispariţiei lor punctul său de vedere este că aceasta nu s-a produs brusc ci în cîteva milioane de ani, „brusc", numai la scară geologică. Domnia sa acceptă ideea impactului cu un meteorit. Impactul nu poate explica însă de ce unele specii au pierit şi altele au continuat să existe. Au pierit dinozaurii, au rămas crocodilii, au dispărut amoniţii în mări, dar au rămas nautilii. Impactul a atras de fapt un întreg lanţ trofic. Mai întîi modificări geografice, în sensul raporturilor între uscat şi apă, apoi climatice şi în sfîrşit modificarea vegetaţiei care a dus la dispariţia dinozaurilor ierbivori, dispariţie care la rîndul ei a atras-o pe aceea a dinozaurilor carnivori.

Deoarece într-o serie de studii româneşti şi străine este pomenită *zona Haţegului* ca un loc de descoperire a unor importante relicve, domnul profesor ne-a relatat că, în 1987, a descoperit, împreună cu profesorul Marian Şeclăman şi cu inginerul Nicolae Ghinescu, un cuib de dinozauri cu ouă întregi şi pui. Pînă anul trecut, cînd a fost descoperit un cuib asemănător în Portugalia, acesta era singurul de acest fel găsit în Europa. Ouăle şi puii din Haţeg aparţineau unor dinozauri „cu cioc de raţă" din familia Hadrosaurienilor, genul Telematosaurus Transsylvaniens.

Existenţa ouălor întregi, atît de fragile şi greu de conservat, arată stabilitatea zonei respective de incubaţie, care nu a fost deranjată de mişcări tectonice. Puii, foarte mici, unii abia ieşiţi din ou, au permis la rîndul lor stabilirea speciei căreia i-au aparţinut.

Cercetările româneşti nu s-au oprit la această descoperire. Există o serie de proiecte în acest sens, eforturile oamenilor de ştiinţă români ajutînd la reconstituirea globală a evenimentelor geologice la sfîrşitul Cretacicului, deci, aproape concomitent cu dispariţia dinozaurilor.

Trebuie însă subliniată prioritatea Facultăţii de Geologie a Universităţii din Bucureşti, a profesorilor şi studenţilor care printr-o muncă asiduă şi minuţioasă contribuie la dezlegarea unor enigme deosebit de importante pentru înţelegerea evoluţiei vieţii.

Pagină realizată de **IRINA STOICA**

Minunile lumii

DE LA KHEOPS LA VALEA REGILOR 2

Principalele dimensiuni ale Marii Piramide (cifrele din paranteză indică dimensiunile actuale): latura bazei 232,805 m (227,50 m); înălțimea 148,208 m (137,18 m); înclinarea fețelor 51º 51'14"3; suprafața bazei 52.198,16 mp (peste 5 ha !); volumul 2.562.576 mc (2.400.000 mc). Acest imens volum de piatră cîntărește (la o greutate specifică de 2,4 t/mc) 6.000.000 tone, adică 10.000 de trenuri a cîte 60 de vagoane fiecare!

ADRIAN HOAJĂ

Cea mai veche descriere a modului în care a fost înălțată uriașa piramidă - desigur, dintre cele care ne-au parvenit - îi aparține lui Herodot, celebrul istoric grec care a vizitat Egiptul în jurul anului 450 î. Ch.: „Piramida a fost înălțată în formă de trepte. (...) Celelalte pietre au fost ridicate de la pămînt și, cu ajutorul unor piese scurte de lemn erau suite pe primul nivel. Cînd o piatră ajungea aici, era pusă pe o altă mașină care sta pe acest nivel; de aici piatra era ridicată cu ajutorul unei alte mașini; căci erau tot atîtea cîte nivele existau înălțate; poate că nu era decît una și aceeași mașină, ușor de transportat de pe un nivel pe altul, de cîte ori piatra era ridicată. (...) S-a început cu îmbrăcarea și finisarea părții de sus a piramidei; de aici s-a coborît la părțile învecinate și tot așa pînă la părțile inferioare și cele care ating pămîntul. S-a săpat, pe suprafața piramidei, însemne egiptene (hieroglife), cît s-a cheltuit cu lucrătorii pentru hrean, ceapă și usturoi..." E greu de crezut că acestea erau singurele informații dăltuite în piatră dar... în lipsa altor descrieri (sau traduceri) mai complete, ținînd seama că unii scriitori antici susțineau că toată suprafața piramidei era scrijelită cu hieroglife, să ne mulțumim cu legumele amintite de Herodot!...

Geograful Strabon care, asemeni multor alți învățați ai Antichității, a văzut piramida, consemnează faptul că, în mijlocul laturii nordice, exista o „piatră mobilă", asemănătoare tuturor celorlalte, care se deplasa cu ușurință închizînd sau deschizînd intrarea în coridorul de acces. Acest fapt ar putea fi dovada că numai inițiații puteau pătrunde în interiorul monumentului, aspect demn de menționat întrucît s-ar explica astfel existența canalelor de ventilație din interior care îngăduiau o activitate de mai lungă durată în interior... Cine să lucreze în interiorul piramidelor?... Preoții și savanții egipteni?... Probabil că va rămîne o enigmă, ca atîtea altele...

Dar să părăsim, pentru moment, istoria piramidei lui Kheops pentru a urmări destinul următoarelor piramide. Locul unde și-a înălțat Kheops piramida a fost ocolit de următorii doi faraoni care, fiecare, și-au înălțat piramide de mult mai modeste din care nu au mai rămas, spulberate de timp, decît umbrele abia zărite ale unor ruine... Dar faraonul Khefren, care le-a urmat acestora, a avut ambiția de a se măsura cu Kheops. Piramida sa, de dimensiuni comparabile cu a lui Kheops, nu ascunde, totuși, aceleași subtilități arhitecturale interioare, de vreme ce are o singură „cameră funerară" aflată la nivelul solului. Construirea acestei ultime mari piramide nu a mai ridicat probleme de concepție și execuție precum cea a lui Kheops, întrucît, stabilind locul de amplasare în vecinătatea acesteia din urmă, Khefren a profitat de infrastructura necesară creată de ilustrul predecesor (drumuri, rampe de acces etc.). În orice caz, este de crezut că apogeul fusese atins încă de pe vremea lui Kheops, de vreme ce „entuziasmul" popular pentru astfel de construcții se pare că, în etapele ulterioare, avea să fie din ce în ce mai scăzut. Ca dovadă, următorul faraon, Mykerinos, a decis înălțarea unei piramide al cărei volum nu a reprezentat decît o zecime din cel al Marii Piramide...

De altminteri, piramida lui Mykerinos nu reprezintă altceva decît începutul declinului artei constructive a vechilor egipteni. Herodot, de care aminteam la început, ne relatează chiar că apărusе o „arhitectură a sărăciei", citînd cazul unui faraon, numit Asykis, care și-a construit piramida din cărămizi uscate la Soare. Adică, am spune azi, o piramidă înălțată dintr-un soi de chirpici! De bună seamă, o astfel de construcție a fost destul de repede spulberată de timp. Nu se știe dacă relatarea lui Herodot referitoare la Asykis e sau nu adevărată, întrucît numele fantomaticului faraon nu figurează în „lista oficială" a regilor. Se știe, însă, că această listă e departe de a fi completă. Mai mult decît atît, testările actuale cu C 14 au impus redatarea întregului interval de timp dedicat înălțării piramidelor cu circa două veacuri mai devreme, ceea ce înseamnă că e probabilă și posibilă existența unor încă neștiuți constructori de piramide, printre care și acest faraon Asykis, pe care memoria Istoriei, uneori uitucă, nu i-a reținut...

Decăderea artei constructive a vechilor egipteni nu s-a remarcat numai la nivelul dimensiunilor piramidelor, ci și, după cum am văzut din exemplul de mai sus, la nivelul *calității* construcțiilor. Toate piramidele din piatră, începînd cu cele construite în timpul celei de-a V-a dinastii, înălțate la Abu-Sir, între Sakkarah și Giza, în apropierea canalului săpat de Kheops, nu mai sînt azi decît biete mormane de sfărîmături...

Ultima piramidă înălțată în această dinastie a fost opera faraonului Ounas, construită fiind mai la sud, în apropiere de piramida de la Djezer. Mult mai mică decît aceasta din urmă, ea a purtat prin milenii, în pîntecele ei, o adevărată comoară: texte gravate cu hieroglife pe pereții interiori ai camerei funerare.

Acestea alcătuiesc cel mai vechi corpus de texte religioase din întreaga istorie a omenirii! Faraonii care i-au urmat lui Ounas, au copiat exemplul acestuia. De altminteri, în tot cursul dinastiei a VI-a efortul arhitectural și constructiv se va concentra cu precădere asupra modalităților de protejare a camerelor funerare care adăposteau textele sacre. La finele acestei dinastii, arta construirii piramidelor nu mai era decît o palidă umbră a gloriei de odinioară, un semn clar al decadenței care anunța apropiatul sfîrșit al Vechiului Imperiu...

După marile dezordini politice, sociale și economice din perioada următoare, alți cîțiva faraoni s-au mai încăpățînat să construiască piramide de piatră, dar a fost ultima tresărire de orgoliu după veacuri de măreție. Însă cei ce le-au urmat au abandonat tradiția, croindu-și adăpost pentru năvala eternității în meterezele de stîncă ale Văii Regilor...

(Va urma)

Amprente ale spiritualității noastre

Biserica Stavropoleos

Aflată în centrul vechi al Capitalei noastre, Biserica Stavropoleos, la care în 1900 Tudor Arghezi a slujit ca diacon, este numită de poetul din Mărțișor „o lebădă adormită pe un mușuroi de pămînt."

Cu un caracter monumental evident, în ciuda dimensiunilor ei reduse, frumusețea ei nu este minimalizată de clădirile înalte din jur. Dimpotrivă, ea apare ca o oază de lumină și de bun gust cu coloanele și decorațiile în piatră, cu pridvorul primitor înviorat de pictură. Locașul este înălțat în prima jumătate a secolului al XVIII-lea, o epocă de efervescență culturală dominată de stilul brîncovenesc.

În timpul domniilor fanariote noile cîștiguri ale creației artistice europene aveau să pătrundă în continuare în țările române, împletindu-se cu fondul original al creației medievale populare.

În acest context social, sosește la București călugărul Ioanichie, devenit egumen al mănăstirii Ghiorma Banul. El cumpără locul învecinat cu casele boierilor Greceni și ridică un han cu etaj, menționat documentar în 1704. Aici înalță un paraclis cu hramul Sfîntului Haralambie, paraclis care a existat pînă la sfîrșitul secolului trecut și a cărui existență este menționată pe piatra funerară a ctitorului. Hanul este înzestrat de asemenea cu o capelă, a cărei construcție a fost terminată la 30 octombrie 1724. Mica biserică a rămas în picioare pînă în zilele noastre primind ulterior numele Stavropoleos deoarece ctitorul ei a devenit în 1726 mitropolit de Stavropolis (Grecia).

Inițial biserica avea o singură încăpere de format dreptunghiular dar prin tot felul de danii și favoruri domnești biserica se modifică, i se adaugă absidele laterale și pridvorul. Hanul formînd un singur corp de clădiri cu casele egumenești, îi aducea serioase venituri. După moartea ctitorului în 1742 mănăstirea decade, iar cutremurele din 1802 și 1832 îi provoacă serioase avarii. Hanul este dărîmat în cea de a doua jumătate a secolului trecut iar în 1904 încep serioase lucrări de restaurare sub conducerea arhitectului Ion Mincu.

Tarele secolului nostru - războaiele, cutremurele și ignorarea acestor monumente vreme de o jumătate de veac - n-au putut distruge coloanele, acoperite cu sculpturi în piatră, ușile de lemn minunat împodobite, balustrada de piatră a pridvorului, care, probabil după actualele restaurări, își vor recăpăta strălucirea.

IRINA STOICA

Redescoperirea civilizațiilor

STELA DE LA ROSETTE

Descoperirea faimoasei stele de bazalt negru, atribuită, mai întîi, unui comandant al trupelor de geniu aflat în misiune prin zonă, apoi unui ofițer ce conducea lucrările de fortificații la Fort-Julian (în apropiere de Rosette), a avut ca autor (unic) un obscur soldat care, fără să poată aprecia valoarea obiectului, l-a păstrat intact, datorită, se pare, misterioaselor semne (le credea magice) cu care era acoperit.

Suprafața, cît tăblia unei mese, prezenta o granulație extrem de fină, urmare a frecării de nisipul ce a acoperit-o timp de peste două mii de ani. Pe una dintre fețe existau trei inscripții formate din trei coloane, fiecare dintre ele fiind compusă din hieroglife. Astfel, prima avea patrusprezece rînduri de hieroglife, a doua douăzeci și două în scriere demotică, ultima, și cea mai funcțională, avea cincizeci și patru de rînduri în limba greacă. Cu alte cuvinte, textul putea fi citit. El conținea un omagiu adus în anul 196 î.e.n. regelui Ptolemeu al V-lea, de clerul din Memfis. Febra descifrării hieroglifelor a cuprins cele mai luminate minți ale Europei. Se presupunea că, odată comparate inscripțiile, după așezarea coloanelor, ele ar conține un unic text. Revista „Courier de l'Egypte", vorbind despre stelă, lăsase să se înțeleagă că „acest text este cheia cu care se vor putea deschide porțile regatului mort și astfel se va ajunge ca Egiptul să fie explicat de egipteni"!

De acum încolo începe lanțul erorilor. Se credea că traducerea textului grec va permite ca „hieroglifele" o dată comparate cu cuvintele - cu conceptele și cu numele grecești - sensul lor va putea fi înțeles. Nimic mai fals pentru că, în această tehnică, hieroglifele n-au putut fi descifrate.

Iată că, tînărul Champollion se află la un moment dat în prezența celebrului de Sacy, viitorul său profesor, „un om, scrie W. Ceram în *Zei, morminte, cărturari,* la aproape cincizeci de ani, care domina întreaga știință din vremea lui". Impresionat de capacitatea intelectuală a acestui „băiat", de Sacy îl îndeamnă la studiu. Sanscrita, araba, persana, chineza și mai ales limba coptă îi devin atît de familiare încît, uneori, este confundat, atribuindu-i-se naționalitatea celor a căror limbă o vorbea.

Obsesia pietrei trilingve de la Rosette nu-i dă pace. Avea 18 ani, în 1808, cînd, fără să încerce încă să descifreze textele, prin compararea cu un papirus „află valoarea reală a unui întreg șir de litere". Întrezărește succesul, dar o veste cumplită îl bulverseză peste măsură: „hieroglifele fuseseră descifrate!" Lovitura era extraordinar de dură, însă lucrurile nu stăteau chiar așa...

Selecție și prezentare de
MELANIA CHIRIACESCU
(Va urma)

● PUBLICITATE ● PUBLICITATE ● PUBLICITATE ● PUBLICITATE ● PUBLICITATE ● PUBLIC

● PUBLICITATE ● PUBLICITATE ● PUBLICITATE ● PUBLICITA

TALON DE COMANDĂ

EXPEDITOR:

Nume .....

Adresă .....

.....

Telefon ..... Profesie .....

GRUPUL EDITORIAL ALL

ALL

DESTINATAR:
Clubul cărții ALL
Bd. Timișoara, nr. 58,
O.P. 12, C.P. 107

Dacă doriți să comandați un titlu vă rugăm să scrieți numărul de exemplare dorite în fața acestuia.

Titlu	Autor	Preț lei	Titlu	Autor	Preț lei
Requiem	George Cușnarencu	34900	Imperiul otoman. 1450-1700	Andrina Stiles	19900
Un regat imaginar	Ștefan Bănulescu	34900	Germania. Al treilea Reich	Geoff Layton	19900
Îngrijirea copilului și a sugarului	Benjamin Spock	49900	Habsburgii și Hohenzollernii	Walter Oppenheim	19900
Pace, război și comerț în Islam	Viorel Panaite	94900	Elisabeta I. Religia și politica		
Închisorile mele	Ioan Slavici	6900	externă	John Warren	19900
Soros despre Soros	George Soros	24900	Italia: liberalism și fascism	Mark Robson	19900
Poezia română modernă	Nicolae Manolescu	13900	Jean Calvin și reforma târzie	Keith Randell	5900
Guvernarea Nicolae Rădescu	Dinu C. Giurescu	24900	Marea Britanie. 1919-1939	Alan Farmer	9900
Thais	Anatole France	13900	Marea Britanie. 1939-1964	Alan Farmer	19900
Horror Metaphysicus	Leszek Kolakowski	9900	Napoleon, Franța și Europa	Adriana Stiles	19900
Provocatorul	Bujor Nedelcovici	16900	Stalin și Hrușciov. 1924-1964	Michael Lynch	19900

Trimiteți talonul de comandă, completat conform dorinței dumneavoastră, pe adresa Grupului Editorial ALL, beneficiind de o reducere de 10% din prețul tuturor cărților cuprinse în acest talon.

Aşa o fi fost...

OZN ÎN VRANCEA

În seara zilei de 23 mai a.c., pe la orele 21, cîţiva tineri din Slobozia-Boteşti au văzut apropiindu-se un „nor de lumină", cu atît mai vizibil cu cît noaptea era întunecată. Nu mică a fost mirarea lor cînd au observat că aşazisul nor era de fapt un obiect zburător, de formă discoidală, avînd aproximativ 30 m în diametru, cu lumina emanînd de jur-împrejurul lui, dar şi spre pămînt, oblic, sub forma unor raze.

Obiectul a venit cu un zgomot lin, un zgomot care nu deranja şi pe care unul din tineri l-a numit „ca o mîngîiere".

Discul a început să se rotească cu o viteză crescîndă, totodată mărindu-şi puternic intensitatea luminoasă, devenind un „cerc luminos", după care, brusc, a dispărut! Dar nu pentru mult timp, el reapărînd după cîteva minute, în acelaşi loc, iar fenomenul de rotire, de luminozitate amplificată, apoi de dispariţie bruscă s-a repetat identic de încă 4 ori, ultima dispariţie fiind de această dată definitivă.

Cîţiva tineri localnici, fără preocupări adiacente acestui domeniu, au avut ocazia unică de a fi martorii acestui fascinant spectacol.

Isprava unui fotograf

PRIMA FEMEIE EXECUTATĂ PE SCAUN ELECTRIC

Splendida femeie din fotografie, al cărei chip angelic poate înduioşa şi pe cel mai „granitic" bărbat, este una şi aceeaşi persoană cu condamnata executată pe scaun electric. Lumea e făcută strîmb, veţi spune, dar dacă veţi afla că apetisanta

Ruth îşi ucisese cu sînge rece soţul de dragul unui amant de ocazie, veţi da credit justiţiei americane din acele vremuri. Faptele s-au petrecut în anul 1924, iar Ruth Snyder este prima femeie care a suportat în acest mod pedeapsa capitală.

Senzaţionalele fotografii au stîrnit o vîlvă de proporţii. Se ştie că în „camera morţii" este interzisă prezenţa fotografilor, din considerente de etică. Cum s-a reuşit, totuşi, acest lucru?

Redactorul şef de la ziarul „Daily News" ştia că se apropie ziua fatală pentru deţinuta Ruth Snyder, încarcerată la penitenciarul Death Row, lîngă Chicago. A obţinut aprobarea să asiste, dar fără nici un fotoreporter, în pofida insistenţelor sale. Atunci a aplicat următoarea stratagemă: a angajat temporar un fotograf anonim de la „Chicago Tribune". Acesta, necunoscut autorităţilor, a achiziţionat un miniaparat foto, pe care l-a fixat sub pantalon, în zona gleznei (se observă că imaginile sînt luate din apropierea solului).

Prin interiorul pantalonului a petrecut un fir legat de buzunar, pentru a ridica manşeta şi a elibera obiectivul aparatului. La rîndul lui, acesta a fost reglat să declanşeze la o simplă bătaie de picior în pardoseală.

Asistenţii execuţiei n-au sesizat nimic, dar s-au pomenit că a doua zi „Daily News" publică fotografiile de excepţie. Ruth Snyder poza pentru ultima oară, fără voia ei, pe cînd curentul de 2200 volţi îi bloca inima şi creierul. Terifianta scenă imortalizată pe peliculă este, din cîte ştim, un unicat. Trecuse vremea execuţiilor publice, tipice în evul mediu!... *(P. Ioan)*

Oameni expuşi la Grădina Zoologică!

ATRACŢIE NEOBIŞNUITĂ

La Copenhaga, lucrătorii unei grădini zoologice cu tot felul de animale exotice cum sînt cele din fotografie au făcut un gest neobişnuit. Vestitei lor colecţii de primate, numărînd urangutani şi cimpanzei, i-au adăugat un cuplu uman local. Henrik Lehman şi prietena lui, Malene Botoft, se prezintă în fiecare dimineaţă la originala lor slujbă, în cadrul căreia intră într-o cuşcă de sticlă plasată între cea a lemurienilor şi cea a babuinilor. Incredibil, dar perechea a devenit una dintre cele mai populare atracţii ale parcului. Copiilor le place în special îmbrăcămintea lor ciudată, din piei de animale, iar Lehman spune rîzînd că ei sînt cele mai vizionate exponate. *(I. Stoica)*

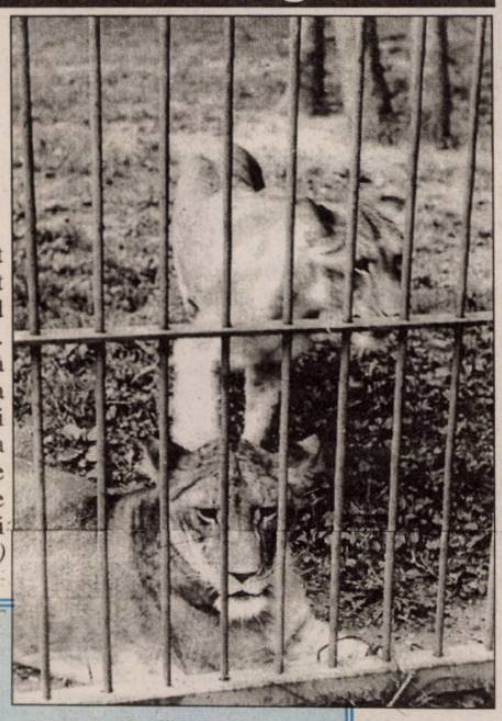

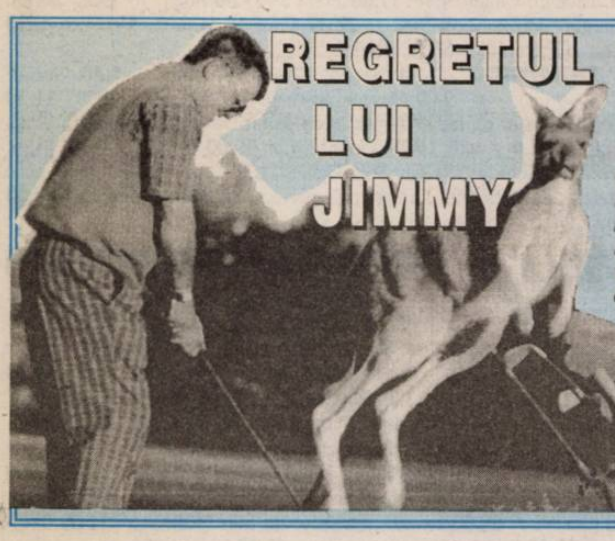

REGRETUL LUI JIMMY

Scoţianul Jimmy Logan este un pasionat al golfului. În clubul său din Marangaroo, Australia, el are o asistenţă specială. Este vorba de mai mult de 60 de canguri care îl privesc atent şi aleargă în salturi după minge, fără a-i stînjeni jocul. Singurul regret al lui Logan este că nu poate încerca această experienţă şi în Scoaţia.

Strivit de ascensor

TRĂIEŞTE CU O FAŢĂ NOUĂ

Cînd Johnnie Lay, un mecanic de întreţinere de 43 de ani, din Kansas City, a fost chemat să repare ascensorul pentru alimente al unui cămin, nu-şi putea, evident, nici măcar imagina ce se va întîmpla. Platforma se înţepenise şi Johnnie încerca împreună cu cei doi colegi ai săi să o deblocheze. La un moment dat, i-a venit ideea să-şi bage capul dedesubt printr-o mică fereastră de intervenţie, dar, atingînd probabil ceva, a eliberat platforma şi aceasta s-a prăbuşit peste spatele lui, înfigîndu-i pur şi simplu faţa într-o placă de oţel aflată acolo.

Cînd îl văd, la spital, medicii sînt uluiţi. Fiecare os al feţei era zdrobit. Nasul, obrajii şi maxilarul erau aproape pulverizate şi îşi pierduse ochiul stîng. Chirurgului Tom Helling nu-i venea să creadă că Johnnie era conştient şi a avut numai cuvinte de laudă pentru curajul lui şi pentru faptul că a participat efectiv la operaţie. Pînă la urmă medicii au reuşit un adevărat miracol: folosind 150 de şuruburi şi 25 de plăci metalice, ei reuşesc să-i reconstruiască faţa! Era o altă figură, avea o cicatrice care se întindea de la o ureche la alta, totul durase peste opt ore, dar... era salvat.

Johnnie, tată a patru copii, divorţat, îşi petrece acum convalescenţa alături de Scotty Boy şi de Shadow - cîinele şi motanul său. Este liniştit şi nu spune decît că putea să fie şi mai rău: era gata, gata să fie mort. *(M. Dorobanţu)*

Neglijenţa unui şofer

GIRAFE DECAPITATE

Un grav accident petrecut la Pretoria, Africa de Sud, a umplut de durere inimile iubitorilor de animale.

17 girafe, capturate în junglă, erau transportate într-un camion pentru a fi duse la trei grădini zoologice din Europa şi una din America. De obicei animalele acestea sînt duse într-o cuşcă din care îşi pot scoate capul la o înălţime de peste un metru deasupra. Ele sînt de obicei curioase şi de aceea sînt lăsate să privească în jur. Se pare că acest lucru a fost ignorat de conducătorul auto, care a intrat cu maşina pe sub un pod cu o deschidere joasă.

În acel moment animalele s-au izbit puternic de un parapet, nouă murind pe loc, iar restul fiind grav rănite. Capetele primelor au fost pur şi simplu spulberate.

Pe lîngă pagubele materiale, costul girafelor fiind destul de ridicat, accidentul l-a adus în stare de şoc şi pe şofer, un mare iubitor de animale, care-şi reproşează viteza dar şi faptul că nu a luat măsurile necesare la intrarea sub pod. *(I. Soica)*

Săptămîna 29 iunie - 5 iulie

TVR 1

LUNI 10.00 Ferestre deschise (r) **12.05** Universul cunoaşterii **14.10** Serial (r): „Perla Neagră" **15.00** Emisiune în limba maghiară **16.25** Serial: „Sunset Beach" **17.20** Fotbal **20.00** Jurnal **21.45** Fotbal **0.30** Serial: „Canary Wharf" **0.55** Întîlnirea de la miezul nopţii.

MARŢI 6.00 România, ora 6 fix! **8.40** Bacalaureat '98 **10.05** TVR Iaşi **11.00** TVR Timişoara **14.10** Serial (r): „Perla Neagră" **15.00** Bacalaureat '98 **16.25** Serial: „Sunset Beach" **17.15** Fotbal **20.00** Jurnal **21.00** Serial: „Efecte secundare" **21.45** Fotbal **0.30** Serial: „Canary Wharf".

MIERCURI 6.00 România, ora 6 fix! **8.40** Bacalaureat '98 **10.05** TVR Iaşi **11.00** TVR Timişoara **14.10** Serial (r): „Perla Neagră" **17.10** Desene animate **17.35** Serial: „Katts şi cîinele" **18.00** Medicina pentru toţi **19.00** Serial: „Sunset Beach" **20.00** Jurnal **21.00** Serial: „Efecte secundare" **22.00** Bacalaureat '98 **23.00** Un secol de cinema **0.30** Serial: „Canary Wharf".

JOI 6.00 România, ora 6 fix! **9.00** TVR Cluj-Napoca **10.05** TVR Iaşi **11.00** TVR Timişoara **14.10** Serial: „Perla Neagră" **15.30** Ecclesiast '98 **17.10** Desene animate **17.35** Serial: „Katts şi cîinele" **19.00** Serial: „Sunset Beach" **20.00** Jurnal **21.00** Serial: „Destine în vreme de război" **22.20** Cu ochii'n 4 **24.00** Bank-note **0.30** Serial: „Canary Wharf".

VINERI 6.00 România, ora 6 fix! **9.00** TVR Cluj-Napoca **10.05** TVR Iaşi **11.00** TVR Timişoara **14.10** Serial: „Perla Neagră" **15.30** Emisiune în limba germană **16.25** Serial: „Sunset Beach" **17.15** Fotbal **20.00** Jurnal **21.00** Serial: „D-na King, agent secret" **21.45** Fotbal **0.30** Cinematograful de noapte: „La arest!" (SUA, 1998).

SÎMBĂTĂ 7.00 Bună-dimineaţa, de la... Timişoara şi de la Bucureşti! **8.30** Alfa şi Omega **10.20** Serial: „Viaţa ca în viaţă" **11.05** Film: „Familia Cordier - judecător şi poliţist" (Franţa, 1995) **13.00** A doua alfabetizare **14.30** Video-magazin **16.00** Disney **16.30** Serial: „Justiţie militară" **17.15** Fotbal **19.25** Serial: „Hollyoaks" **20.00** Jurnal **20.30** Serial: „Cer întunecat" **21.45** Fotbal **24.00** Arena Cupei mondiale.

DUMINICĂ 7.00 Bună dimineaţa... de la Bucureşti! **8.30** Lumină din lumină **9.05** Desene animate **11.00** Viaţa satului **14.30** Turnul Babel **16.00** Disney **16.30** Bacalaureat '98 **17.35** Serial: „Hollyoaks" **18.00** Serial SF: „Star Trek - Deep Space 9" **18.55** Robingo **19.40** Duminica sportivă **20.00** Jurnal **21.00** Film: „Norocul ghinionistului" (Franţa, 1981) **22.35** Serial: „D-na King, agent secret" **23.30** Pop show nocturn.

JESSICA LANGE
PRO TV,
miercuri, ora 13.00

TVR 2

LUNI 10.00 Fotbal (r) **14.00** Convieţuiri **15.35** Desene animate **16.00** Serial: „Veronica - Chipul iubirii" **16.50** Serial: „Perla Neagră" **18.00** Hei-Rup! Hei-Rap! **19.40** Sănătate, că-i mai bună decît toate! **20.10** Serial: „Ultimele ştiri" **21.00** Credo **22.00** Film: „Mafia japoneză II" (SUA, 1995) **24.00** S.O.S. Patrimoniul!

MARŢI 6.30 TVM * Telematinal **8.00** Desene animate **14.00** Convieţuiri **15.35** Desene animate **16.00** Serial: „Veronica - Chipul iubirii" **16.50** Serial: „Perla Neagră" **18.00** Hei-Rup! Hei-Rap! **19.10** Dosarele istoriei **20.10** Serial: „Ultimele ştiri" **22.00** Teatrul Naţional prezintă: „Între speranţă şi realitate" **23.30** Pelerinaje.

MIERCURI 6.30 TVM * Telematinal **8.00** Desene animate **13.30** Ecclesiast '98 (r) **14.00** Emisiune în limba maghiară **15.35** Desene animate **16.00** Serial: „Veronica - Chipul iubirii" **16.50** Serial: „Perla Neagră" **18.00** Hei-Rup! Hei-Rap! **19.10** Arhive româneşti **20.10** Serial: „Ultimele ştiri" **21.00** Pentru dv., doamnă! **22.00** Film: „Îngerii salvatori" (SUA, 1996) **24.00** Meridianele dansului.

JOI 6.30 TVM * Telematinal **8.00** Desene animate **13.30** Lumină din lumină (r) **14.00** Emisiune în limba germană **15.35** Desene animate **16.00** Serial: „Veronica - Chipul iubirii" **17.00** Ceaiul de la ora 5 **19.10** Faţă în faţă cu autorul **20.10** Serial: „Ultimele ştiri" **22.00** Cinematograful de artă: „Nava pluteşte spre Shanghai" (Iugoslavia, 1991) **23.30** Lumea sportului.

CLINT EASTWOOD
ACASĂ,
miercuri, ora 22.45

VINERI 6.30 TVM * Telematinal **8.00** Desene animate **12.50** Cu ochii'n 4 (r) **14.30** TVR Cluj-Napoca **15.35** Desene animate **16.00** Serial: „Veronica - Chipul iubirii" **16.50** Serial: „Perla Neagră" **19.10** Contemp-art **20.10** Serial: „Ultimele ştiri" **22.20** Panoramic jazz **23.10** Serial: „Buddha din suburbie" (ep.1).

SÎMBĂTĂ 8.00 Desene animate **11.00** Comorile lumii **11.30** TVR Timişoara **14.00** Serial: „Marguerite Volant" **15.35** Desene animate **16.00** Serial: „Veronica - Chipul iubirii" **16.50** Serial: „Perla Neagră" **17.40** Tradiţii **19.10** Teatrul Naţional prezintă: „O scrisoare pierdută" de I.L. Caragiale **21.30** Ateneu **23.30** Convieţuiri.

DUMINICĂ 8.00 Desene animate **11.00** Comorile lumii **11.30** TVR Iaşi **14.00** Serial: „Marguerite Volant" **15.35** Desene animate **16.00** Serial: „Veronica - Chipul iubirii" **16.50** Serial: „Perla Neagră" **18.00** Alo, tu alegi! **19.00** Serial: „În plină acţiune" **20.00** Ultimul tren **22.00** Nicolae Herlea **22.30** Film: „Antonieta" (Franţa, 1983) **0.15** Rapsodia I de G. Enescu.

PRO TV

LUNI 7.00 Ora 7, bună dimineaţa! **10.55** Film: „Wall Street" (r) **13.00** Film: „Island City" **14.30** Serial: „Walker - poliţist texan" **15.15** Serial: „Maria" **16.10** Serial: „Nano" **17.15** Serial: „Tînăr şi neliniştit" **18.00** Serial: „Poveşti extraordinare" **18.35** Rişti şi cîştigi! **19.00** Roata norocului **19.30** Ştirile PRO TV **20.15** Film: „Vreau să fiu mare" (SUA, 1988). Cu: Tom Hanks **22.15** Serial: „Seinfeld" **22.45** Serial: „Cracker" **0.00** Procesul mondialelor **1.10** Film erotic.

MARŢI 7.00 Ora 7, bună dimineaţa! **10.30** Serial: „Insula misterioasă" **13.00** Film: „Mercenarii" **15.00** Serial: „Maria" **16.00** Serial: „Nano" **17.15** Serial: „Tînăr şi neliniştit" **18.00** Serial: „Poveşti extraordinare" **19.00** Roata norocului **19.30** Ştirile PRO TV **20.15** Serial: „Pensacola - trupe de elită" (ep.1) **21.15** Serial: „Chicago Hope" **22.15** Serial: „Seinfeld" **22.45** Serial: „Cracker" **0.00** Procesul mondialelor **1.10** Film erotic.

MIERCURI 7.00 Ora 7, bună dimineaţa! **11.00** Serial: „Insula misterioasă" **13.00** Film: „Viaţa merge mai departe" (SUA, 1990). Cu: Jessica Lange **15.00** Serial: „Maria" **16.00** Serial: „Nano" **17.15** Serial: „Tînăr şi neliniştit" **18.00** Serial: „Poveşti extraordinare" **19.00** Roata norocului **19.30** Ştirile PRO TV **20.15** Film: „Sclavii New York-ului" (SUA, 1989) **22.50** Serial: „Seinfeld" **0.00** Procesul mondialelor **1.10** Film erotic.

JOI 7.00 Ora 7, bună dimineaţa! **10.25** Serial: „Insula misterioasă" **13.00** Film: „Ritmul pasiunii" (US, 1983) **15.00** Serial: „Maria" **16.00** Serial: „Nano" **17.15** Serial: „Tînăr şi neliniştit" **18.00** Serial: „Poveşti extraordinare" **19.00** Roata norocului **19.30** Ştirile PRO TV **20.15** Serial: „Melrose Place" **21.15** Serial: „Nikita" **22.15** Serial: „Seinfeld" **22.45** Serial: „Cracker" **0.00** Procesul mondialelor **1.10** Film erotic.

VINERI 7.00 Ora 7, bună dimineaţa! **11.00** Serial: „Insula misterioasă" **11.30** Serial: „Beverly Hills" (r) **13.00** Film: „Dispărut în misiune" (US, 1984). Cu: Chuck Norris **15.10** Serial: „Maria" **16.10** Serial: „Nano" **17.35** Urmărire generală **18.00** Serial: „Poveşti extraordinare" **19.00** Roata norocului **19.30** Ştirile PRO TV **20.15** Film: „Control la distanţă" (SUA, 1987) **22.00** Serial: „Ultima frontieră" **23.00** Serial: „Aventuri în casa morţii" **1.10** Serial: „Poltergeist" **2.00** Serial: „VR5".

SÎMBĂTĂ 7.00 Desene animate **9.15** Serial: „Superboy" **9.45** Film: „Nu sîntem îngeri" (US, 1989). Cu: Robert De Niro, Sean Penn, Demi Moore **12.00** Serial: „Heights" **13.00** Serial: „O căsnicie perfectă" **13.30** Serial: „Vărul din străinătate" **14.00** Generaţia PRO **15.40** Şut şi cîştigi! **16.10** Serial: „Hercule" **17.00** Serial: „Xena, prinţesa războinică" **18.20** Serial: „Adevărul gol goluţ" **18.50** Te uiţi şi cîştigi! **19.30** Ştirile PRO TV **20.00** Serial: „Millennium" **21.00** Film: „Poliţist de grădiniţă" (US, 1990). Cu: Arnold Schwarzenegger **23.00** Serial: „NYPD Blue - viaţă de poliţist" **1.00** Film: „Marele cutremur din Los Angeles" (partea a II-a).

DUMINICĂ 7.00 Desene animate **9.00** Film: „Mowgli" **11.00** Serial: „Doctor în Alaska" **12.00** Profeţii despre trecut **13.05** Serial: „O căsnicie perfectă" **13.35** Serial: „Vărul din străinătate" (ultimul ep.) **14.05** Film: „Sărutul văduvei" (SUA, 1994) **16.35** Lumea filmului **17.10** Serial: „Al şaptelea cer" **18.00** Serial: „Beverly Hills" **19.00** Preţul corect **19.30** Ştirile PRO TV **20.00** Film: „Moştenire grea" (SUA, 1996) **22.00** Serial: „Cybill" **22.30** Serial: „Brigada 132" **1.00** Serial: „Crimă în lumea sportului".

acasa

LUNI 9.00 - 13.30 Reluări **16.00** Serial: „Omul mării" **17.00** Serial: „Marielena" **17.45** Serial: „Din toată inima" **19.30** Desene animate **20.00** Serial: „Dragoste şi putere" **20.45** Serial: „Nimic personal" **21.30** Tenis **22.30** Film: „Pantera roz" (SUA, 1964). Cu: Claudia Cardinale **24.30** Serial: „Secrete de familie" **1.15** Tenis.

MARŢI 9.00 Serial: „Verdict: crimă!" **9.45 - 13.30** Reluări **16.00** Serial: „Omul mării" **17.00** Serial: „Marielena" **17.45** Serial: „Din toată inima" **19.30** Desene animate **20.00** Serial: „Dragoste şi putere" **20.45** Serial: „Nimic personal" **21.30** Tenis **22.30** Film: „Îmi sare ţandăra" (Franţa, 1974) **0.15** Serial: „Secrete de familie" **1.00** Tenis.

MIERCURI 9.00 Serial: „Verdict: crimă!" **9.45 - 14.15** Reluări **16.00** Serial: „Omul mării" **17.00** Serial: „Marielena" **17.45** Serial: „Din toată inima" **19.30** Desene animate **20.00** Serial: „Dragoste şi putere" **20.45** Serial: „Nimic personal" **21.30** Tenis **22.45** Film: „Pe urmele banilor" (SUA, 1974). Cu: Clint Eastwood, Jeff Bridges **0.30** Serial: „Secrete de familie" **1.15** Tenis.

JOI 9.00 Serial: „Verdict: crimă!" **9.45 - 14.15** Reluări **16.00** Tenis **17.45** Serial: „Din toată inima" **19.30** Desene animate **20.00** Serial: „Dragoste şi putere" **20.45** Serial: „Nimic personal" **21.30** Tenis **22.30** Film: „Obsesia dragostei" (Franţa, 1975). Cu: Isabelle Adjani **0.15** Serial: „Secrete de familie" **1.00** Tenis.

VINERI 9.00 Serial: „Verdict: crimă!" **11.15** Tenis **15.00** Tenis **17.45** Serial: „Din toată inima" **19.30** Desene animate **20.00** Serial: „Dragoste şi putere" **20.45** Serial: „Nimic personal" **21.30** Tenis **22.30** Film: „Buzduganul cu trei peceţi" (România, 1977, partea I) **0.15** Serial: „Secrete de familie" **1.00** Tenis.

SÎMBĂTĂ 9.00 Serial: „Verdict: crimă!" **11.15** Tenis **15.00** Casa serialelor **16.00** Tenis **17.45** Serial: „Din toată inima" **19.30** Desene animate **20.00** Salonul muzical „Acasă" **22.30** Film: „Cum a fost cucerit Vestul" (SUA, 1963) **1.00** Tenis.

DUMINICĂ 9.00 Sport la minut **9.40** Arte marţiale **10.30** Raliul Baia Mare **11.30** Baschet NBA **14.00** Momente hazlii **15.00** Volei pe plajă **15.45** Sport la minut **16.00** Tenis **19.30** Desene animate **20.00** Serial: „Marile bătălii ale celui de-al II-lea război mondial" **21.00** Serial: „Arhiva neagră" **22.30** Film: „Danielle Steel: Album de familie" (ultima parte) **0.00** Film: „Palatul alb" (SUA, 1990). Cu: Susan Sarandon **1.45** Tenis.

ANTENA 1

LUNI 7.00 Dimineaţa devreme **10.30** Serial: „Orăşelul fantastic" **14.10** Serial: „Sfîntul" **15.40** Serial: „Întoarcerea Sfîntului" **16.35** Serial: „Văduva" **17.30** Telerebus **18.00** Serial: „Esmeralda" **19.00** Observator **19.30** Serial: „Dallas" **20.20** Serial: „Caracatiţa 9" **21.15** Serial: „Omul cu o mie de feţe" **22.00** Serial: „Hombres" **23.15** Serial: „Arliss" **23.45** Microbiştii de la miezul nopţii.

MARŢI 7.00 Dimineaţa devreme **10.30** Serial: „Orăşelul fantastic" **13.25** „Viaţa de la zero" **14.10** Serial: „Sfîntul" **15.40** Serial: „Întoarcerea Sfîntului" **16.35** Serial: „Văduva" **17.30** Telerebus **18.00** Serial: „Esmeralda" **19.00** Observator **19.30** Serial: „Dallas" **20.20** Film: „Secţia de poliţie 87: Momeala" (SUA, 1996) **22.00** Serial: „Hombres" **23.15** Serial: „Arliss" **23.45** Microbiştii de la miezul nopţii.

MIERCURI 7.00 Dimineaţa devreme **10.30** Serial: „Orăşelul fantastic" **13.25** „Viaţa de la zero" **14.10** Serial: „Sfîntul" **15.40** Serial: „Întoarcerea Sfîntului" **16.35** Serial: „Văduva" **17.30** Telerebus **18.00** Serial: „Esmeralda" **19.00** Observator **19.30** Serial: „Dallas" **20.20** Serial: „Sărutul vampirului" (SUA, 1989). Cu: Nicolas Cage **22.00** Serial: „Hombres" **23.15** Serial: „Arliss" **23.45** Microbiştii de la miezul nopţii.

JOI 7.00 Dimineaţa devreme **10.30** Serial: „Orăşelul fantastic" **11.00** Film: „Timpul împlinirilor" (SUA, 1993) **13.25** „Viaţa de la zero" **14.10** Serial: „Sfîntul" **15.40** Serial: „Întoarcerea Sfîntului" **16.35** Serial: „Văduva" **17.30** Telerebus **18.00** Serial: „Esmeralda" **19.00** Observator **19.30** Serial: „Dallas" **20.20** Serial: „Twin Peaks" **21.15** Serial: „Cronici paranormale" **22.00** Serial: „Hombres" **23.15** Serial: „Arliss" **23.45** Microbiştii de la miezul nopţii.

VINERI 7.00 Dimineaţa devreme **10.30** Serial: „Orăşelul fantastic" (ultimul ep.) **13.25** „Viaţa de la zero" **14.10** Serial: „Sfîntul" **15.40** Serial: „Întoarcerea Sfîntului" **16.35** Serial: „Văduva" **17.30** Telerebus **18.00** Serial: „Esmeralda" **19.00** Observator **19.30** Serial: „Dallas" **20.20** Serial: „Navarro" **22.00** Serial: „Hombres" **23.15** Serial: „Arliss" **23.45** Microbiştii de la miezul nopţii **0.30** Film erotic: „Fantezii periculoase" (SUA, 1993).

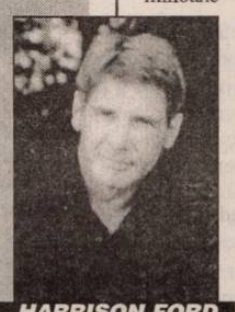

HARRISON FORD
PRIMA TV,
joi, ora 21.15

SÎMBĂTĂ 7.00 Ştiri **7.30** Serial: „Viaţa de la zero" **7.55** Film: „Cei mai iscuşiţi ticăloşi" (SUA, 1951) **9.15** Desene animate **11.00** Între prieteni **12.00** Mileniul III **13.30** Zebra **16.30** Serial: „Uragan în paradis" **17.15** Serial: „Spitalul Universitar" **18.00** Serial: „Esmeralda" **19.00** Observator **20.00** Film: „Cursă împotriva timpului" (SUA, 1996) **21.30** Serial: „A treia planetă de la Soare" **22.30** Schimbul de noapte.

DUMINICĂ 7.00 Ştiri **8.30** Spirit şi credinţă **9.00** Serial: „Animal Show" **9.30** Desene animate **11.00** Poveştile prietenilor mei **12.30** Doc.: „Descoperiri" **14.00** Duminica în familie **18.00** Serial: „Esmeralda" **19.00** Observator **19.30** Serial: „Sparks" **20.00** Film: „Cele mai dulci minciuni" (SUA, 1987) **21.45** Serial: „Preţul succesului" **22.45** Serial: „Sandra, prinţesa rebelă" **23.45** Microbiştii de la miezul nopţii.

prima

LUNI 7.00 Prima oră **10.00 - 13.15** Reluări **15.30** Desene animate **16.15** Serial: „Pretutindeni cu tine" **16.45** Serial: „Prietenul nostru Jake" **18.00** Serial: „Celebri şi bogaţi" **19.00** Focus 19 **19.45** Serial: „Meşterul casei" **20.15** Serial: „Misterele din New Orleans" **21.15** Serial: „Şantajul" **23.30** Starea de veghe.

MARŢI 7.00 Prima oră **10.00 - 13.15** Reluări **15.30** Desene animate **16.15** Serial: „Pretutindeni cu tine" **16.45** Serial: „Prietenul nostru Jake" **18.00** Serial: „Celebri şi bogaţi" **19.00** Focus 19 **19.45** Serial: „Meşterul casei" **21.15** Film: „Spioni pentru KGB" (partea a II-a) **23.30** Starea de veghe.

MIERCURI 7.00 Prima oră **10.00 - 13.15** Reluări **15.30** Desene animate **16.15** Serial: „Pretutindeni cu tine" **16.45** Serial: „Prietenul nostru Jake" **18.00** Serial: „Celebri şi bogaţi" **19.00** Focus 19 **19.45** Serial: „Meşterul casei" **20.15** Serial: „Un alt început" **21.15** Film: „Renaşterea" (SUA, 1980) **23.30** Starea de veghe.

AL PACINO
TELE 7 ABC,
duminică, ora 21.40

JOI 7.00 Prima oră **10.00 - 13.15** Reluări **15.30** Desene animate **16.15** Serial: „Pretutindeni cu tine" **16.45** Serial: „Prietenul nostru Jake" **18.00** Serial: „Celebri şi bogaţi" **19.00** Focus 19 **19.45** Serial: „Meşterul casei" **20.15** Serial: „Contralovitura" **21.15** Film: „După Vietnam" (SUA, 1977). Cu: Harrison Ford **23.30** Starea de veghe.

VINERI 7.00 Prima oră **10.00 - 13.15** Reluări **15.30** Desene animate **16.15** Serial: „Pretutindeni cu tine" **16.45** Serial: „Prietenul nostru Jake" **18.00** Serial: „Celebri şi bogaţi" **19.00** Focus 19 **19.45** Serial: „Meşterul casei" **20.15** Serial: „Atingerea îngerilor" **21.15** Film: „În vîrtejul dragostei" (SUA) **23.30** Starea de veghe.

SÎMBĂTĂ 8.00 Serial: „Lumea lui Eric" **8.45** Serial: „Bailey Kipper" **9.10** Desene animate **10.30** Serial: „Formidabilii" **11.30** Serial: „Pămîntul: bătălia finală" **12.30** Eurofotbal **13.30** Serial: „În căutarea dreptăţii" **14.30** Serial: „Centennial - legende din lumea nouă" (ep.1). Cu: Richard Chamberlain **17.00** Zona M **19.00** Focus 19 **19.45** Serial: „Gregory Hines Show" (ep.1) **22.00** Concert de muzică country **0.30** Film: „Ceremonia" (SUA, 1995).

DUMINICĂ 7.30 Serial: „Lumea lui Eric" **8.30** Serial: „Căutătorii de aur" **9.00** Desene animate **10.30** Serial: „1999" **11.30** Duminică la prînz **14.00** Serial: „Lumea lui Dave" **15.00** Serial: „Faţă în faţă la Hollywood" **16.00** Videofashion **19.00** Focus 19 **19.45** Film: „Vecinii" (SUA, 1989). Cu: Tom Hanks **21.30** Serial: „Călătorii în lumi paralele" **22.30** Serial: „Nimeni nu e perfect" **23.30** Starea de veghe **2.00** Film: „Marty" (SUA, 1955).

TELE 7 abc

LUNI 7.00 Bună dimineaţa, România **10.15** Desene animate **15.20** Serial: „Familia Walton" (ep.1) **16.15** Serial: „Falcon Crest" **17.10** Serial: „O singură viaţă" **18.30** Serial: „Murphy Brown" **20.00** Serial: „Străzile din San Francisco" **21.00** Telejurnal **21.35** Serial: „Lucy Show" **23.10** Serial: „Kung Fu".

MARŢI 7.00 Bună dimineaţa, România **10.15** Desene animate **15.20** Serial: „Familia Walton" **16.15** Serial: „Falcon Crest" **17.10** Serial: „O singură viaţă" **18.30** Serial: „Murphy Brown" **19.00** Serial: „Miami Vice" **20.00** Serial: „Străzile din San Francisco" **21.00** Telejurnal **21.35** Serial: „Drumul spre Rai" **22.30** Linia întîi.

MIERCURI 7.00 Bună dimineaţa, România **10.15** Desene animate **15.25** Serial: „Familia Walton" **16.15** Serial: „Falcon Crest" **17.10** Serial: „O singură viaţă" **18.30** Serial: „Murphy Brown" **19.00** Serial: „Miami Vice" **20.00** Serial: „Străzile din San Francisco" **21.00** Telejurnal **21.35** Serial: „Lucy Show" **22.05** Serial: „Secţia de poliţie" **23.10** Serial: „Kung Fu".

JOI 7.00 Bună dimineaţa, România **10.15** Desene animate **15.20** Serial: „Familia Walton" **16.15** Serial: „Falcon Crest" **17.10** Serial: „O singură viaţă" **19.00** Serial: „Miami Vice" **20.00** Serial: „Medici la datorie" **21.00** Telejurnal **21.40** Film: „Ecadrila Mosquito" **23.10** Serial: „Kung Fu".

VINERI 7.00 Bună dimineaţa, România **10.15** Desene animate **15.20** Serial: „Familia Walton" **16.15** Serial: „Falcon Crest" **17.10** Serial: „O singură viaţă" **18.30** Serial: „Murphy Brown" **20.00** Serial: „Medici la datorie" **21.00** Telejurnal **21.35** Serial: „Lucy Show" **22.00** Serial: „Secţia de poliţie" **23.25** Serial: „Dosarele Rockford".

SÎMBĂTĂ 8.50 Desene animate **9.15** Serial: „Un om de milioane" **13.00** Serial: „Hotel" **14.30** Tele Auto Sport **17.05** Cinema '98 **18.35** Serial: „Lou Grant" **19.30** Serial: „Lumi paralele" **20.00** Serial: „Snowy River" **21.00** Telejurnal **21.35** Film: „Greşeală de pilotaj" (SUA, 1992) **0.15** Serial: „Playboy".

DUMINICĂ 8.00 Ştiri **10.35** Desene animate **13.15** Serial: „Hotel" **15.30** Film: „Pe urmele lui Cordoba" (SUA, 1970) **18.35** Serial: „Lou Grant" **19.30** Serial: „Lumi paralele" **20.00** Serial: „Snowy River" **21.00** Telejurnal **21.40** Film: „Bobby Deerfield" (SUA, 1977). Cu: Al Pacino **23.45** Gala TELE 7.

„Magazin" nu răspunde de modificările efectuate ulterior de către posturile de televiziune

„Cetățeanul Kane" contra Orson Welles

ROSEBUD

cel mai misterios cuvînt din istoria cinematografiei

Spuneam în numărul trecut că într-un fel lupta dintre „Cetățeanul Kane", filmul regizat de unul dintre cei mai teribili copii ai Hollywood-ului din întreaga lui istorie, și Orson Welles, autorul acestui film considerat și astăzi în sondajele de specialitate cel mai bun film al tuturor timpurilor, a născut o legendă, poate cea mai interesantă legendă a acestui secol, în materie de film, bineînțeles. Și, în plus, în acest film, Welles a reușit să nască și cel mai misterios cuvînt din istoria cinematografiei. O legendă și un mister, nu-i pun lucru pentru un tînăr de 25 de ani! Să le luăm însă pe rînd...

UN ATAC SCABROS

Nu puțini au fost cei care au vorbit despre o conspirație atunci cînd au analizat interzicerea acestui film, atunci în 1941, pentru marele public. Dacă stăm și ne gîndim bine, ceea ce s-a întîmplat atunci aduce mai mult a metode dictatoriale, atît de bine cunoscute de noi, decît de principiile economiei de piață care funcționează atît de firesc într-o țară democratică. Da, a fost o conspirație. Să vedem, însă, cum a funcționat ?

Totul se pare că a pornit de la o anumită Louella Parsons. Această Parsons nu era chiar o fată venită de pe stradă, dimpotrivă, era o ziaristă care lucra la unul din ziarele baronului de presă al acelor vremuri, William Randolph Hearst. Și nici măcar o ziaristă anonimă, ci una care ținea rubrica de film, o rubrică atît de importantă și de influentă încît cuvîntul ei putea determina succesul sau insuccesul unui film la capitolul încasări. Mai mult decît atît, cronica ei periodică apărea în toate ziarele americane al căror proprietar era Hearst. Ei bine, această Parsons a știut să împrăștie pe acolo pe unde trebuia zvonul strecurat cu măiestrie conform căruia „Cetățeanul Kane" făcut de Orson Welles este un atac scabros la adresa magnatului Hearst, a patronului ei. Un zvon suficient de perfid pentru a declanșa o luptă pe viață și pe moarte. Dar să ne oprim puțin și asupra misteriosului cuvînt: Rosebud.

ROSEBUD, O ENIGMĂ?

„Rosebud" înseamnă în limba engleză „boboc de trandafir" și apare în „Cetățeanul Kane" încă de la început, fiind dacă nu ne înșelăm primul cuvînt rostit în film. Practic povestea „Cetățeanului Kane" debutează (în afara unor jurnale de actualități confecționate pentru acest film) cu moartea lui. Bătrîn și părăsit de toată lumea, locuind într-un castel uriaș, Kane se stinge din viață nu înainte de a lua în mînă o sferă de cristal - în interiorul căreia se afla o căsuță acoperită de zăpadă - și de a rosti cuvîntul „rosebud". Ce înseamnă asta? „Poate că acest cuvînt ne spune totul despre cel care a fost Kane", spune cineva la începutul filmului. Extraordinar este faptul că, deși pe parcursul filmului despre acest cuvînt se mai pronunță de cîte un personaj sau altul, Orson Welles nu lămurește acest

mister nici măcar în final, un artificiu pe care nu-l va mai folosi nici un alt regizor de la Hollywood, de atunci încoace. Și totuși, ce înseamnă acest „rosebud". Cum viața lui Kane este reconstruită prin narațiunile a cinci persoane din anturajul său, vom vedea că cel puțin trei personaje vor aminti cuvîntul „rosebud": un prieten din tinerețe, angajat al lui Kane , ajuns într-un azil, își amintește despre faptul că l-a auzit cîndva pe Kane rostindu-l, dar nu știe ce semnifica. Nici a doua lui nevastă, interpretată de Dorothy Comingore, devenită după moartea lui Kane alcoolică nu-și amintește semnificația cuvîntului, în fine, nici măcar valetul lui Kane de la castelul Xanadu în care magnatul moare nu poate oferi o explicație cuvîntului „rosebud", deși l-a auzit pe Kane rostindu-l înainte de a muri. Probabil că minte, pentru că în camera în care a murit Kane nu se afla, vedem în film, absolut nimeni. Și atunci ce caută acest cuvînt în acest film? Un cuvînt care ne spune totul și nu spune nimic. Vom vedea.

CARUSELUL CONSPIRAȚIEI

Să ne întoarcem la zvonul lansat de domnișoara Parsons. El a fost, cu siguranță, mai mult decît un zvon. După toate probabilitățile, Welles i-a trimis magnatului Hearst o copie a scenariului înainte de a realiza filmul. Acesta l-a citit și nu i s-a părut nimic dubios. În momentul în care Welles a anunțat că filmul e gata, ziarista Parsons i-a cerut permisiunea regizorului de a face o vizionare prealabilă. Vizionarea a decurs normal, în prezența lui Welles și a doi avocați ai lui Hearst, într-o sală de vizionare a studioului RKO. După ce vizionarea a luat sfîrșit, Parsons a plecat fără să spună nici un cuvînt regizorului și s-a dus direct la Hearst, aruncînd în fața acestuia bomba: filmul terfelește numele magnatului Hearst. Probabil că magnatul n-a pus prea mult preț pe această insinuare, mai ales că, se spune, filmul i-a plăcut. Faptul că amantei lui Hearst, aflat atunci la vîrsta de 79 de ani, filmul i s-a părut „grotesc" nu face decît să ne spună cît de bine se înțeleg, uneori, femeile. Această Parsons nu s-a lăsat și a jurat că va desființa filmul și pe creatorul ei, folosindu-și influența pe care o avea în lumea filmului. A pornit o campanie de presă și primul care avea să i se alăture a fost Louis B. Mayer, capul companiei atît de cunoscute MGM.

DISTRUGEȚI FILMUL

Și astfel, într-o dimineață, George J. Schaefer, președintele studioului RKO, cel care-i dăduse lui Orson Welles libertate totală de creație, primește un telefon de la Nicholas Schenck, un acționar important al studioului, care, dacă îi dăm crezare lui Bosley Crowther, de la ziarul New York Times, i-ar fi spus textual: „Louis (B.Mayer) m-a rugat să vorbesc cu tine ceva în legătură cu „Cetățeanul Kane"al lui Orson Welles. Îți spune că e gata să-ți plătească banii cheltuiți pe film, a înțeles că e vorba de 800000 dolari, dacă veți distruge negativul și toate copiile făcute." Mai ceva ca în filmele polițiste proaste de la Hollywood. Oricum, Schaefer nu s-a lăsat prea repede impresionat de ofertă și s-a dus a doua zi la Nelson Rockefeller, acționarul principal al studioului RKO, pentru a-i cere părerea. Rockefeller n-a fost de acord cu propunerea de a distruge filmul, dar, presat de Parsons care îi cerea să ia atitudine față de acest film și să se disocieze de afacere, a interzis prezentarea „Cetățeanului Kane" în teatrul lui, Radio City Music Hall. Și lucrurile nu s-au oprit aici. Parsons prinde curaj și declanșează în toate ziarele lui Hearst o campanie virulentă împotriva filmului lui Welles, din toate părțile, astfel încît încasările sînt foarte mici, practic, manipulată, lumea nu se duce în sălile de cinema pentru a vedea „Cetățeanul Kane". Mai mult, proprietarii companiei Warner Bros interzic rularea acestui film în sălile lor, ceea ce îl va face pe președintele de la RKO să-i dea în judecată. Boicotul era fățiș și total. În ziarele lui Hearst era interzisă publicitatea pentru acest film, despre „Cetățeanul Kane" se amintea cu misterioasa sintagmă „un nou film atractiv în oraș" și atît. În urma acestor atacuri, nu e de mirare că filmul a fost un fiasco în privința încasărilor. S-au înregistrat 160.000 dolari pierderi. Ironia sorții, această pierdere se întîmpla în cazul celui mai mare film din istoria cinematografiei, cum susținea la 50 de ani după lansarea filmului, în 1991, publicația Sights and Sounds.

DEZLEGAREA ENIGMEI

Revenim la misteriosul cuvînt „rosebud". Orson Welles nu putea lăsa fie și numai un amănunt aruncat la coșul de gunoi. Faptul că el biciuiește curiozitatea spectatorului pomenindu-i de cîteva ori un cuvînt fără înțeles, nu face parte decît din genialitatea lui artistică. Și așa cum fiecare cadru, fiecare actor, fiecare scenă și fiecare cuvînt din „Cetățeanul Kane" a fost ținut sub control de Welles, nu se putea ca această mică enigmă să nu fie dezlegată. Dar dezlegată așa cum credea Welles de cuviință și nu cum ar crede orice regizor de duzină care dă mură în gură spectatorului dezlegarea unei șarade. Pe la începutul filmului, unul din personaje, întrebîndu-se ce poate să însemne „rosebud", spune că trebuie să fie „nu ceva ce i-a aparținut lui Kane, ci dimpotrivă, ceva ce n-a avut niciodată". O secvență importantă pentru revelarea misterului este aceea în care micul Kane apare jucîndu-se cu o sanie în zăpadă, în curtea fermei familiei lui din Colorado. O altă secvență importantă legată de misterul cuvîntului „rosebud" apare în finalul filmului. După ce aparatul de filmat traversează un depozit uriaș, aflat în castelul Xanadu, în care sînt depozitate toate obiectele utile și inutile pe care miliardarul cetățean Kane le-a cumpărat de-a lungul vieții, niște muncitori veniți să facă ordine găsesc de cuviință să arunce unele jucării ale defunctului în giganticul șemineu aflat într-una din grandioasele camere gotice ale castelului. Un ultim lucru aruncat în foc este și o sanie de lemn, pe care, înainte de a se mistui în flăcări, se poate citi: „Rosebud". Și ce-i cu asta, se poate oricine întreba. Chiar așa.

CE POATE FI?

Au fost glasuri în epocă, e vorba despre deceniul 5, care și-au dat cu părerea în legatură cu acest misterios „rosebud". Este pomenită, de pildă, opinia coscenaristului Herman Mankiewicz, rolul lui în co-scrierea scenariului alături de Orson Welles se pare că a fost subestimat, care spunea că a folosit acest cuvînt ca o glumă în film. Ca prieten al amantei lui Hearst, Marion Davies, se pare că el știa că magnatul obișnuia să alinte cea mai intimă zonă a anatomiei tinerei sale iubite, tocmai cu numele „rosebud", „boboc de trandafir". Să fi fost tocmai o nevinovată glumă?

După răspîndirea acestui cuvînt în diferite momente ale filmului, de la început pînă la sfîrșit, așa cum am arătat, pare puțin probabilă susținerea acestei teorii, deși, la cîte nebunii s-a recurs în acest film, una în plus nu mai conta. Cert este că în film putea fi folosit orice cuvînt, în locul acestui „rosebud" care totuși sună bine, dar modul în care el a fost plasat în economia filmului, ar fi condus către aceeași semnificație, niciodată expusă explicit de Orson Welles. Puse cap la cap, secvențele importante ale filmului conduc pe spectator la o posibilă explicație. Fiind vorba despre o sanie, copilărie, un glob de sticlă avînd în interior un peisaj de iarnă de care Kane nu se desparte niciodată, ultimul lui cuvînt și sania care arde în șemineu, devine destul de limpede că „rosebud" nu putea fi pentru Kane decît „acel lucru pe care nu l-a avut niciodată" și anume copilăria. O copilărie frumoasă în Colorado, din care a fost smuls de timpuriu pentru a fi trimis la studii în Est, ca unic moștenitor al celor mai mari mine de argint din America. Că era o aluzie la copilăria magnatului Hearst sau că era pur și simplu o privire asupra propriei copilării furate, asta Welles nu ne mai spune, lăsîndu-ne nouă posibilitatea de a ne imagina.

BOICOT CONTRA WELLES

Se poate susține pînă la urmă că boicotul lansat de o prea vigilentă ziaristă Parsons din pricina unui presupus atac asupra patronului ei să fie la rîndul ei o legendă bine orchestrată. Părerile sînt și aici împărțite. Pare curios ca un magnat să fie supărat de un film care pînă la urmă nu-l descria în cele mai negre culori, într-o primă parte a lui Kane fiind chiar o personalitate fascinantă. Și atunci? Putea o ziaristă conduce un boicot în niște ziare care nu-i aparțineau? Putea ea declanșa un boicot total bazîndu-se numai pe influența ei personală? Răspundeau ditamai magnații la pretențiile ei personale? Greu de crezut. Mai curînd răspunsul poate fi găsit tot în personalitatea lui Orson Welles. Un tînăr de 22 de ani care vine la Hollywood plin de idei și de dorința de a „rupe gura tîrgului" sau chiar „de a face puțină ordine în industria asta a filmului" cum se pare că ar fi zis. Un orgoliu prea mare pentru vîrsta lui într-un Hollywood condus de niște rechini care n-aveau de gînd să lase jucăria din mînă, era vorba despre mult prea mulți bani și care s-ar fi putut arăta deranjați de acest tînăr impetuos care, culmea, nu numai că primise prea mulți bani fără să fi făcut la viața lui nici un metru de film, darămite un film întreg, dar mai avusese și „tupeul" să facă împreună cu o trupă talentată și niște profesioniști adevărați, unul dintre aceștia fiind Gregg Tollund, cel responsabil de imagine și care în 1939 obținuse un Oscar pentru imaginea din filmul „Wuthering Heights", un film, „Cetățeanul Kane", absolut senzațional. Și ca niște vulpi bătrîne, unii ca Louis B. Mayer, au înțeles imediat de unde vine pericolul. Copilul-teribil al teatrului demonstra că e copilul-teribil și al cinematografiei și, deloc întîmplător, descinsese la Hollywood. Probabil că alarma a fost roșie și atunci cînd conspirația s-a declanșat, ea a avut cu totul alte motive decît cele enunțate, diversiunea cu Hearst neavînd decît rolul de a abate atenția de la adevăratul miez al problemei. Cineva trebuia să plătească pentru geniul său, pentru orgoliul prea mare și pentru sfidarea numită „Cetățeanul Kane". Și acesta a fost Orson Welles. După realizarea celui deal doilea film, un an mai tîrziu, „The Magnificent Ambersons", un alt fiasco financiar, Orson Welles va fi dat afară de la RKO, împreună cu echipa lui de actori. Va mai regiza ca independent două filme după piese shakespeariene, apoi va pleca în Europa unde va fi primit ca un erou: autorul celebrului film „Cetățeanul Kane". Aici va juca zeci și zeci de roluri mărunte sau mai puțin mărunte, dar nu va mai produce pe cont propriu nici un film. Blestemul (boicotul) avea brațul lung și avea să-l condamne pe regizor pentru simplul motiv că asemeni niciunui alt regizor de la Hollywood, debutase în mod nebunesc cu o capodoperă neegalată nici pînă în ziua de azi. Azi, cînd filmele alimentează piața tot așa cum fabricile de conserve ostoiesc poftele incomensurabile ale consumatorilor de pretutindeni.

Pagină realizată de **AURORA POPESCU**

HOROSCOP

29.06 - 5.07

BERBEC (21.03 - 20.04): Două motive de bucurie vă vor întîmpina în această săptămînă, cînd Soarele şi Jupiter vă ocrotesc destinul. Prima bucurie soseşte din domeniul financiar (probabil veţi primi bani), poate marţi sau miercuri, iar al doilea motiv de a jubila provine din familie. Partenerul de viaţă vă aduce, la rîndu-i, o veste materială de mare perspectivă.

TAUR (21.04 - 21.05): Conform cu aspectul pe care-l face Luna cu Saturn, se pare că veţi parcurge o perioadă doldora de surprize, din păcate unele neplăcute. Un ghinion sentimental cu urmări de lungă durată (mai probabil pentru cei născuţi în ultimul decan al zodiei) vă va întîmpina spre finele săptămînii, iar din punct de vedere financiar lucrurile se îndreaptă spre o situaţie deloc roză.

GEMENI (22.05 - 21.06): Configuraţia astrală sugerează un psihic robust, graţie căruia veţi depăşi cu brio o situaţie delicată din punct de vedere socio-profesional. Se pare că se va naşte un conflict de interese cu un Scorpion sau un Săgetător, pentru stingerea căruia veţi cheltui multă energie şi nervi. Nimic nou pe plan financiar, deocamdată.

RAC (22.06 - 22.07): O întîmplare cu un tîlc petrecută în mediul profesional vă va impune luarea unei decizii prompte şi cît se poate de înţelepte, întrucît de ea va depinde situaţia dv. în viitorul apropiat. Poziţia Soarelui vă este favorabilă, aşa că aveţi încredere în propriul dv. discernămînt. Joi sau vineri veţi primi o sumă consistentă de bani.

LEU (23.07 - 22.08): Totul vă merge din plin, inspiraţia şi fantezia vă ţin companie fericită în această săptămînă. Pot apărea cîteva clipe de cumpănă (miercuri, joi), cînd iniţiativele dv. nu sînt primite cu prea mult entuziasm de şefi, dar lucrurile vor reveni repede la normal. Atenţie! Curba financiară scade şi există posibilitatea să parcurgeţi o perioadă de jenă materială.

FECIOARA (23.08 - 21.09): Se poate remarca un uşor dezechilibru nervos la începutul perioadei, compensat apoi de o bucurie reconfortantă pe plan socio-profesional. Sînteţi prea sensibil şi receptaţi deformat unele gesturi şi cuvinte. Curba psihicului are valori minime (luni-miercuri), dar spre finele săptămînii ea sugerează iarăşi optimismul care vă caracterizează de obicei. Nimic nou despre bani.

BALANŢA (22.09 - 22.10): Navigaţi printre incertitudini şi promisiuni, printre iluzii şi confirmări, de parcă aţi fi scăpat situaţia de sub control. Din fericire, realitatea este mult mai generoasă decît v-aţi aştepta şi vă oferă o surpriză pecuniară extrem de plăcută (miercuri, joi). Mici probleme în familie, la sfîrşitul săptămînii.

SCORPION (23.10 - 21.11): Tenace şi orgolios, parcurgeţi această perioadă avînd multe satisfacţii, mai ales financiare şi sentimentale. Sînteţi victorios în orice confruntare, iar siguranţa de sine vă este cunună de lauri. Veţi trece cu bine de două confruntări profesionale (luni, marţi), care nu vor putea umbri optimismul dv. robust, tipic luptătorilor lucizi.

SĂGETĂTOR (22.11 - 20.12): Perioada se caracterizează printr-o nevoie acută de comunicare, gînduri cenuşii vă apasă inutil şi vă scad randamentul. Poate o adiere sentimentală amară să fie de vină. Oricum, veţi reuşi să vă redresaţi. Situaţia financiară se redresează şi vă veţi permite chiar unele investiţii de suflet, amînate din lipsă de... „timp".

CAPRICORN (21.12 - 19.01): Vă copleşesc treburile, atît casnice, cît şi profesionale şi numai echilibrul dv. nervos şi înţelepciunea vă vor ajuta să faceţi faţă cu brio tuturor încercărilor. Dar poate apărea un uşor surmenaj, motiv pentru care trebuie să vă găsiţi o oază de relaxare. Din păcate, grija banilor nu dispare, curba cu pricina staţionează la un nivel mediu.

VĂRSĂTOR (20.01 - 18.02): Sînt unele evenimente care vă vor dezamăgi în acest interval şi care vă vor da o stare de disconfort psihic, dar veţi avea şi satisfacţii - mai ales de ordin afectiv, în familie. Pe plan profesional divergenţele se ţin lanţ, însă dacă nu veţi uita că şi ceilalţi pot avea dreptate, disputele se vor rezolva în mod rezonabil. Curba financiară este în scădere lentă.

PEŞTI (19.02 - 20.03): Se pare că vremea caniculară vă cam domoleşte apetitul pentru muncă, randamentul intelectual este în declin. Dacă nu daţi piept cu realitatea nudă şi vă refugiaţi în dulcele „far nienте", neglijîndu-vă interesele, veţi avea o surpriză materială extrem de neplăcută. Din fericire, curba financiară nu ţine seamă de capriciile dv. şi are un maximum pe la mijlocul săptămînii.

Grădina - micul nostru paradis

TRANDAFIRUL

Aveţi cîteva tufe de trandafiri în mica dv. grădină şi aţi vrea să-i înmulţiţi? Nimic nu vă împiedică, nu trebuie să aşteptaţi venirea toamnei sau a primăverii pentru că soiurile mai puţin pretenţioase, cu lemn moale, suportă înmulţirea - prin butaşi - şi în timpul verii (iulie-august). ◆ Butaşii se obţin din lăstarii care au înflorit. ◆ Imediat ce florile şi-au scuturat petalele, cu un briceag bine ascuţit, tăiaţi lăstarul în aşa fel încît tija lui să cuprindă cinci perechi de frunze (sau cinci noduri). Tăietura se face exact sub cel de-al cincilea nod. ◆ Îndepărtaţi măciulia fostei flori, făcînd o secţiune la 1-2 cm deasupra primului nod de la vîrf. ◆ Îndepărtaţi ultimele trei perechi de frunze dinspre bază. ◆ Porţiunea liberă de pînă la frunze se introduce în pămînt, fie provizoriu într-o lădiţă, fie direct în grădină, în locul unde vrem să avem o nouă tufă de trandafiri. ◆ Se udă potrivit (fără să se bălţească locul), apoi butaşul se acoperă cu un borcan, menit să-l ferească de curent şi să-i asigure un circuit al apei favorabil dezvoltării.

„Seminţe" de idei

Lunile de vară fierbinte coincid, pentru cei mai mulţi dintre noi, cu perioada concediilor. Pentru relaxare, facem tot posibilul să ne oferim o schimbare de decor, plecînd la mare, la munte, în străinătate, la ţară... Noi plecăm, dar plantele noastre rămîn singure acasă. Cum procedăm pentru a nu le pune viaţa în pericol? În primul rînd, le aşezăm la adăpost de soarele puternic. Apoi, le asigurăm sursa de apă necesară, apelînd la unul dintre aceste procedee:

● Sticlele de plastic - de Coca-Cola, de Pepsi etc. - pot fi transformate în mici rezervoare temporare de apă. Umpleţi sticlele cu apă, apoi le înfigeţi cu gura în jos în pămîntul din ghiveci. Planta va avea în permanenţă pămînt reavăn.

● Plasaţi ghiveciul într-un recipient mai mare decît el. Spaţiul dintre pereţii celor două vase se umple cu ziare bine umezite.

● Umpleţi chiuveta de la bucătărie cu apă. Acoperiţi stativul pentru vase cu o pînză (eventual un prosop vechi) bine înmuiată, lăsînd un capăt al acestuia să se scufunde în apa din chiuvetă. Aşezaţi ghivecele cu plante pe „patul" de pînză. Apa absorbită permanent de pînză va urca spre pămîntul din ghivece.

● Puteţi apela şi la metoda „meşelor"; veţi avea nevoie de fîşii de pînză din bumbac sau de cordoane cu ţesătura asemănătoare fitilului de lampă de gaz, eventual cravate vechi. Un capăt al „meşei" se înfinge în pămîntul din ghiveci, iar celălalt se scufundă într-un recipient umplut cu apă.

● Dacă lipsiţi de acasă doar cîteva zile sau cel mult o săptămînă, puteţi folosi „trucul" sacului de plastic. Se udă planta, se înfig în pămîntul din ghiveci patru tije subţiri şi înalte, peste care se montează un sac de plastic transparent, fin şi uşor. *(A. Popescu)*

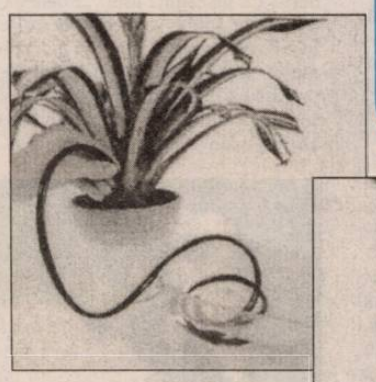

Înainte de a porni la drum, este necesar să verificăm: presiunea din anvelope (o presiune mai mare sau mai mică decît cea recomandată de constructor este de natură să schimbe în rău performanţele

pe 4 roţi

vehiculului - ţinuta de drum şi consumul de combustibil - şi chiar poate să fie cauza unor grave accidente rutiere); nivelul lichidului de frînă din rezervorul pompei de frînă; nivelul uleiului din baia de ulei; starea în care se află roata de rezervă, ştiut fiind faptul că, datorită îndelungatei perioade în care nu am avut nevoie de aceasta, presiunea din anvelopă (cameră) scade mult; modul în care funcţionează sistemul de iluminare - faza mică, faza mare, lanternele de poziţie, semnalizatoarele de direcţie, de frînă şi de marşarier.

(Va urma)

radio CONTACT
THE GREATEST FM EXPERIENCE

București 96,1 FM
Iași 92 FM
Cluj 89,8 FM
Ploiești 92,8 FM
Sibiu 91,8 FM
Constanța 91,1 FM
Baia Mare 88,5 FM
Râmnicu Vâlcea 66,14 FM
Pitești 90,7 FM
Câmpulung Muscel 94,1 FM
Botoșani 93,1 Mhz
Focșani 95,4 Mhz
Arad 65,95 Mhz
Brașov 105,5 Mhz

ŞAH

PROBLEMA DE AZI:

Negrul mută şi cîştigă

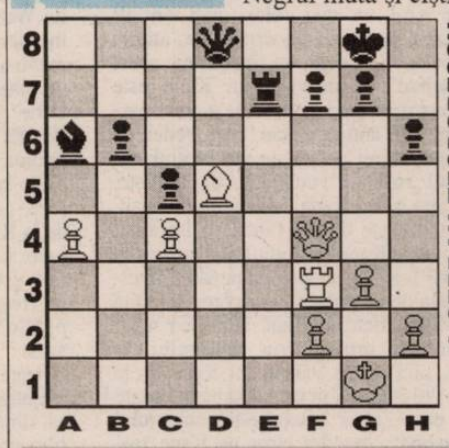

© ŞERBAN TEODORESCU

1... D:d5!! (în plin „atac" al albului, negrul sacrifică dama...) 2. c:d5 Te1 + 3. Rg2 Nf1 + 4. Rg1 Nh3 mat!

TALON DE FIDELITATE

● Un concurs pentru cititorii care **NU** sînt abonaţi ai revistei!
● Lunar, prin tragere la sorţi, puteţi cîştiga unul din cele trei abonamente anuale!
● Trimiteţi taloanele pe luna în curs, într-un singur plic, pînă pe data de 15 ale lunii următoare, pe adresa redacţiei.

NUME .....
PRENUME .....
ADRESĂ .....
.....

Certific faptul că **NU** sînt abonat al revistei „Magazin"

iunie nr. 26

Săvulescu Adrian, din Bucureşti, doreşte să afle mai multe informaţii despre...

● Asociaţia în participaţiune

Potrivit dispoziţiilor Codului Comercial - art. 251-256 - asociaţia în participaţiune reprezintă acel acord de voinţă (contract) încheiat între două sau mai multe persoane fizice sau juridice - din care cel puţin una dintre ele trebuie să aibă calitatea de comerciant - avînd ca scop participarea acestora la beneficiile şi pierderile „uneia sau mai multor operaţiuni sau chiar asupra întregului lor comerţ" (art.251 C. com.). Din această definiţie rezultă mai multe aspecte esenţiale:

- contractul de asociere poate fi încheiat fie între două persoane fizice sau juridice, fie între o persoană fizică şi o persoană juridică dintre care cel puţin una trebuie să aibă calitatea de comerciant;
- obiectul contractului îl constituie desfăşurarea uneia sau mai multor activităţi comerciale în comun de către părţile semnatare;

Dorina David *vă răspunde pe teme*

JURIDICE

- scopul asocierii, al contractului, îl reprezintă participarea părţilor semnatare, la beneficiile şi/sau pierderile care rezultă în urma activităţii comerciale desfăşurate.

În ceea ce priveşte condiţiile de formă, Codul Comercial prevede că pentru a fi considerat valabil încheiat, contractul trebuie să îmbrace forma scrisă şi să fie semnat de către ambele părţi, nefiind necesară îndeplinirea altor formalităţi (autentificarea sau înregistrarea contractului).

Pentru a nu da naştere unor situaţii conflictuale, nedorite, părţile trebuie să prevadă foarte clar în contract drepturile şi obligaţiile ce le revin, modalitatea împărţirii veniturilor rezultate din activităţile comerciale comune, cum, cine şi în ce procent suportă eventualele pierderi, în ce constau aporturile aduse de către asociaţi, durata (termenul) pentru care se încheie un astfel de contract, dacă acesta se poate sau nu prelungi, sau în ce condiţii încetează.

Spre deosebire de o societate comercială, asocierea în participaţiune prezintă avantajul că se poate înfiinţa cu o mai mare uşurinţă nefiind necesare îndeplinirea formalităţilor prevăzute pentru constituirea societăţilor comerciale, însă spre deosebire de acestea, asociaţia în participaţiune nu are o personalitate juridică de sine stătătoare.

Mamifere

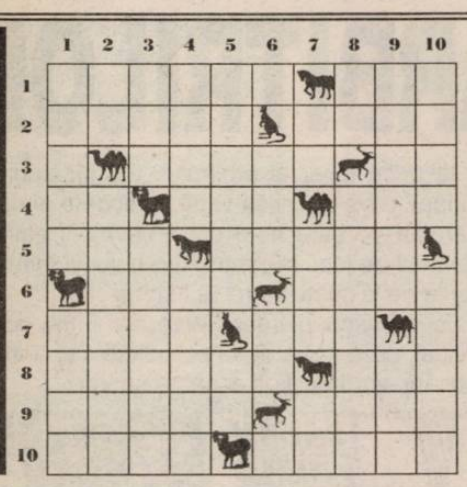

ORIZONTAL: 1) Mamifer rumegător cu una sau două cocoașe - Orășel în Japonia. 2) Animal insectivor cu țepi - Mamifer rumegător din familia cerbilor. 3) Pui de cîine - Primii lopătari! 4) Acum la mamuți! - Animal din zona ținuturilor nordice - Opac. 5) Ochi (fig.) - Porc. 6) Scară muzicală - Poziția unui cîine de vînătoare cînd simte vînatul. 7) Femele adulte din specia bovină - Animal carnivor cu trupul greoi și masiv. 8) Generator cuantic care produce radiații electromagnetice în infraroșu - Primul număr. 9) „Mormînt" preistoric - Mioară (masculin). 10) Măgar - Rasă de cai originară din Anglia.

VERTICAL: 1) Nici cal, nici măgar - Animal cornut domestic. 2) Arici! - Asin (dim.). 3) Pui - Mamifer carnivor sălbatic asemănător cu lupul, dar mai mic (pl.). 4) Omul-pasăre (mit.) - Hîrciog (reg.). 5) Oițele din abecedar (sing.) - În spate la berbec! 6) Fluviu în Peru - Urs!! 7) Cățel!! - Suveran slav - 13 miori! 8) Șacal fără pungă! - Mamifer cetaceu asemănător cu delfinul. 9) Animale plăvane - Salvatorul lumii animale (leg.). 10) Cîinele din Delta Dunării - Mascul necastrat din specia taurinelor (pl.).

DICȚIONAR: ABE, ENI.

MARICEL NĂSTASE
Galați

Soluția careului **„CĂRȚI"**

ORIZONTAL: **ROMANE - PCC - PAGINA - AL - PENITE - ERA - A - URU - EPOS - BEST - ADI - A - L - CRONICAR - IURAS - TEME - CRITICA - E - ANSA - ERATA - AETA - EDIP.**

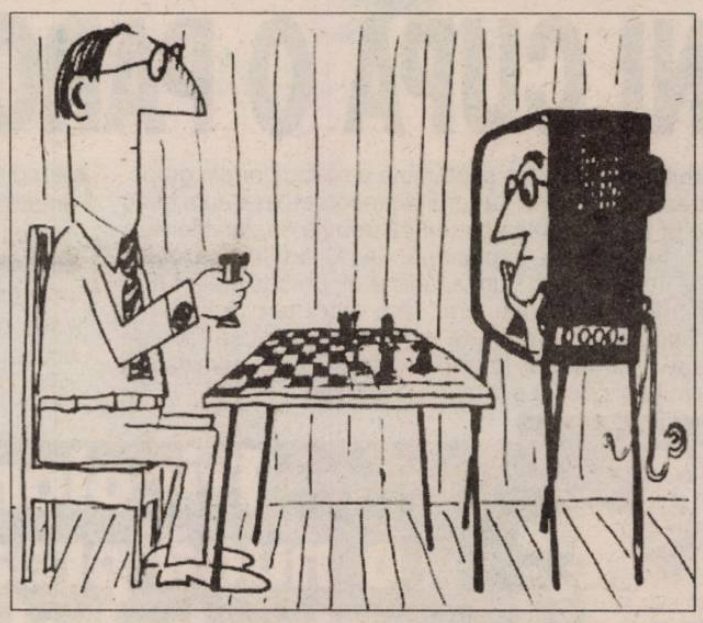

TEST PSI — Știi să decizi?

Pare ceva simplu să știi să alegi între diverse alternative și să stabilești cel mai bun lucru pe care trebuie să-l faci. Însă, procesul decizional este unul dintre cele mai complexe activități ale psihicului nostru. Cînd sînt mai multe variante ale jocului, să alegi una bună repede nu e o joacă de copil. Știi să decizi repede și corect? Ori ai mereu dubii și incertitudini? Răspunde la întrebări și vei avea o imagine a spiritului tău de decizie.

Răspunde la următoarele întrebări alegînd, în funcție de gradul preferințelor, de la 1 la 5.

1 = niciodată; 2 = puțin; 3 = cîteodată; 4 = adesea; 5 = mereu.

În final, confruntă suma punctelor obținute cu profilul personalității tale.

1) Ți se oferă o slujbă provizorie dar bine plătită. Dacă accepți pierzi locul sigur pe care-l ai. Îți e dificil să alegi? 1 2 3 4 5

2) Te lași pe mîna sorții cînd decizi ce ai de făcut? 1 2 3 4 5

3) Ești invitat la o petrecere elegantă. Riști să întîrzii pentru că nu ai știut cu ce haine să te îmbraci? 1 2 3 4 5

4) Dorești ca alții să decidă pentru tine? 1 2 3 4 5

5) Ți se întîmplă (sau ți s-ar putea întîmpla) să trăiești două povești de iubire în același timp? 1 2 3 4 5

6) Intri într-un magazin ca să-ți cumperi o pereche de pantofi. După ce ai probat vreo două duzini tot nehotărît ești? 1 2 3 4 5

7) După ce faci o alegere, ai regrete? 1 2 3 4 5

8) Este dificil, pentru tine, să te decizi unde pleci în vacanță? 1 2 3 4 5

Confruntă-ți punctajul

De la 8 la 18 puncte: **Ești un tip decis. Știi întotdeauna ce vrei, și știi cum să ajungi pe strada ta, chiar dacă te asaltează dubiile.**

De la 19 la 31 puncte: **Uneori, înainte de a face o alegere gîndești prea mult și asta îți întîrzie operațiunile.**

De la 32 la 40 puncte: **Să decizi pentru tine este un adevărat coșmar. Ți-e teamă să riști, nesiguranța ta de fond te paralizează. Relaxează-te și nu mai lua totul în serios.**

Verificați-vă cunoștințele

1. Unde se află Statele Federale ale Micronezie?
2. Ce sînt echinodermele?
3. Cine a inventat fotografia și cum se numeau primele fotografii?
4. Unde se află „Gorunul lui Horea"?
5. Cînd și unde au fost confecționate primele dantele lucrate de mînă?
6. Cine a inventat linoleumul?
7. De unde sînt originare begoniile?
8. De cine a fost ajutat Ulise, la întoarcerea în Itaca, să ucidă pețitorii soției sale, Penelopa?
9. Cum se numea corabia pe care, în 1832, celebrul naturalist Charles Darwin a întreprins călătoria în arhipelagul Galapagos?
10. Cine a compus muzica baletului Coppelia?

Răspunsurile din numărul trecut

1) Orașul Belmopan este capitala statului Belize din America Centrală. 2) Termosul a fost inventat în 1898 de fizicianul și chimistul englez de origine scoțiană Sir James Dewar (1842-1923). 3) Tabloul „Omul cu tichie albastră" este opera pictorului flamand Jan Van Eyck (c.1390-1441). 4) „Garofițele de cîmp" se mai numesc în popor „scînteiuțe". 5) În mitologia romană Fames era zeița foametei. 6) Numele real al prozatorului realist american O'Henry este William Sydney Porter. 7) Neutronul a fost descoperit în 1932 de fizicianul englez Sir James Chadwick (1891-1974). 8) Fantezia „Francesca da Rimini" a fost compusă de tina Zodiacului de la intrarea în Parcul Carol din București a fost realizată în 1934 după planurile arhitectului Octav Doicescu, iar decorațiunile sînt opera sculptorului Mac Constantinescu. 10) Protagoniștii filmului Lady Hamilton au fost Vivien Leigh și Lawrence Olivier.
(IRINA STOICA)

Integramă de MARIAN MINCULESCU — „VORBE"

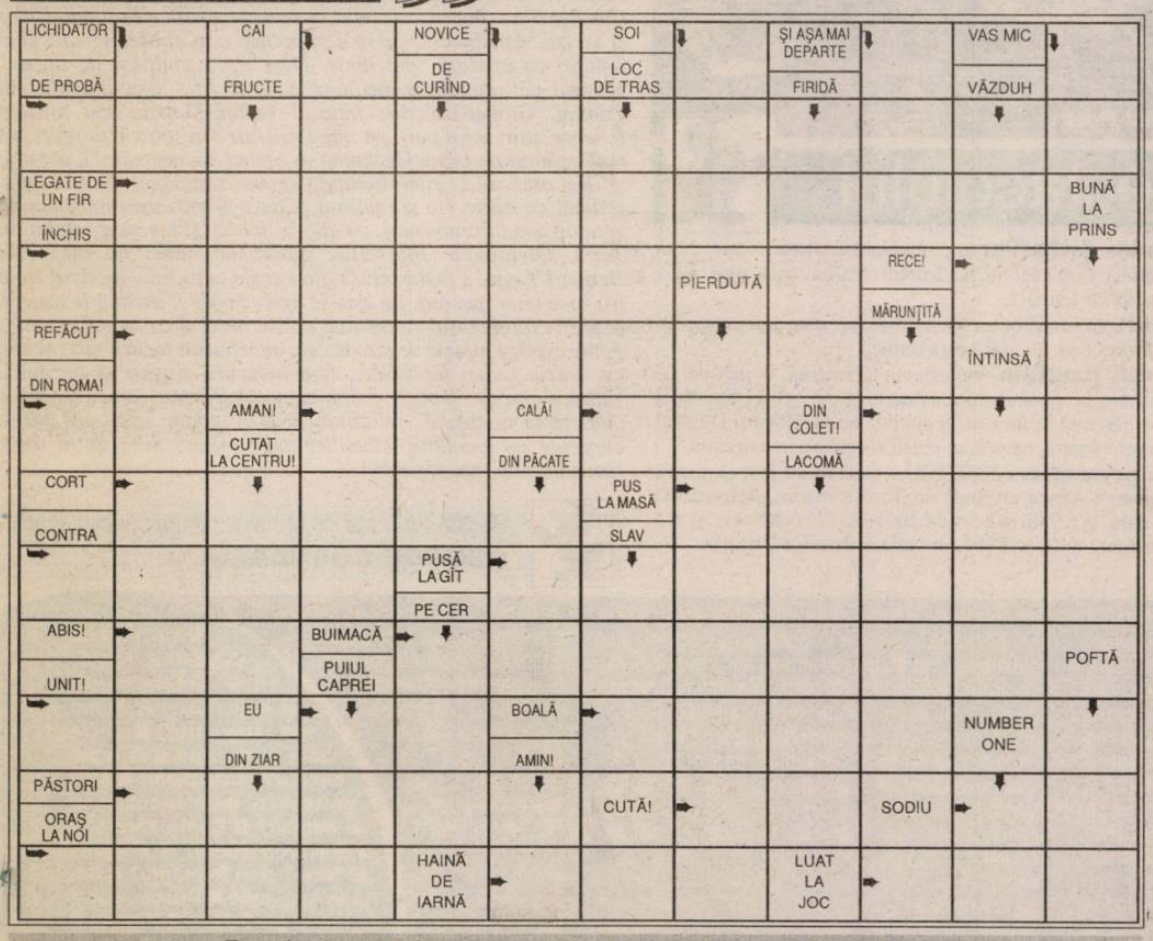

Dezlegarea integramei **„COMPENSAȚII"**

ORIZONTAL: S - E - A - T - D - S - SUBVENTIONAT - PARITATE - UR - ARTE - ICA - ORA - ARIE - UNICAT - IVI - VOT - DARE - ENTITATI - IG - AG - ADI - ILO - I - HALE - CRAPI - SELENARI - TAS - RENTIERI - TA - RESTANTE - RAC.

Scrisori primite

Neavînd posibilitatea de a monitoriza întreaga producție editorială din țară, ne este dificil să vă oferim titlurile de „cărți despre arte marțiale". Însă vă sugerăm, stimate Domnule NICUȘOR CĂLIN (Slatina), modul cel mai simplu de a afla răspuns la întrebarea Dv.: adresați-vă direct Federației Române de Arte Marțiale. Sîntem siguri că veți primi tot sprijinul necesar!

Ne pare sincer rău, stimate Domnule FLOREA D. HERA (București), pentru faptul că n-ați putut să vă procurați, la vremea respectivă, lucrarea care vă interesează... Redacția nu posedă acea carte, din simplul motiv că revista noastră nu a făcut nimic altceva decît să găzduiască, acum cîțiva ani, numai un anunț publicitar al societății comerciale care a editat-o. Nu știm dacă în prezent firma mai dispune de exemplare, așa încît vă sugerăm să vă adresați direct acesteia (S.C. ROM DIRECT IMPEX s.r.l., cp 10-24, București, cod 72200, conform adresei menționate chiar pe... talonul de comandă pe care, după cum am precizat nu o dată în acest colț de pagină, NU redacției noastre ar fi trebuit să îl adresați...), solicitînd să vă ajute în procurarea lucrării care vă interesează atît de mult. Vă dorim mult succes în demersul Dv., precum și multă sănătate, spre a ne fi același fidel cititor încă mulți, mulți ani!

În dorința de a vă ajuta, stimate Domnule GRIGORE I. ȘOȘU (Dioști, Dolj), sperînd din inimă că, poate, vă veți afla leac de alinare a suferințelor, vă oferim adresa Domnului Dr. *Leon Dănilă:* Institutul de Boli Cerebro-Vasculare, Șos. Berceni nr. 10-12, București, tel. (01)330.72.56. int. 333. Multă sănătate!

Rubrică realizată de ADRIAN HOAJĂ

Soluția din pagina a 3-a
ALBERT EINSTEIN

Abonamente la „Magazin" direct la redacție!

PERIOADA	VALOAREA	PERIOADA	VALOAREA
❑ 1 LUNĂ	5500 LEI	❑ 4 LUNI	22000 LEI
❑ 2 LUNI	11000 LEI	❑ 5 LUNI	27500 LEI
❑ 3 LUNI	16500 LEI	❑ 6 LUNI	33000 LEI

(Marcați cu un X perioada dorită a abonamentului)

DATA DE ÎNCEPERE A ABONAMENTULUI: _____

NUME _____ PRENUME _____

VÎRSTA: _____ OCUPAȚIA: _____

ADRESA: str. _____, nr. _____, bl. _____

sc. _____, et. _____, ap. _____, sector _____, localitate _____

cod _____, județul _____.

Plata abonamentului se va face prin mandat poștal la adresa:
Ionescu Simion, P-ța Presei Libere, nr. 1, sector 1, București, cod 71341

Vă rugăm să decupați acest talon, să-l completați și să-l expediați, la adresa mai sus menționată, pentru primirea corectă a abonamentului dv.

În cazul în care nu specificați data de începere a abonamentului, acesta va fi expediat de la data încasării mandatului poștal.

DE REȚINUT! Toți cititorii care se vor abona pentru trimestrele următoare, *direct la redacție,* vor participa la trageri la sorți trimestriale, la care pot cîștiga valoroase premii în bani și obiecte!

Pentru informații suplimentare vă rugăm să sunați la tel. 01/222.83.36

VA DEVENI CUPA O PARODIE A ARBITRILOR?

Puţină lume a băgat în seamă arbitrajele în prima săptămînă a meciurilor din grupe. Cavalerii cu fluierul şi-au văzut de treabă încercînd să arbitreze corect, aşa cum ştiau ei, chiar şi în noua lumină venită de la FIFA care le spunea că trebuie să sancţioneze direct cu roşu „atacul din spate". În a doua săptămînă, însă, arbitrii au văzut sperietoarea. Nemulţumit că lucrurile nu merg aşa cum a indicat el, preşedintele FIFA, Blatter, s-a burzuluit la cavaleri, chemîndu-i la supunere, căci, altminteri...fiecăruia îi mai este dragă o Cupă mondială. Deci, cei mai slabi de înger s-au gîndit să facă pe plac „boss"-ului şi să arate cartonaşe roşii micilor tauri năbădăioşi. Cinci eliminaţi în două partide ale aceleiaşi zile! E revoltător. Acum s-a ajuns la situaţia parodică, aceea de neimaginat, încît la orice fluier al arbitrului, toţi jucătorii, dar şi antrenorii şi spectatorii, se uită la buzunarul cavalerului să vadă ce scoate el de acolo: galben sau roşu? Nu mai spun de parodia pe care ne-o oferă cavalerii atunci cînd elimină cîte un jucător pentru un simplu fault de joc...la centrul terenului şi închid ochii, neacordînd nici măcar fault (!), la atacurile de la spate clare ca lumina zilei petrecute în zona careului de 16 metri. De aceea zic, cu riscul pierderii încrederii FIFA, arbitrii au şansa, în fazele superioare ale competiţiei, de a salva de la parodie o Cupă mondială care începuse corect. Sînt curios să observ, vor fructifica această şansă?

Moldovan şi-a răzbunat ratările din meciul precedent

Tricolorii, o nucă prea tare pentru babele ştirbe

Întîmplător, în 1980 am fost prima oară pe un stadion de fotbal şi am făcut acel pas, important în viaţa unui bărbat, doar pentru că juca, pe fostul „23 August", România contra Angliei. Ţin minte scorul, aşa cum nu uiţi prima iubire: a fost 2-1 pentru noi. Istoria se repetă, că de atîtea ori în viaţă, şi iată că la o distanţă de 18 ani nimic nu s-a schimbat în fotbal, tricolorii noştri s-au dovedit mai tari decît leii englezi. Pentru mine nu era o partidă de viaţă şi de moarte avînd în vedere că de calificat în optimi pînă la urmă tot ne calificam chiar dacă în ultimul meci din grupă cu outsidera Tunisia. Dar această partidă mi-a demonstrat că victoria asupra Columbiei nu a fost norocoasă, ci muncită. Am aşteptat să-l văd înscriind din nou pe Adrian Ilie, dar asta e fîntîna nesecată, nu te lasă cu buzele arse, dacă n-a fost Ilie a fost Moldovan, cel care acum o săptămînă a ratat tot şi care luni seara a marcat în singura lui ocazie mai clară. Şi acum să fim sinceri, cine s-ar mai fi aşteptat să mai marcăm după egalare, adică în acel moment în care toată lumea era mulţumită, de la antrenori, jucători pînă la public? A fost nevoie de dorinţă şi mai ales de forţă pentru ca Dan Petrescu, „englezul" nerecunoscător, să dea totul peste cap şi să aducă o victorie la care aveam tot dreptul după cum s-au desfăşurat treburile în teren. Din nou excepţional „baciul" Popescu, din nou umbra lui Hagi pe post de sperietoare care a sclipit în momentul fazei de gol, acelaşi Filipescu de netrecut. Important este că avem o garnitură de tineri talentaţi, motivaţi pentru a se impune, care au preluat fără complexe ştafeta de la cei „bătrîni". Rămîne de văzut pînă unde o vor purta. Oricum am văzut o Anglie care deşi a inventat fotbalul a uitat să-l şi patenteze, într-o partidă în care tricolorii s-au dovedit o nucă prea tare pentru dinţii ei.

Dan Petrescu, un englez neascultător

scurt/doi

INTERPELARE. *Un deputat al Ligii Nord, Borghezio a pus o întrebare dorind să ştie cum s-a ajuns să se cheltuiască un miliard de lire italiene pentru cazarea echipei naţionale la castelul din Senlis. La noi, euforie generală şi deplasări protocolare.*

HULIGANI, DAR CU DREPTURI. *58 de suporteri scoţieni au fost închişi într-o sală de sport de poliţia franceză pentru a li se înfrîna impulsurile violente. Cu toate astea, li s-au pus la dispoziţie cîteva televizoare color pentru a urmări partida cu Norvegia. După meci, au fost eliberaţi.*

MARE CA O CASĂ. *Manuel Amoros, fostul apărător francez cu cele mai multe selecţii în naţională (82) crede că echipa Franţei „ e mare ca o casă" şi că poate cîştiga titlul mondial. Amintindu-şi semifinala din 1982 (Spania), Amoros crede că „eram poate mai tehnici, jucam mai spectaculos, dar n-aveam psihicul atît de bun pentru a cîştiga. Această echipă îl are".*

JUSTIŢIE ŞI FOTBAL. *La Teheran s-a anunţat că judecarea primarului Gholam-Hossein Karbaschi, acuzat de corupţie, proces care urma să fie transmis în direct la televiziunea iraniană, s-a amînat din cauza meciului SUA-Iran pentru ca lumea să vadă liniştită partida. Amuzant e că procesul a fost mutat pe 25 iunie, adică în ziua partidei Iran-Germania, probabil ultimul meci al iranienilor la această Cupă.*

UMOR SCOŢIAN. *Tommy Boyd, apărătorul Scoţiei şi autorul primului autogol al acestei ediţii a mondialelor, a fost întrebat cum comentează isprava din partida inaugurală. „Nu mi se pare un lucru groaznic. Adevărul e că nu mulţi scoţieni se pot lăuda că au înscris un gol într-o partidă cu Brazilia". Tare, puştiul!*

NEMŢII, PĂCĂLIŢI CU TELEVIZORUL. *24 milioane de nemţi au urmărit la televizor partida Germania-SUA (2-0), au declarat oficialii de la postul ARD. Pentru nemţi, ideea cîştigării celui de-al patrulea titlu mondial e mai mult una de ordin social decît sportiv. Echipa germană de fotbal este cel mai puternic simbol (de după război) al puterii şi succesului acestei naţiuni cu 82 milioane de locuitori.*

BLATTER CONTRA ANGLIEI. *Preşedintele FIFA susţine Africa împotriva Angliei pentru organizarea Campionatelor mondiale de fotbal din 2006. Un argument ar fi acela că Africa este singurul continent unde nu a avut loc o Cupă mondială, asta după 2002 cînd organizatori vor fi Japonia şi Coreea de Sud.*

MATTHAUS EGAL CU SEELER. *Berti Vogts a cedat presiunilor şi l-a introdus în partida cu Yugoslavia pe Lothar Matthaus, cel care a egalat astfel recordul compatriotului Uwe Seeler, al polonezului W. Zmuda şi al argentinianului Maradona, acela de 21 de meciuri jucate la Cupele mondiale.*

CONCURS

Pronosticaţi campioana mondială în Franţa. Premiul: **1000000** lei

Aşteptăm plicul dv. pe adresa revistei Magazin cu menţiunea Concurs. Ultima dată a poştei: 26 iunie a.c.

istoria oraşelor „mondialului" — MARSILIA

Imagine din Vechiul Port

Despre Marsilia se spune că este diamantul neşlefuit al Franţei, un oraş cu o istorie zbuciumată şi nu de puţine ori a fost şi fotbalul cel care a răvăşit spiritele. Mai întîi grecii sînt cei care stabilesc un port în localitatea Massalia, era anul 600 i.Ch., dar vor mai trece mai bine de cinci secole pînă cînd imperiul roman va ajunge să cucerească acest port. Peste Marsilia vor mai trece şi goţii, şi francii iar în scurtele perioade de acalmie, cînd slăbeau invaziile, loveau ciumele. Marsilia a fost gazda navelor comerciale care aruncau ancora în vechiul port şi asta a făcut ca oraşul să prospere neîncetat, iar în anul 1869, cînd a fost deschis Canalul Suez, portul a devenit principala poartă a Europei. Chiar şi astăzi, Marsilia este cel mai important port al Mediteranei şi al optulea ca mărime din lume. Deşi are o mulţime de muzee, Muzeul de arheologie mediteraneană şi Artă africană, Muzeul Cantini, Grobet-Labadie, muzeul vechii Marsilii sau muzeul Faience, prin acest port, pe lîngă mărfuri mai intră şi droguri (vă mai amintiţi de Gene Hackman în French Connection?), acest al doilea oraş al Franţei luptîndu-se în continuare cu corupţia, traficul de carne vie şi mafioţii. Cîteva scandaluri financiare au zguduit acest frumos oraş, iar cîteva au lovit şi lumea sportului. În 1993, Olympique Marseille, patronată atunci de magnatul Bernard Tapie, a fost exclusă din cupele europene, motivul fiind trucarea unor meciuri. La asta se mai adaugă şi tensiunile rasiale, Marsilia fiind oraşul cu cel mai ridicat nivel al emigranţilor. Asta poate explică luptele de stradă care au izbucnit tocmai aici, acum, cu ocazia Cupei mondiale, între huliganii englezi şi localnici. Culmea este că Flaubert, acum un secol şi ceva, vorbea despre o „indolenţă orientală", referindu-se la o anume lenevească care-i cuprinde pe locuitorii Marsiliei după miezul zilei. Între timp, lucrurile s-au mai schimbat...

topul spectacolului

Cel mai spectaculos fotbalist: argentinianul Batistuta, care după mulţi ani a readus la Cupa mondială frumuseţea hat-trick-ului. El a reuşit cele trei goluri în partida cu Jamaica.

Cea mai mare gafă: aparţine sîrbului Mihailovic, cel care a permis, prin autogolul lui, trezirea Germaniei care nu mai spera nimic.

Cea mai frumoasă partidă: Yugoslavia-Germania, o partidă pe care sîrbii au avut-o la degetul mic, au condus cu 2-0, în faţa unei reprezentative germane care părea că se împacă la gîndul unei înfrîngeri. După al treilea gol al sîrbilor, în proprie poartă, nemţii au reuşit o egalare in extremis.

Cea mai penibilă prestaţie: ARBITRII. 3 jucători au fost eliminaţi într-un singur meci (Danemarca-Africa de Sud) de Toro Rendon, performanţă care s-a înregistrat prima oară în 1938 în partida Brazilia-Cehoslovacia şi s-a repetat o singură dată, în 1954, în partida Brazilia-Ungaria.

Pagină realizată de rămasul nostru special acasă
GEORGE CUŞNARENCU

cine merge mai departe?

După două săptămîni de Cupă mondială, se cunosc deja echipele care vor juca în optimile de finală. Acestea sînt Brazilia, Franţa, Nigeria, Croaţia, Argentina şi România, toate aceste echipe reuşind după două meciuri în grupe, un punctaj maxim. Restul echipelor aşteaptă să vadă ce le vor aduce ultimele partide pentru a afla dacă merg mai departe sau pleacă acasă. În cazul favoritelor, nu e mai puţin adevărat, ele încearcă în ultimele partide să ocupe, prin prisma rezultatelor cel mai bun loc în grupă, unu sau doi în funcţie de preferinţele legate de viitoarea adversară în optimi. Dar lăsînd calculele la o parte să trecem în revistă isprăvile celei de-a doua săptămîni a Cupei mondiale. Brazilia a administrat un 3-0 Marocului stins, partidă în care Ronaldino a marcat primul lui gol la Mondiale. El i-a promis mamei sale că va marca 13! Italia a ieşit din tipicul meciurilor egale în grupe şi a învins tot cu 3-0 un Camerun şters. Franţa a mărit potul, administrînd Arabiei Saudite un 4-0 fără drept de apel, trimiţîndu-i acasă înainte de vreme. Nigeria a năruit şi ea gîndurile de mărire ale bulgarilor, care nu mai sînt ce-au fost acum patru ani. Paraguay a ciupit un punct spaniolilor aducîndu-i pe aceştia în penibila situaţie de a vedea în ultima partidă dacă merg mai departe sau pleacă acasă. Dar cele mai tari meciuri s-au jucat în weekend. Portocala mecanică a sfărîmat în roţile ei dinţate speranţele unei Corei de Sud care făcuse o impresie bună în SUA. O ia de mînă pe surata ei Japonia şi se îndreaptă spre casă. Pe 37 grade la umbră, la Bordeaux, belgienii au crezut că-i pot învinge pe mexicani, cei obişnuiţi cu aerul rarefiat al înălţimilor. Wilmots a marcat de două ori, dar în numai cinci minute, Mexicul a egalat incredibil. Conducînd cu 2-0 şi sîrbii au crezut că le-au scos fotbalul din cap nemţilor. A fost nevoie de un autogol pentru ca echipa lui Vogts să se trezească din pumni şi să reuşească un singur gol împotriva Yugoslaviei, cel al egalării. Presa germană a cerut excluderea din echipă a lui Ziege, Hamann şi Moeller, în vreme ce veteranul Matthaus este considerat „salvatorul naţiunii". Oare de ce? Argentina, o Argentina fără Maradona, dar cu un Batistuta pus pe fapte mari, a trecut în pas de voie de o Jamaică debusolată care nu mai pricepea nimic din jocul de fotbal, scor final 5-0. În fine, Iranul, într-un meci pe care presa l-a considerat un „political showdown", o înfruntare politică, n-a fost decît o întîlnire de calitate medie în care iranienii au învins cu 2-1, deşi presa iraniană admite că fotbaliştii lor „l-au învins pe Marele Satan". Să fim serioşi! Cum-necum, americanii îşi pot face valizele pentru a traversa Oceanul, deşi nici iranienii nu mai speră la mare lucru.

În numărul viitor

■ Misterul de dinaintea naşterii ■ Sîntem văzuţi şi ascultaţi... ■ Somn sau sugestie? ■ Între bani şi energie ■ O republică a Amazoanelor ■ XXI, un secol al întunericului sau al luminii? ■ Boala sărutului ■ Pasărea colibri ■ A ajuns „El Niño" şi în România? ■ Cerul în luna iulie ■ Prima „vizită de lucru" pe Selena ■ Puteau fi dărîmate piramidele? ■ Fascinaţia măştii ■ Femina club ■ Întîmplări adevărate ■ Timp liber ■ CUPA MONDIALĂ, săptămîna a 3-a.

Biblioteca Judeţeană MURES TIRGU-MURES